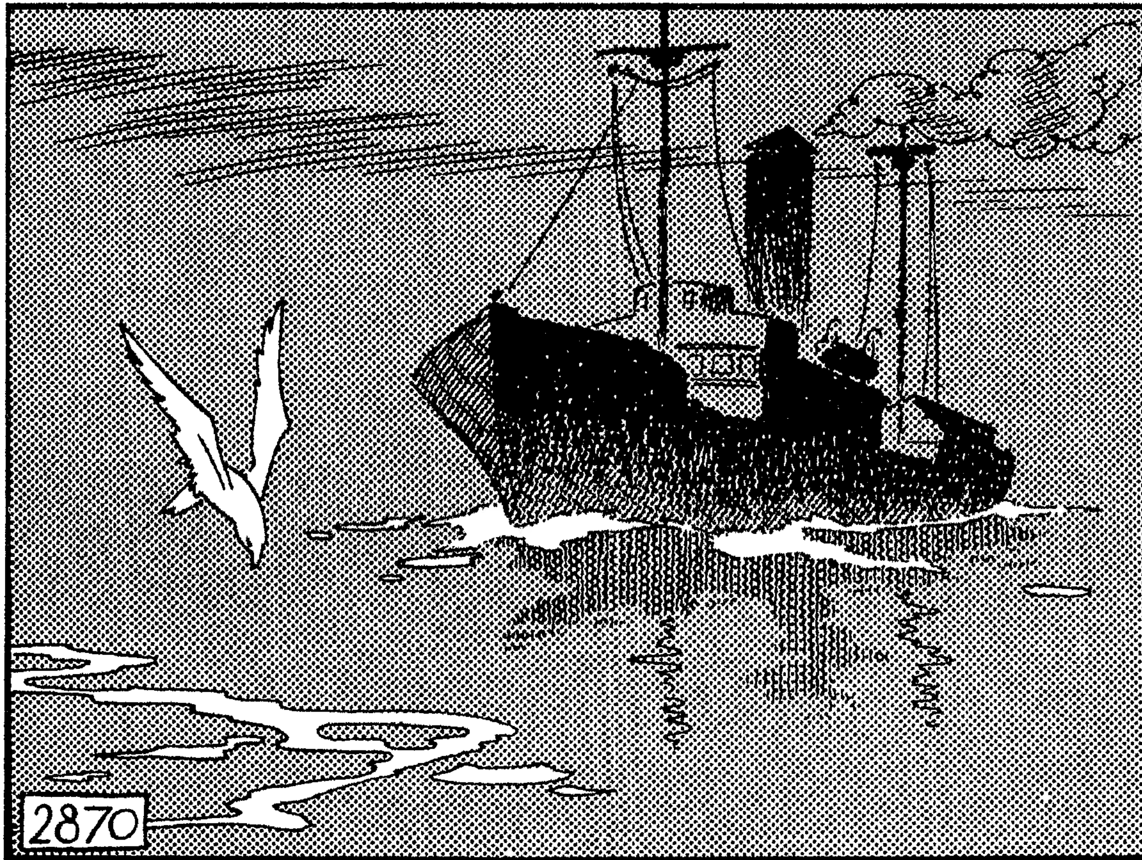
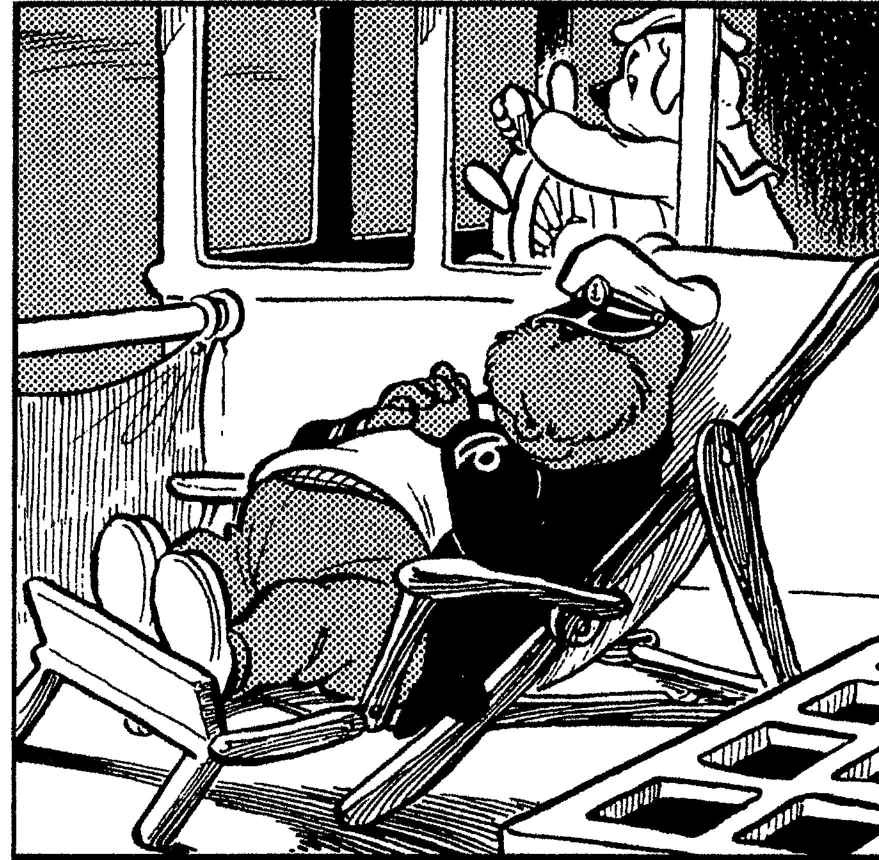
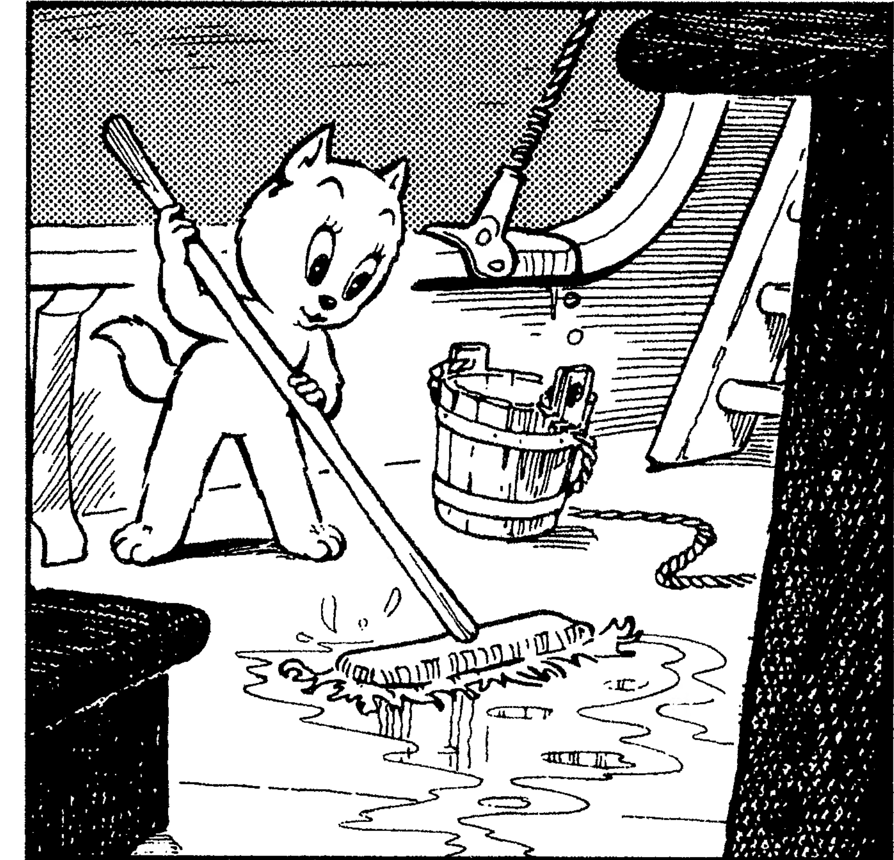
Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

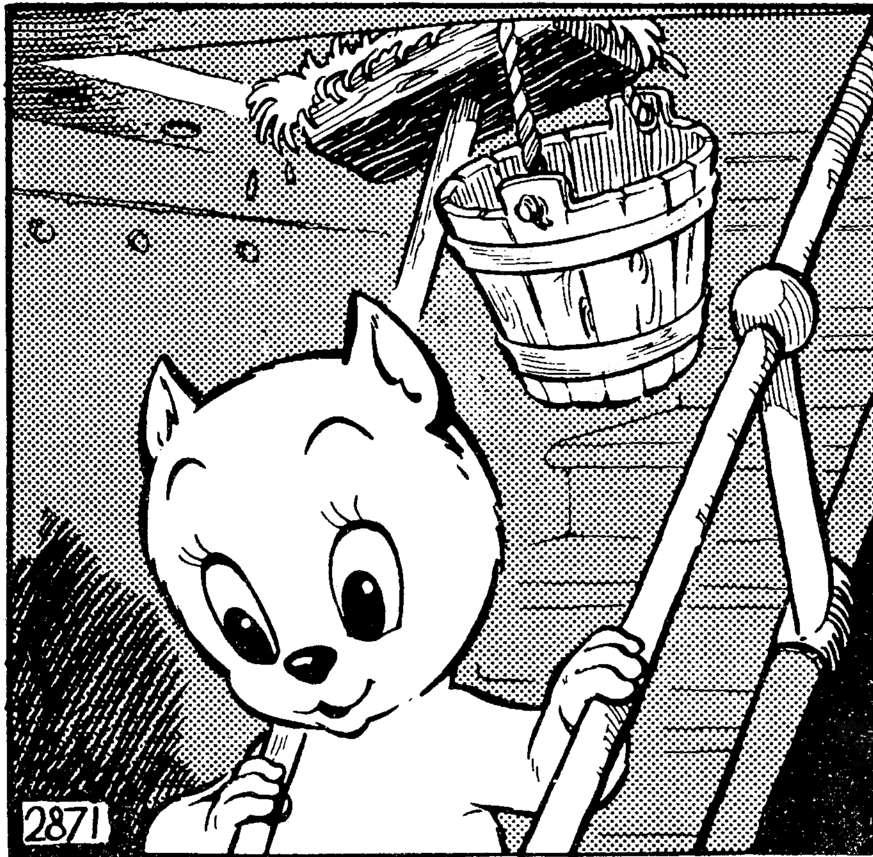

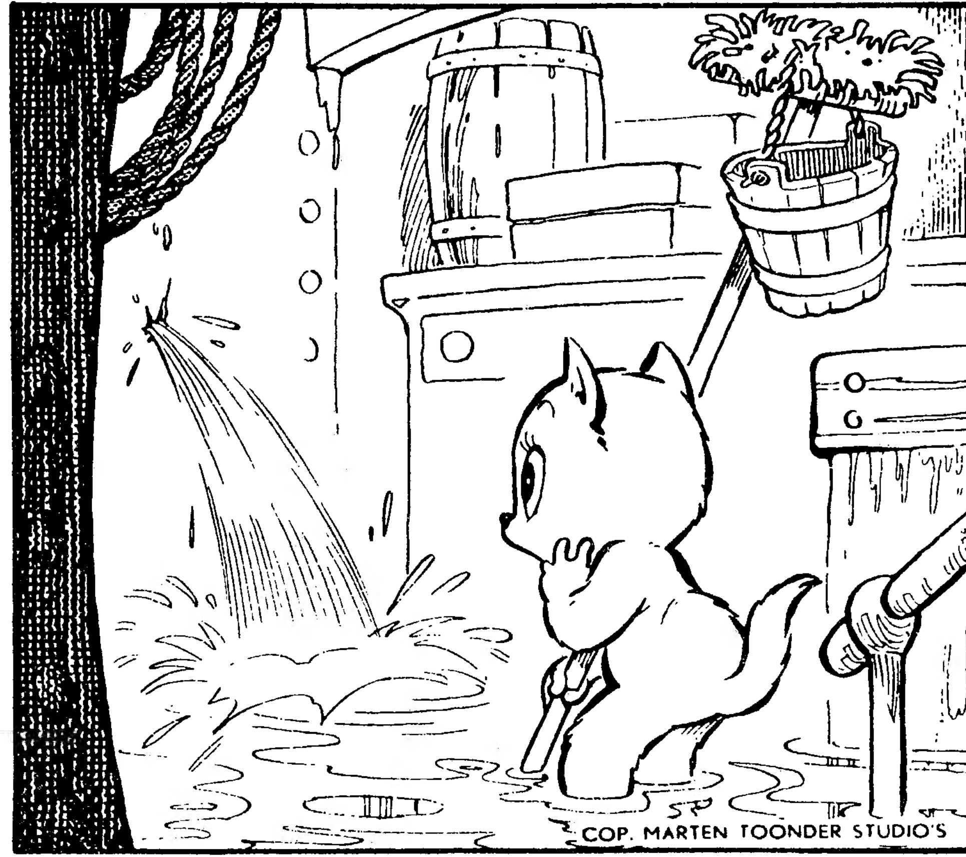
2870 Op een dag in de zomer, nog niet zo lang geleden, voer het goede schip 'Albatros' ter hoogte van de Wiedijzer-eilanden door de Pinprinelle-zee. De wind was Z.Z.O., een echte landwind, die in dit jaargetijde vaak met mist gepaard gaat. Doch het schip voer ver uit de kust en deze breedte is weinig bevaren, zodat niemand zich ongerust maakte.
Daar kwam bij, dat de gezagvoerder zich persoonlijk op de brug bevond. Hij had order gegeven om hem de eerste uren niet te storen en daar kapitein Wal Rus bekend staat als een kundig zeeman, liet men het commando graag aan hem over.
Alles aan boord ging dus zijn gewone gang en er zou geen reden zijn geweest om over het varen van de Albatros te spreken, wanneer Tom Poes niet aan boord was geweest. Hij maakte een reisje mee als niet-betalend passagier om op deze wijze eens een verandering van omgeving te hebben.
Dat hij moest werken voor de kost vond hij niet erg, want stilzitten is niets voor hem. Zo zwabberde hij dus welgemoed het dek en dacht aan niets in het bijzonder. Het moet gezegd worden, dat hij dat prettig vond na al die zorgelijke avonturen die hij met heer Bommel had meegemaakt.
En heer Ollie? zullen sommige oplettende lezertjes vragen. Wel, heer Ollie was rustig thuis gebleven. Hij zat in zijn gemakkelijke stoel en rookte zijn pijp terwijl hij een goed boek las. We doen dus het beste om hem voorlopig maar met rust te laten.

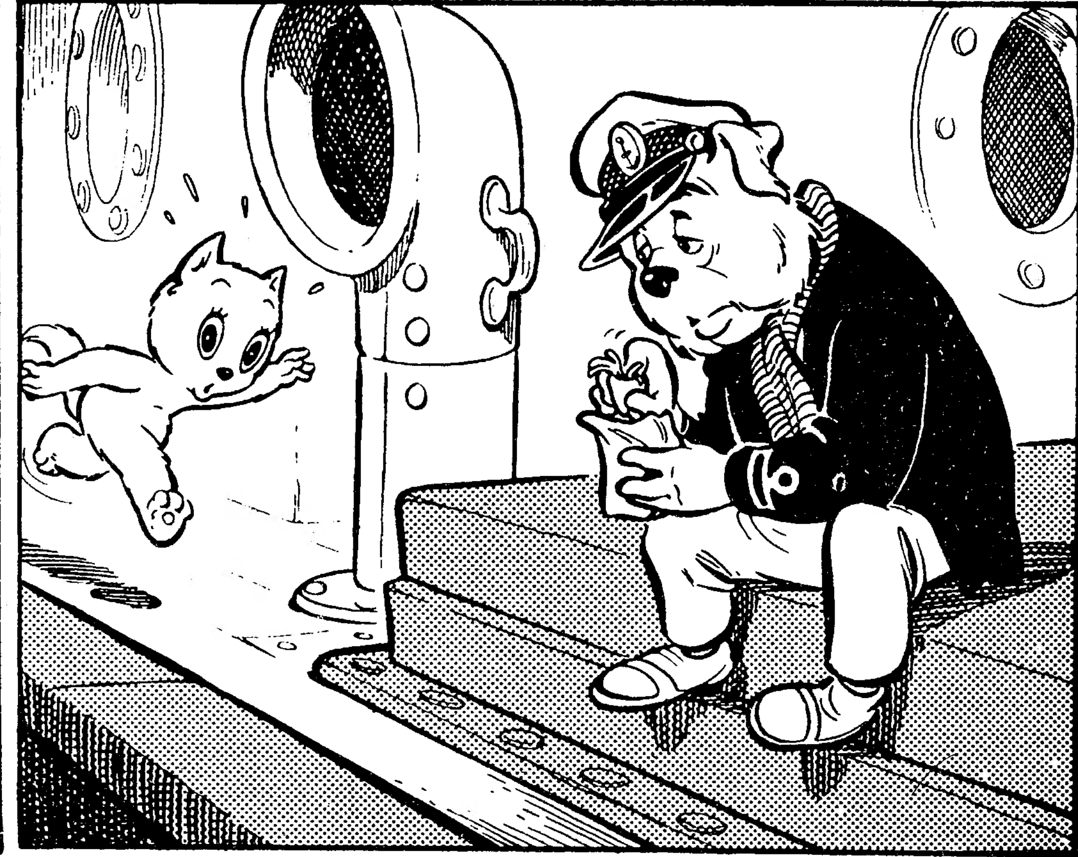
880702

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

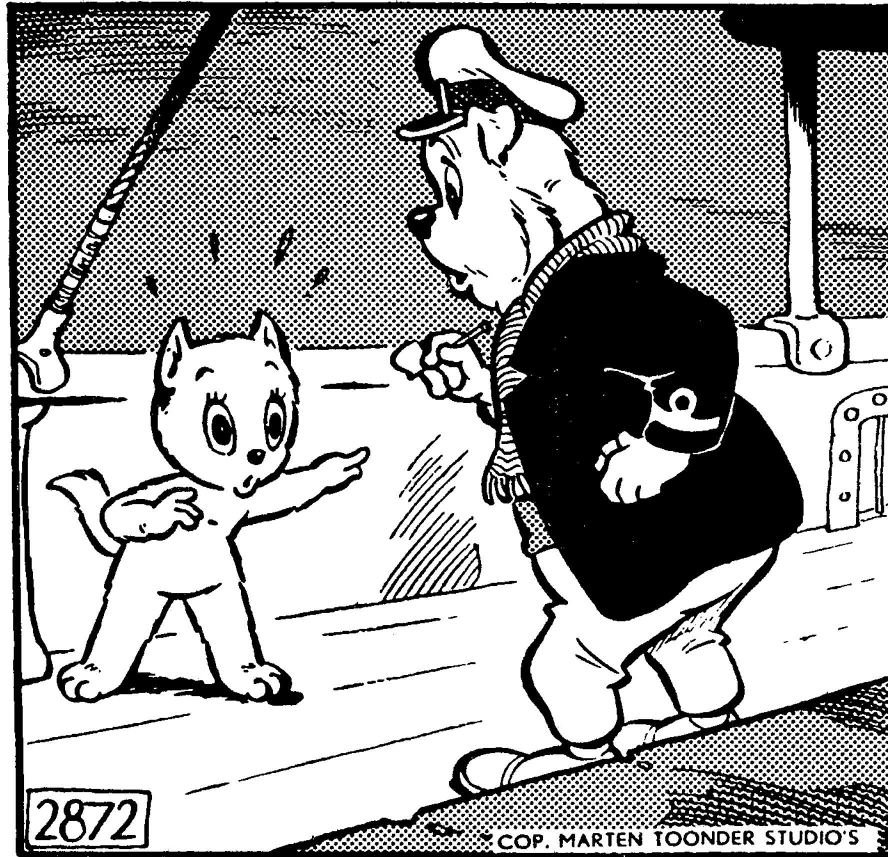

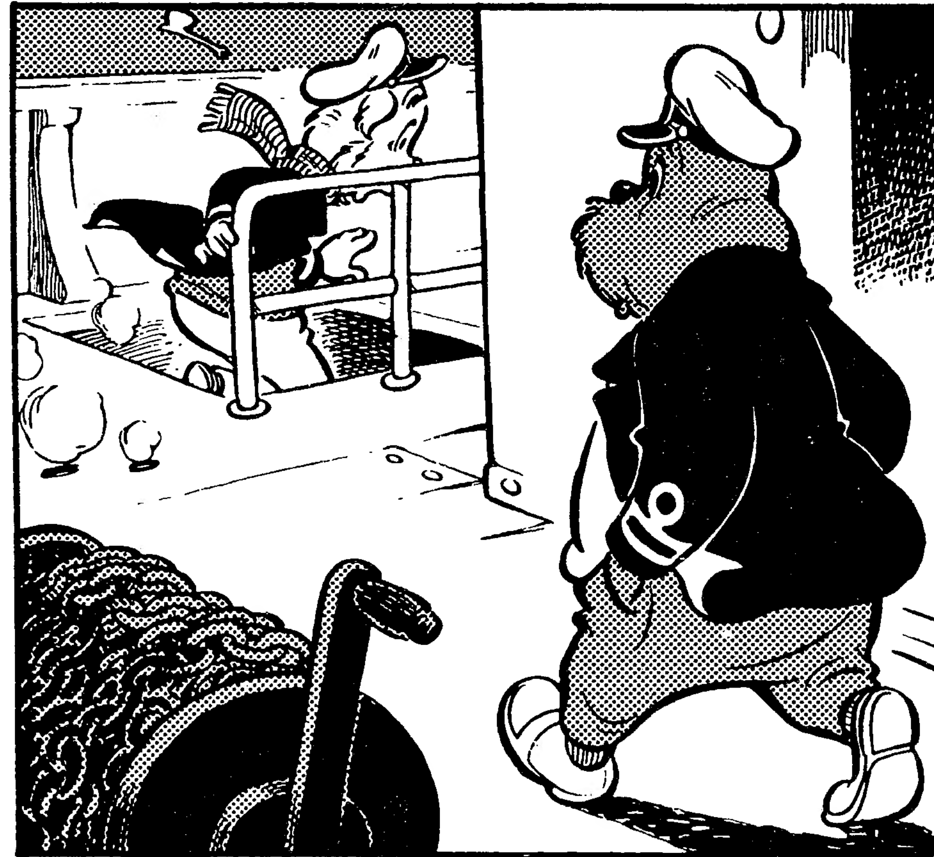

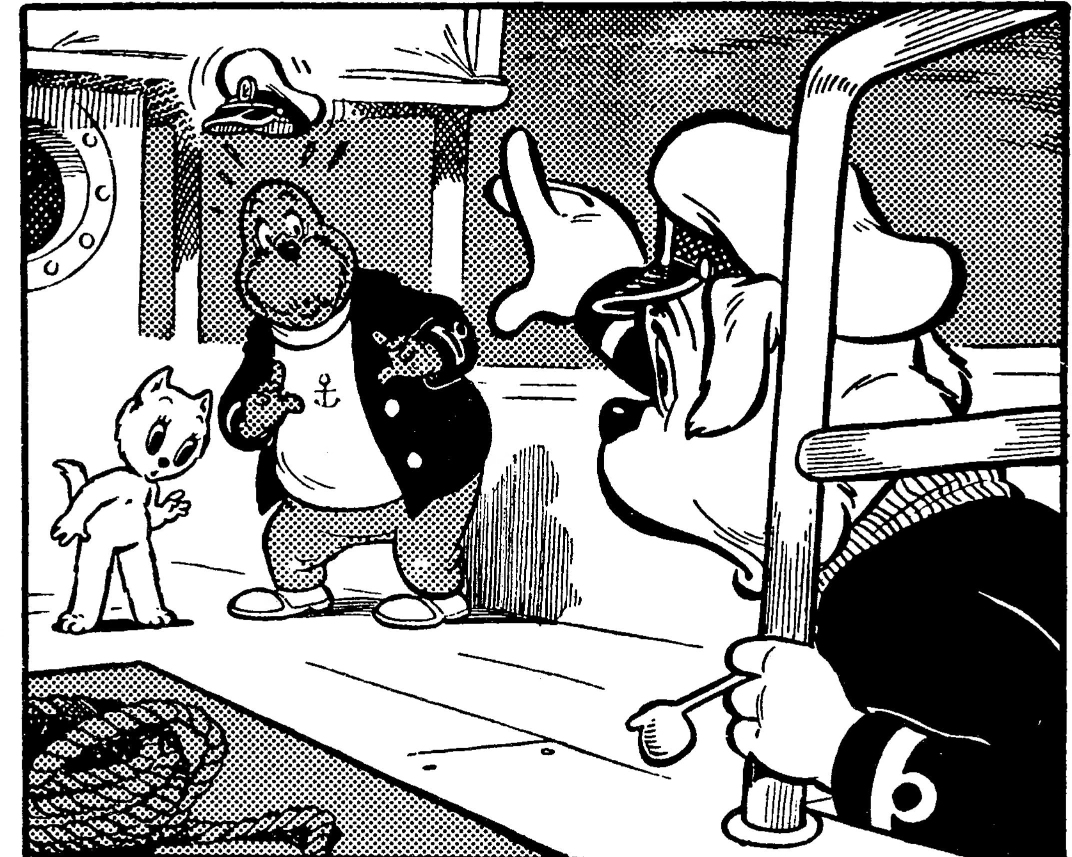
2871 Toen Tom Poes klaar was met het zwabberen van het voordek daalde hij af in het berghok om zijn puts en zijn bezem weg te zetten. Tot zijn verbazing stapte hij van het trapje af in het water. De kleine ruimte stond blank en uit een gat in de wand spoot een krachtige straal naar binnen.
„Een lek", dacht Tom Poes. Maar toen hij wat beter keek, begreep hij, dat dit geen gewone lekkage kon zijn, omdat dit hok nog een heel eind boven de zee was. Een beetje ongerust gooide hij zijn gereedschappen weg en klom weer naar boven om zijn ontdekking te gaan melden. Hij hoefde niet ver te zoeken.
Stuurman Draadgaren zat op het luik een pijp te stoppen terwijl hij wat mistroostig in de opkomende mist staarde. „Er lekt iets, stuurman!!" riep Tom Poes. „Daar beneden is allemaal water!",„Ik weet het, gastje", zei de zeerob vermoeid, „Daar is heel véél water. Niets dan water. De hele wereld is er vol van. Sommige lieden noemen dat de zee. Ja, ja, het is wat te zeggen."
„Dat bedoel ik niet", zei Tom Poes ongeduldig. „Ik bedoel, dat alles nat is in dat berghok. Er lekt iets en er is allemaal water."
„Alles lekt", hernam de stuurman. „De wolken lekken en dan komt er overal water. Men noemt dat wel eens mist."
Nu werd Tom Poes boos.
„Dan moet je het zelf maar weten!" riep hij. „Ik heb je gewaarschuwd. Het water stroomt daar door de wand naar binnen!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

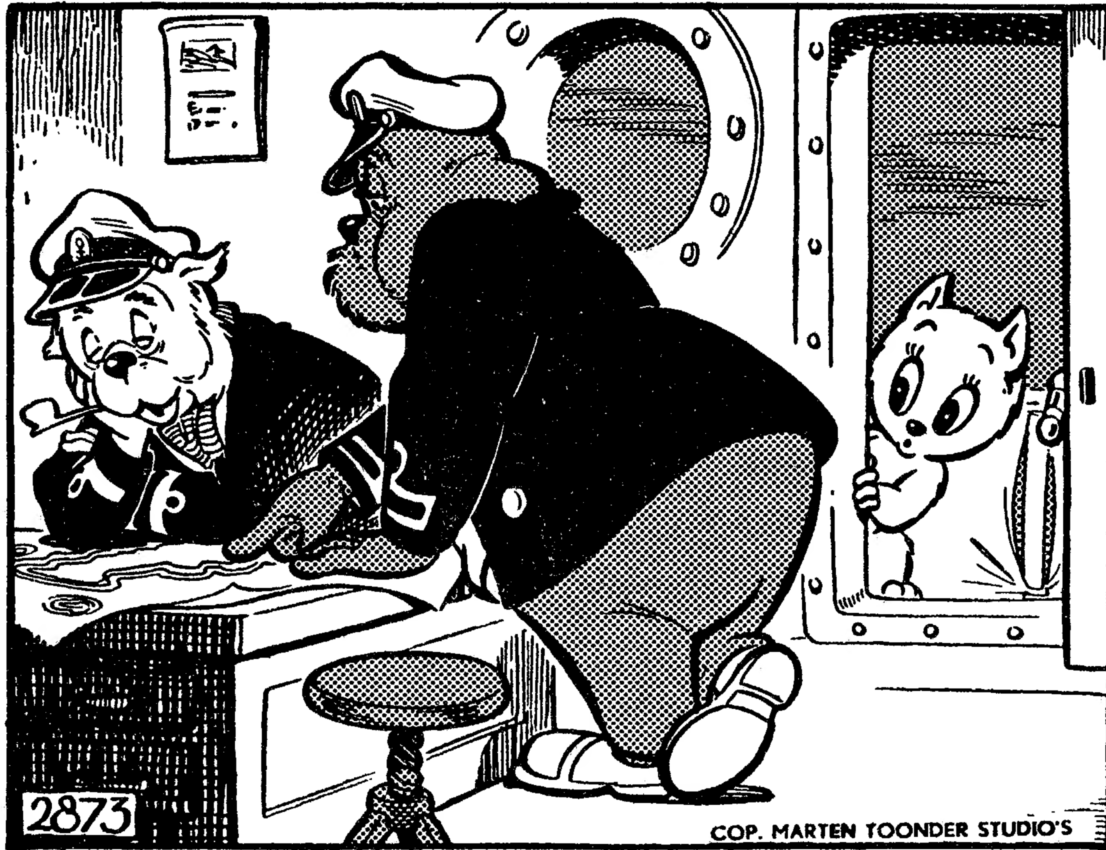

2872 Nu stond de stuurman op. Hij was van nature wantrouwig tegenover meldingen van landrotten, maar toen Tom Poes zo aanhield, begon hij ongerust te worden.
„Het is natuurlijk gewoon maar een beetje condenswater", begon hij. Maar toen zweeg hij en er kwam een nadenkende trek op zijn verweerd gelaat.

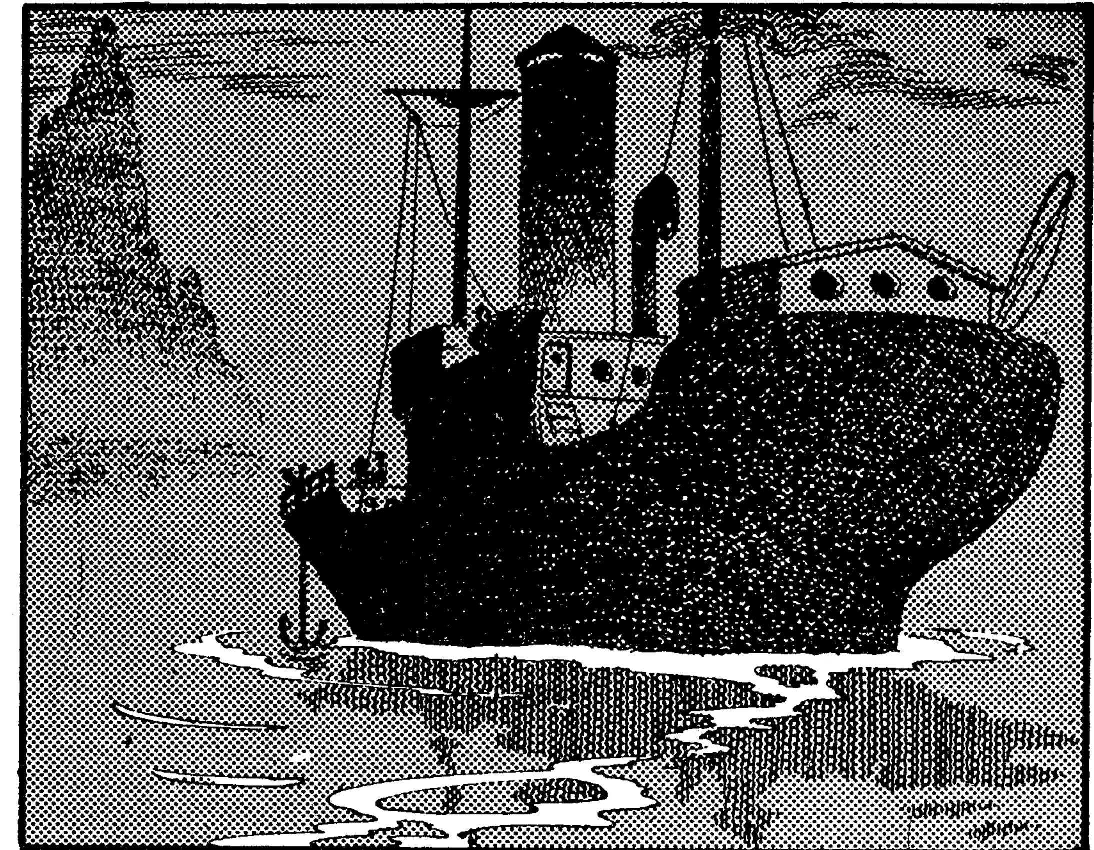
„Wacht eens even!" riep hij uit. „Zeg je, dat het lekt in dat hok daar? Dat kan, want achter die ruimte...."
Hij eindigde zijn zin niet. Met grote snelheid holde hij het dek over en daalde het trapje af.
„Wat is hier aan de hand?" vroeg de gezagvoerder, die op het rumoer afkwam. „Wat is dat voor een overgehaald geschreeuw? Ik zie niet graag, dat de passagiers ruzie met de bemanning maken, meneer! We hebben al lawaai genoeg met die mist!"
„Kapitein!" riep stuurman Draadgaren, die nu weer met het hoofd boven het dek verscheen. „De zoetwatertank lekt!"
„Huh?!" gromde Wal Rus. „Stop hem dan dicht, meneer. En schreeuw niet zo."
„Er is niets te stoppen!" riep de stuurman bewogen. „Hij is leeg. Er is geen drinkwater meer. Ik heb nog zó gewaarschuwd, kapitein. Die wand is verroest, zei ik nog. Maar niemand wou luisteren en nu is het te laat."
„Wel, alle spuigaten!" bulderde de gezagvoerder. „Sta daar niet te schreeuwen, stuurman. Als die wand verroest was, had je voor een nieuwe moeten zorgen. Daar staan we nu zonder drinkwater en we zijn nog dagen van huis af. Dat is overgehaald beroerd, meneer!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

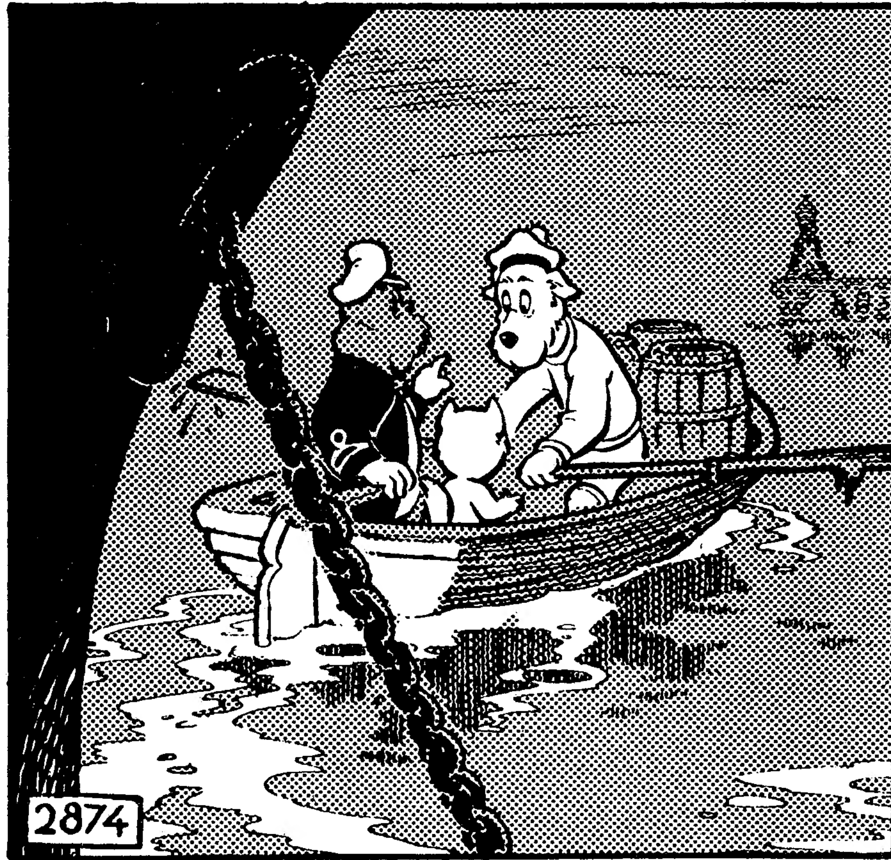

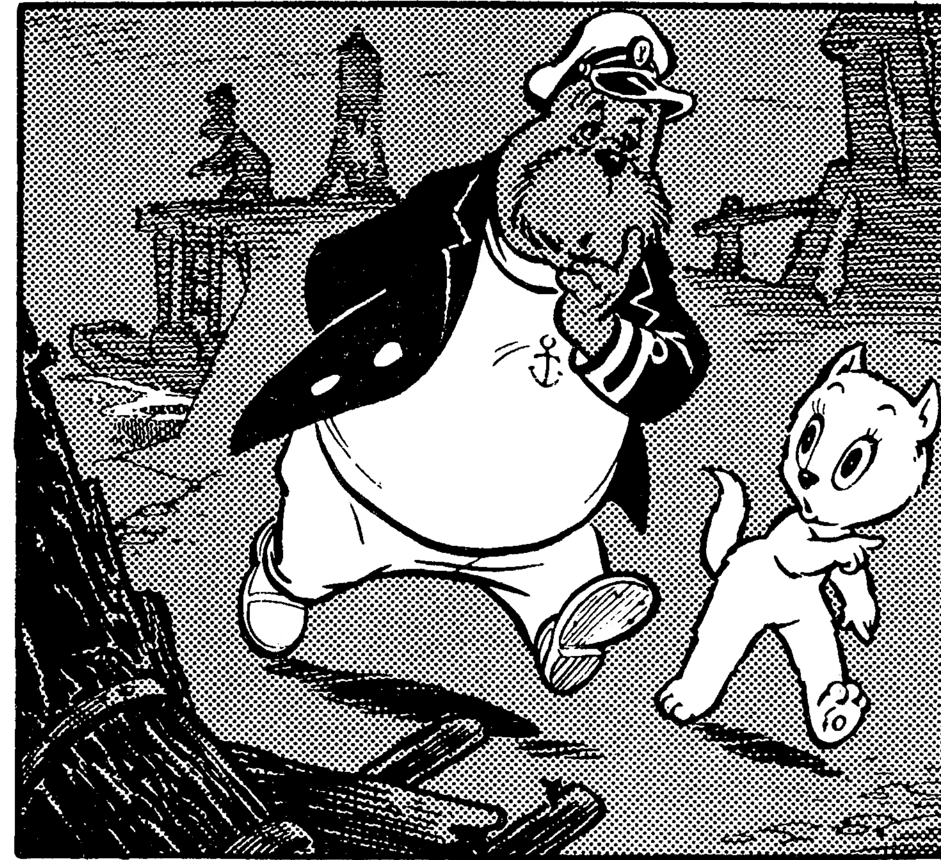
2873 Kapitein Wal Rus liep met bonkende stappen naar de brug en de stuurman volgde hem. Toen Tom Poes boven kwam vond hij hen in de kaartenkamer over de tafel gebogen, de een mompelend, de ander zuchtend, terwijl de gezagvoerder een streep op de kaart zette.
„Dacht ik het niet?" riep de laatste tenslotte uit. „Het mist en er is geen drinkwater meer en de enige haven in de buurt is Knekelpiek. Alle ongelukken bestaan uit drieën, stuurman. Onthoud dat!" „Ja, kapitein", zei de stuurman, „tot uw orders."

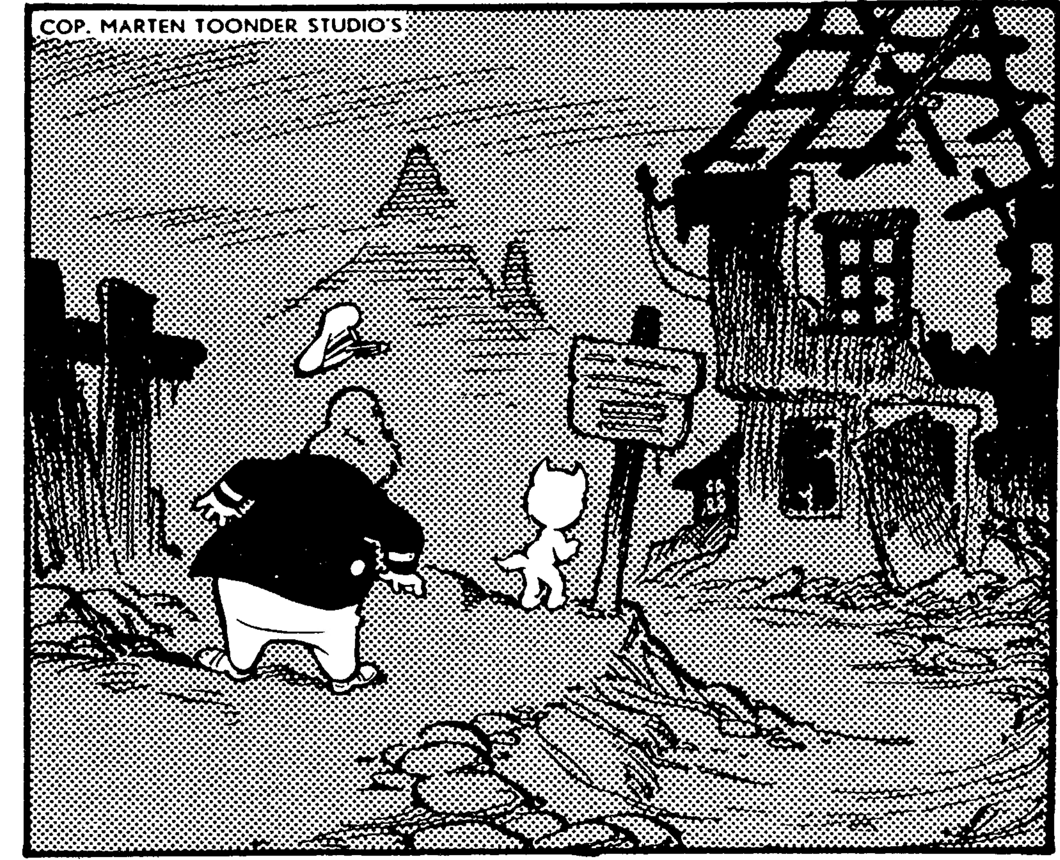
„Waarom is dat zo ongelukkig?" vroeg Tom Poes. „Het zou toch veel erger zijn wanneer er géén haven in de buurt was? Nu kunnen we gewoon wat drinkwater gaan halen."
„Bah!" riep Wal Rus. „Gewoon wat water gaan halen zegt die landrot! Knekelpiek is een overgehaalde plaats, meneer. Daar legt geen eerlijk zeeman aan, als hij het laten kan."
„Maar wij kunnen het niet laten", bracht de stuurman zorgelijk in het midden. „We moeten wel, want zonder drinkwater kunnen we niet verder."
„Goed", zei de kapitein. „Jullie zullen je zin hebben. We laten het anker vallen voor Knekelpiek. Ga koers veranderen, stuurman en laat de sloep in orde brengen."
De stuurman gehoorzaamde, zodat de Albatros een wijde boog maakte en een uurtje later in het gezicht van een hoge bergpiek kwam. De top stak kaal en ongezellig boven de dunne mist uit. En toen het anker gevallen was en de machines gestopt waren, kon men de branding tegen de barre kust horen slaan. Nee, een aangename plaats was het niet.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

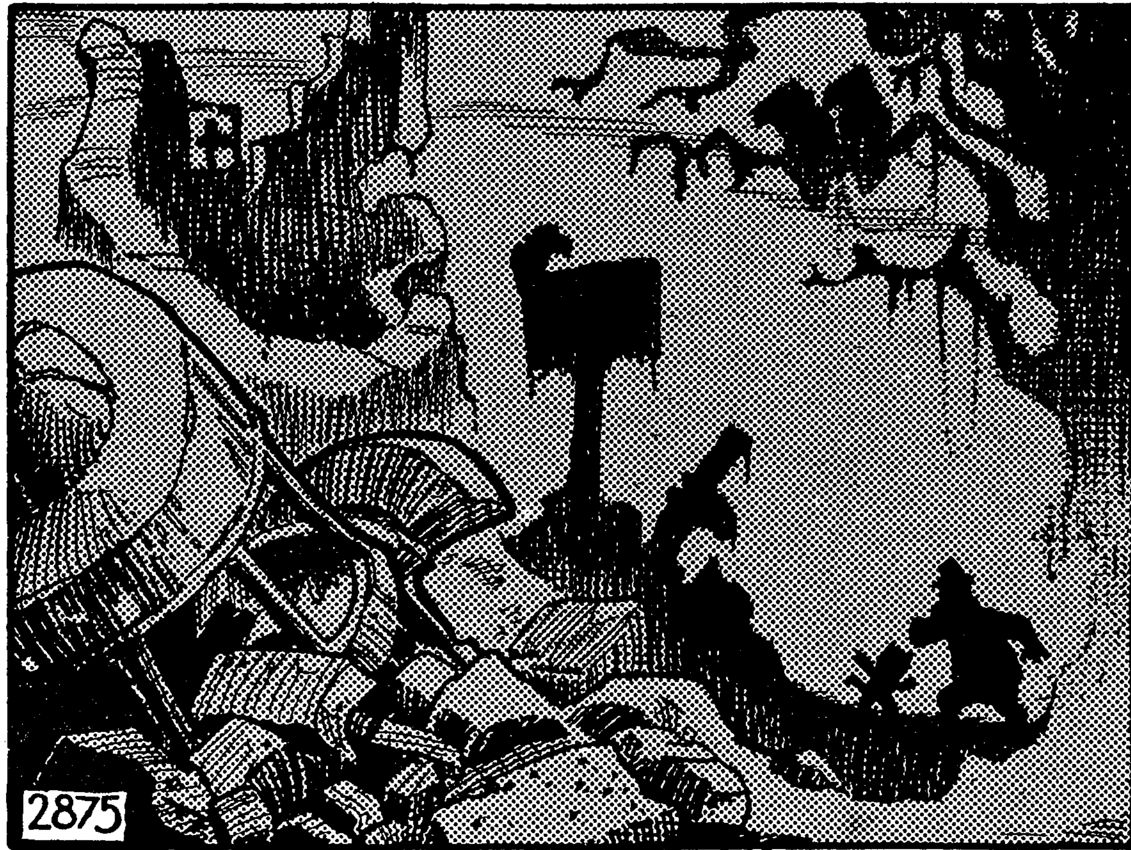

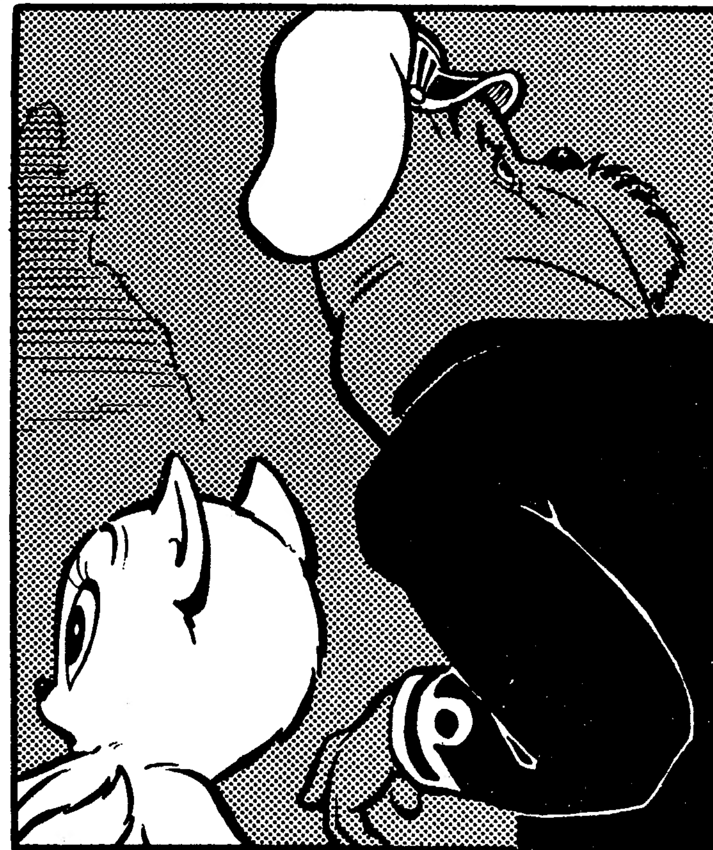
2874 Toen de Albatros voor anker lag, liet Wal Rus een sloep uitbrengen waarin hij enkele vaten had laten plaatsen en daarop liet hij zich door matroos Pekelharing naar de wal roeien. Tom Poes mocht mee, omdat hij toch maar een overgehaalde passagier was en ook wel enigszins voor de gezelligheid.
„Want dit is een droevige plaats, meneer", zei de gezagvoerder toen ze op een aanlegsteigertje stonden. „Het heeft hier nooit willen deugen en het zal hier ook nooit deugen."
„Wat wil hier niet deugen?" vroeg Tom Poes.
„Dat zul je wel zien", gromde de kapitein. „Leg de sloep hier vast, Pekelharing en wacht totdat we terugkomen. De vaatjes kun je wel naar boven brengen, maar verder mag je niets doen dan wachten!"
Met deze woorden stampte hij de vermolmde steiger af.
„Wat gaan we doen?" vroeg Tom Poes. „Waar gaan we water halen?"
„Bij de havenmeester", legde Wal Rus uit. „Die moet hier om de hoek wonen en ik neem aan, dat hij wel een pomp of een kraan in de buurt heeft. Ik hoop het tenminste, want ik heb geen zin om dit overgehaalde binnenland in te gaan."
„Hm", zei Tom Poes, „ik geloof niet, dat de havenmeester nog een pomp heeft!"
Met die woorden wees hij op de verkoolde overblijfselen van een gebouw die nu zichtbaar werden.

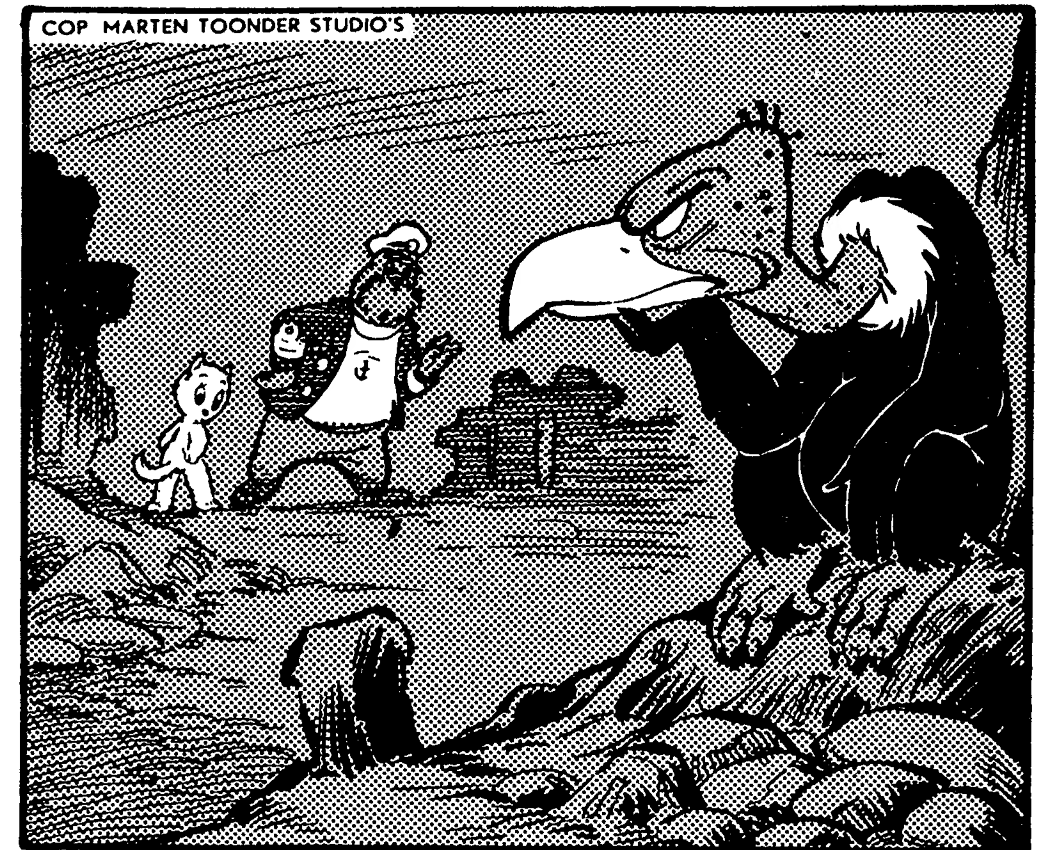
„Donders!" riep de gezagvoerder getroffen. „De sukkel heeft brand gehad, dat is duidelijk. Wat is dat voor een bord, dat daar staat?"
Hij boog zich over een ruwbeschilderde plank die daar vastgenageld was en las mompelend: „Zo vergaat het iedere havenmeester die mij uit de slaap houdt door op een misthoorn te blazen."

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

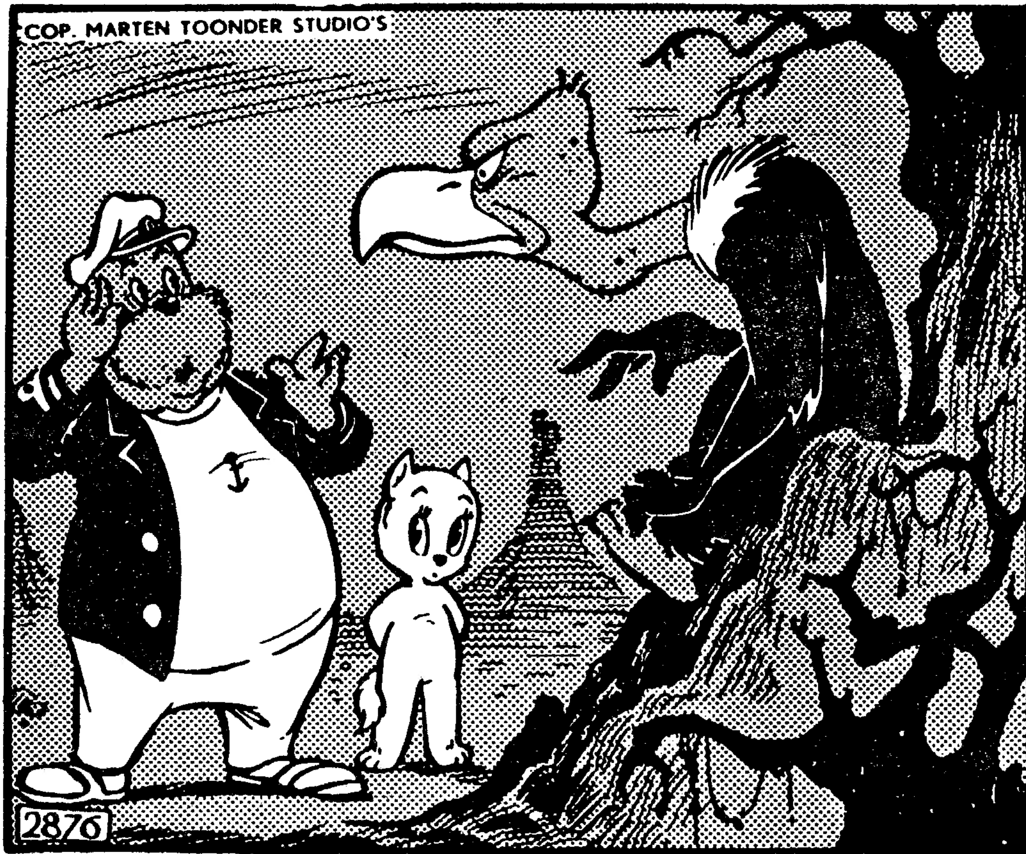

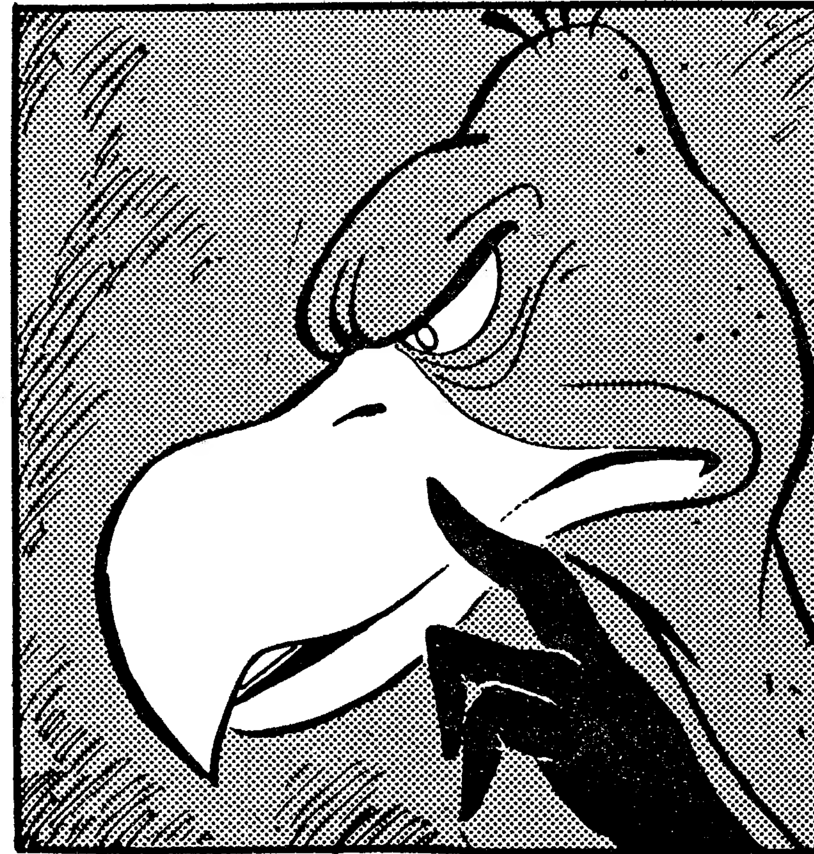
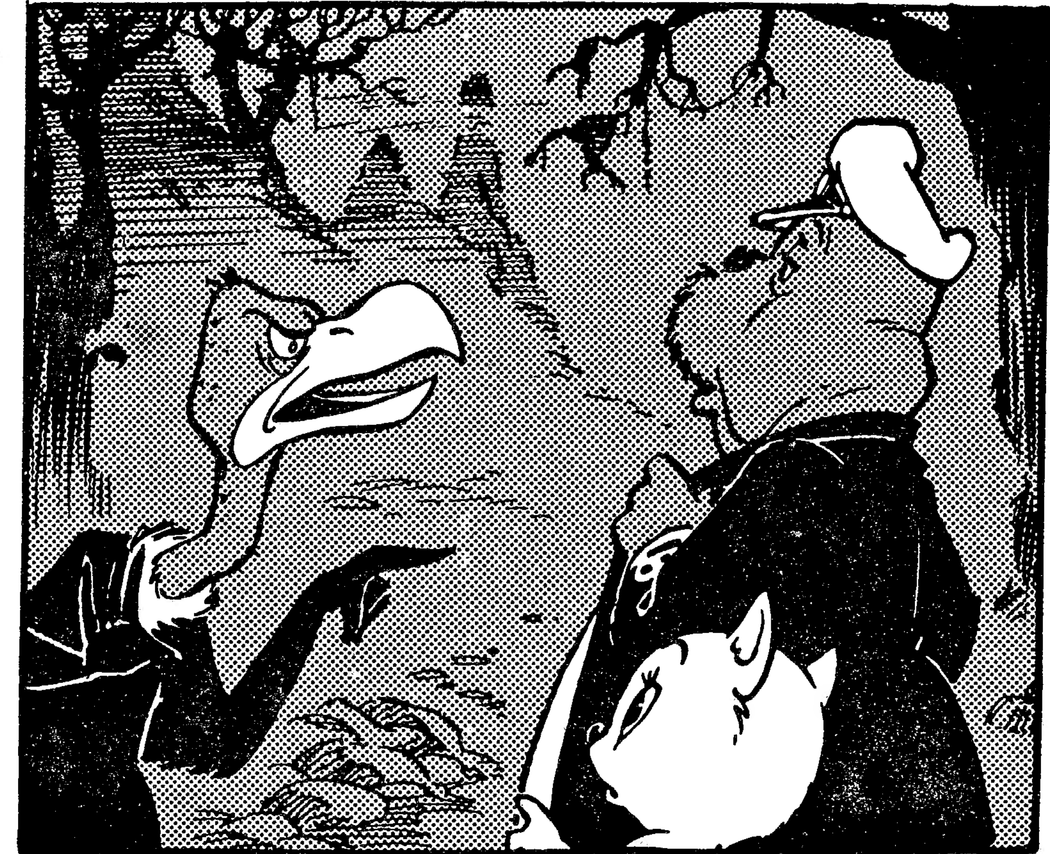

2875 „We gaan verder", zei Wal Rus kortbesloten. „Het huis van de havenmeester is verbrand, dat is duidelijk. Maar een eindje verderop moet een vuurtoren zijn en daar kunnen ze ons ook wel aan water helpen."
Hij zette de pas er in en begon de heuvel te beklimmen. Doch toen hij de top bereikt had bleef hij verbijsterd staan. Dat was geen wonder, want op de plek waar eens een kloeke toren zijn lichtstralen over de duistere zee had gezonden, lag nu alleen nog maar een geblakerde ruïne. „Donders meneer", prevelde de gezagvoerder, „het is hier een droevig land, net als ik je al zei. Maar het is nog droeviger dan ik dacht."
„Daar staat ook een bord bij", zei Tom Poes. Hij deed een paar stappen voorwaarts en las: „Zo vergaat het iedere vuurtorenwachter die mij uit de slaap houdt door met een lamp te flitsen."
„Hier is een overgehaalde brandstichter aan het werk", sprak de kapitein na enig nadenken.
„Hm", zei Tom Poes, „ik vraag me af waarom de politie er niets aan doet. Eerst de havenmeester en nu de vuurtorenwachter; dat is toch een beetje te erg."
„Erg?" riep de gezagvoerder uit. „Het is droevig, meneer. Zoiets kan alleen onder landrotten voorkomen. die verbranden elkanders rommel voor een appelschil, dat weet iedere eerlijke zeeman. En intussen hebben we nog steeds geen drinkwater."
„Daar zit iemand", zei Tom Poes. „Laten we hem eens om inlichtigen vragen.' Hij wees naar een duistere figuur die wat verderop op een steen zat en hen wantrouwig bestaarde.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

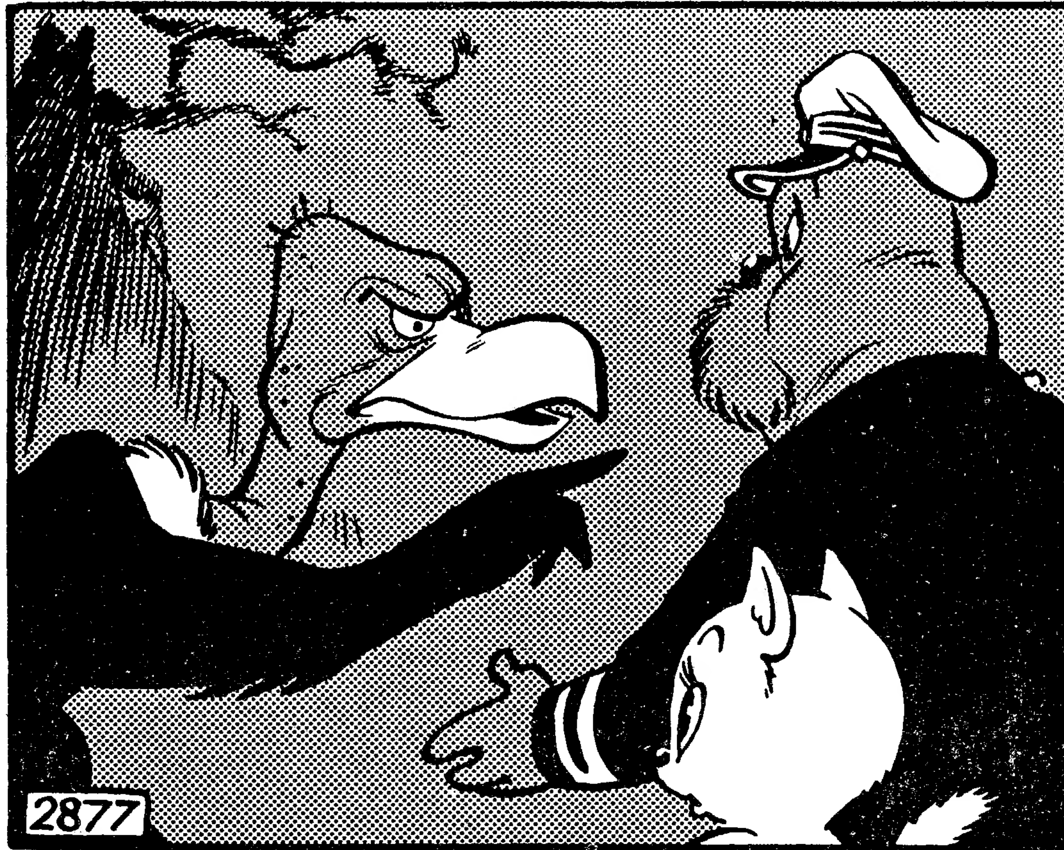

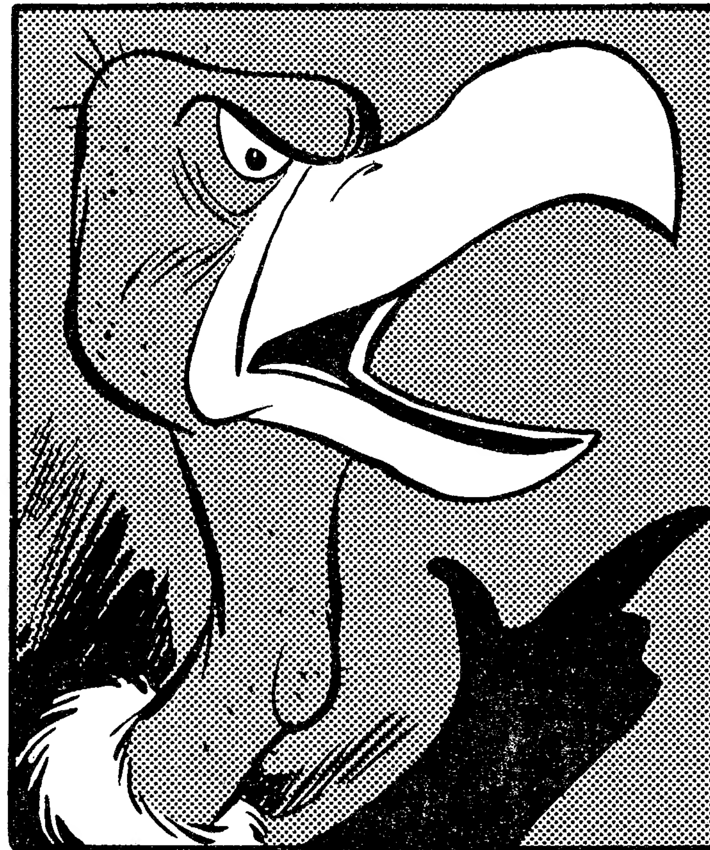

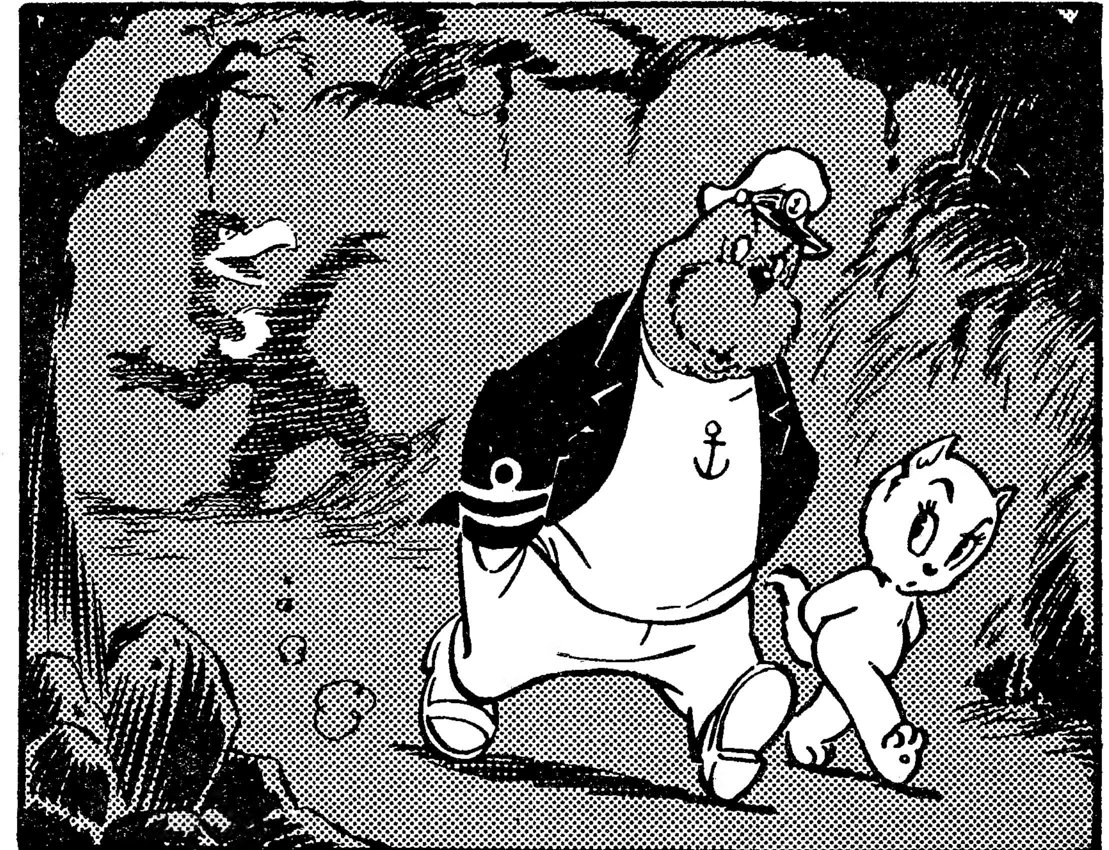
2876 Kapitein Wal Rus stampte op de vreemdeling af en tikte aan zijn pet. „Kan je ons ook zeggen waar hier in de buurt een nette herberg te vinden is?" vroeg hij.
„Een herberg?" vroeg Tom Poes. „We zijn toch op zoek naar drinkwater?"
„Een herberg", hield de gezagvoerder vol. „Verdraaid, meneer, in een herberg hebben ze toch zeker ook wel drinkwater? Ik heb trouwens dorst in iets hartigs, na alle ellende die we gezien hebben!"
„Waarom zou ik jullie de weg wijzen?" vroeg de sombere figuur nu plotseling ruzie-achtig.
„Omdat ik het je netjes vraag, natuurlijk!" riep Wal Rus rood wordend. „Donders, meneer, wat zijn dat voor landrotmanieren?"
„Kalm maar", suste Tom Poes. „Laten we maar doorlopen en de weg aan iemand anders vragen."
„Wel ja, dat vraagt maar", hernam de vreemdeling, „alsof het niets kost. Maar goed, ik ben de kwaadste niet. Jullie moeten deze weg aflopen totdat je bij een verbrand huis komt...."
„Het huis van de havenmeester, zeker?" vroeg Tom Poes. „Daar zijn we langs gekomen."
„Ach, wat, havenmeester!" riep de ander kribbig. „Dat huis bedoel ik niet, dat is door mijn oom verbrand. Anders wel een mooi, driftig stukje brandwerk, dat wel. Maar je kunt toch zien, dat oom Kregel wat slordig is; het schuurtje staat nog. Dat zou mij niet overkomen. Nee, ik bedoel de boerderij, die aan het eind van deze weg gestaan heeft. Die is prachtig plat, daar moet je eens op letten. Heb ik zelf gedaan en ik durf het rustig een voorbeeld te noemen."

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

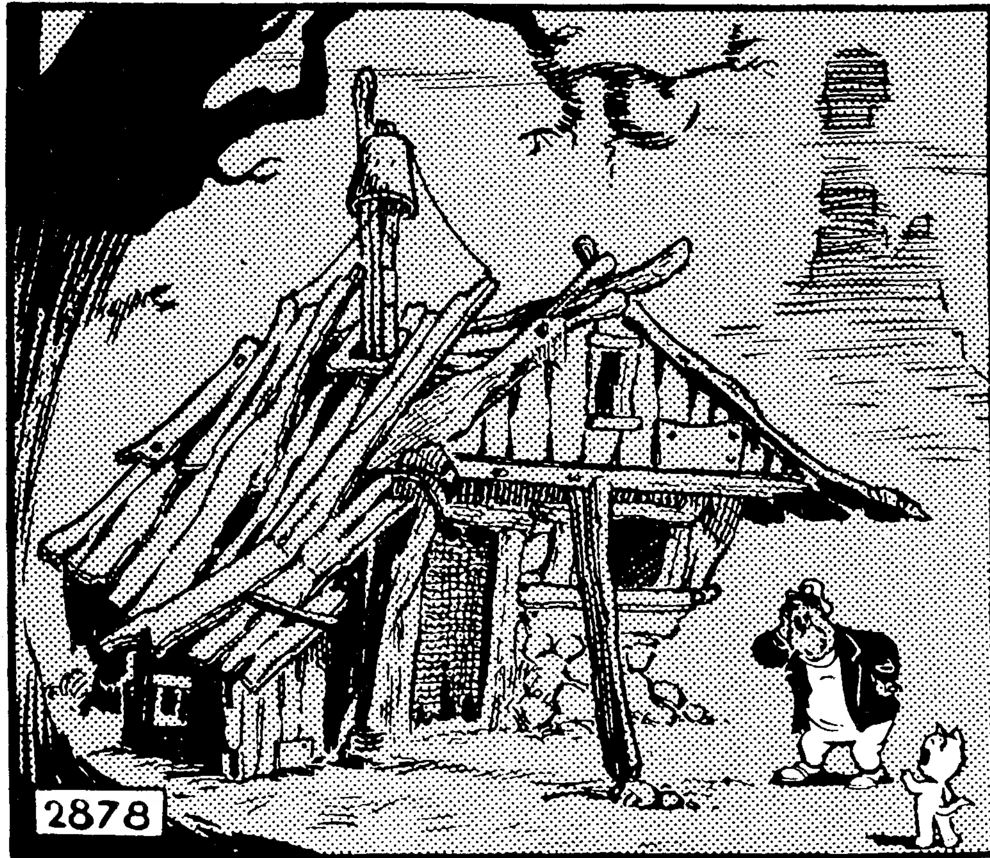

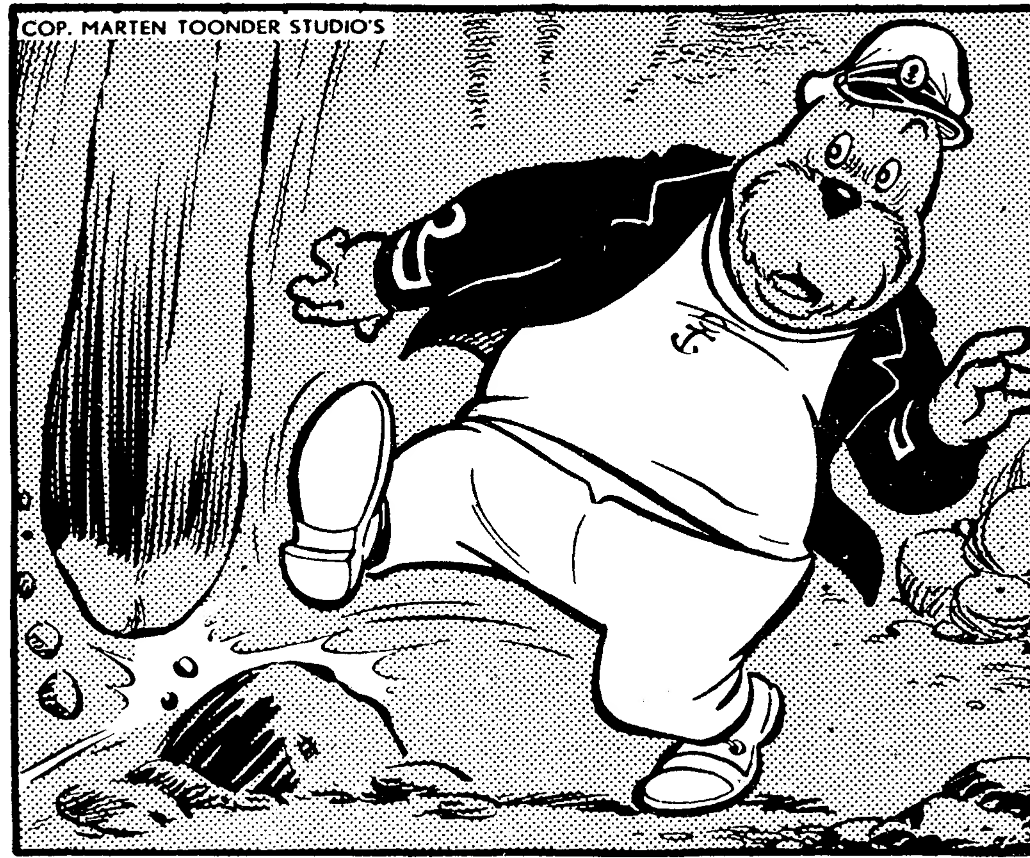
2877 „We moeten dus de weg aflopen tot we bij een afgebrande boerderij komen", herhaalde Wal Rus. „Goed! En verder?"
Doch nu viel Tom Poes hem in de rede.
„Waarom hebt u die boerderij verbrand?" riep hij vol afschuw.
„Dat is nogal logisch!" riep de vreemdeling uit. „Daar woonde neef Kragel en die schurk had zijn hek op mijn land gezet. Dat schreeuwt om wraak, zeg nu zelf!",,Goed, goed", zei de kapitein ongeduldig, „we lopen dus tot de puinhopen van neef Kragel. En verder?"
„Daar ga je rechtsaf tot de puinhopen van een molen", hernam de ander. „Een mooie ruïne, daar moet je eens op letten. Heb ik in de lucht geblazen met twintig kilo dynamiet. Keurig vakwerk, al zeg ik het zelf. Maar dat moest ook wel, want Mokker, de molenaar heeft het vorige jaar mijn akkertje verwoest. Dat schreeuwt om wraak, wat jullie?"
„Natuurlijk", gaf Wal Rus zuchtend toe. „En als we bij die molen-rommel zijn...."
„Dan kom je bij een huis waar een balk tegen de gevel leunt", voer de sombere gedaante voort. „Geef een schop tegen die balk, dan komt er wel iemand naar buiten die je verder de weg wijst."
„Bedankt", zei de gezagvoerder. Hij stak de handen in zijn zakken en begon in de aangegeven richting te lopen.

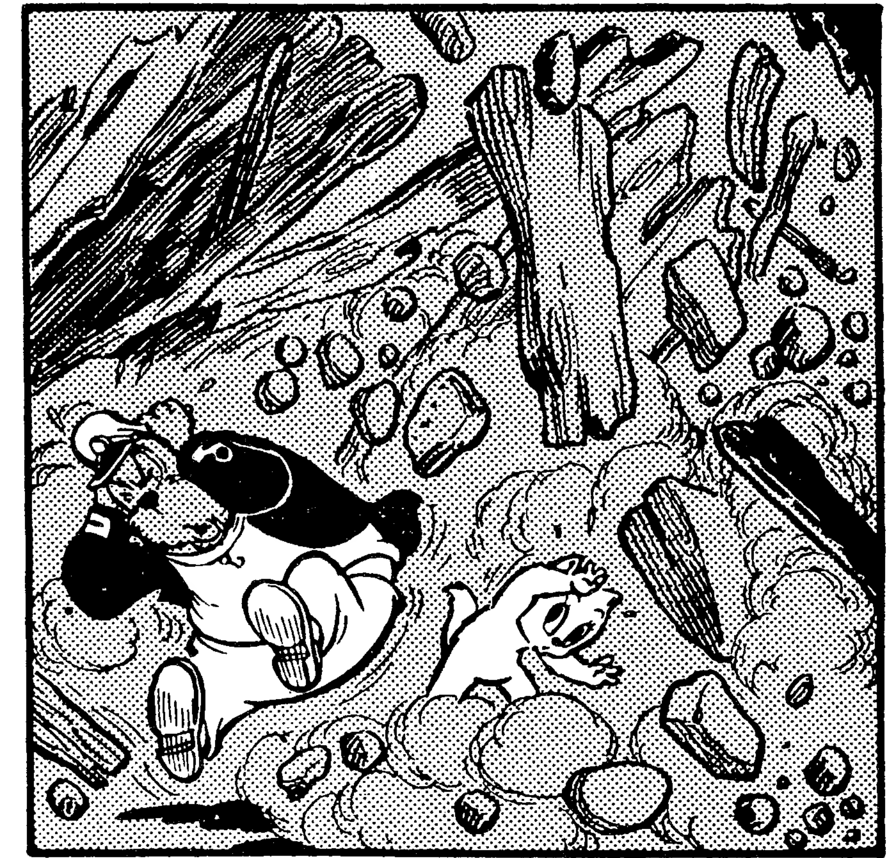
„Een mooie boel", mompelde hij gedrukt. „Het is geen wonder dat een eerlijk zeeman altijd droevig wordt als hij op de vaste wal komt. Ik kan maar nooit aan die walrotten-gewoontes wennen."
„Hm", zei Tom Poes. „Dit is wel een heel bijzonder soort walrotten. Ik zal blij zijn als we drinkwater hebben en weer verder kunnen varen."

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

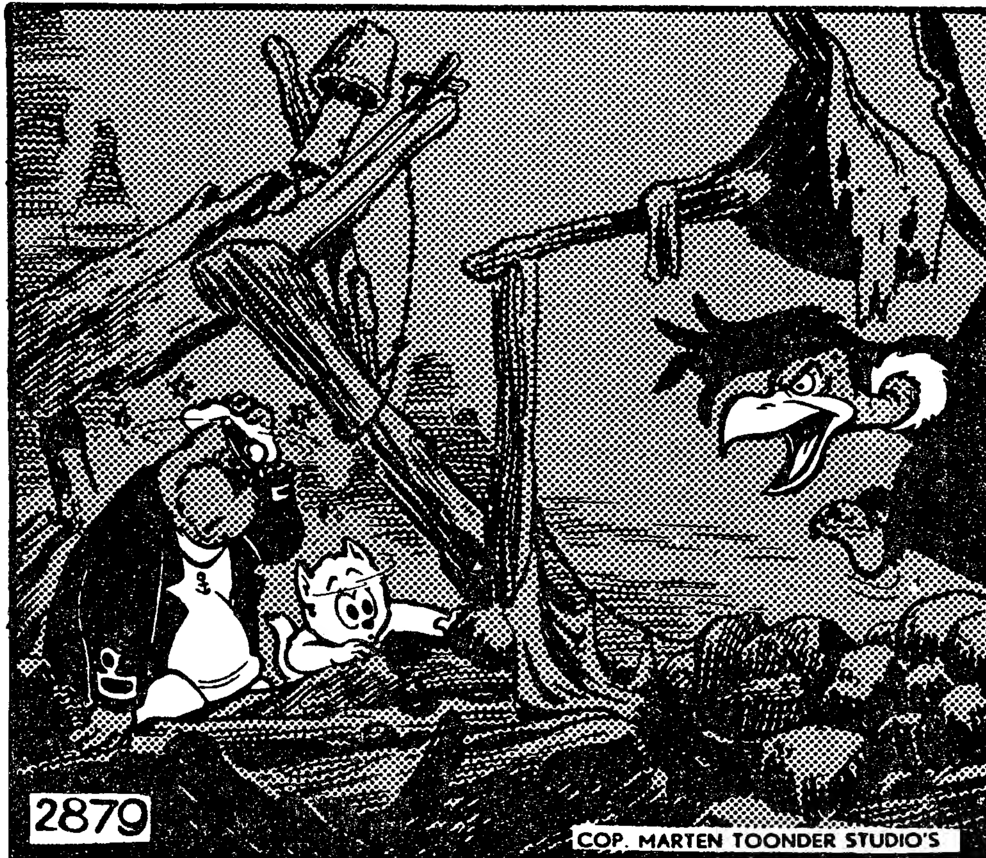

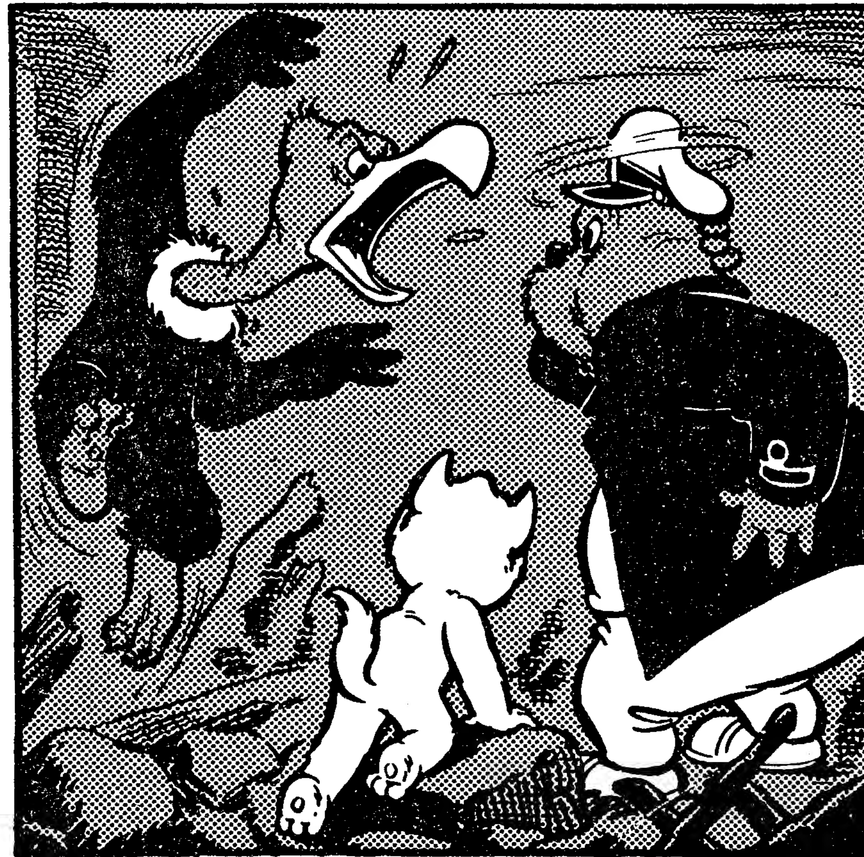

2878 Na een troosteloze wandeling in het door verbrande ruïnes ontsierde landschap kwamen Wal Rus en Tom Poes bij het huis aan dat de vreemdeling hun gewezen had.
„Hier moeten we dus verder de weg vragen", gromde de kapitein.
„Ja", zei Tom Poes. „Daar staat die balk waar u tegenaan moet schoppen. Dat zei die zwarte, weet u wel? Als men tegen de balk schopt komt er wel iemand naar buiten, zei hij."
„Een rare landrotten-gewoonte", zei de brave zeerob. „Maar in dit overgehaalde land kan men van alles verwachten. Schoppen in plaats van kloppen. Goed, ze kunnen het krijgen zoals ze het willen hebben."
Met deze woorden tilde hij zijn voet op en gaf met een grote kracht een trap tegen het houtwerk.
Doch nu bleek, dat de balk er niet voor het mooie was aangebracht. Het oude huis verkeerde namelijk danig in verval en daar de gevel enigszins uit de voegen geraakt was, had de bewoner gemeend er goed aan te doen een stevige stut aan te brengen. De trap van de gezagvoerder deed de balk echter losschieten en daardoor werd de gevel plotseling van zijn steun beroofd.
Er kraakte iets, er scheurden enige binten en daarop stortte de wand met groot geraas naar voren.
Tom Poes en Wal Rus werden onder een lawine van hout en metselwerk bedolven en een dichte stofwolk onttrok hen geruime tijd aan het oog.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

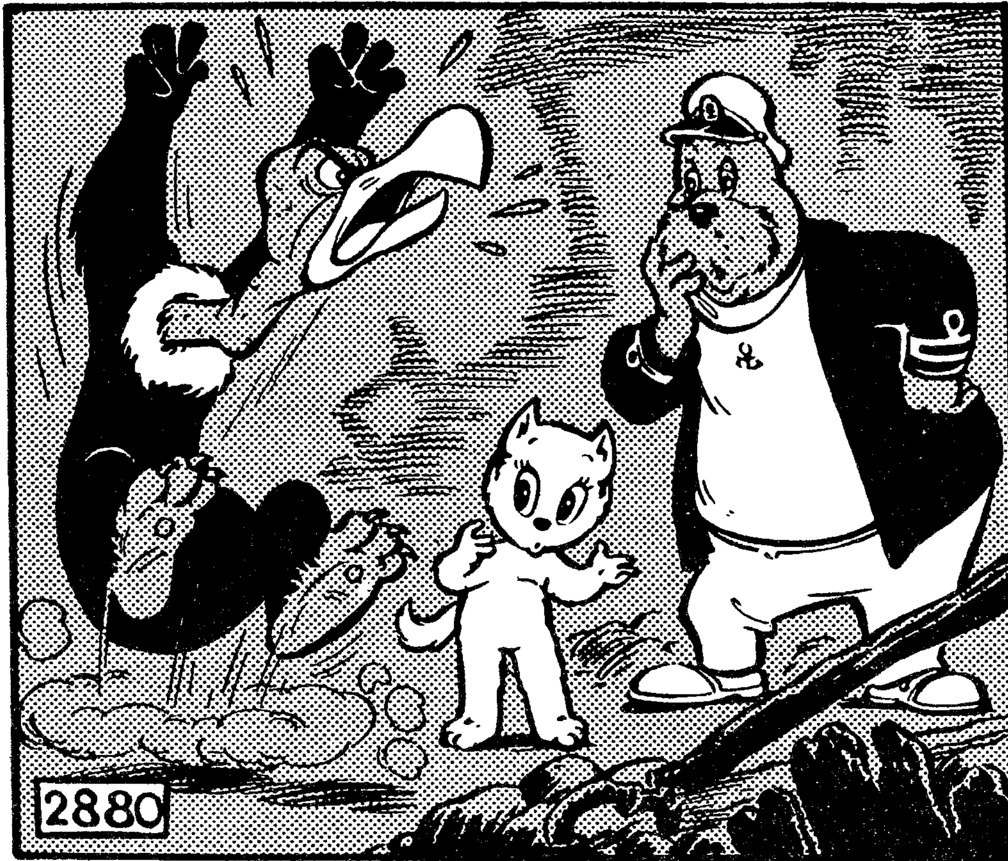

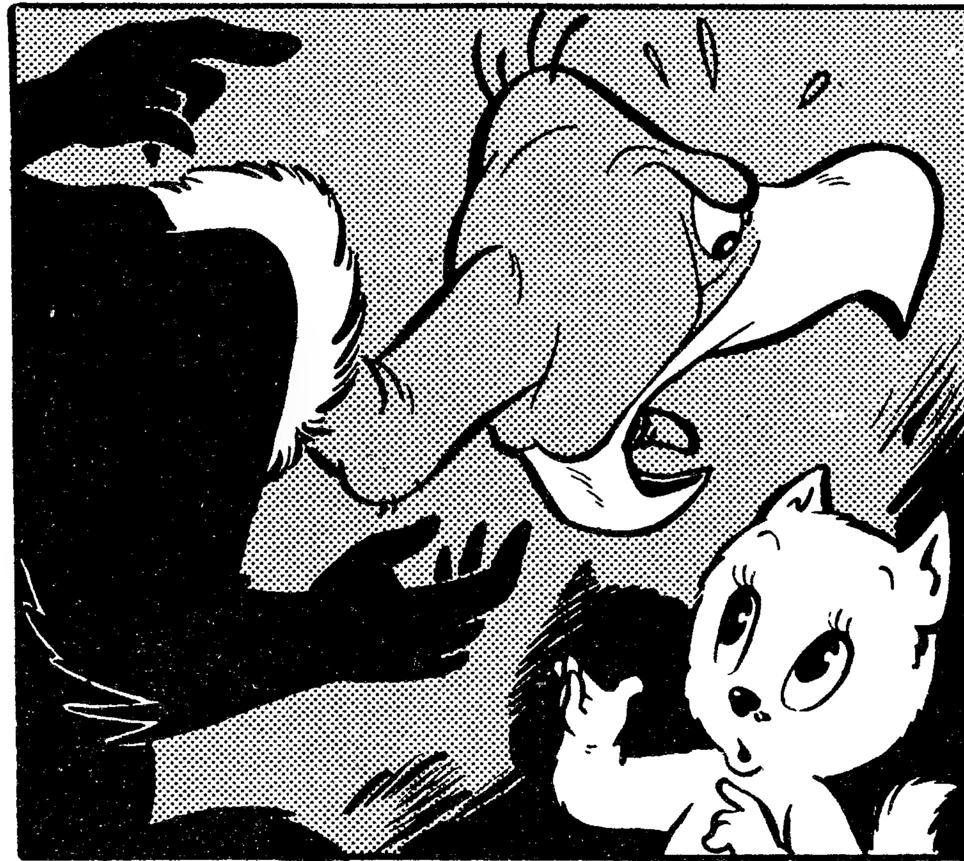
2879 Kapitein Wal Rus en Tom Poes kwamen langzaam weer tot zichzelf. „Watwastat?" mompelde de gezagvoerder, zijn pet uit de ogen trekkend. „Viel daar iets?"
„De gevel van het huis", zei Tom Poes. „u hebt de steunbalk weggetrapt, weet u nog wel?"
Voordat de ander hier rustig over kon nadenken, kwam de bewoner van de ruïne echter reeds naar buiten gestormd. Het is begrijpelijk dat hij buiten zichzelf was; het valt nu eenmaal niet mee wanneer men plotseling in de buitenlucht zit.

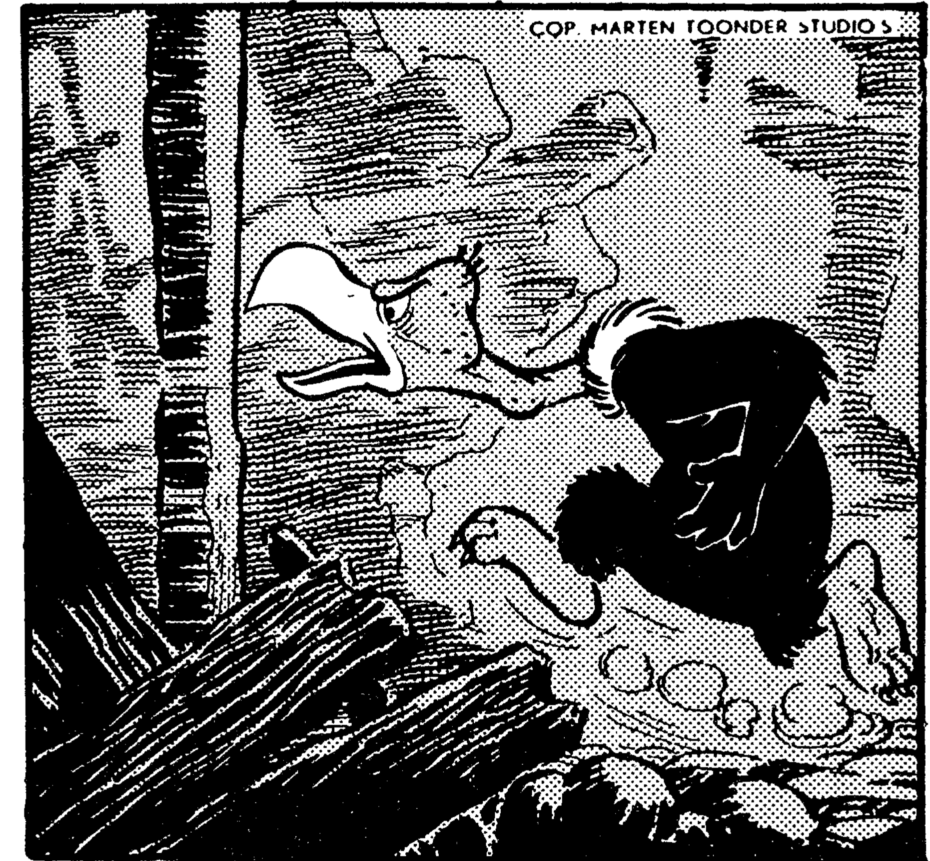
„Wraak!" gierde hij. „Dit schreeuwt om wraak! Dit is de slechtste streek sinds Krugel de vuurtoren heeft opgeblazen. Hier zal je voor boeten...."
Hij zweeg en er verscheen een verbaasde trek op zijn verbitterd gelaat.
„Wat moet dat?" hernam hij toen krijsend. „Wie zijn jullie? Ik ken jullie niet! Met welke vete zijn jullie bezig?"
„Een ogenblikje", onderbrak de kapitein. „Als je die overgehaalde snavel nu eens even dichthoudt kan een eerlijke zeeman ook iets zeggen. We zijn niet met een vete bezig, meneer. Wij zijn gewoon maar op zoek naar drinkwater en ik wilde alleen maar even de weg naar de herberg vragen."
„Haha!" gierde de bewoner vreugdeloos. „Alleen maar de weg vragen, hè? En daarom trap je mijn huis in, hè? Jullie zijn aan het bewraken, dat is duidelijk? Maar wàt wreken jullie? Ik heb het recht om dat te weten!"
Nu mengde Tom Poes zich in het gesprek.
„We wreken heus niets", zei hij. „Iemand heeft ons verteld dat we tegen uw steunbalk moeten trappen. Maar we wisten werkelijk niet, dat uw gevel dan in elkaar zou vallen."

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

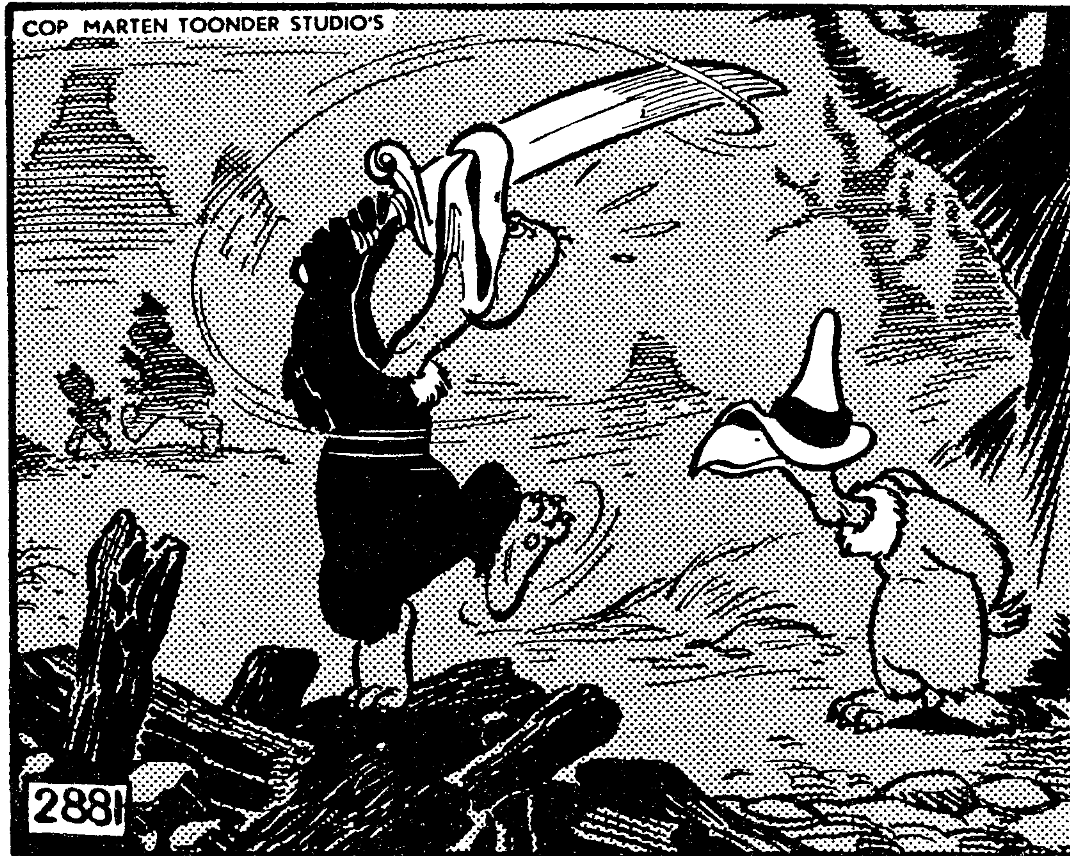
2880 De bewoner van de ruïne stond een ogenblik sprakeloos, doch toen kreeg zijn woede weer de overhand.
„Zo!" krijste hij, van drift op en neer springend. „Heeft iemand jullie verteld, dat je tegen mijn stutbalk moest trappen? Wie heeft dat gezegd, hè? Ik heb het recht om dat te weten, want het schreeuwt om wraak! Nou, wie was het? Was het Kregel of was het Kragel? Of Mokker soms?"
„Ik weet het niet", zei Tom Poes sussend. „Het was iemand in het zwart. Hij had een wit kraagje om en hij zag er erg onvriendelijk uit."

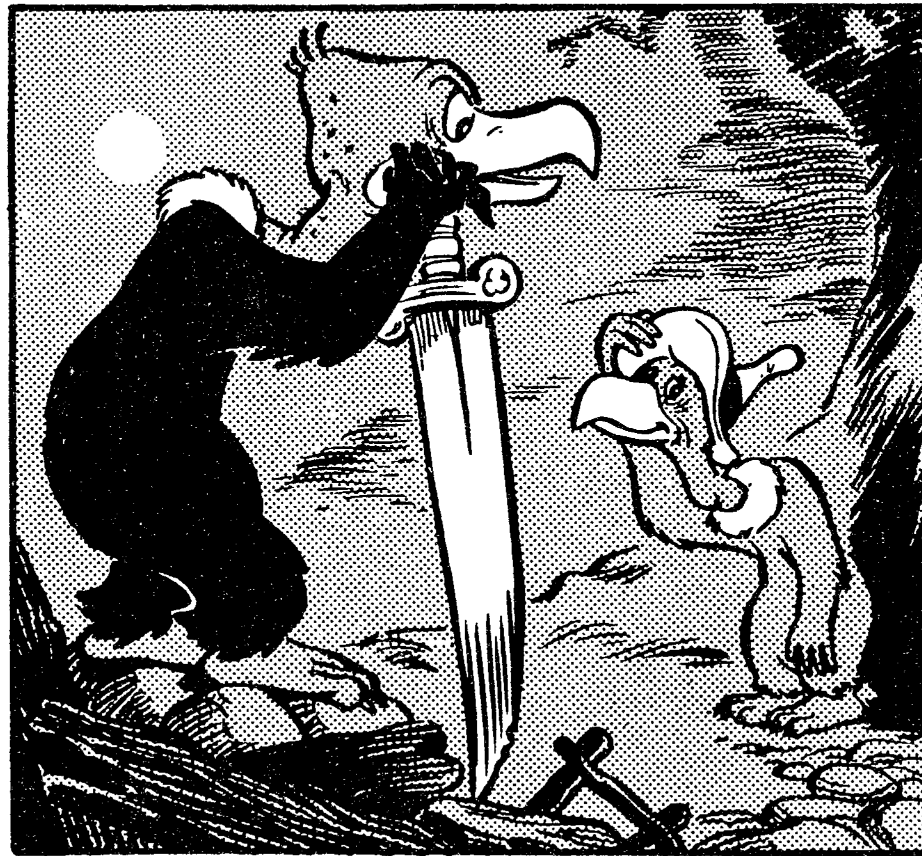
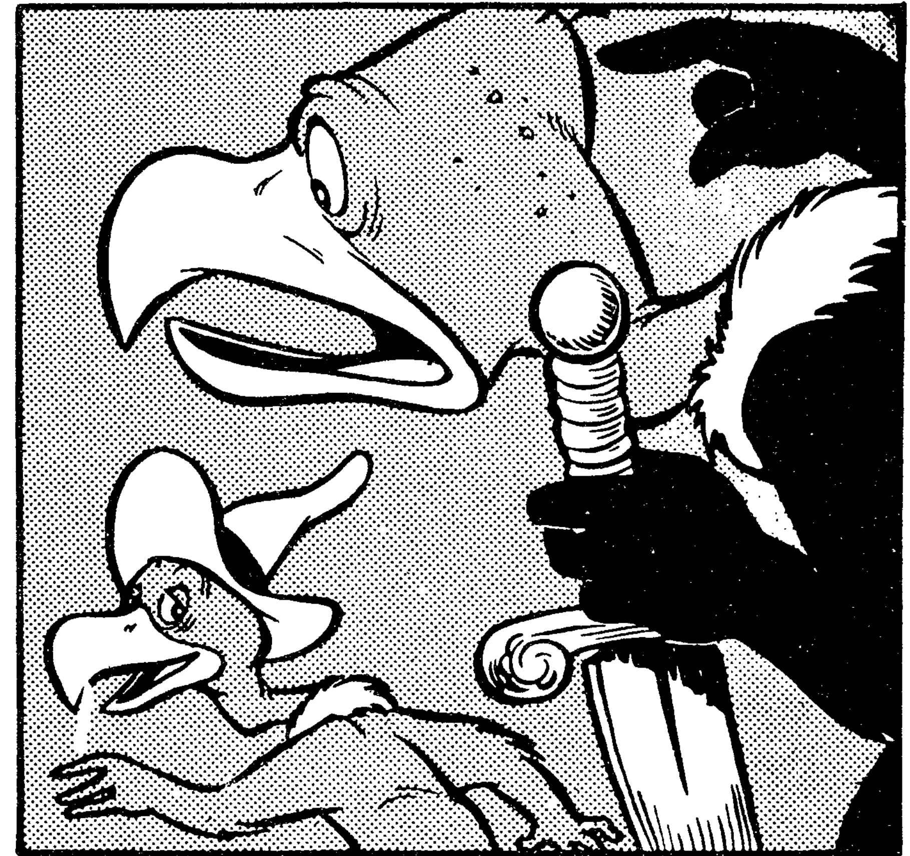
„Smoesjes!" schreeuwde de ander. „Zo ziet iedereen eruit! Ik wil weten wie het was! De huizenbrander of de messengooier of de akkerverwoester...."

„Schei uit, meneer!" snauwde Wal Rus. „Dat overgehaalde gekakel maakt me boos en als je niet ophoudt zal ik je iets te bewraken geven!"
„Ik weet heus niet wie het was", zei Tom Poes haastig. „Hij vertelde alleen maar, dat hij dé vuurtoren had opgeblazen."
„Dan is het Krugel!" gierde de huiseigenaar. „Ah, Krugel! Die wilde natuurlijk wraak nemen omdat ik hem gisteren op zijn tenen heb getrapt. Maar ik zal hem krijgen! Waar is mijn zwaard?"
„Blijf nu toch kalm!" zei Tom Poes. „Dit is immers alleen maar een misverstand?" Maar de aangesprokene luisterde niet. Hij was door het dolle heen en snelde zijn puinhoop binnen om een wapen te zoeken terwijl hij riep: „Wraak! Waar is mijn zwaard? Ik zal hem krijgen! En jullie ook! Jullie gaan er allemaal aan!

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

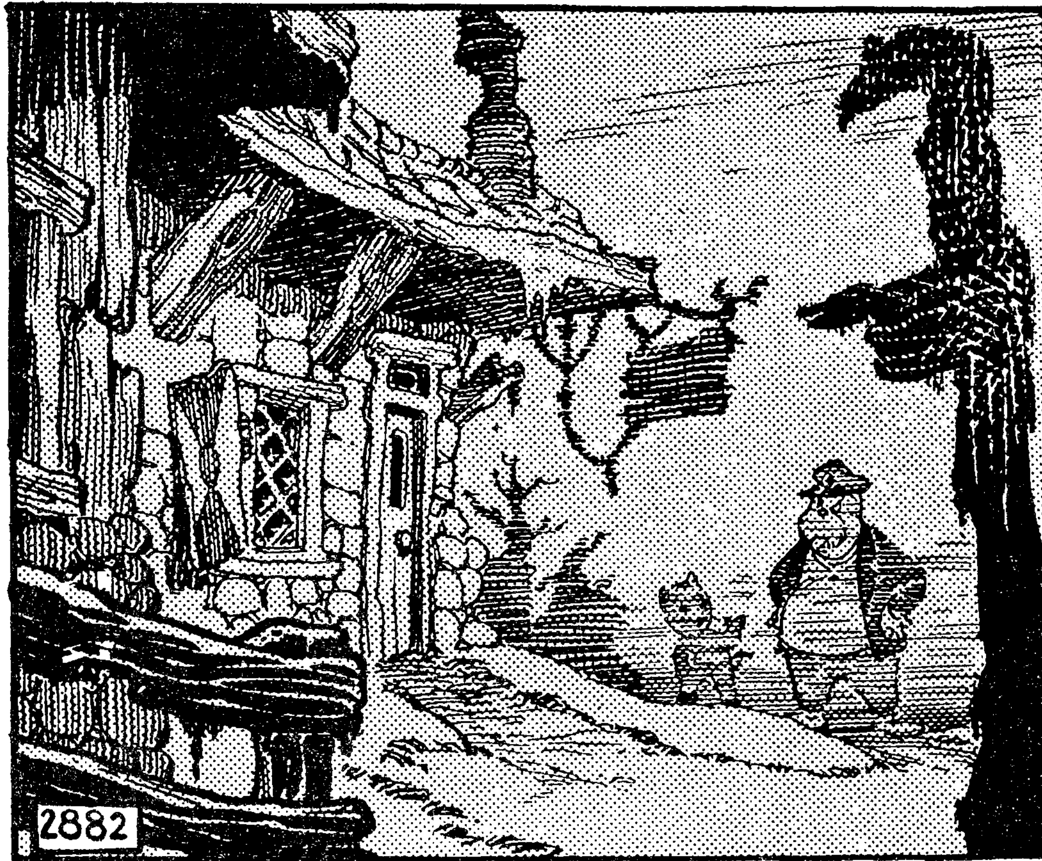

2881 De verbitterde huiseigenaar stommelde enige tijd in zijn bouwval rond. Tenslotte vond hij zijn zwaard onder de overblijfselen van de linnenkast en daarop snelde hij krijsend weer naar buiten.
„Nu gaan jullie er aan!" riep hij. „Wraak!"Doch er was niemand meer. Wal Rus en Tom Poes hadden niet op zijn terugkomst gewacht en verdwenen snel in de dunne mist om op eigen gelegenheid een herberg te gaan zoeken. Dat bracht de getroffene geheel buiten zichzelf. Uitzinnig van woede zwaaide hij zijn wapen door de nevels terwijl hij een gesmoord gekrijs uitstiet.
„Wat doe je daar, neef Kragel?" vroeg een dunne stem. „Schaam je je niet om daar te staan dansen terwijl er nog zoveel te bewraken is? De wereld is vol ongerechtigheid en een goede wraakgier heeft geen tijd voor ontspanning!"
Neef Kragel liet zijn zwaard zakken en staarde onthutst naar de vale gestalte van zijn oudoom Kriegel, die onverwacht uit de wolken was opgedoken.
Toen barstte hij in een bitter beklag uit. Met gierende stem vertelde hij de grijsaard alles wat hem overkomen was en deze luisterde oplettend toe.

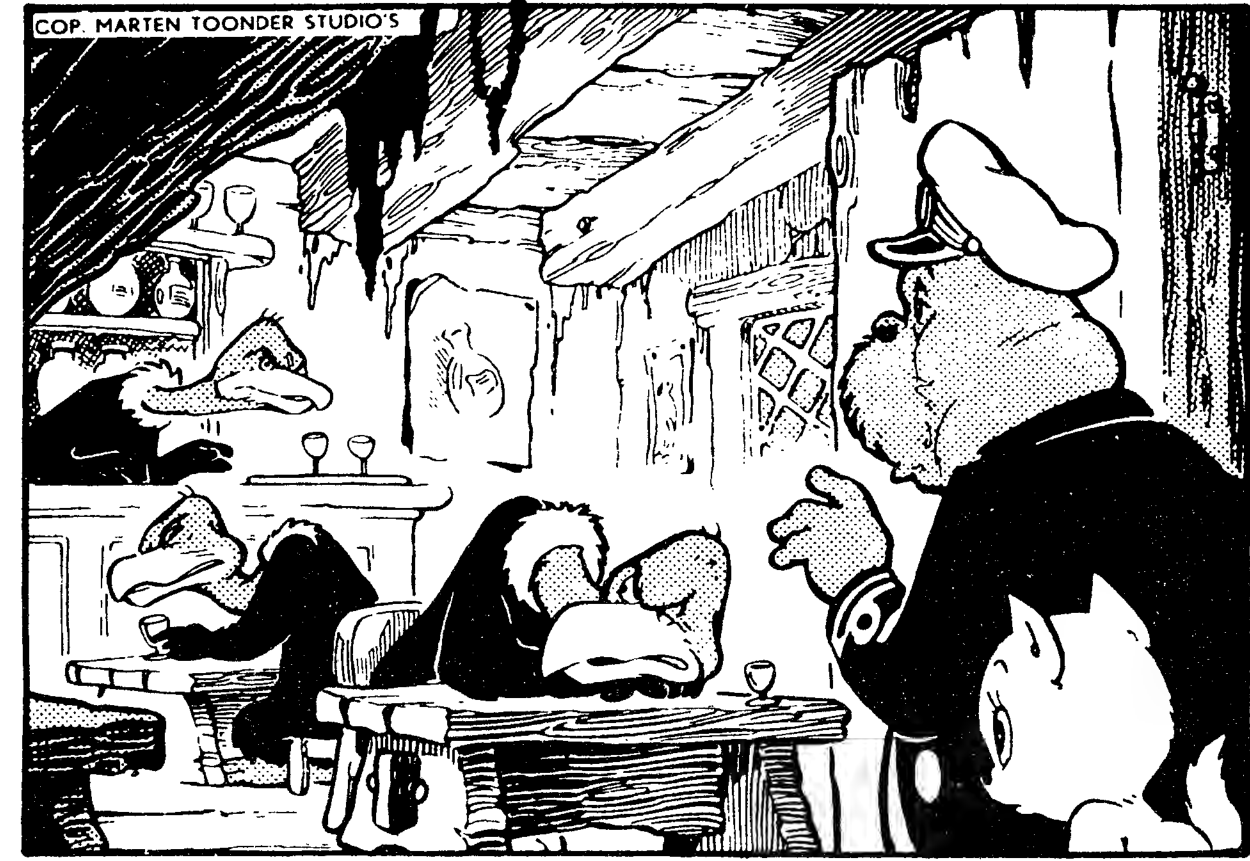
„Dat krijgt men met vreemdelingen", sprak hij tenslotte wijs. „Ze lopen weg voordat men hen heeft kunnen bewraken. Men moest iedere vreemde onmiddellijk onder handen nemen, is mijn stelregel. Maar ja, de tegenwoordige generatie is te zacht. Ik weet het goed gemaakt, neef. Jij gaat nu naar Krugel om wraak te nemen en ik ga achter de vreemdelingen aan. Je zei, dat ze naar een herberg zochten, nietwaar? Welnu, dat is niet ver hier vandaan. Ze zullen er van lusten!"
Hij stiet een schor lachje uit en verdween op zijn beurt in de nevels.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2882 Na enig zoeken vonden Wal Rus en Tom Poes de herberg. Het was een bouwvallig optrekje dat scheef en verveloos in de mist stond te kleumen.

„Het is beter dan niets", zei de kapitein grommend. „De damp slaat me op de botten, meneer en ik heb een hartversterking nodig. Het moet trouwens raar lopen als ze hier geen drinkwater voor een eerlijk zeeman hebben."

„Hm", zei Tom Poes. „Ik weet het niet. Het loopt hier steeds raar. Voordat we het weten zitten we midden in de een of andere wraak. Ik wou dat we weer op zee waren."

„Onzin", zei de gezagvoerder. „Dat is week gepraat. Je moet niet denken dat ik me bang laat maken door een stelletje wraakgieren want dan zou ik als gezagvoerder wel in kunnen pakken. We gaan naar binnen, uit!"

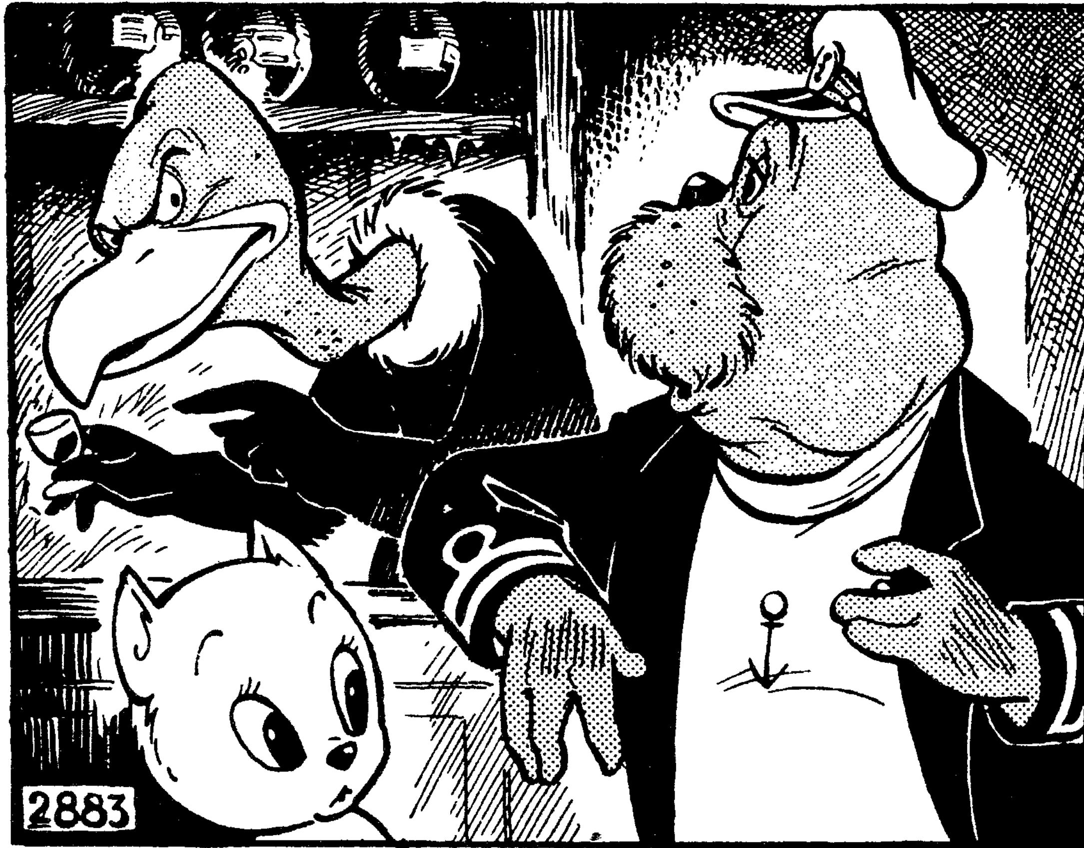
Met deze stoere woorden opende hij de deur en betrad de gelagkamer. Het was een morsig, duister vertrek. Een tweetal gasten zat elkaar vanuit de ooghoeken te beloeren, terwijl de herbergier grimmig over zijn tapkast hing, om op te letten, dat zijn lokaal niet het toneel van een bewraking zou worden. over het gehele toneeltje hing een vale sfeer van onheil en Tom Poes zou liever weer zijn omgekeerd.

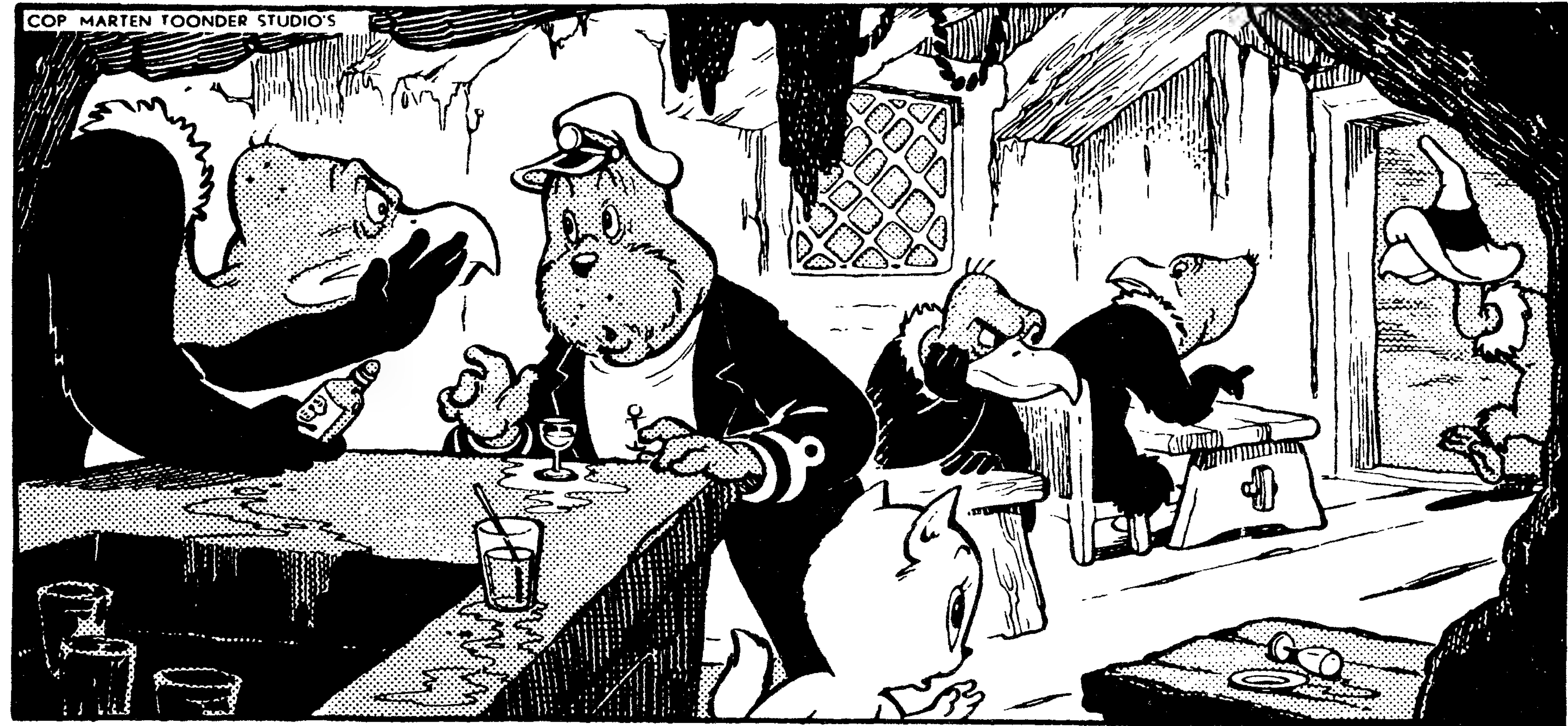
Maar Wal Rus trok de pet wat dieper in zijn ogen en stampte het vertrek door.

„Gezellig is anders", zei hij, „maar dat zal wel van die overgehaalde mist komen. Ik begin er zelf saggerijnig van te worden. Vooruit, meneer, schenk maar eens in. Ik geef een rondje."

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

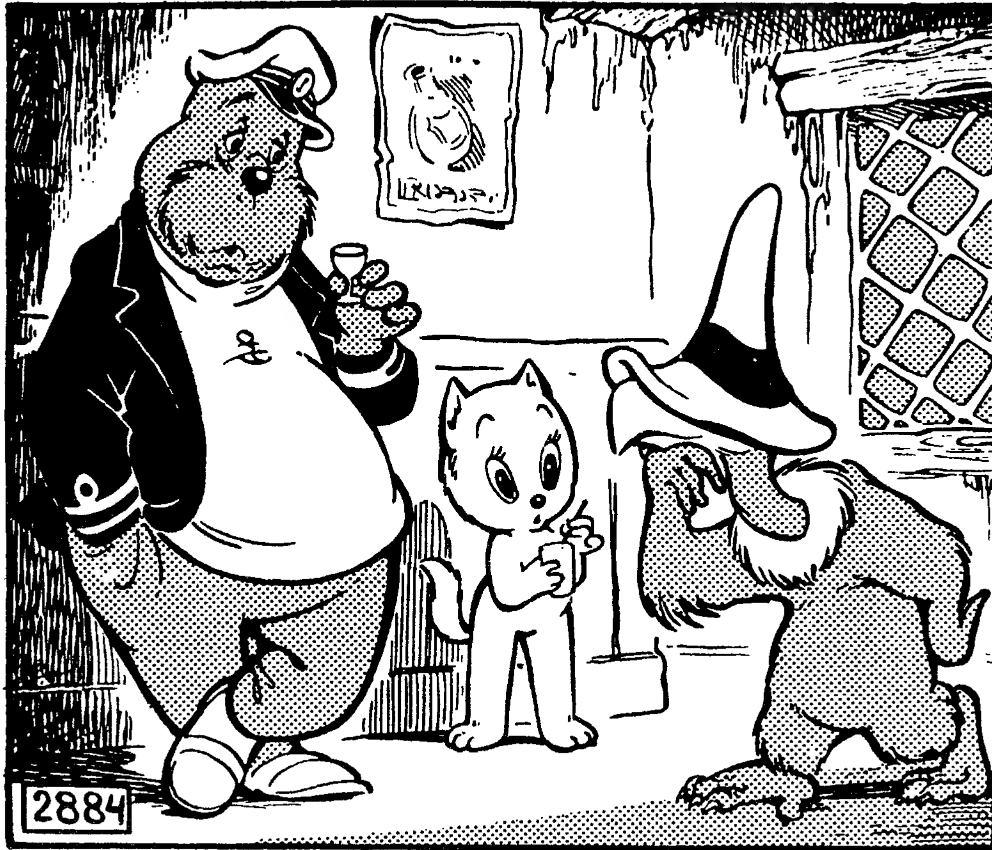

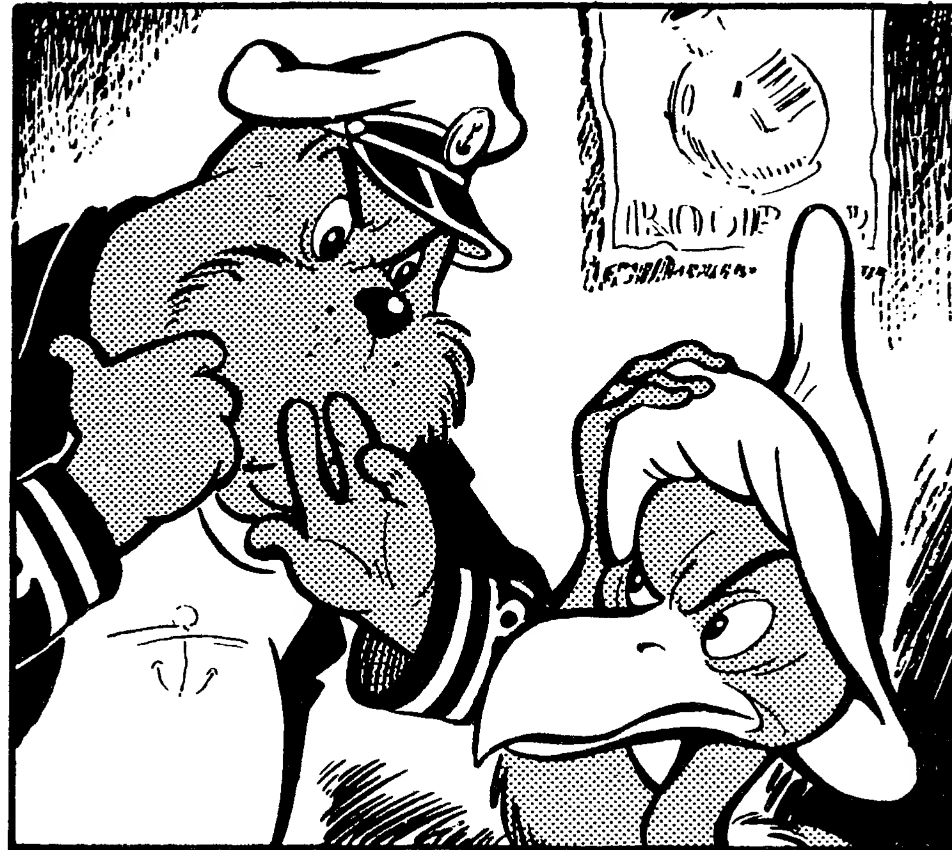
2883 „U geeft een rondje?" vroeg de herbergier verbaasd. „Waarom?"
„Voor de gezelligheid, natuurlijk!" riep Wal Rus. „Het is hier een dooie boel, meneer!"
„Een dooie boel?" herhaalde de waard. Toen verscheen er een begrijpend lichtje in zijn ogen en hij liet zijn stem zakken.

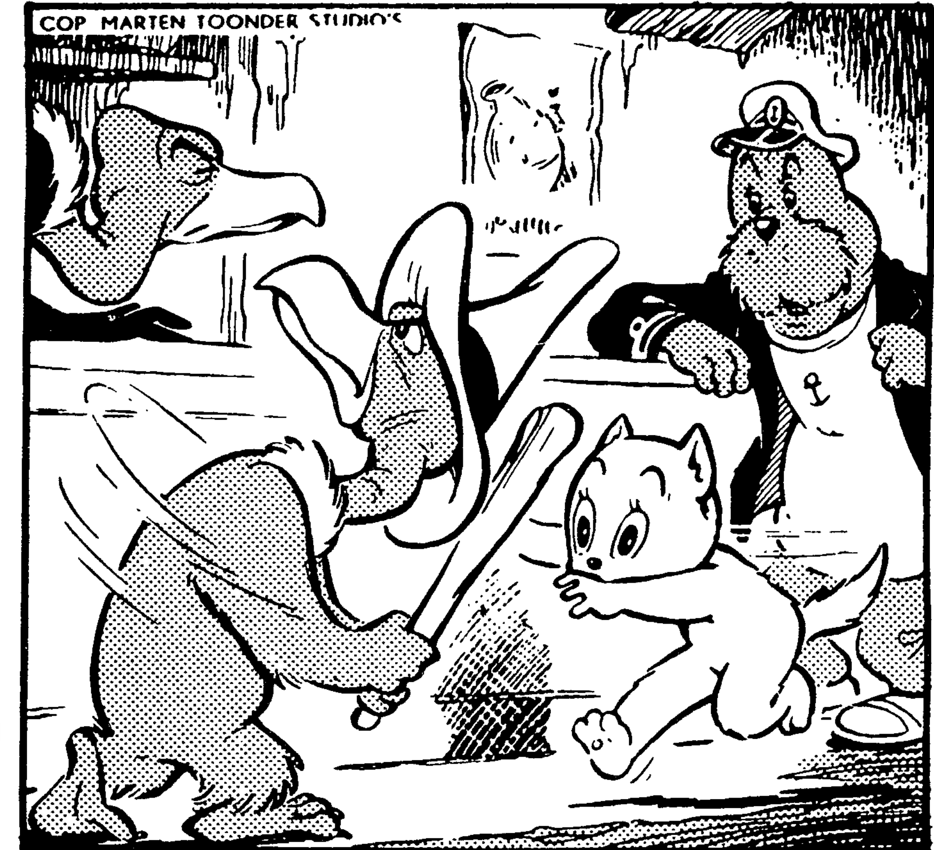
„Ik heb een mooi belegen Knekelwijntje", lispelde hij. „Het is zeker uw bedoeling dat ik een Fic in de bestelling doe?"
„Een Fic?" vroeg de gezagvoerder. „Wat bedoel je?"
De caféhouder haalde een flesje voor de dag waar een doodskop op stond afgebeeld.
„Een paar druppels in het glas van de andere heren?" fluisterde hij. „Een klein scheutje is genoeg en om de kosten hoeft u het niet te laten. Het werkt bovendien pas over een paar uren, zodat we hier geen last krijgen!"
„Ik moet geen rondje!" riep een van de andere gasten. „Je dacht zeker, dat ik jullie gesmoes niet in de gaten had, hè?"
„Bah!" kraste de andere gast. „Knikker is weer met zijn vergif bezig. Maar ik zie je wel, hoor! Ik zie alles! Ik zie jou ook, Kragel! Hoha! Mijn wraak zal zoet zijn!"
Het zag er een ogenblik uit alsof er ruzie zou komen. Maar op dat moment werd de deur geopend en trad er een nieuwe bezoeker binnen. het was de oude Kriegel, die het spoor van Wal Rus en Tom Poes had gevolgd en nu wraak kwam nemen....

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

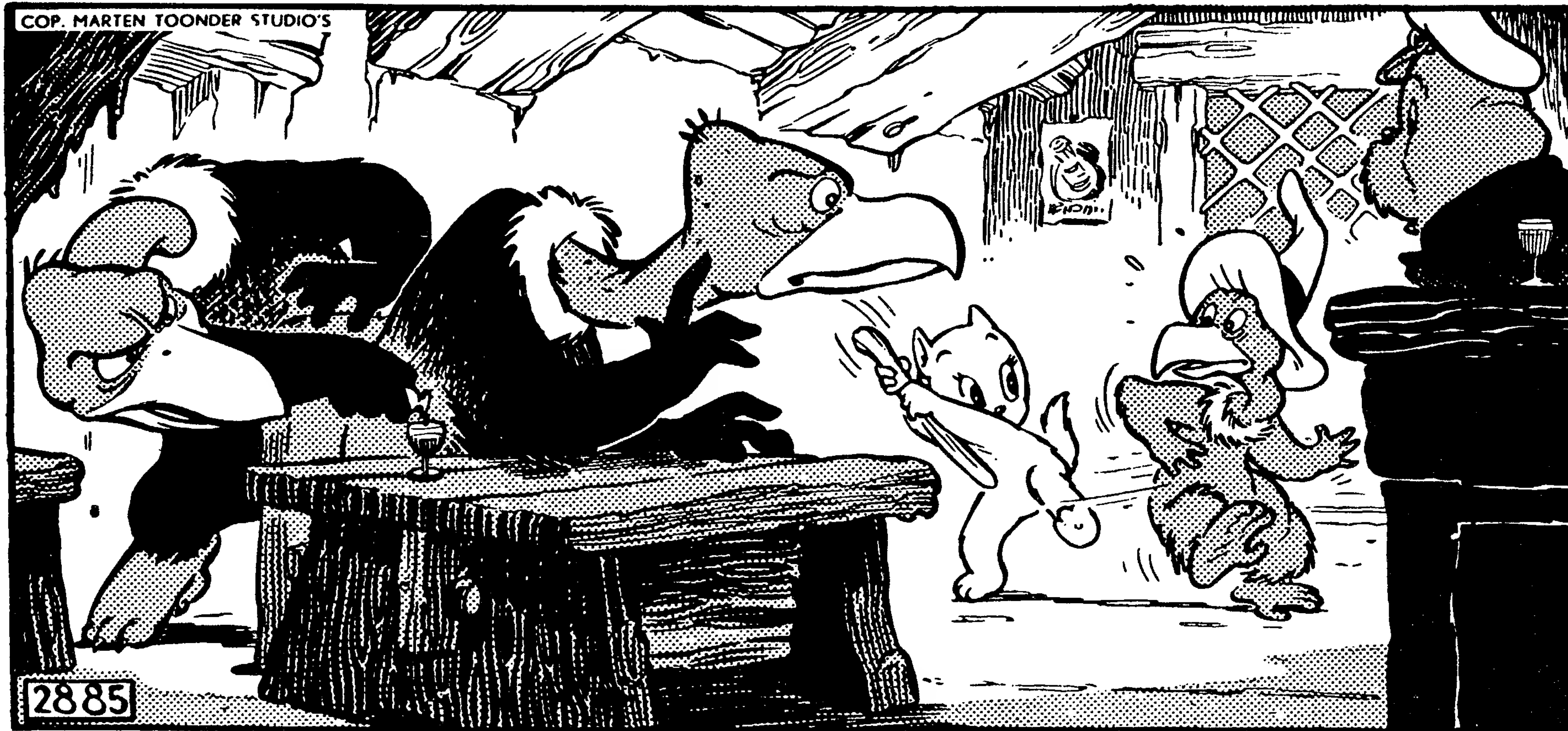

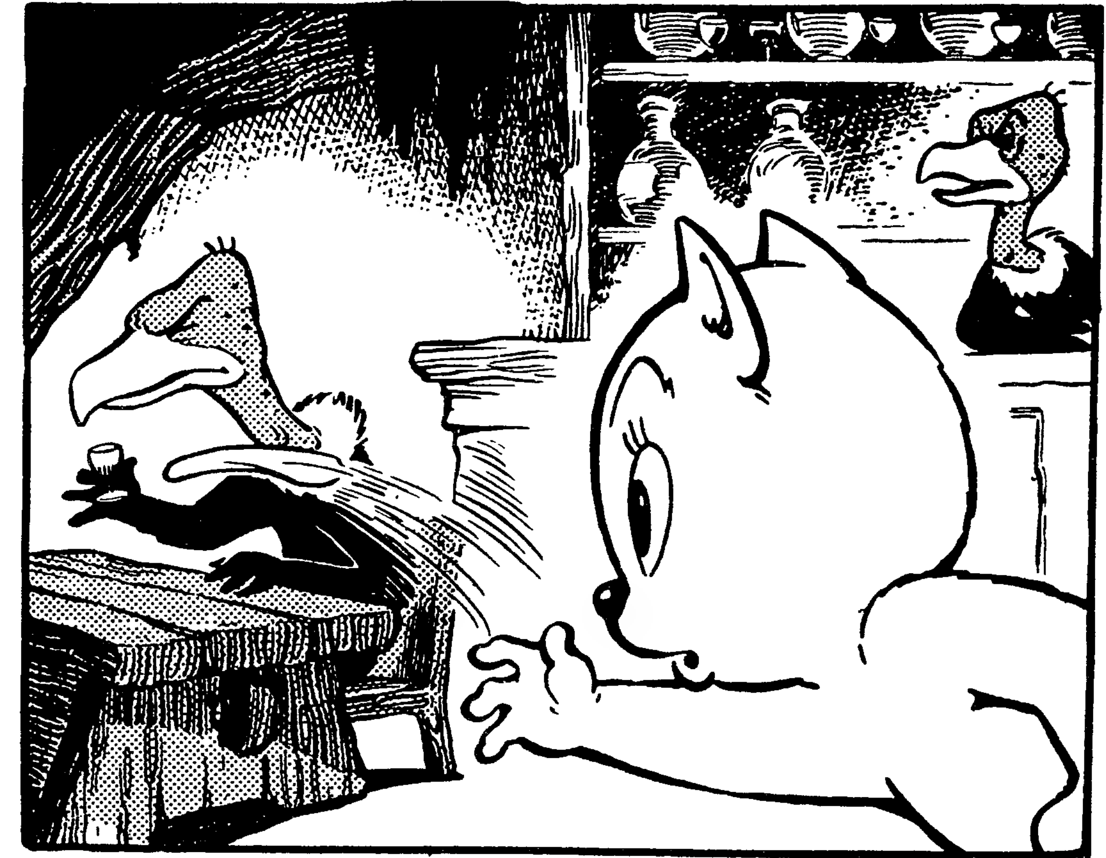
2884 De oude Kriegel stapte vastberaden naar de tapkast en ging naast Wal Rus en Tom Poes staan.
,,Wat zal het zijn?'' vroeg de herbergier. ,,Een glaasje oude Kreukel?''
,,Hou jij je rommel maar!'' riep Kriegel. ,,Ik kom hier voor zaken. Ik kom wraak nemen.''
,,Dat verandert de zaak'', zei de waard, zich afwendend. ,,Als je hier maar geen rommel maakt.''
,,Wraak....'' mompelde de grijsaard, zijn hoed uit de ogen trekkend. ,,Eh... wraak... ja...hm. Maar nu ben ik toch vergeten op wie ook weer...''
Hij verviel in een mistroostig gemompel en Wal Rus begon nieuwsgierig te worden.
,,Wat is er aan de hand?'' vroeg hij.
,,Ik vergeet tegenwoordig de gewoonste dingen'', klaagde Kriegel, ,,het zal de leeftijd zijn. Nu ben ik zelfs vergeten wie ik bewraken moet.''
,,Je zal de waard moeten hebben'', zei de kapitein. ,,Die overgehaalde landrot wilde vergif in mijn rondje doen! Zoiets maakt me kwaad, meneer!'',,Ah! Die misselijke Knikker!'' riep de oude opgetogen. ,,Natuurlijk, die moet het zijn. Ik wist zeker, dat ik hier in de herberg moest wezen!''

En met die woorden haalde hij een knuppel voor de dag, die hij kakelend boven het hoofd hief.
Tom Poes, die bezorgd had zitten toekijken, sprong vlug op hem af om het wapen te grijpen....

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

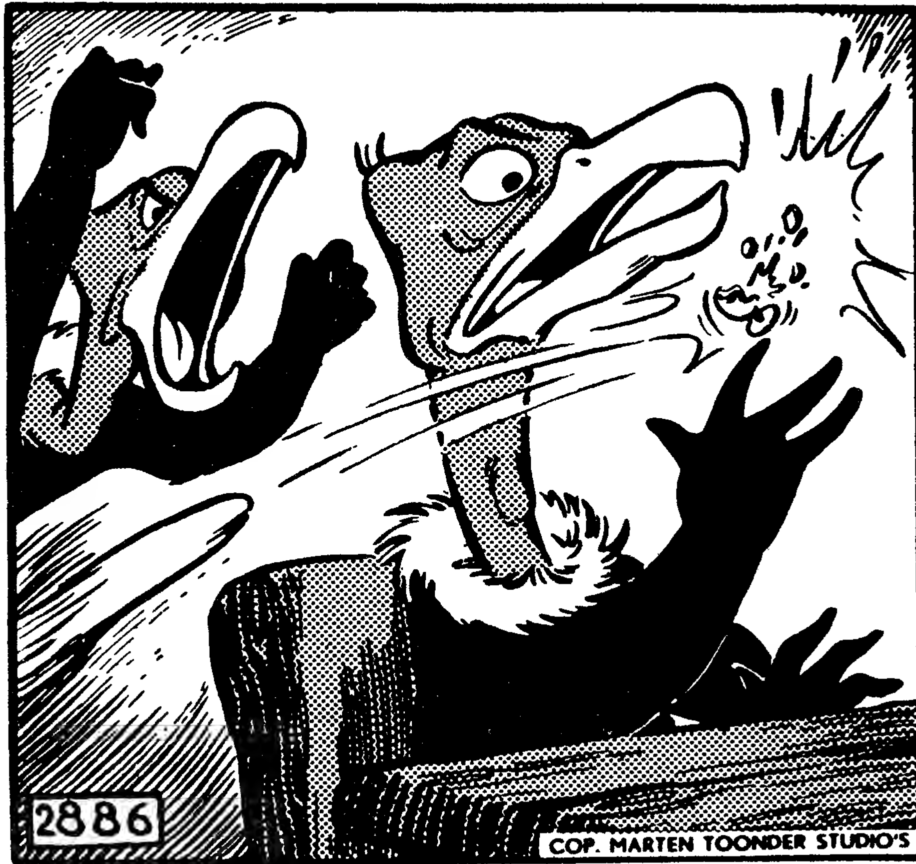

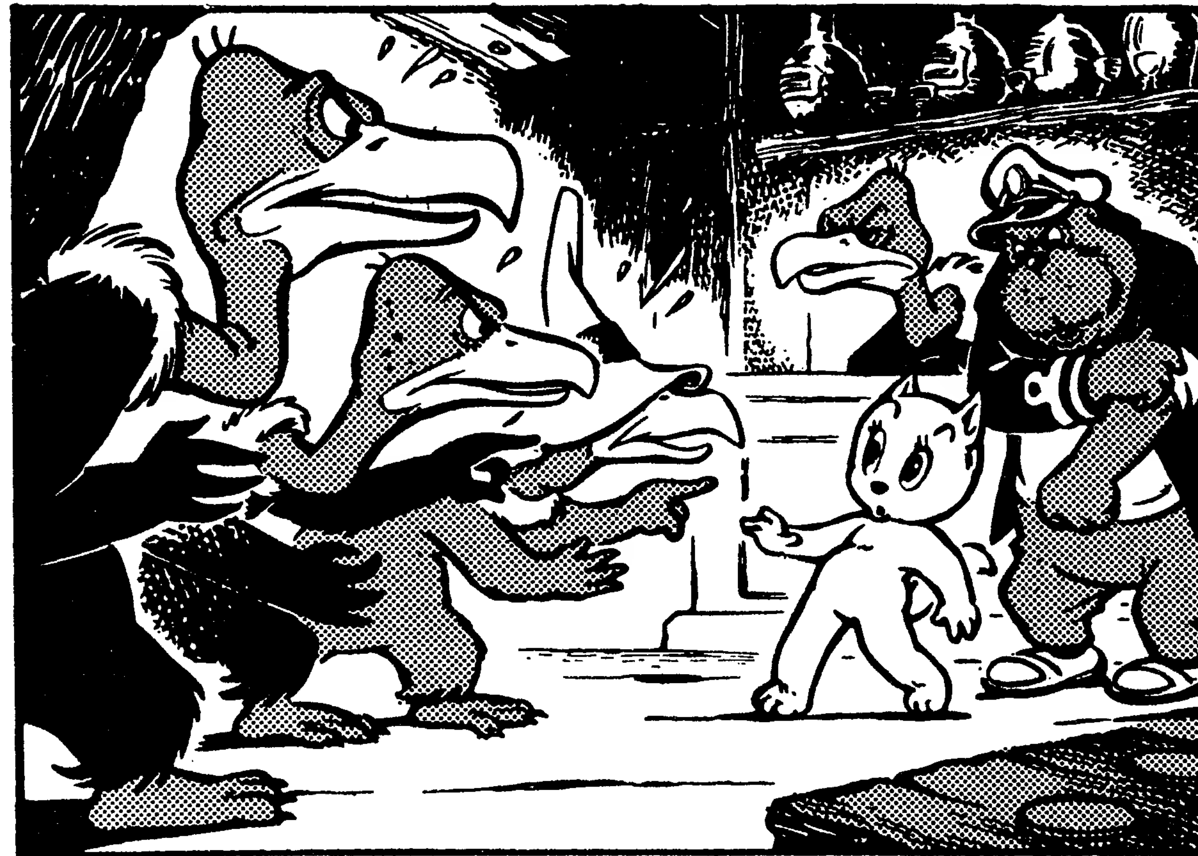

2885 Tom Poes greep het knuppeltje met zo'n kracht, dat de oude Kriegel het evenwicht verloor.
„Hé, wat moet dat?" riep de grijsaard. „Waar bemoei jij je mee?"
„Je moet de waard niet slaan", zei Tom Poes. „Je weet niet eens zeker of je wraak moet nemen op hem of op een ander!"
„Waar bemoei je je mee?" herhaalde Kriegel krijsend. „Waar gaan we naar toe met de tegenwoordige jeugd? Schaam je je niet om een oud en verbitterd iemand te verhinderen in zijn wraak? Waar gaan we naar toe als er geen wraak genomen kan worden? Wat zou dat voor misstanden geven? Geef hier die knuppel!"Het geschreeuw van de oude trok natuurlijk de belangstelling van de andere gasten. De ene keek belust naar het toneeltje terwijl hij riep: „Vooruit, Kriegel, laat je niet in een hoek drukken! Laat zien wat je waard bent!"
De andere klant echter, maakte gebruik van de opwinding door een flesje met vergif te voorschijn te brengen en snel enige druppels in het glas van de eerste te doen.
„Schreeuw jij maar, Kragel!" prevelde hij. „Als je schreeuwt kan je niet opletten. Hahaha! Mijn wraak zal zoet zijn!"
Nu, inderdaad had Kragel niet opgelet. Hij hief zijn glas om een dronk uit te brengen op de wraak van de oude Kriegel. Maar Tom Poes bewees nu, dat hij een vlug iemand is. Want hoewel hij het erg druk had met de driftige grijsaard, had hij toch uit zijn ooghoeken gezien wat er gebeurde. En voordat iemand begreep wat hij van plan was, wierp hij het knuppeltje met grote kracht in de richting van het glaasje....

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

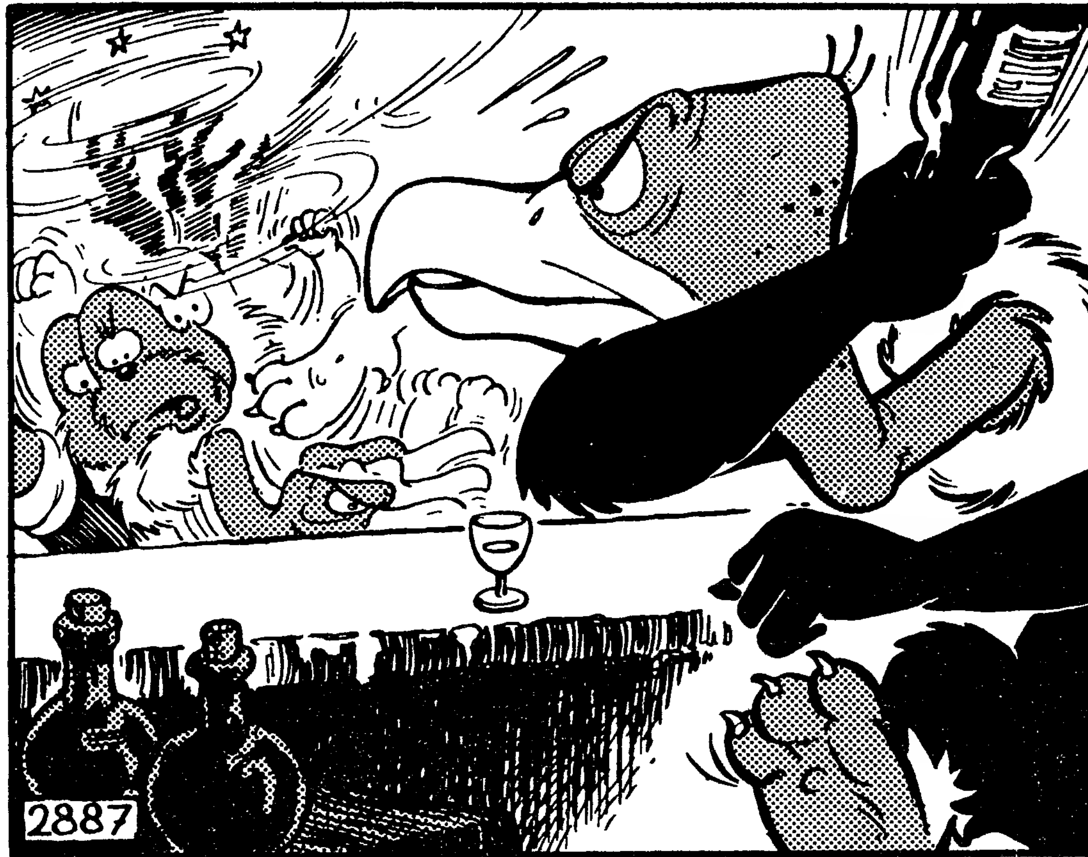

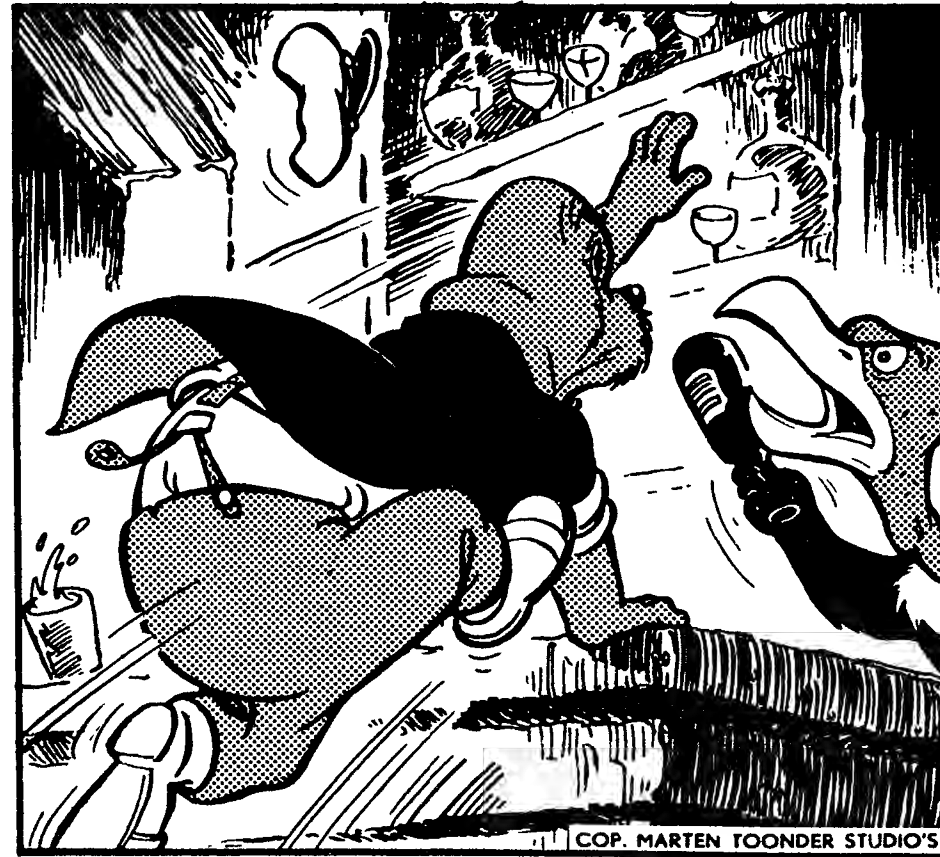

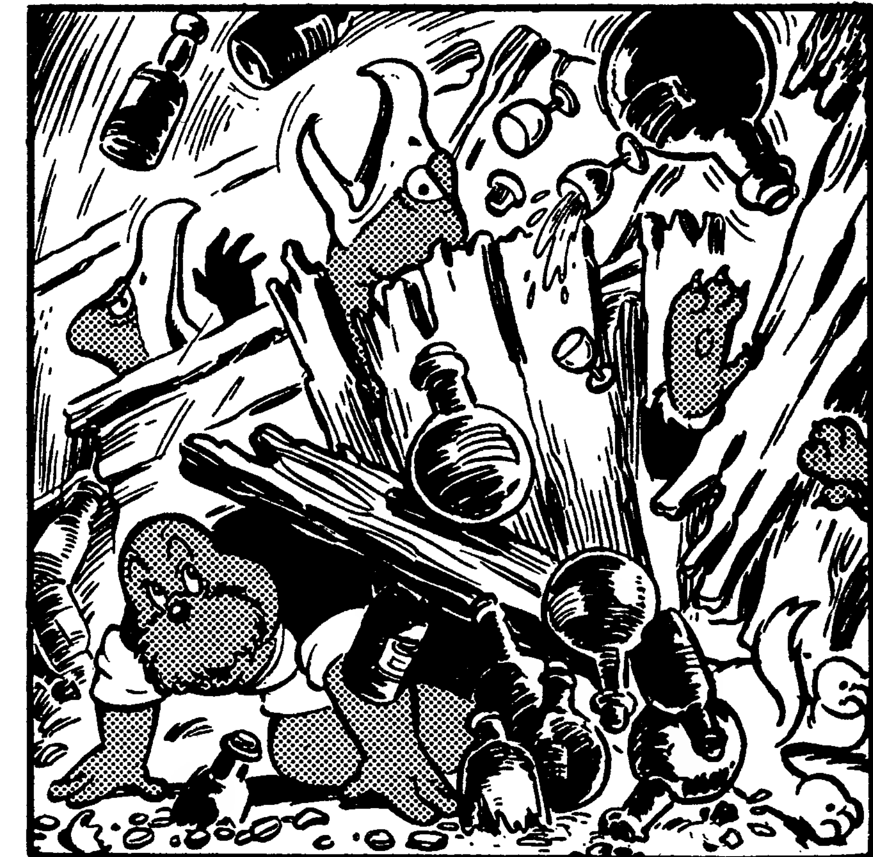
2886 Kragel hief glimlachend zijn glas op om een slokje te nemen. Doch de knuppel die Tom Poes in zijn richting wierp sloeg de drank uit zijn vingers, zodat de scherven in het rond vlogen.
Het is te begrijpen, dat de getroffene boos werd, maar nog veel woedender was de andere gast, die met zoveel moeite vergif in het glaasje gedruppeld had.
„Een schande!" riep de eerste. „Dat schreeuwt om wraak!"
„Een schande, dat is het!" krijste de tweede. „Hier moet een voorbeeld gesteld worden! Die lummel staat een rechtvaardige bewraking in de weg!"
„Dat doet hij!" gierde de oude Kriegel. „Het is ongehoord!"
De drie inboorlingen drongen dreigend op Tom Poes aan. Het was duidelijk, dat hun onderlinge vetes voor een ogenblik waren vergeten en dat ze één lijn trokken. Slechts de waard hing wat zorgelijk over zijn tapkast en drong op bezinning aan.
„Wraak moet er zijn, dat spreekt", sprak hij, „maar kunnen de heren nu niet even naar buiten gaan om dit te regelen? Het geeft altijd zo'n vieze boel, zo'n bewraking."
Er was echter niemand, die naar deze verstandige woorden luisterde. Het geschreeuw nam hand over hand toe en Tom Poes trok zich een weinig terug in de richting van de tapkast waar kapitein Wal Rus stond.
„Nu is het genoeg, overgehaalde landrotten!" loeide de brave zeerob, die het gebeuren misnoegd had gadegeslagen. „Kom eens hier, als je durft! Ik zal jullie zo'n portie op je afgezakte gezichten geven, dat de wraak als erwten door je schedels rammelt!"
Zo sprekend rolde hij zijn mouwen op en trok zich de pet diep in de ogen.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2887 Kapitein Wal Rus liet het niet bij woorden alleen. Nadat hij zorgvuldig zijn mouwen had opgerold, deed hij onverwacht een sprong naar voren en wierp de oude Kriegel tegen de beide andere gasten aan zodat het gehele groepje als kegels tegen de grond ging.

Nu ontstond er een vreselijk tumult. De herbergier leunde een ogenblik vertwijfeld over zijn tapkast. Hij voelde dat er snel moest worden ingegrepen omdat er anders schade aan zijn inrichting zou worden toegebracht. Daarom greep hij de grootste fles, die hij zo gauw kon vinden en hief deze op om zijn klanten tot rust te brengen. Maar hij buiten de gezagvoerder gerekend. In zijn langjarige praktijk had hij dit soort gebeurtenissen meer meegemaakt. Hij maakte zich dan ook plotseling uit het kluwen vechtenden los en sprong met een krachtige zwaai voor de waard op de kast.

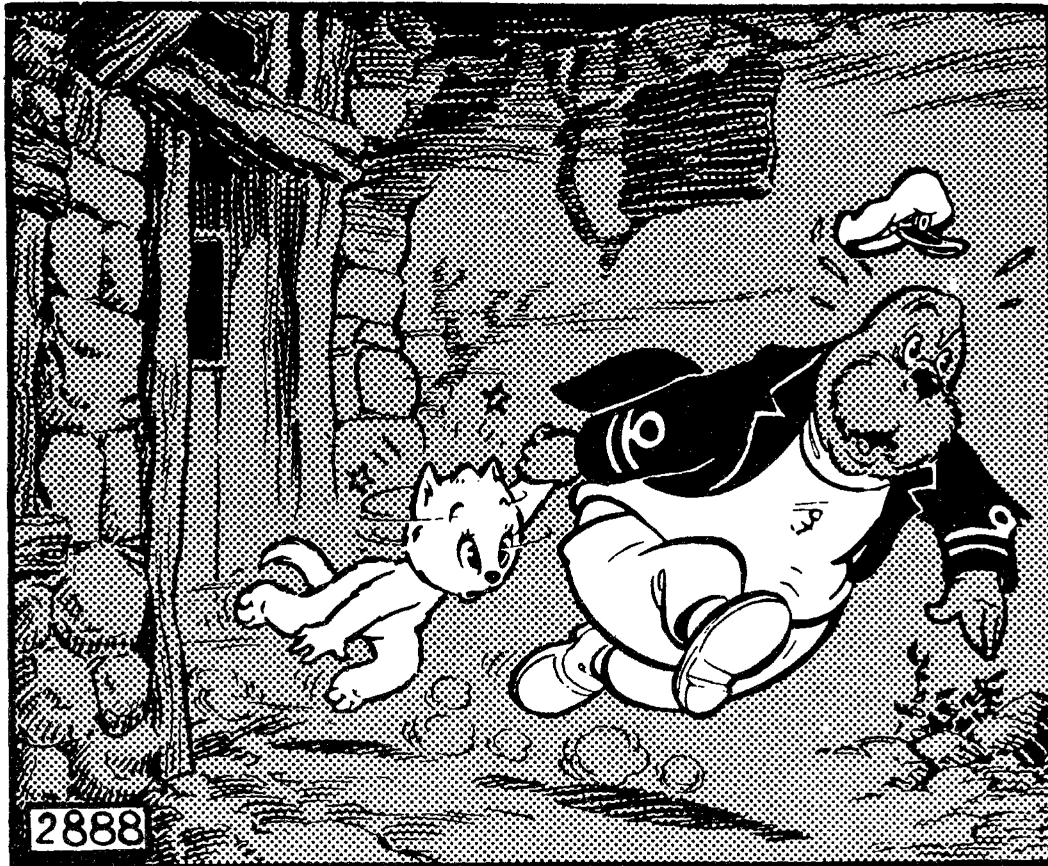
„Opzij, gifmenger!" brulde hij. „We gaan er een ouderwetse partij van maken!"

Met die woorden vatte hij het rek met flessen en glazen, dat achter de ondernemer tegen de muur stond en gaf daar een heftige ruk aan. Het oude houtwerk geraakte los, helde langzaam naar voren en sloeg toen kletterend tegen de grond, zodat vriend en vijand onder het hout- en glaswerk werden bedolven.

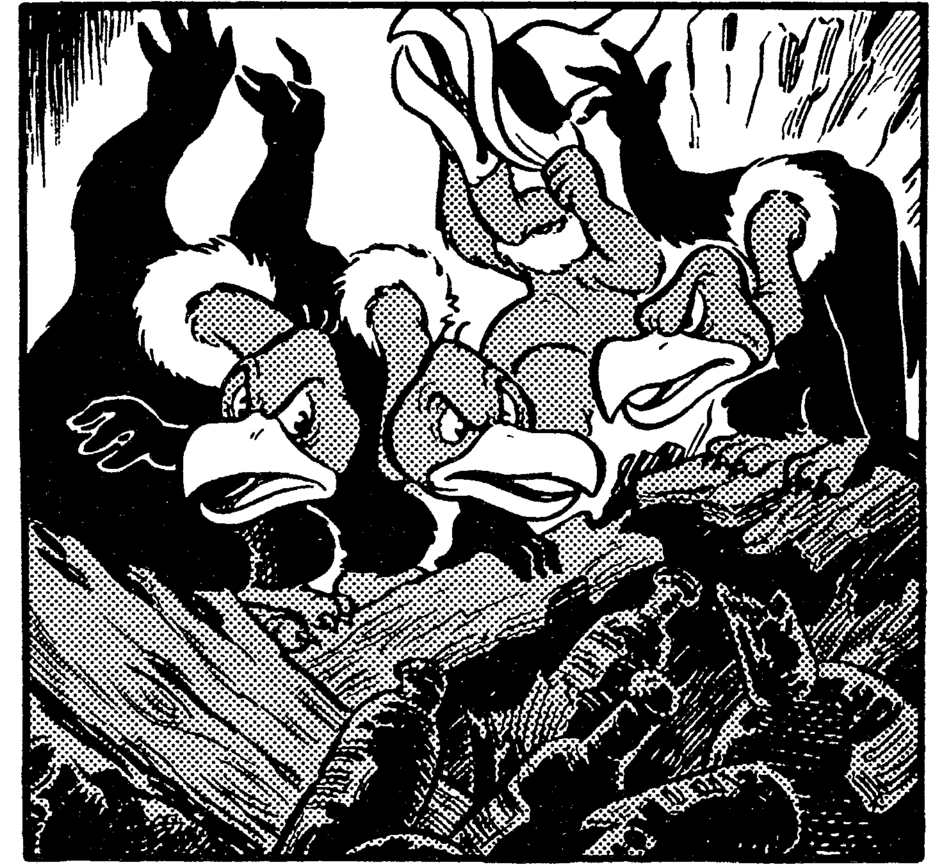
Het was een vreselijk toneel en de oplettende lezertjes zullen begrijpen, dat zij het met onderscheidingsvermogen moeten gadeslaan. Doch er valt uit te leren waartoe bewraking kan leiden....

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2888 Wal Rus was erg trots op zijn krachtige ingreep, maar de ervaren zeerob wachtte niet op de gevolgen ervan. Toen het flessenrek krakelend en rinkelend over de vechtenden heen stulpte, greep hij Tom Poes bij een arm en trok hem de deur uit.
„Lopen, kleine landkrab!" riep hij. „Als die overgehaalde kakelobbesen uit hun wrakhout gekropen zijn, moeten wij uit het zicht wezen."

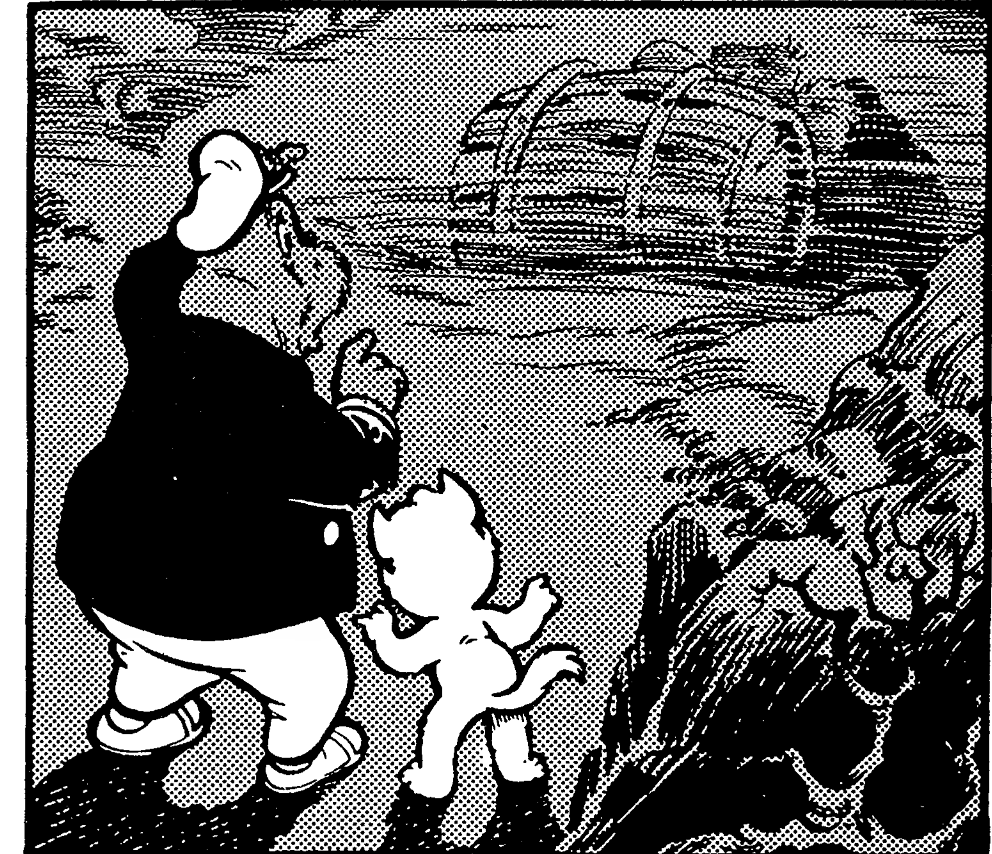
Tom Poes liet zich gewillig meetrekken. Hij had een tik op het hoofd gekregen, zodat hij zich wat suf voelde en hij was blij, dat hij op het moment geen list hoefde te bedenken. De gezagvoerder overdreef het trouwens niet. Toen hij een heuvel beklommen had liet hij zich hijgend op een rotsblok neer en begon hij zich met zijn pet koelte toe te wuiven.
„Mooi, ouderwets werk", mompelde hij tevreden. „Het is altijd goed om zulke lubbers de wind uit de zeilen te nemen. Dat herinnert me aan die keer, dat ik met een lading erwten in de baai van Soekaboeki lag...."
„Ja, dat kan wel", zei Tom Poes. „maar intussen hebben we nog steeds geen drinkwater. En als we niet maken dat we wegkomen krijgen we direkt al die wraakgieren achter ons aan. Het ziet er niet zo mooi uit, kapitein!"
Nu, dat was waar. In de herberg zaten de gasten met de waard tussen de wrakstukken in op de grond en zwoeren wraak.
„Dat komt ervan wanneer men te week en te zacht is!" riep de oude Kriegel. „Dan wordt het een bende. In iedere samenleving moet orde zijn zeg ik altijd maar. We moeten ons wreken!"
„We moeten ons wreken!" riepen de anderen en hun stemmen krasten akelig door het vervallen vertrek.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

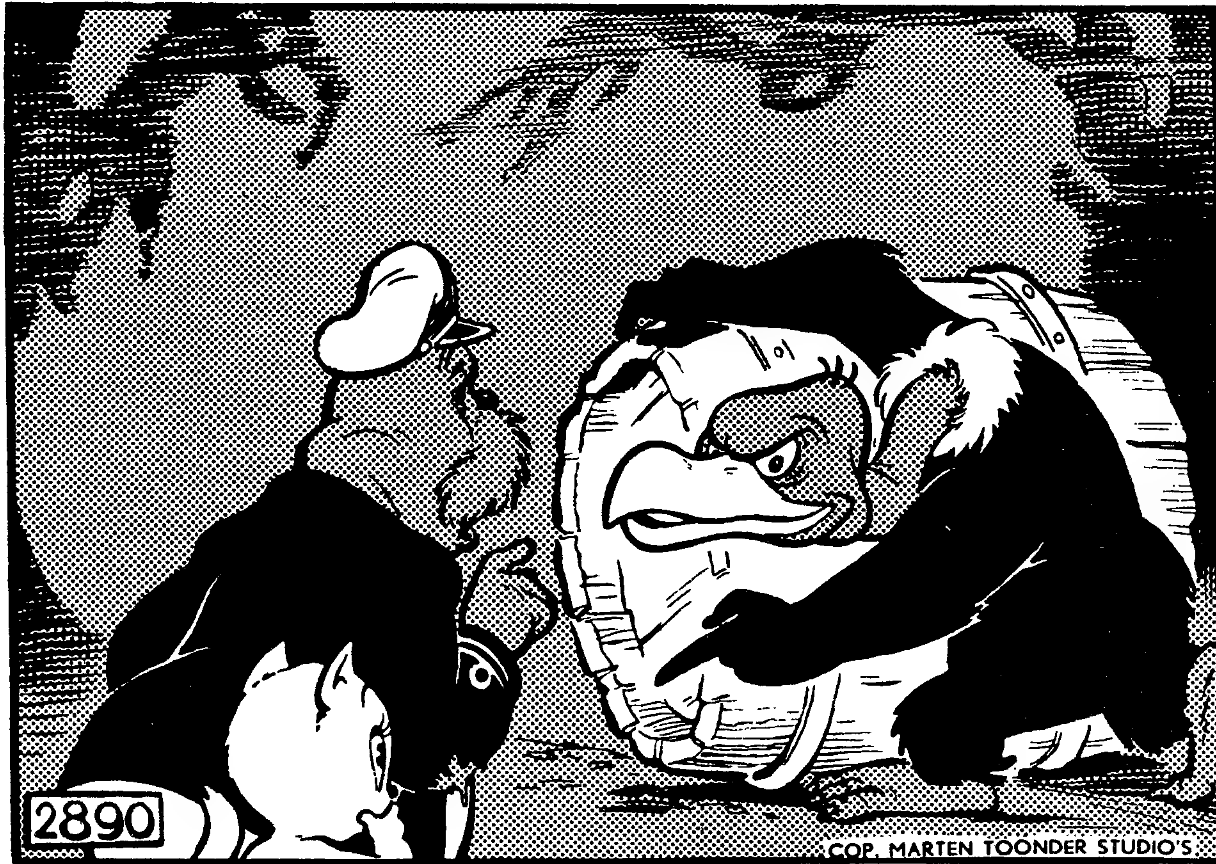

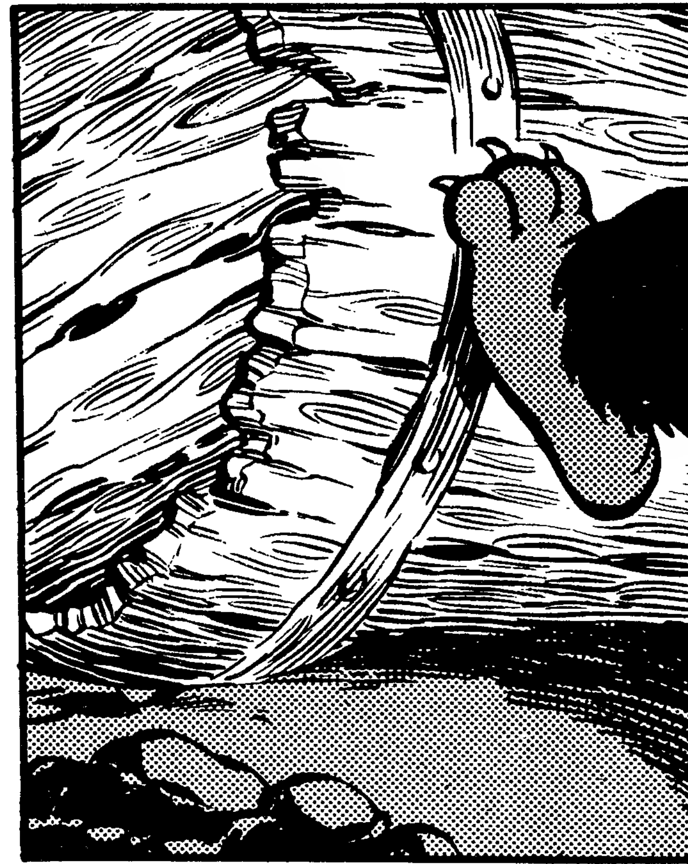
2889 „Ik had die vreemdelingen nooit moeten toelaten", zei de waard somber.
„Vreemdelingen!" kraste Krugel. „Ik háát ze!"
„Vreemdelingen deugen niet", gaf Kriegel toe. „Ze bemoeien zich met dingen die hen niet aangaan. In mijn tijd was dat anders. Toen bewraakten we iedere vreemdeling voordat hij iets had kunnen doen. Jullie zijn week en slap. Bah! Waar zijn die tijden?"
Hij zuchtte. Doch voordat een van de jongeren iets had kunnen zeggen trok hij zich de hoed uit de ogen en hernam fier: „Ik zal dit opknappen. Ik zal wraak nemen voor ons allemaal. Ik zal jullie laten zien hoe een ouderwetse, doorwrochte wraak er uit ziet. Let maar eens op!"
De anderen mompelden goedkeurend en het geluid van hun stemmen vulde het vertrek met het gekras van naderend onheil. Tom Poes en Wal Rus waren zich daar natuurlijk niet van bewust. Ze hadden zich enigszins hersteld en besloten om verder te gaan.

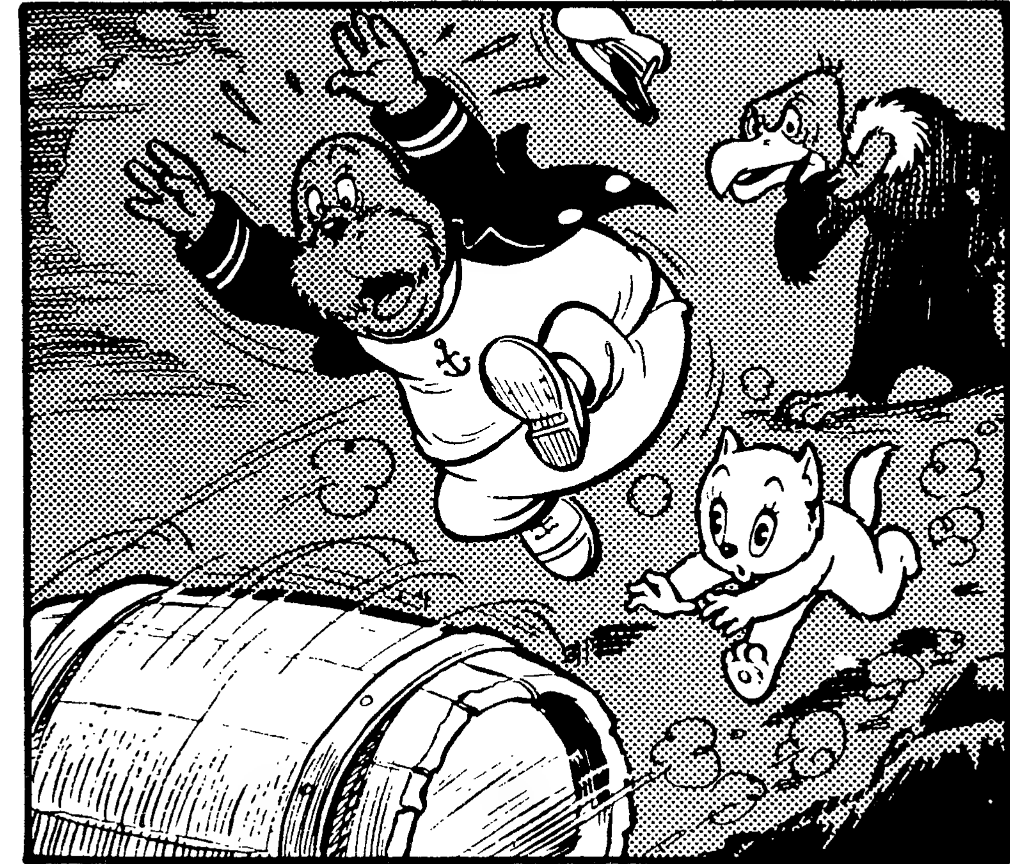
„Ergens op dit overgehaalde eiland moet een kraan of een pomp of een beek zijn, meneer", zei de kapitein. „We gaan zoeken. Jij gaat rechts en ik ga links en dan...."
„Wacht eens even", zei Tom Poes, „daar komt iets aan."
Hij wees op een groot vat, dat op de top van de heuvel verscheen en dat al rollende, een zacht klotsend geluid veroorzaakte.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

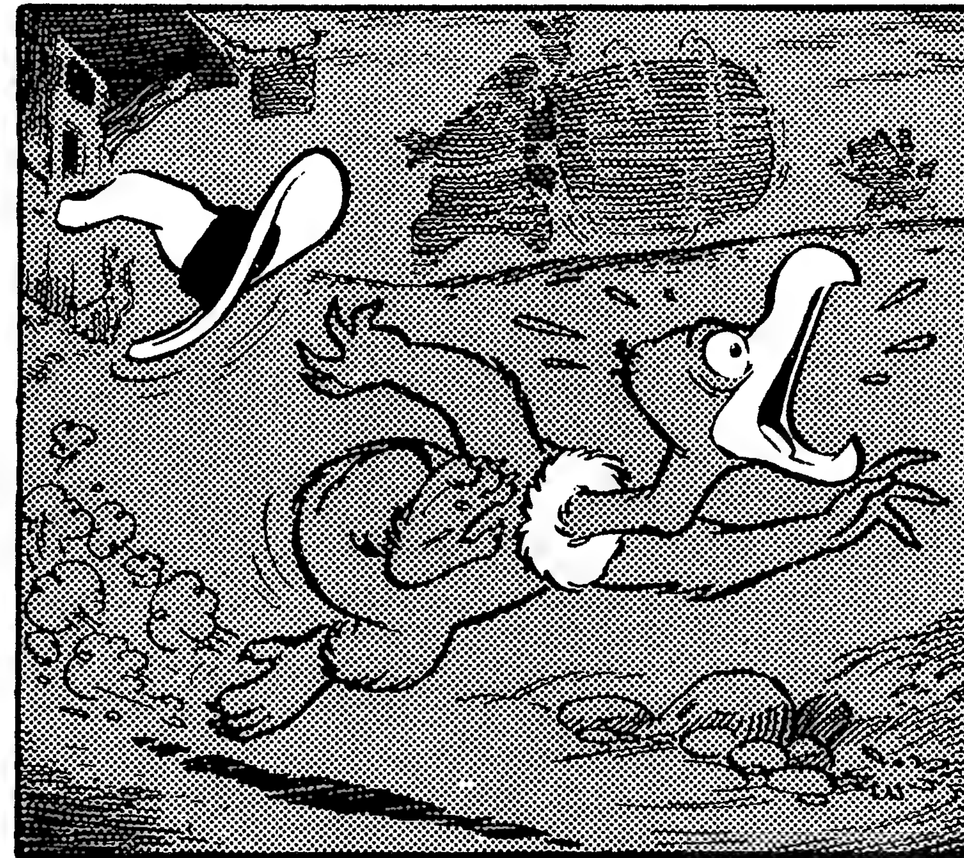
2890 De ton rolde langzaam nader en nu zagen Wal Rus en Tom Poes dat hij werd voortbewogen door een grimmige inboorling.
„Goede middag, meneer", zei de kapitein vriendelijk, „wat zit er in dat vat, als ik vragen mag? Het klotst alsof het water is."
„Gaat het je iets aan?" kraste de aangesprokene. „Dit is mijn wraakvat en daar heb jij niets mee te maken."

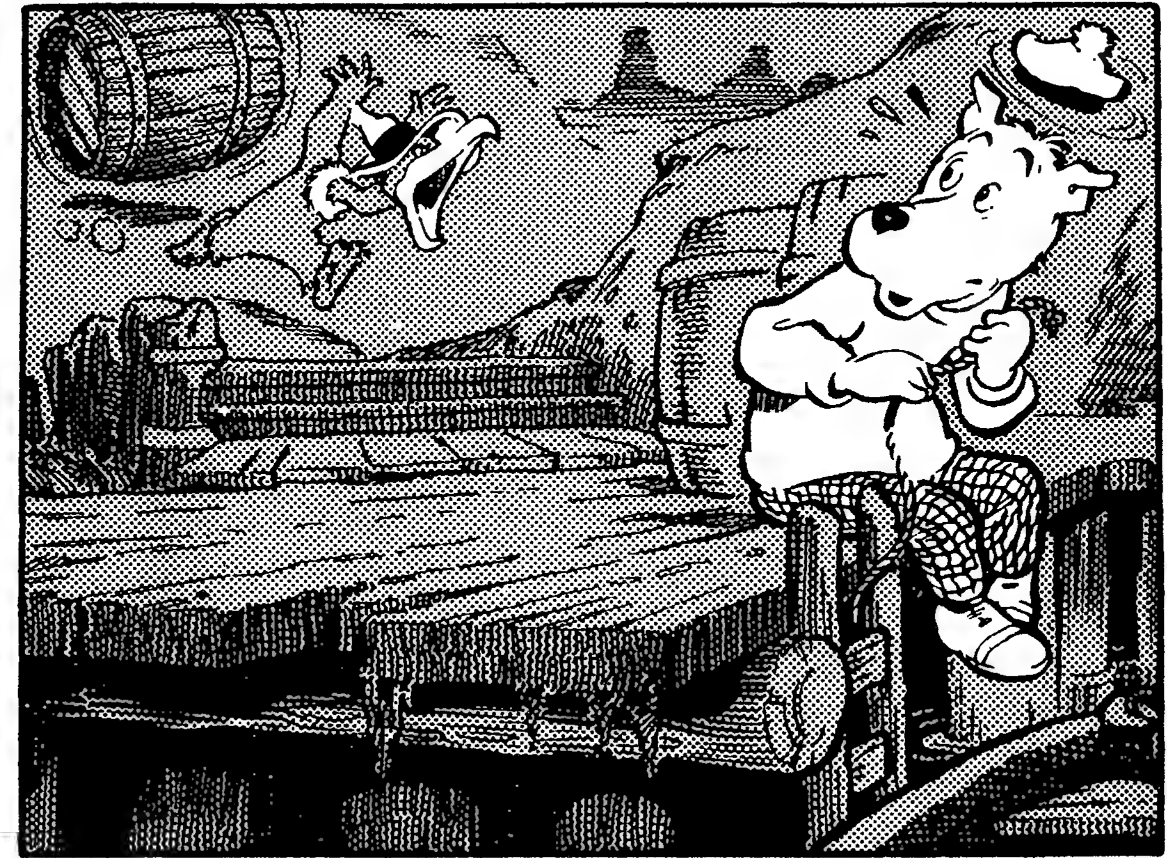
„Ik hoop van niet", gaf Wal Rus toe, „maar we zijn op zoek naar drinkwater, deze kleine landkrab en ik. En als er nou zoet water in jouw wraakvat zit, zou ik het willen kopen."
„Niks te kopen", snauwde de vreemdeling. „Ik heb het nodig om wraak te nemen op de herbergier, die daarbeneden woont. Die schelm verdunt altijd zijn dranken. Hij doet water in de wijn en hij versnijdt de Oude Kreukel. Maar ik zal hem leren!"
Zo sprekende gaf hij de ton een zetje met zijn voet zodat het gevaarte over de top van de heuvel heen op de helling raakte.
„Zie je?" joelde de wraakgier. „Nu rolt het ding vanzelf naar de herberg toe. Nu zal je eens zien. Dat zal zijn hele café verdunnen. Dat zal een klap geven. Een vat vol water is lekker zwaar!"
Tom Poes en Wal Rus luisterden echter allang niet meer.
Toen ze begrepen dat er werkelijk water in de ton zat sprongen ze er snel achter aan om het voortbolderende gevaarte in zijn loop te stutten.
„Water!" brulde de kapitein. „Duw het naar stuurboord, meneer. Dan rolt het naar de havenkant!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

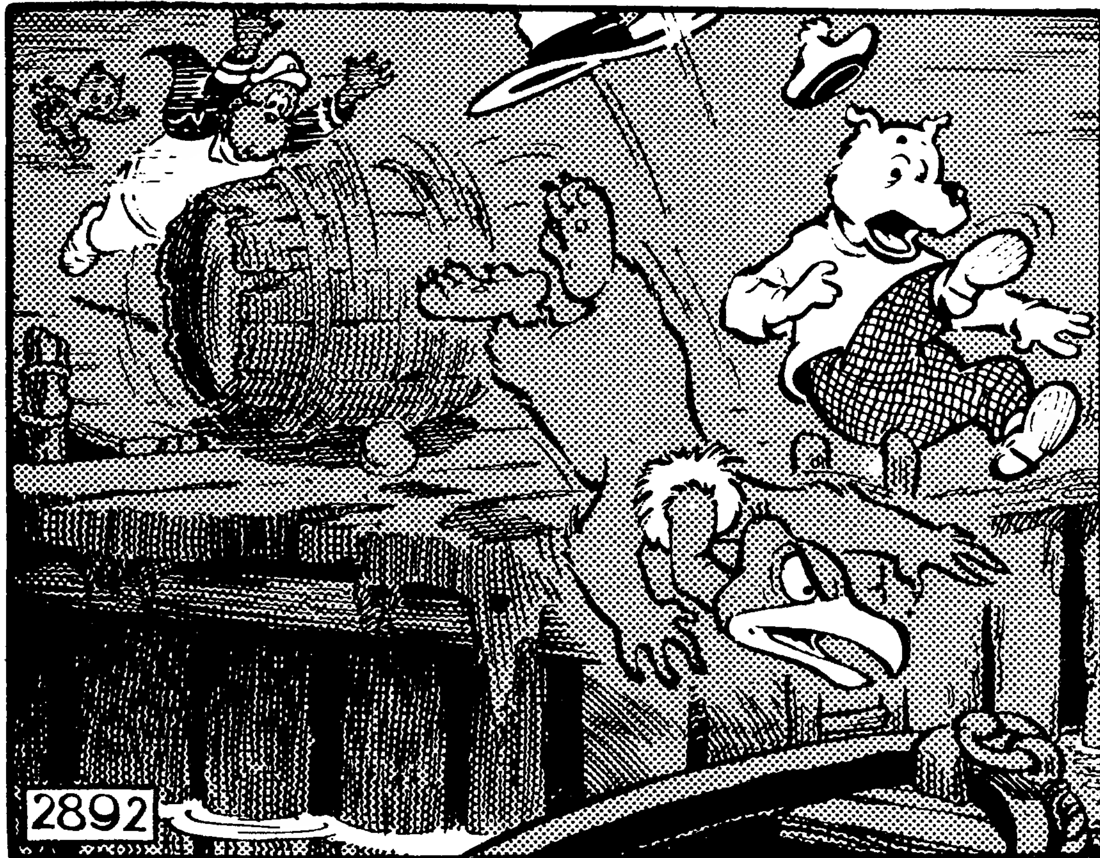
2891 De wraakgier trad handenwrijvend uit de herberg om aan zijn wraak te gaan beginnen. Spiedend keek hij om zich heen om een spoor van zijn slachtoffers te vinden en toen zette hij grote ogen op.
Vanaf de heuvel rolde een groot vat op hem af, gevolgd door de beide vreemdelingen, die luidkeels schreeuwden.

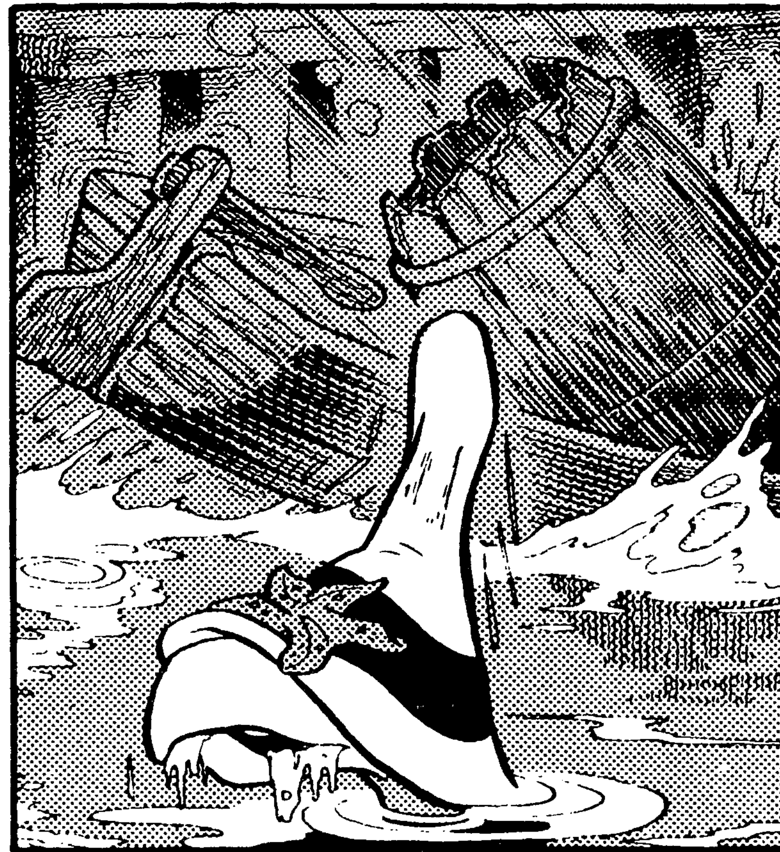
De grijsaard begreep, dat de toestand gevaar opleverde. De ton denderde klotsend voort en het was te voorzien dat hij alles zou verbrijzelen wat hem in de weg kwam.
Met een kreet begon Kriegel voor zijn leven te rennen, doch tot zijn ontzetting gaf een van de woestelingen nu een duw tegen het gevaarte, zodat het uit de koers geraakte en hem bolderend volgde, de heuvel verder af in de richting van de haven.

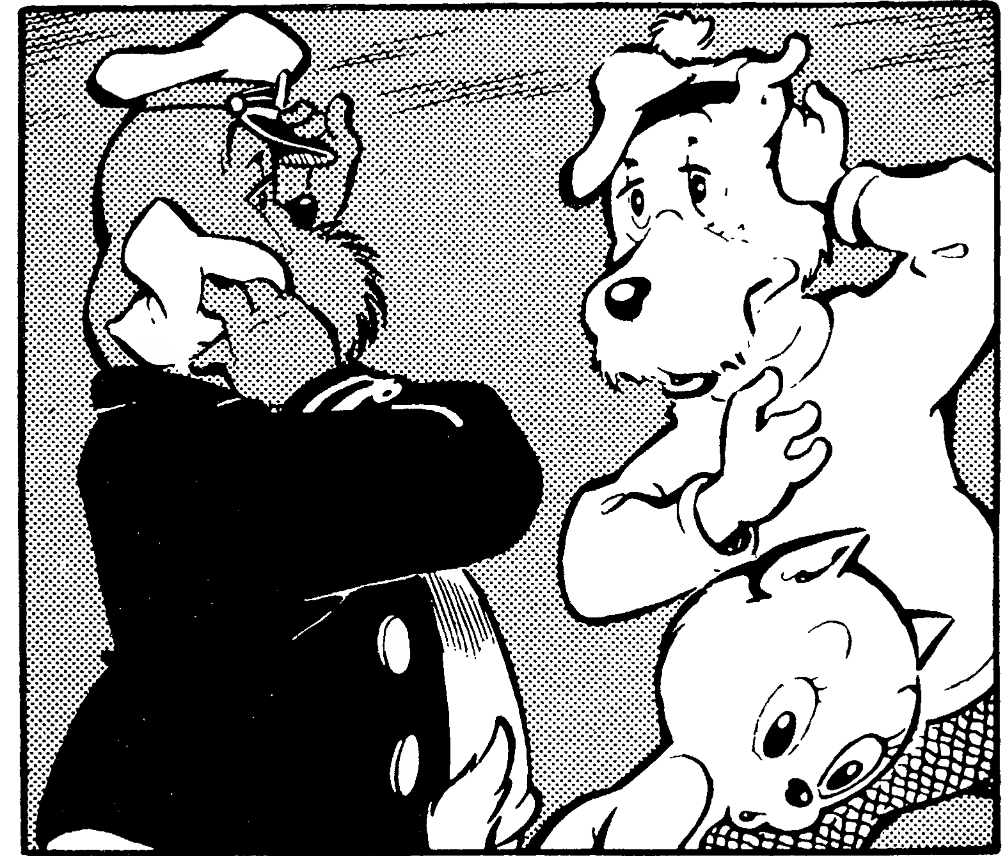
„Hoe schaamteloos!" kreet hij al dravend. „Waar moet het heen wanneer de bewraakten zich het eerst gaan wreken? Zoiets treft men toch alleen bij buitenlanders aan?"
Zoals de oplettende lezertjes echter zullen weten waren Tom Poes en Wal Rus in het geheel niet aan het wreken. Ze probeerden alleen maar om het vat met drinkwater naar de steiger te krijgen en dat de oude Kriegel nu in de verdrukking raakte had hij alleen maar aan zijn eigen angst te wijten. Zo ziet men waartoe een slecht geweten kan leiden.
Intussen zat de varensgast die de sloep naar de wal had geroeid nog steeds geduldig op de terugkeer van zijn gezagvoerder te wachten. Hij kortte zich de tijd met enig splitsen en knopen maar hij begon toch wat ongeduldig te worden. Op dat moment waarschuwde een luid geschreeuw achter zijn rug hem, dat er iemand naderde.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

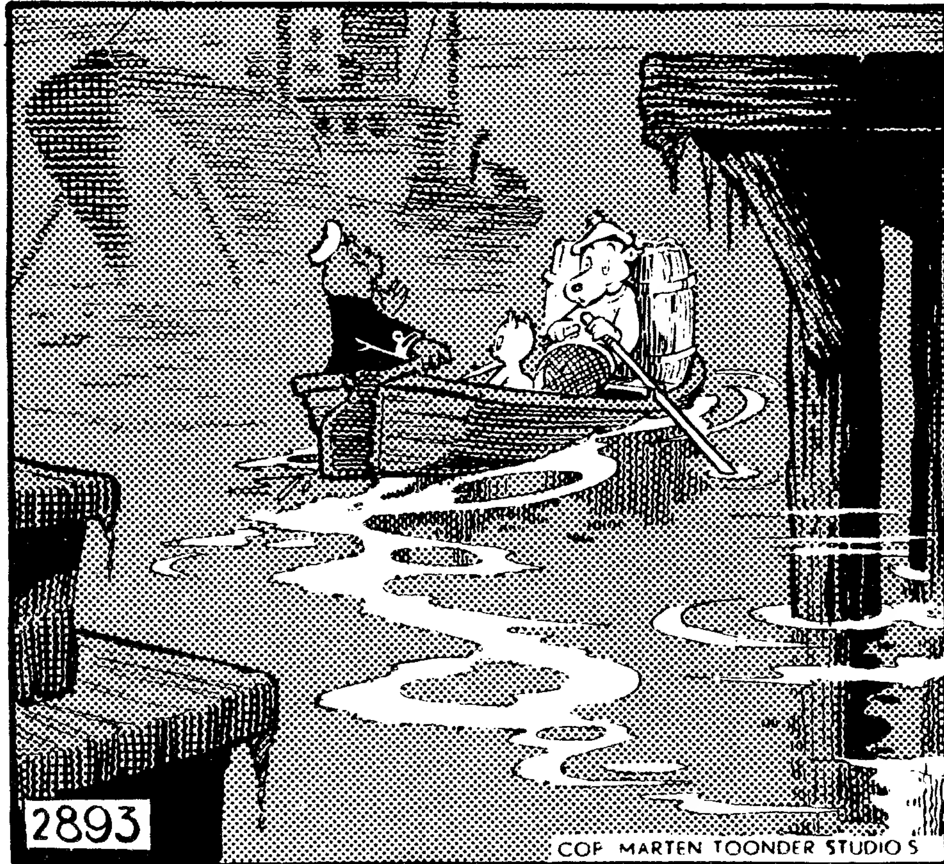

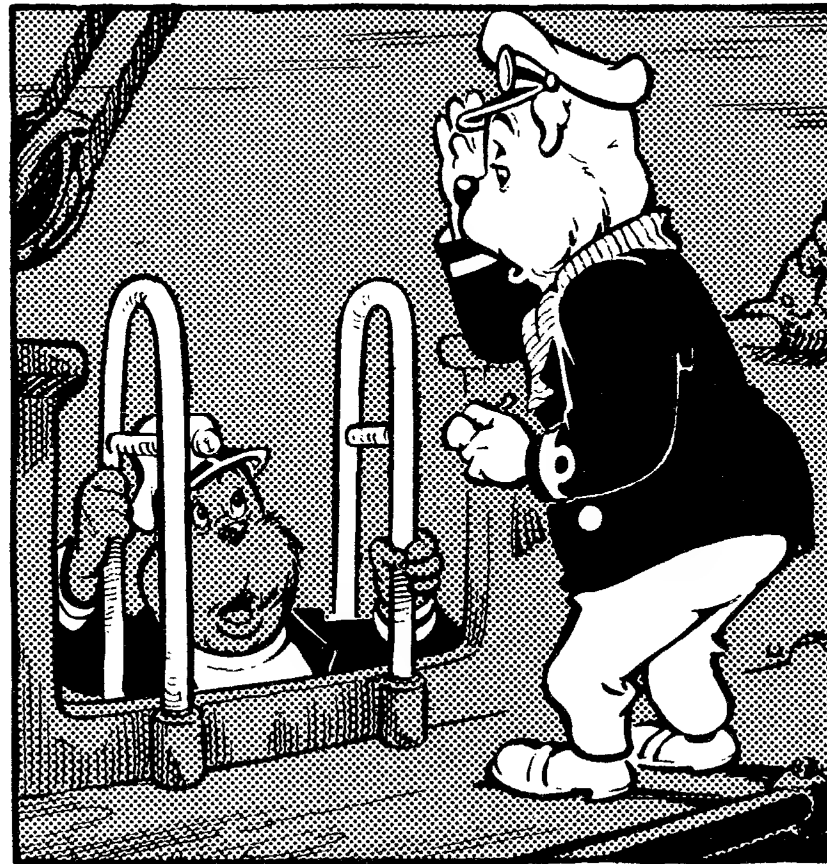
2892 De matroos Pekelharing keerde zich snel om toen hij het geschreeuw en gedreun achter zich hoorde.
„Dat zal de kapitein zijn", prevelde hij nog, doch op hetzelfde moment sprong er een vreemdeling met een rauwe kreet langs hem heen in het troebele water van de haven. En voordat de trouwe varensgast van zijn schrik was bekomen bolderde er een bovenmaats vat de steiger op.
„Houd hem!" bulderde kapitein Wal Rus, die het gevaarte van dichtbij volgde. „Houd dat vaatje tegen, meneer! Het is mijn drinkwater!"
Pekelharing deed een slappe poging om aan dit bevel te gehoorzamen, maar het is begrijpelijk dat het zijn krachten te boven ging. De ton zwenkte een beetje, rolde toen over de rand van de steiger en bonkte krakend in de sloep die daar onder lag.
De golven sloegen hoog op en het vaartuigje verdween gedeeltelijk onder de zeespiegel, maar gelukkig zonk het niet.
De vreemdeling, die net weer boven was gekomen, hoorde de slag. Maar omdat hij door zijn hoed in zijn uitzicht werd belemmerd, wist hij niet wat er gebeurde. Met een akelige angstkreet verdween hij opnieuw in het vale nat.

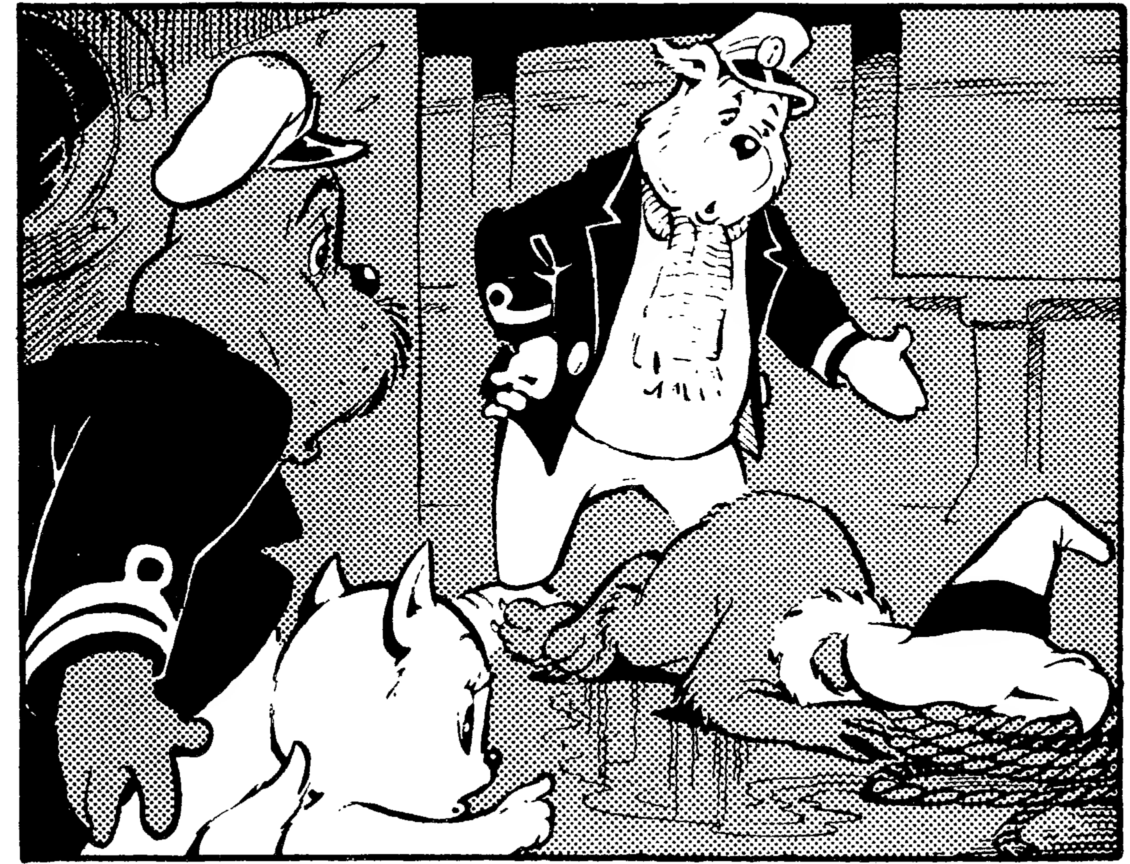
„Drommels", mompelde de gezagvoerder, zich het gelaat afwissend, „dat is knap werk, al zeg ik het zelf. En die sloep is van prima kwaliteit, wat jij?"
„Zegt u dat wel, kapitein", beaamde de matroos, „dat was deksels knap werk. Zo heb ik nog nooit een vat zien stuwen. Ik zou het niet gedurfd hebben. Maar eh... er ligt iemand te water, geloof ik."
„Laat maar liggen", riep Wal Rus ruw. „Dat is alleen maar een overgehaalde wraakgier. Vooruit, we gaan terug aan boord, meneer. Ik heb genoeg van dit eiland!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

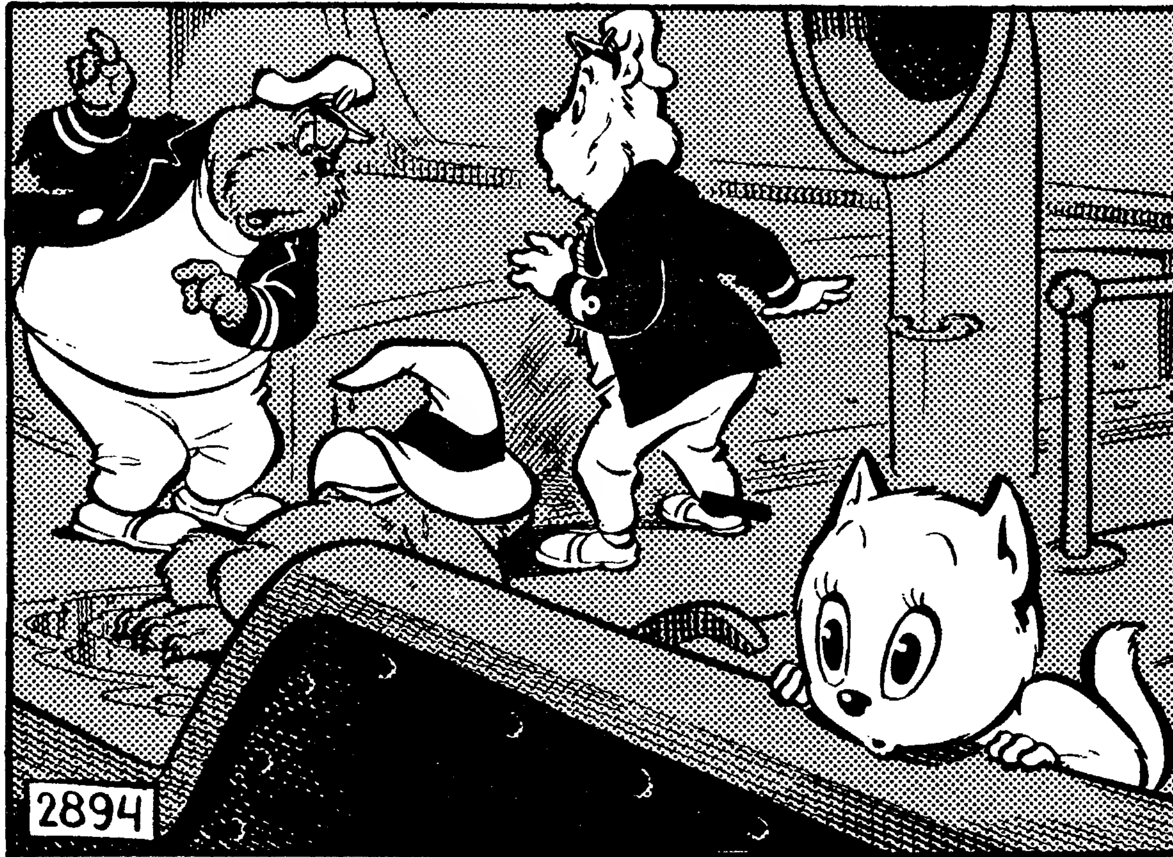

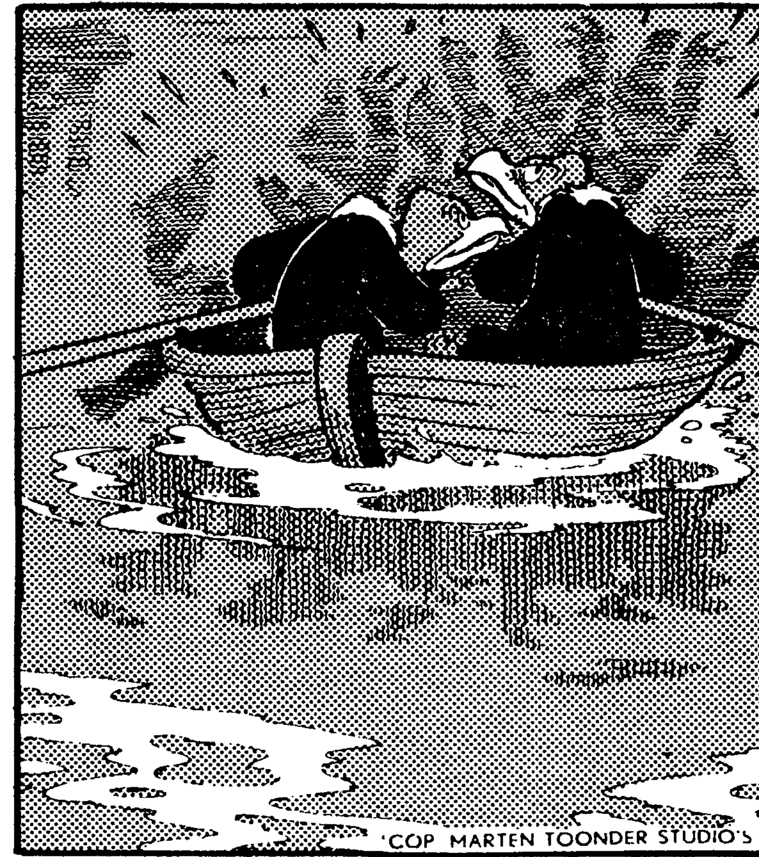

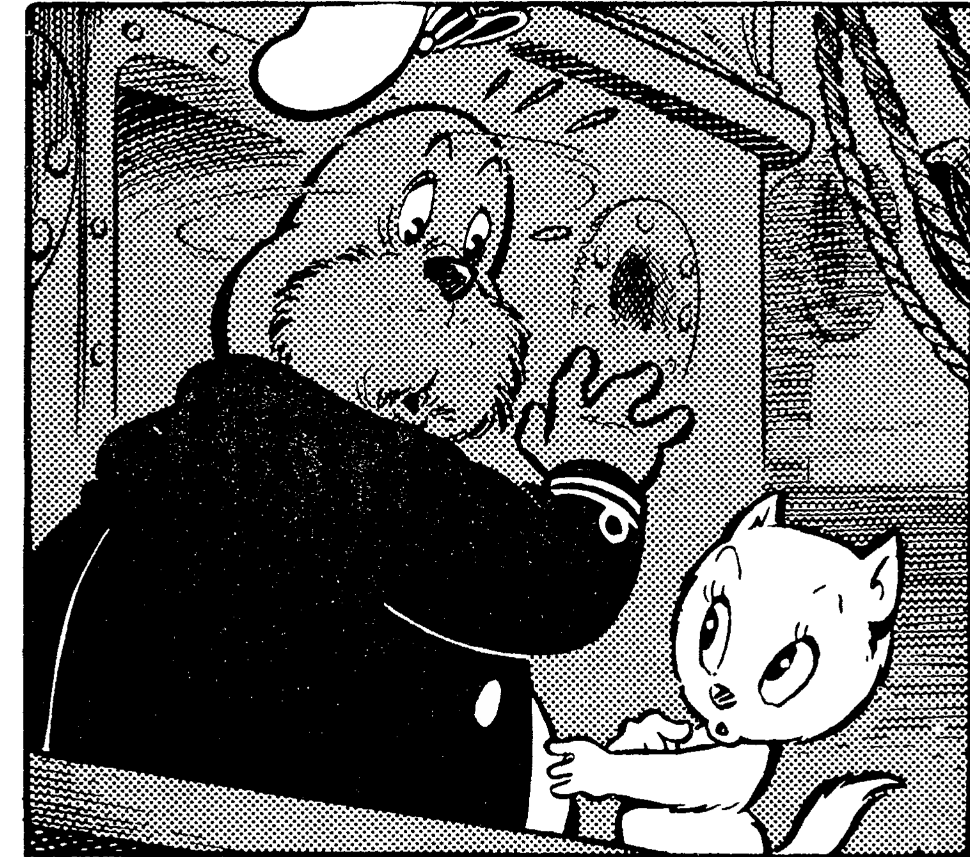
2893 De matroos Pekelharing roeide de sloep zwijgend terug naar de Albatros. Het stuitte hem om een drenkeling aan zijn lot over te laten en dat liet hij in zijn houding duidelijk merken. Maar de kapitein trok zich daar niets van aan.
,,Dit eiland'', sprak hij, ,,deugt niet. Als eerlijk zeeman moet men er niet komen. Het wordt bewoond door wraakgieren, meneer. Denk eens aan.''
De roeier knikte zwijgend.
,,Overgehaalde wraakgieren!'' riep Wal Rus. ,,Zitten vol haat en streken. Slecht volk!''
,,Toch hadden we de oude Kriegel wel uit het water kunnen halen'', zei Tom Poes.
,,Onzin!'' snauwde de gezagvoerder. ,,Zo'n bad is goed voor hem! Ik wil trouwens niets meer met die lui te maken hebben. Ik ben blij, dat ik ze niet meer hoef te zien. Laat die ouwe maar zwemmen. Wat niet weet, wat niet deert, zeg ik maar.''
Hij hoefde geen antwoord af te wachten, want op dat moment gleed de sloep langszij de Albatros, zodat hij met een handige zwaai aan boord kon klimmen.
,,We kunnen varen, stuurman!'' riep hij. ,,Laat de boot maar optakelen en wees voorzichtig met het drinkwater. Is hier nog wat bijzonders gebeurd?''
,,Niks bijzonders'', zei de stuurman, ,,alleen heb ik daarnet een drenkeling uit het water gehaald. Hij dreef met de ebstroom naar open zee.''
,,Een dr-drenkeling?'' stamelde Wal Rus. ,,Wat voor een?''
,,Het is de oude Kriegel'', zei Tom Poes, op een natte gedaante wijzend, die bewegingloos op het dek lag.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

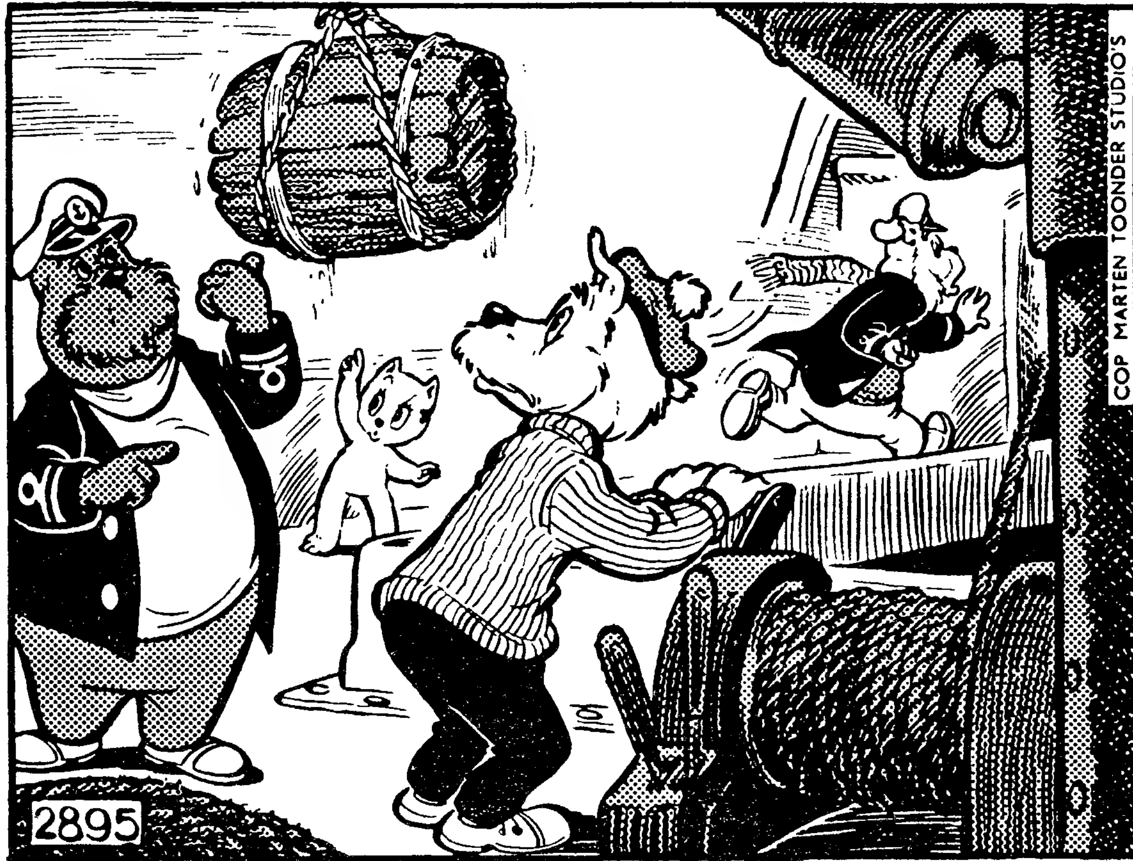

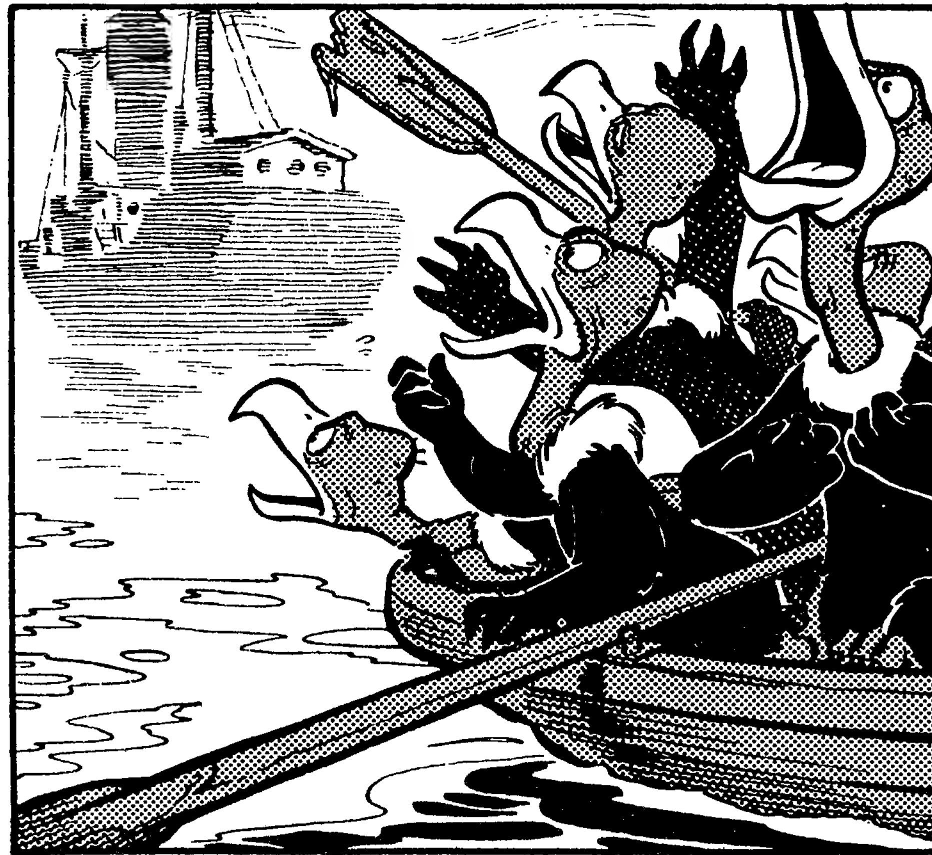

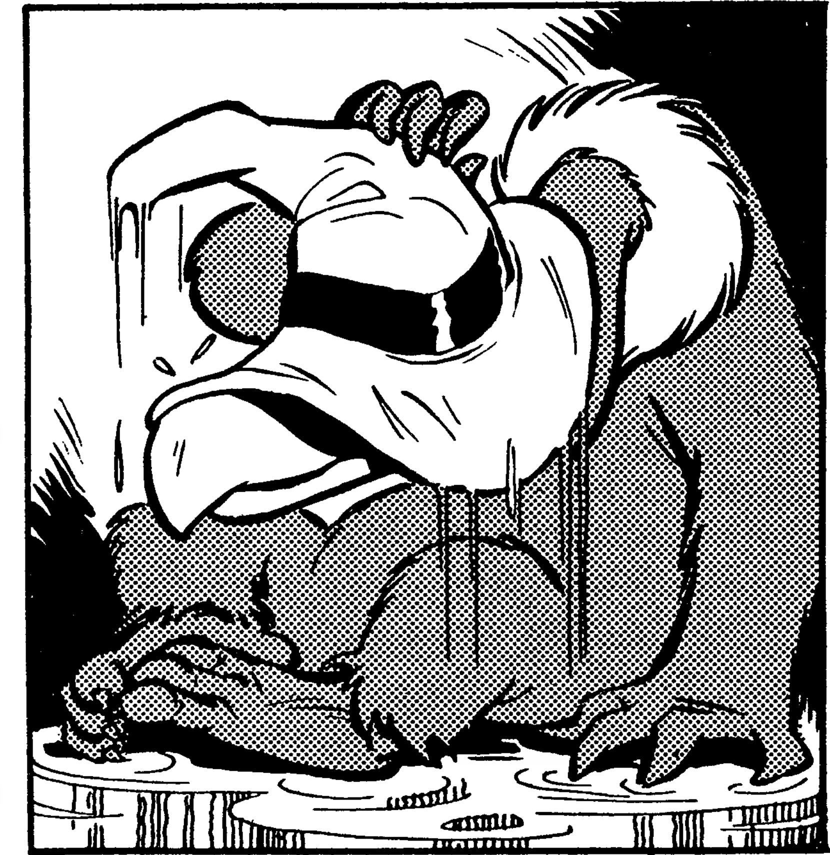
2894 Kapitein Wal Rus staarde met uitpuilende ogen naar de zielige gedaante van de drenkeling en slikte moeilijk. Het was duidelijk, dat de herinneringen die de stakker in hem opriep niet prettig waren. De stuurman merkte dat echter niet direkt.
„Hij heeft een beetje water binnengekregen", zei hij meewarig. „Maar het is niet erg. Zal ik hem in de kajuit laten dragen, kapitein?"
„In de kajuit?" riep de gezagvoerder. „Deze dubbelovergehaalde landkwal in mijn goeie kajuit? Deze walslurf? Deze wraakgier? Dit misselijk stuk knekelhaai? Weg met hem, meneer! Gooi hem terug in het water!"
De stuurman begon ontsteld tegenwerpingen te maken. Hij wees Wal Rus er op, dat men zoiets niet kan doen, een eerlijk zeeman zijnde. Maar de kapitein wilde niet luisteren. Hij was op het punt om de oude Kriegel persoonlijk over boord te werpen, toen een kreet van Tom Poes hem afleidde.
„Daar komt een sloep aan", riep Tom Poes, „een sloep vol wraakgieren — en ze zijn niet veel goeds van plan!"
Nu, dat was waar. Het gerucht van de vechtpartij en het gebeuren met het watervat waren niet onopgemerkt gebleven en nu roeiden Kragel en hun vrienden en verwanten, onder aanvoering van de herbergier, met grote snelheid op de Albatros toe, terwijl ze luid om wraak schreeuwden.
Wal Rus wierp een enkele blik op het naderende vaartuig en nam toen vlug een besluit.
„Anker op, stuurman!" riep hij. „We gaan varen. Ik wil hier geen rommel aan dek hebben!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

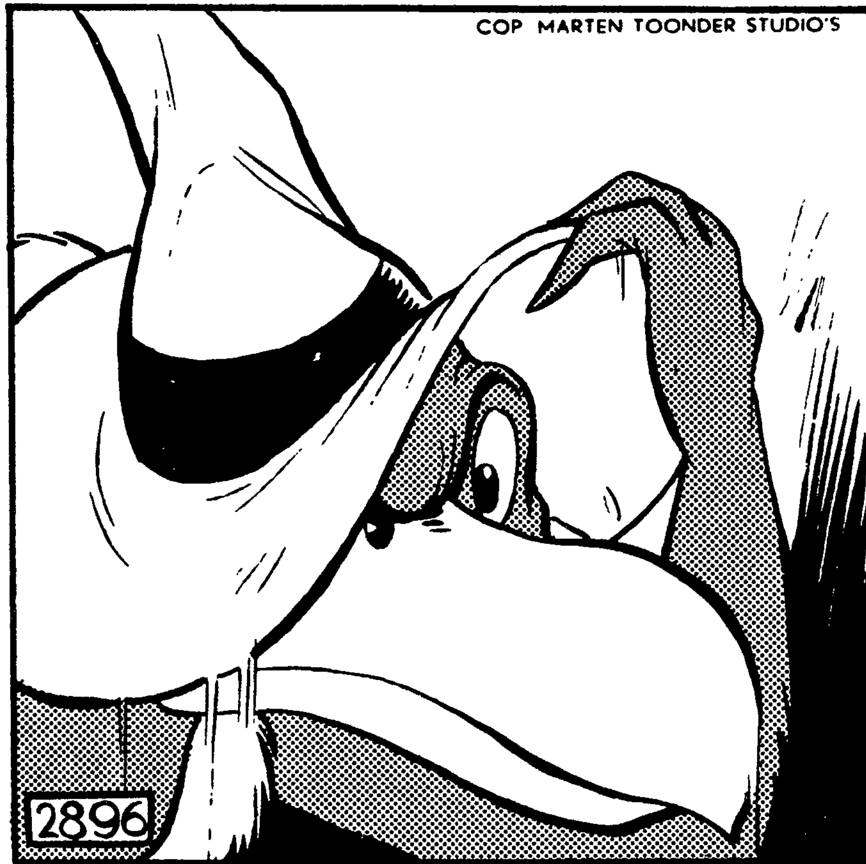

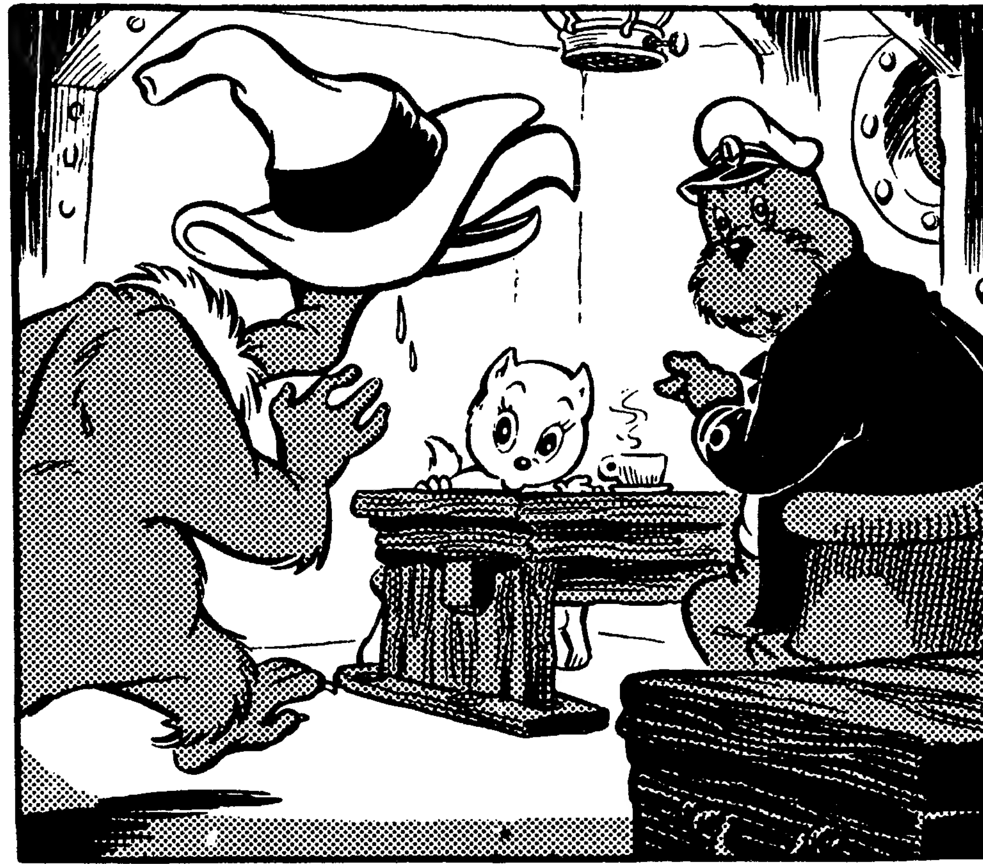
2895 De stuurman holde naar voren om het anker op te laten halen en Wal Rus spoedde zich naar de matroos Pekelharing om het binnenboord-brengen van het drinkwater te versnellen. Het was de hoogste tijd. Over het windstille water was nu duidelijk een ijl wraakgeschreeuw hoorbaar en uit de grauwe nevels naderde de roeiboot met grote snelheid.

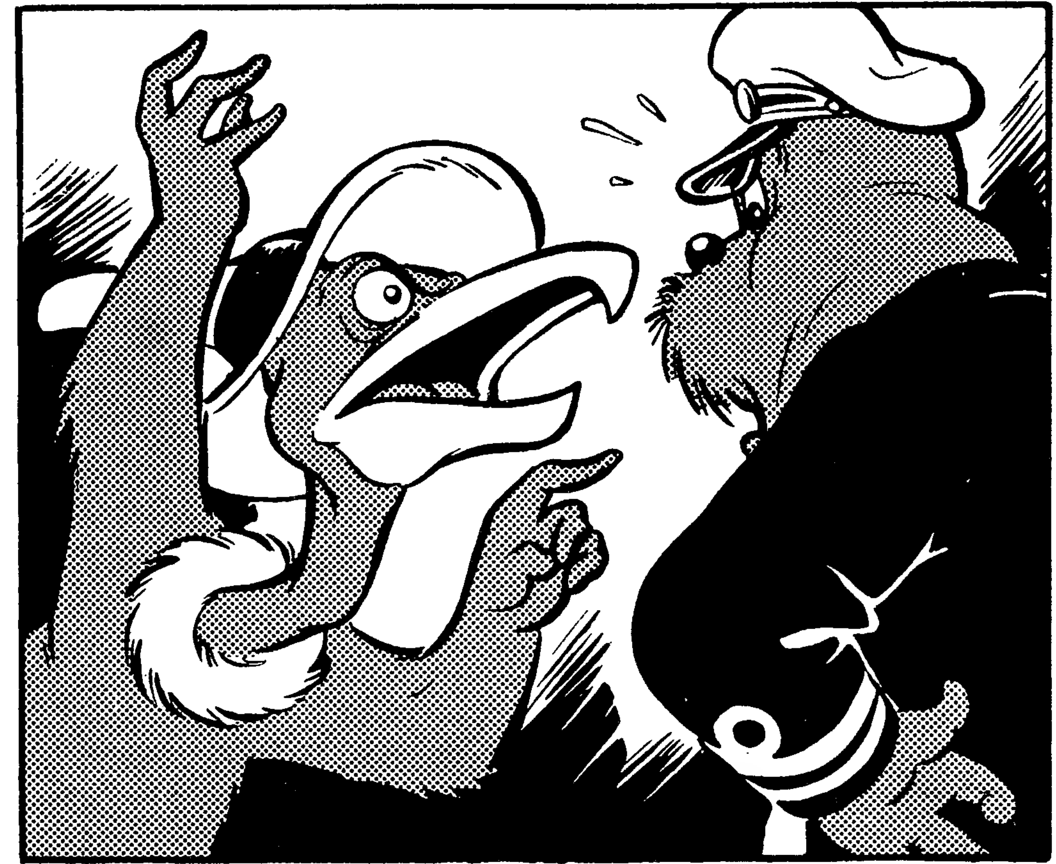
Doch toen de inzittenden reeds meenden dat het uur der wrake was aangebroken, begon plotseling de schroef van de Albatros te draaien. Het goede schip wendde zich langzaam om en zette zich in beweging. Met een steeds grotere snelheid voer het zeewaarts en verdween tenslotte in de mist, het hulkje der wraakgieren achter zich latend. Daarin brak nu een luid gekrijs los. De zwarte gedaanten bewogen zich handenwringend door elkaar. Vuisten werden opgestoken en roeispanen werden dreigend gezwaaid; kreten om vergelding klonken akelig over de vale zee. Maar aan boord van de Albatros had men daar geen last meer van. Toen de sombere Knekelpiek uit het gezicht was verdwenen verbleekte de herinnering aan het eiland al gauw. Maar dat zou niet zo blijven. Want in de drukte van het vertrek had men de aanwezigheid van de oude Kriegel geheel vergeten. De grijsaard lag nog steeds doorweekt op het dek en kwam langzaam tot zichzelf. Door de nevels van zijn versuffing heen hoorde hij vaag het geroep van zijn verwanten in de verte wegsterven en dat maakte allerlei gedachten in hem wakker.
„Blub... bl.blub..." stamelde hij, overeind komend, „dit roept om wraak. Blub!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

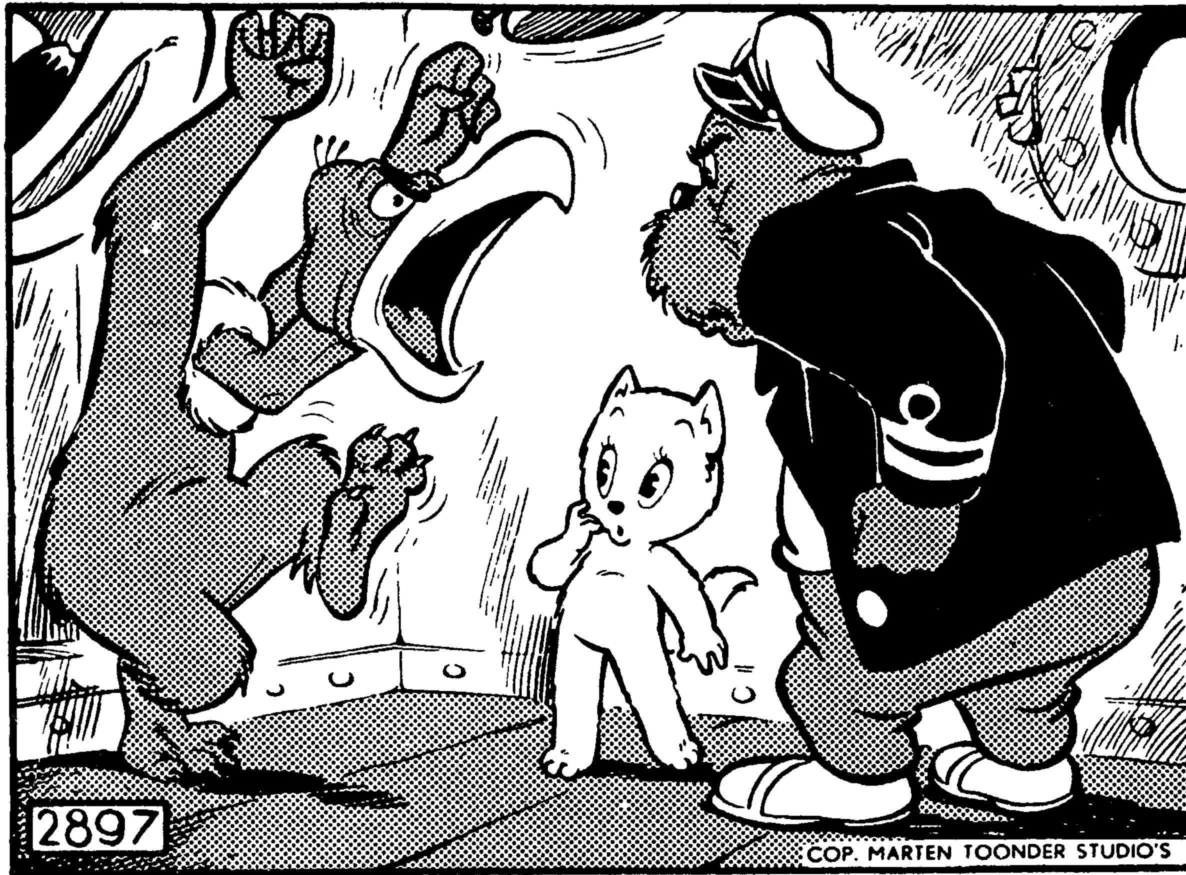

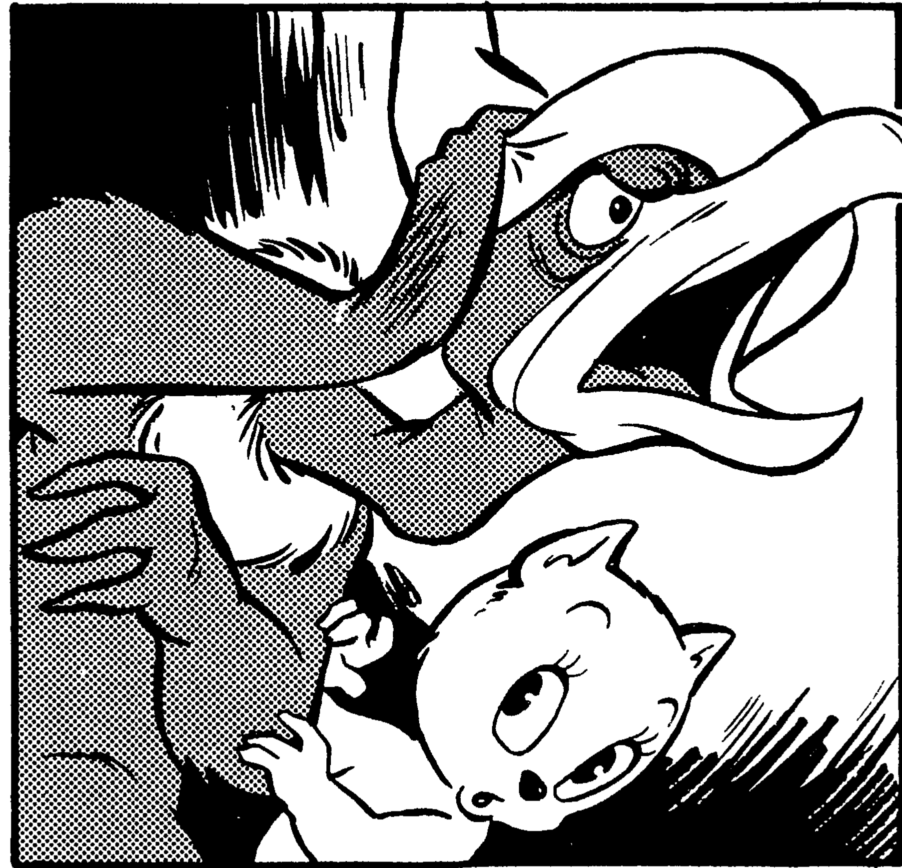

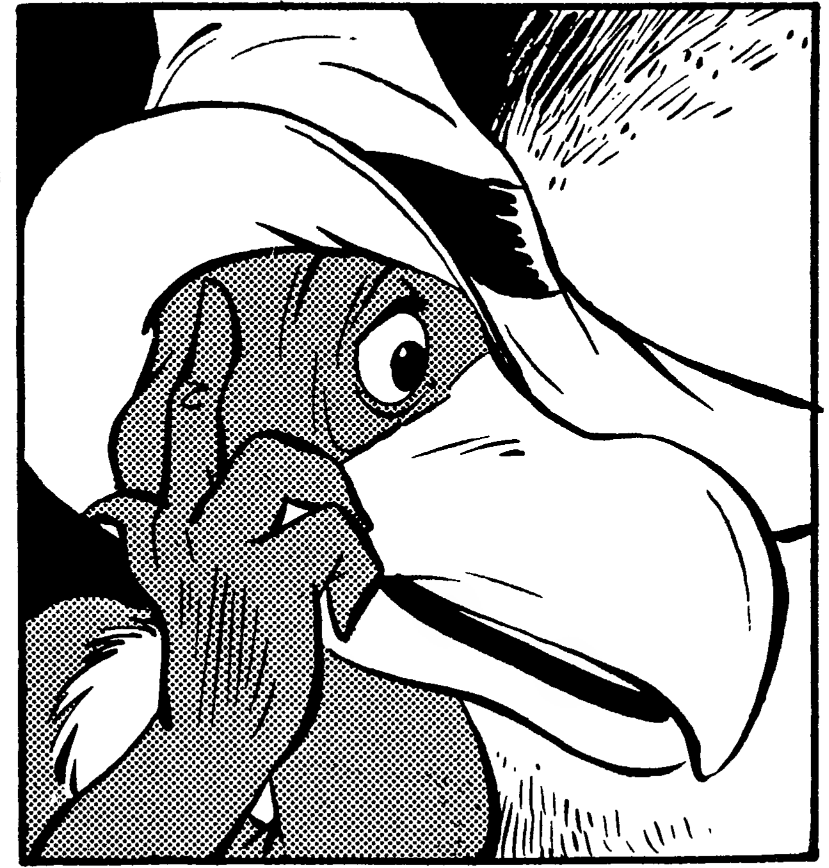
2896 De oude Kriegel sloeg de rand van zijn flaphoed terug en keek vragend om zich heen. „Waar b-ben ik?” stamelde hij ontdaan.
De ijzeren binten en de hele omgeving kwamen hem uiterst vreemd voor. Maar het trillen van de machine en de langzame slingering van deze rare wereld brachten hem op een idee.
„Ik vaar!” prevelde hij. „Dit moet een schip zijn. Hoe kom ik hier? Dit is tegen de orde der dingen en dat schreeuwt om wraak. Als ik me nu maar kon herinneren wat er precies is gebeurd. Ach, wat een leven! Het is vreselijk als men niet precies meer weet op wie men zich wreken moet!”
Zo mompelende krabbelde hj overeind en scharrelde een trapje op. Nu kreeg hij een deur in het oog, die hij zonder lang na te denken open wierp. „Wraak!” sprak hij. „Maar waarom? En op wie? Kan iemand mij soms inlichten? Mijn geheugen is niet meer wat het geweest is!”
„Wel donders!” riep kapitein Wal Rus verrast. Hij zat met Tom Poes thee te drinken en hij was de aanwezigheid van de grijsaard geheel vergeten.
„Hoe kom ik hier op een schip?” hernam de oude. „Ik wil niet varen! Ik eis, dat men mij terugbrengt! Ik sta op mijn recht! Dit is een gemene streek, die om wraak schreeuwt...!”
Doch nu stond de gezagvoerder op. „Op dit schip”, zei hij ingehouden, „schreeuwt niemand om wraak dan ik! Op dit schip wordt niet geschreeuwd door landklonters, meneer!”
„Maar ik...” krijste de oude Kriegel.
„Wees blij, dat ik je niet overboord laat gooien!” schreeuwde de kapitein. „Houd je mond en doe net of je er niet bent, anders zul je er van lusten.”

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

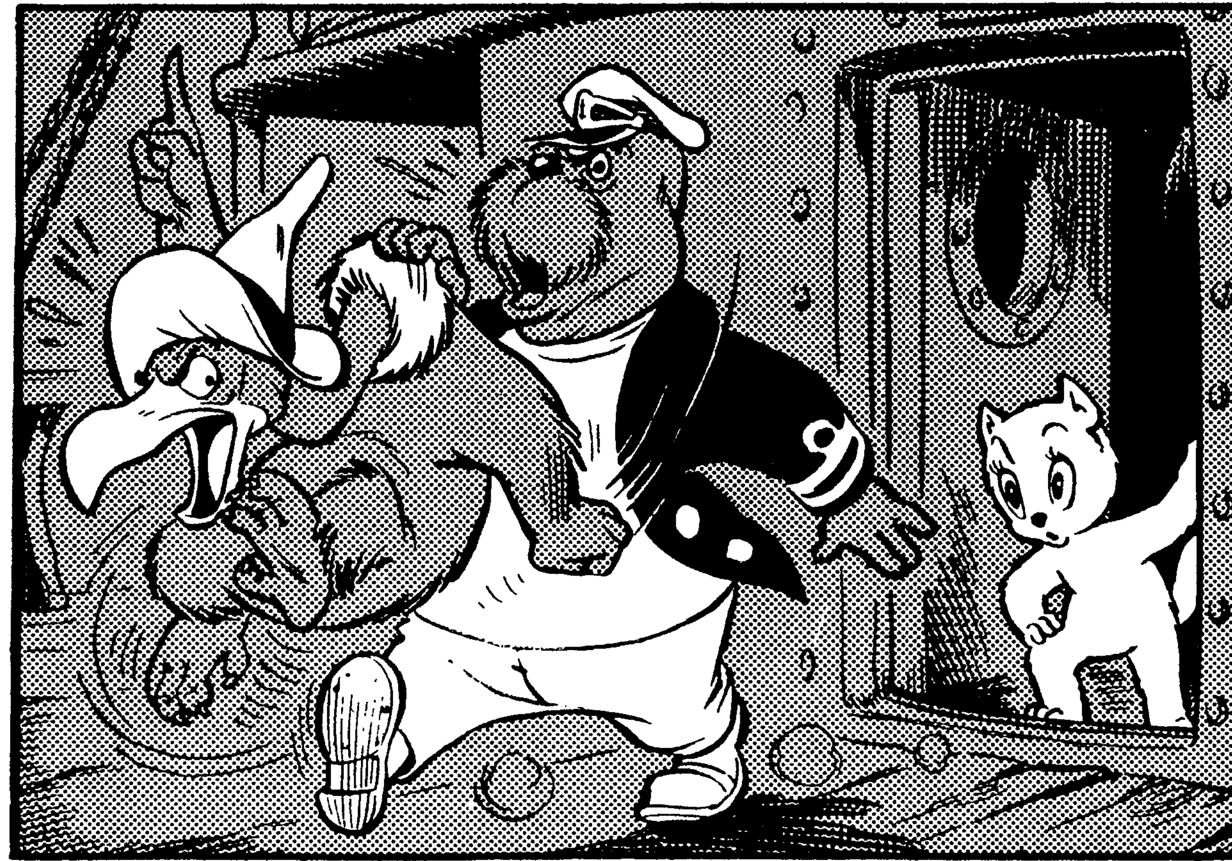

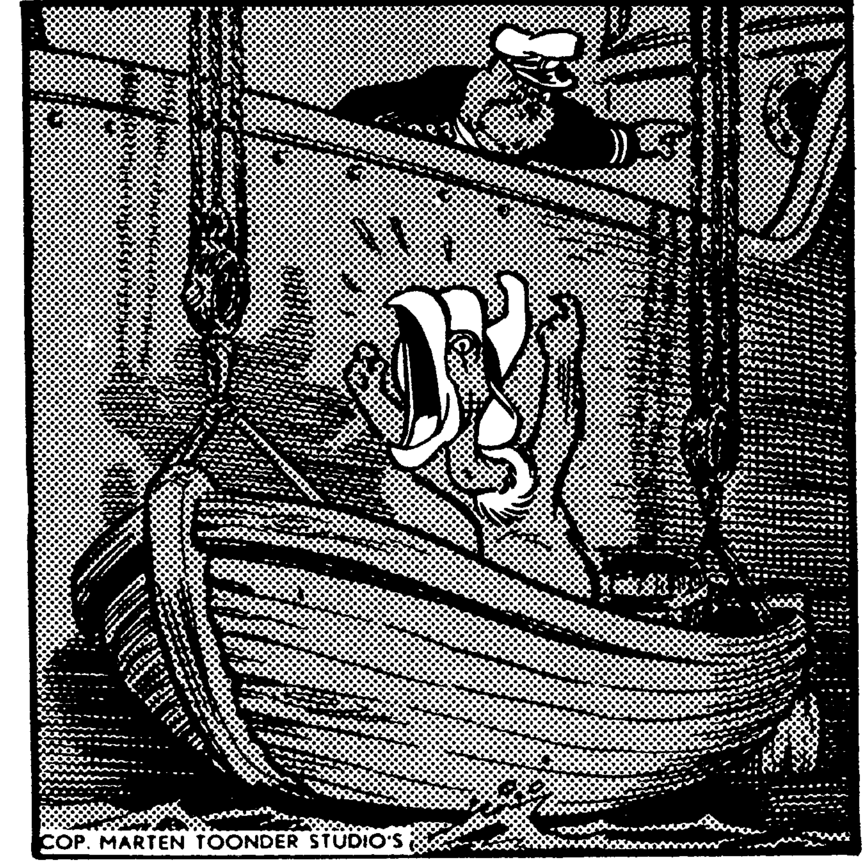
2897 De oude Kriegel staarde enige ogenblikken met open mond naar de schreeuwende gezagvoerder. Het zag ernaar uit, dat hij zijn meester gevonden had, doch toen de ander door ademnood zijn gebulder tot hijgend gepiep moest laten wegsterven, herstelde hij zich.
,,Brutale lummel!" krijste hij. ,,Hoe durf je het te wagen om mij in mijn gezicht uit te schelden. Weet je dan nog niet, dat men dat alleen achter iemands rug mag doen? Begrijp je niet, dat dit om wraak schreeuwt? Het is droevig waartoe jullie vreemdelingen kunnen komen. Maar je zult er spijt van krijgen!"
Tom Poes zag, dat Wal Rus langzaam paars in het gelaat werd en omdat hij begreep dat het gesprek op deze manier verkeerd zou aflopen, trachtte hij de grijsaard te sussen.
,,Kalm nu maar", sprak hij, ,,er is niemand die je hier kwaad wil doen. Wees blij, dat je weg bent uit dat wraakgieren-land!"
Doch de grijsaard liet zich niet kalmeren. ,,Welja!" riep hij. ,,Ook dat nog! Dat kan er nog wel bij. In mijn gezicht kwaad spreken van mijn goede, mooie vaderland. Hoe is het mogelijk? Dit heb ik in mijn lange leven nog nooit meegemaakt!"
Hij zweeg uitgeput en zakte ineen tot een grauwe, onduidelijke massa.
,,Het is allemaal héél droevig", hoorde men hem mompelen. ,,Dit schreeuwt om wraak en dat doet me bedenken, dat ik hier ben om me op iemand te wreken over iets. Ach, als mijn geheugen maar beter was, dan zou ik van leer kunnen trekken... De toestand groeit me boven het hoofd. Het beste zal zijn, dat ik dit hele schip bewraak."

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

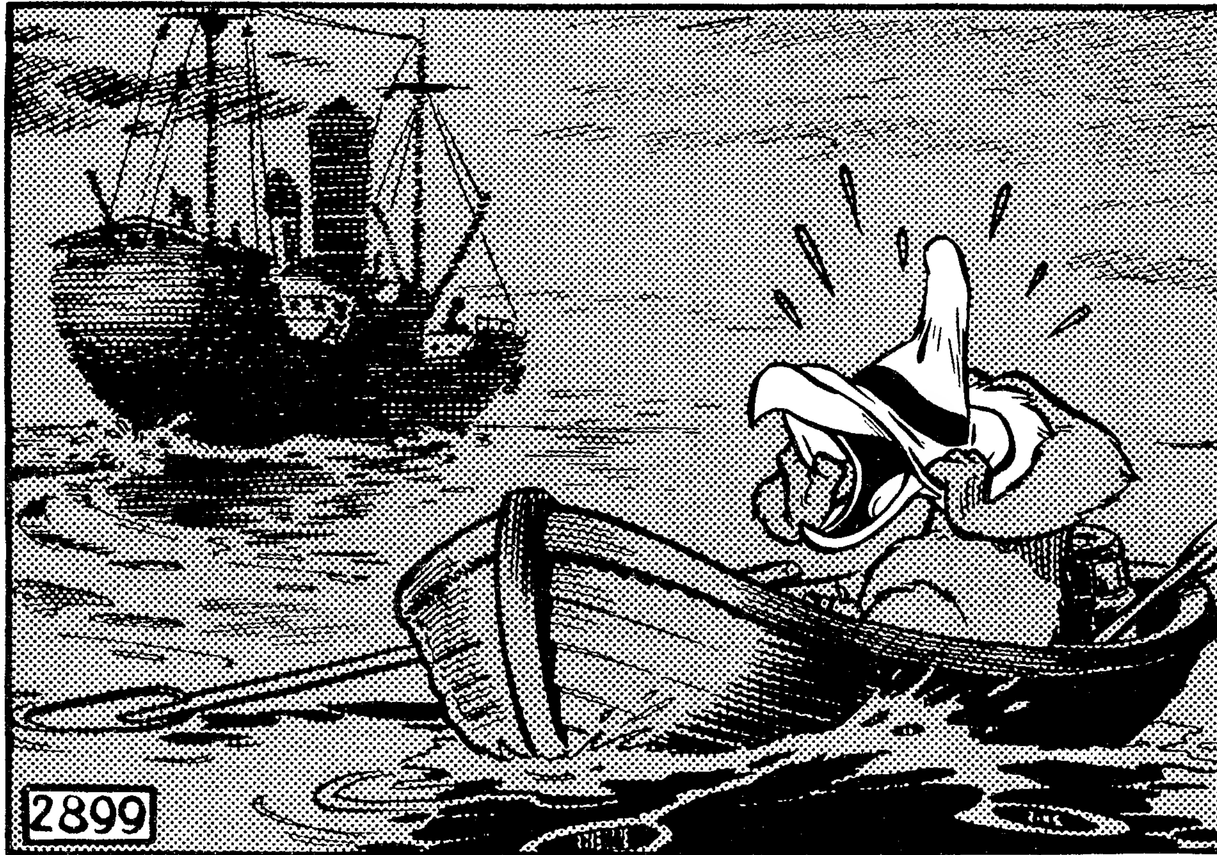

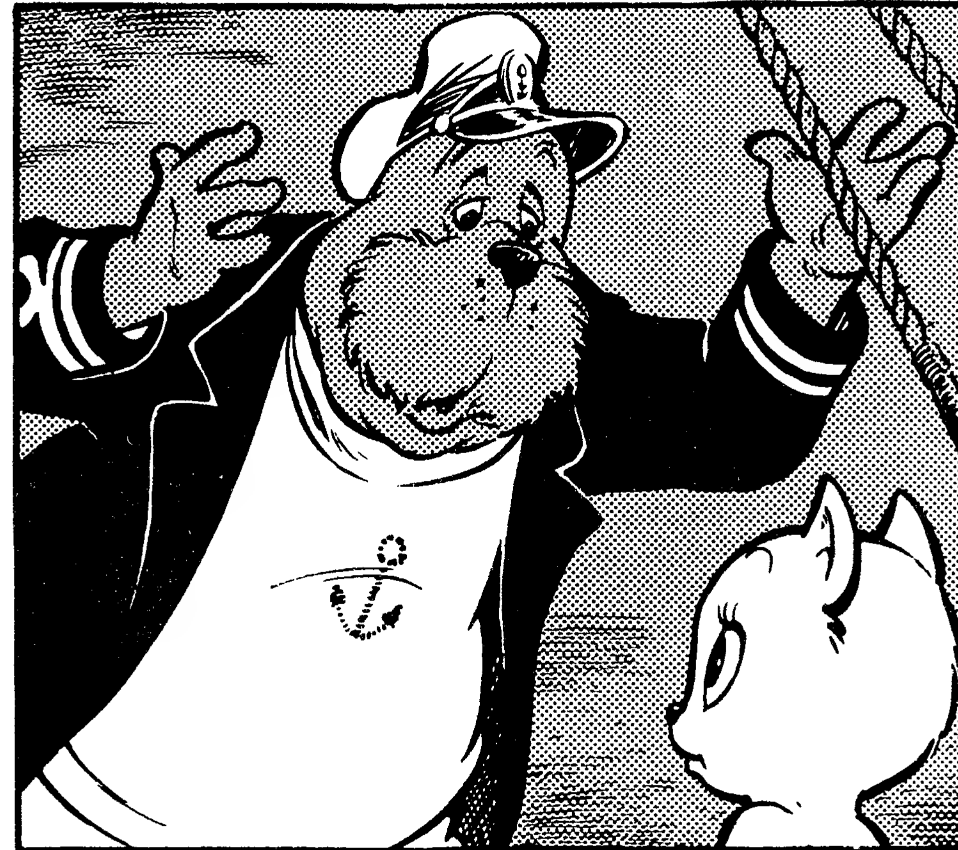

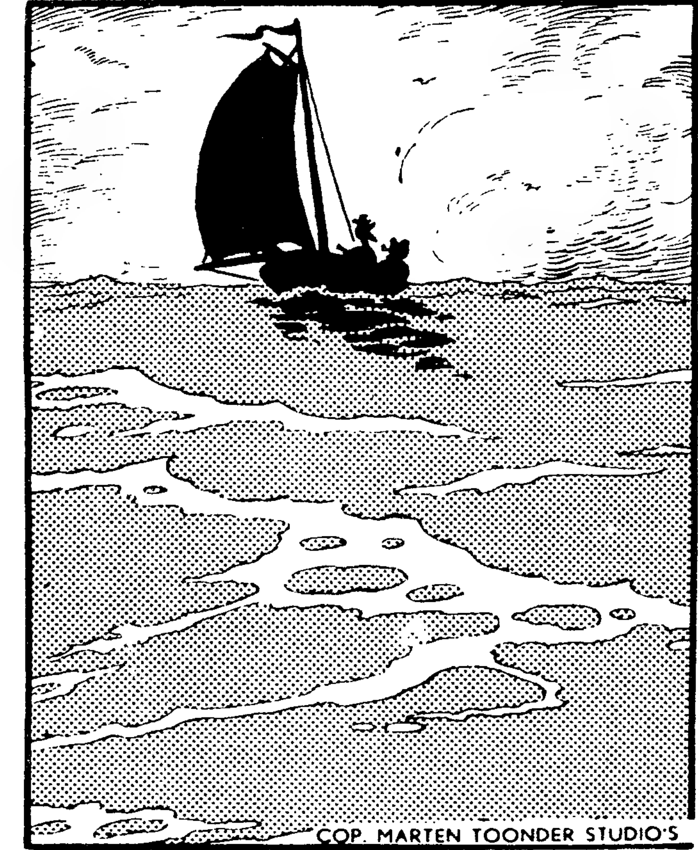
2898 Wal Rus kreeg er genoeĝ van. „Dat overgehaalde gemekker over wraak hangt me de trui uit", gromde hij. „Die oude wraakgier is een slecht element op een eerlijk schip. Ik had hem toen meteen over boord moeten zetten!"
De oude Kriegel barstte in een luid gegier los, doch de gezagvoerder liet zich niet afleiden.
‚Trouwens", hernam hij, „ik kan hem toch niet meenemen naar Rommeldam? De Sakkeraar heeft geen papieren en verstekelingen geven alleen maar narigheid. Ik moet van dat misselijke stuk landhaai af, meneer. Uit!"
En voordat iemand iets in het midden had kunnen brengen, rees de gezagvoerder overeind en vatte de oude wraakgier in het kraagje. Met grote kracht droeg hij hem voor zich uit naar de deur en betrad het dek, waar hij luidkeels om de stuurman begon te schreeuwen. Nu hij eenmaal zijn besluit genomen had, liet hij er zich niet meer van af brengen.
Het hielp dan ook niet, dat Tom Poes meewarig vroeg om de grijsaard nog een kans te geven, omdat iedereen toch wel iets goeds in zich heeft en dat de stuurman afkeurend het hoofd schudde.
„Zo'n wraakgier is vergif in een eerlijke samenleving!" gromde Wal Rus. „Het is beter voor ons allemaal, als we hem nooit weer terugzien."
Zo zat de oude Kriegel even later in een sloep met wat water en proviand en huilde uitzinnig om wraak terwijl hij langzaam naar beneden getakeld werd.
„Goeie reis, meneer", hoorde hij de kapitein nog roepen, „roei maar pal noord, het kan niet missen, naar je overgehaalde Knekelpiek!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2899 De sloep met de oude Kriegel dreef stuurloos op het gladde water, terwijl de Albatros langzaam weggleed. De grijsaard hoorde hoe de telegraaf op het schip werd overgehaald en toen begon de machine weer te werken. Het opspattende schuim deed zijn hulkje dobberen, zodat hij zich aan de boorden moest vastklemmen.

„Wraak!'' krijste hij. „Dit roept om vergelding! Wraak!'' Zijn dunne stem galmde ijl door de mist, doch er was niemand die er zich iets van aantrok. Het goede schip Albatros verdween als een grauwe schim in de verte.

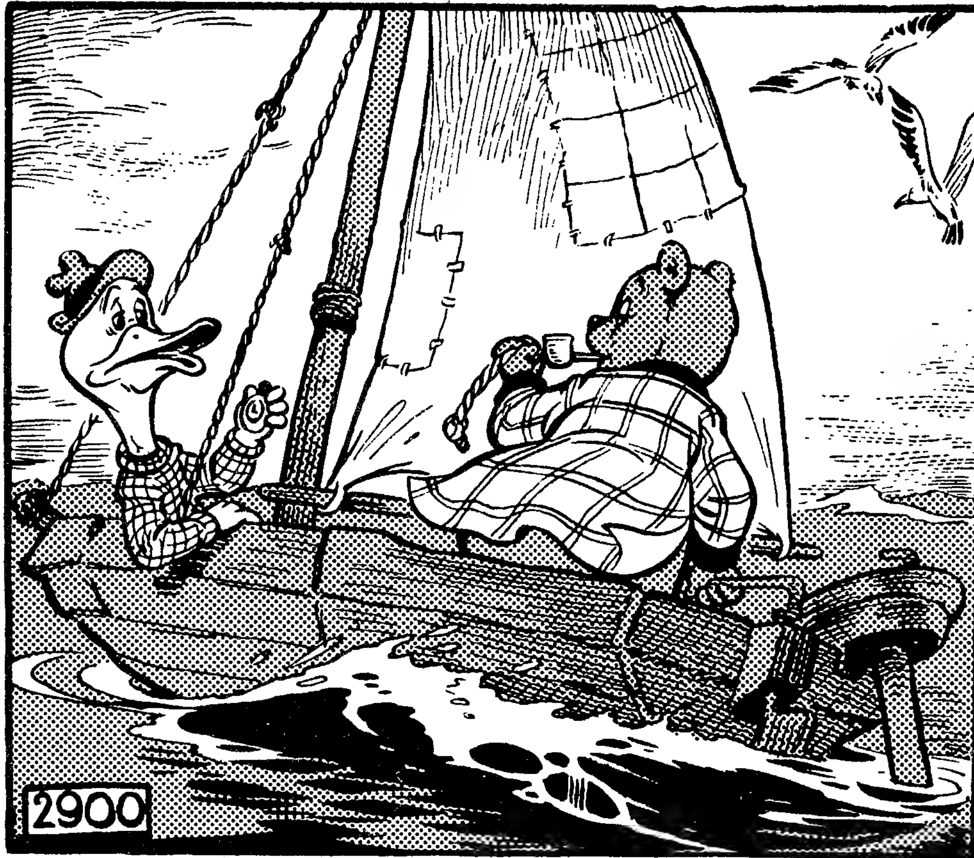
„Blij, dat we van die walslurf af zijn!'' zei de kapitein tevreden. „Geloof me, meneer, het is beter zo. Geen wraakgieren in Rommeldam, want die lui deugen niet. Overgehaalde netelkwallen, dat zijn het!''

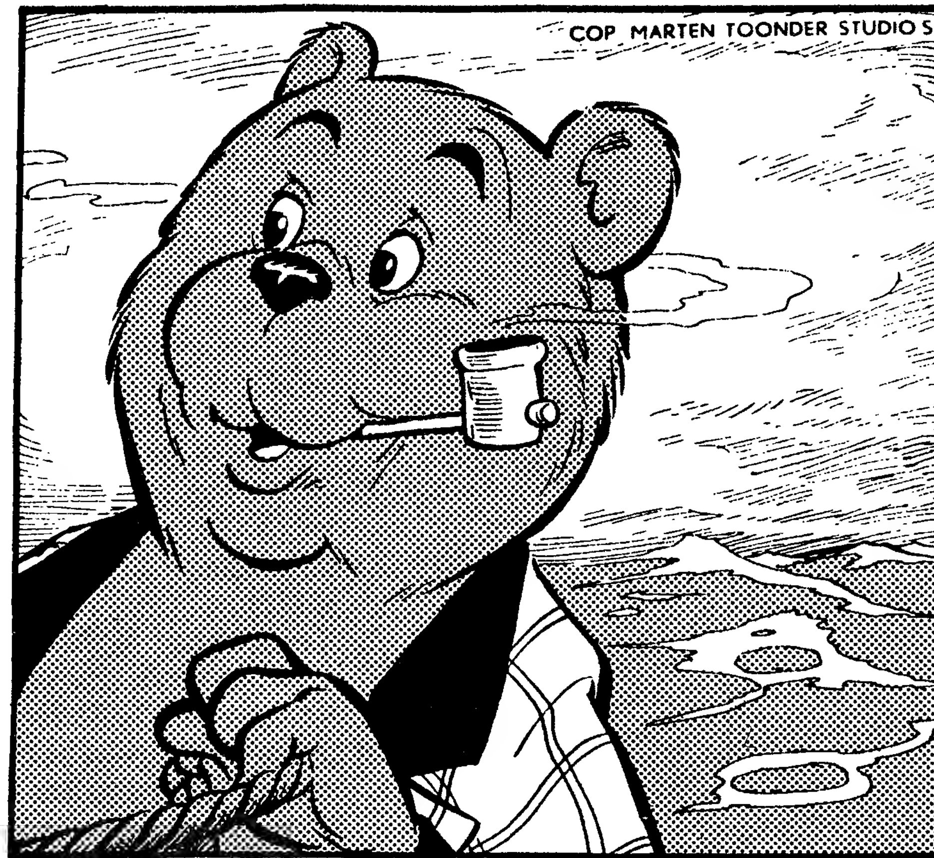
Het is mogelijk, dat de gezagvoerder daar gelijk in had, hoewel zijn maatregel ons misschien wat hard voorkomt.

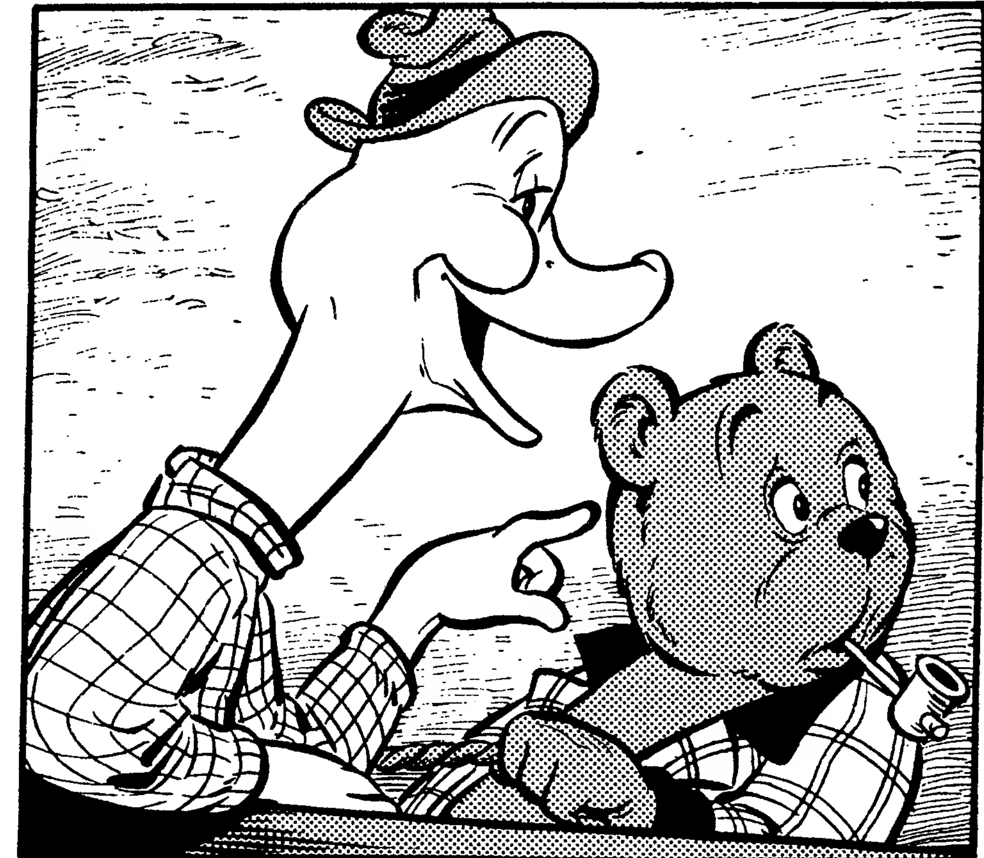
Dus — zal men zich nu misschien afvragen — is dit het einde van de wraakgier-geschiedenis? Dat had het kunnen zijn, ja. Maar de oplettende lezertjes zullen op het laatste plaatje waarschijnlijk een zeilbootje waarnemen dat, voortgedreven door een frisse zomerwind, vrolijk over het water glijdt. Het bevindt zich enige graden ten zuiden van de plek waar Kriegel krijsend in zijn vaartuigje zit. Maar wanneer deze wind aanhoudt, is het te verwachten dat het binnenkort de mistbanken zal bereiken die daar altijd over het water hangen...

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

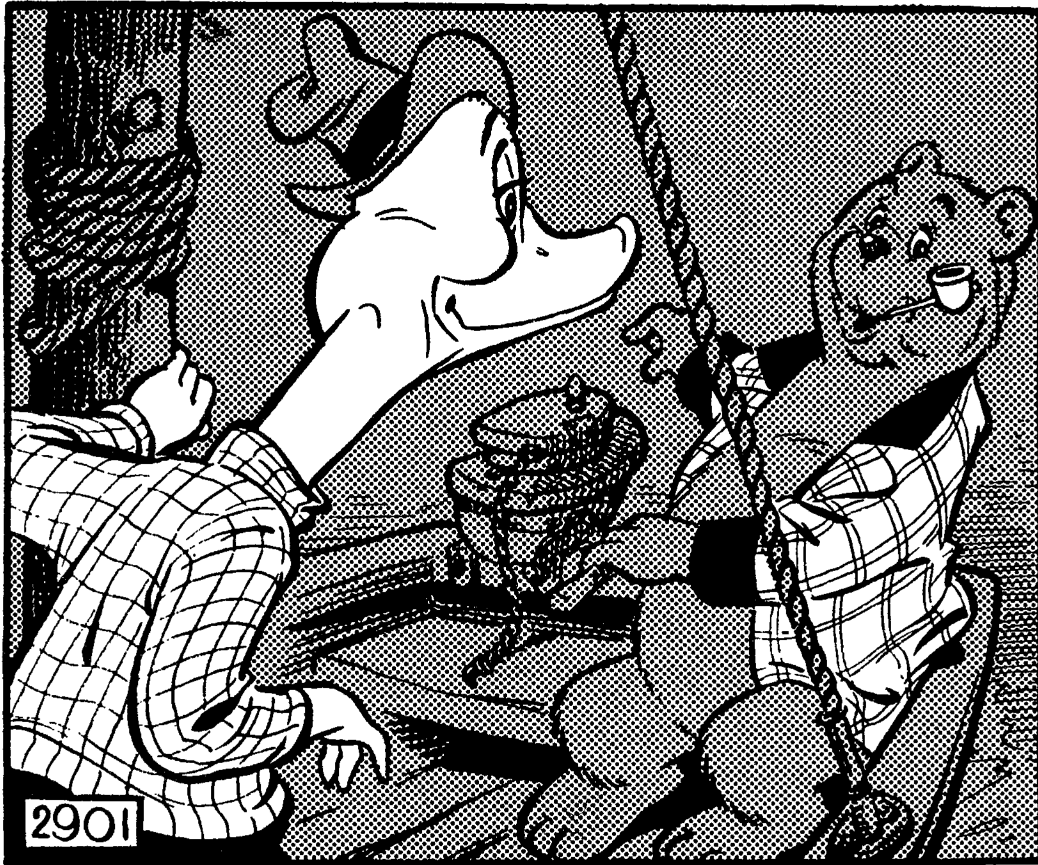

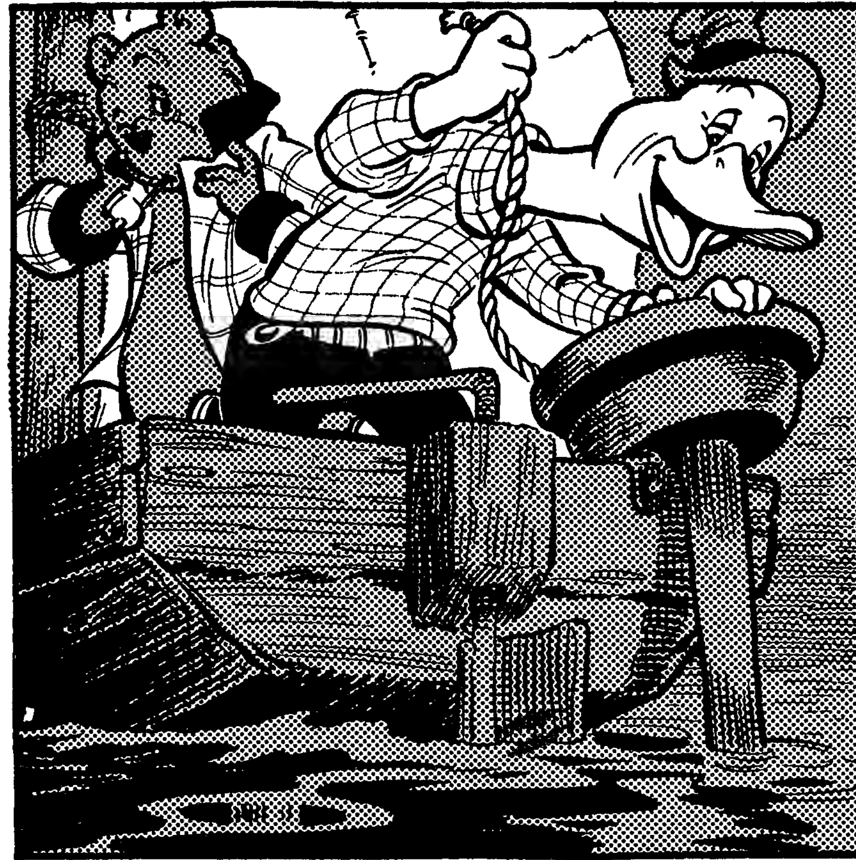
2900 Nu we het zeilbootje wat dichterbij kunnen bekijken, zullen sommige oplettende lezertjes de inzittenden waarschijnlijk wel herkennen. Het zijn heer Bommel en Wammes Waggel, die een tochtje op zee maken.
„Dat thuis zitten is nu wel een passende bezigheid voor een heer van mijn stand," zoals heer Ollie opmerkte, „maar men krijgt er een huiskleur van. En mijn geneesheer heeft mij wat beweging voorgeschreven."
Daarom had hij het vaartuigje van Wammes gehuurd. Want nergens kan men zoveel beweging genieten zonder zich te vermoeien, als in een boot, dat is duidelijk. Nu waren ze echter enigszins uit de koers geraakt.
„Hihihi! Dat is mal!" riep schipper Waggel. „Nu varen we al twee dagen op mijn kompas, hè?" „Zeker," zei heer Bommel, „hoewel het mij voorkomt, dat je een onrustig kompas hebt, Wammes. Het noorden is steeds ergens anders."
„Dat komt omdat het een horloge is," legde de vaargast uit.
„Ik dacht al, wat tikt dat kompas toch! En nu zie ik ineens, dat ik bij vergissing een horloge heb meegenomen."
Daar keek heer Ollie natuurlijk wel even van op. Maar al spoedig trok er een goedige glimlach over zijn verweerd gelaat.
„Het geeft niet," sprak hij, „door mijn lange reizen heb ik een diep inzicht in de zonnestand. Ik zal wel op de hemellichamen sturen. Geen nood, het is mooi weer!"
„Ja, het is mooi weer, dat scheelt," gaf Wammes toe. „Maar weet je wat zo mal is? Daar achter je zijn de wolken op de zee gezakt en nu komen ze hier naar toe waaien."

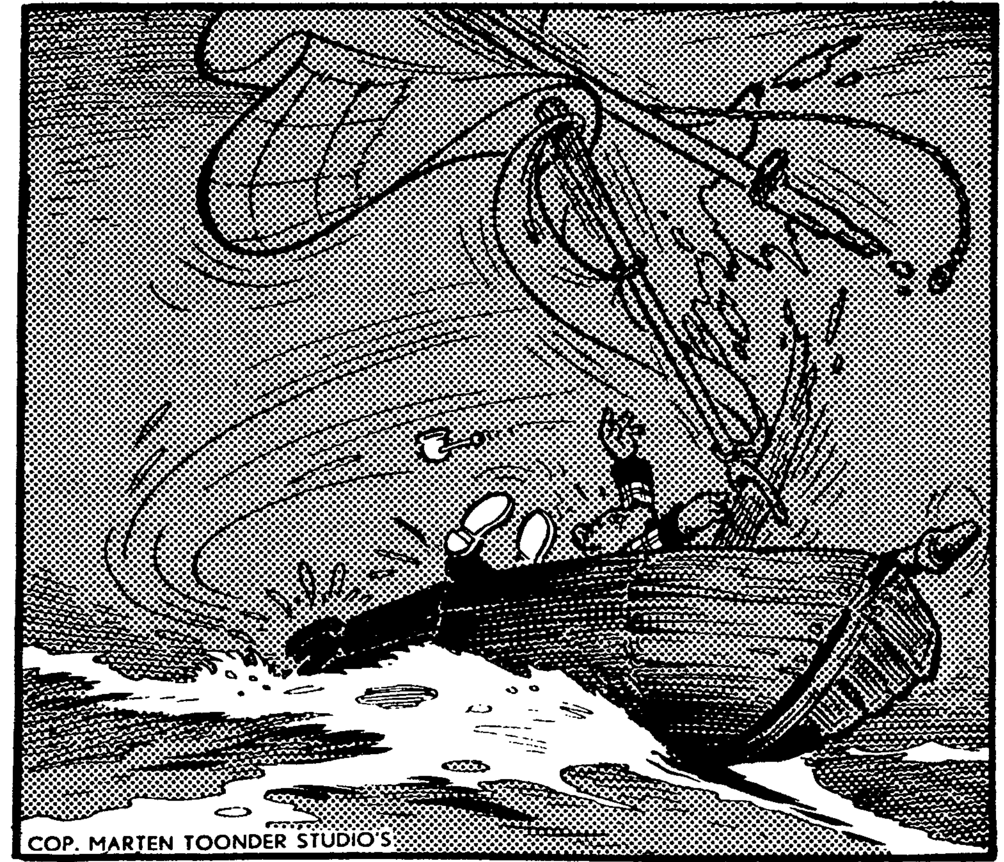
Heer Ollie wierp een blik achter zich om dat natuurverschijnsel te bekijken.
„Hm," prevelde hij bekommerd, „dat is mist, jonge vriend. Dat ziet er niet zo mooi uit!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

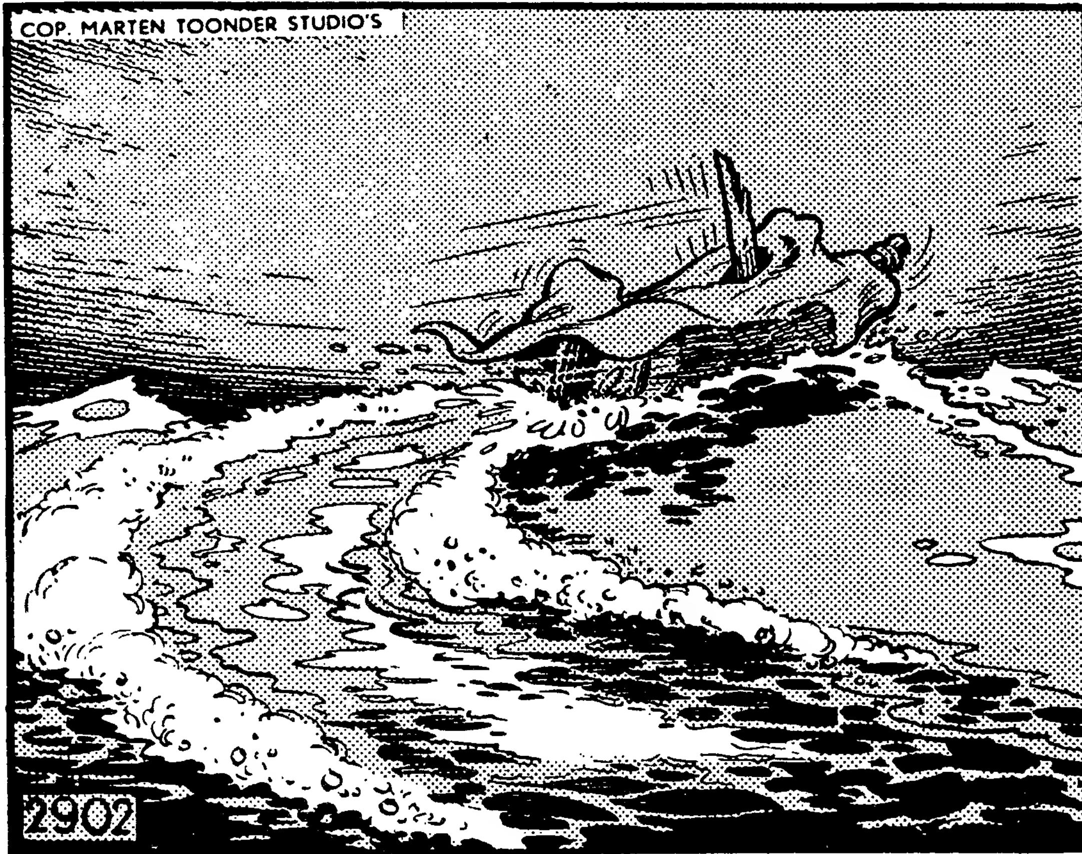

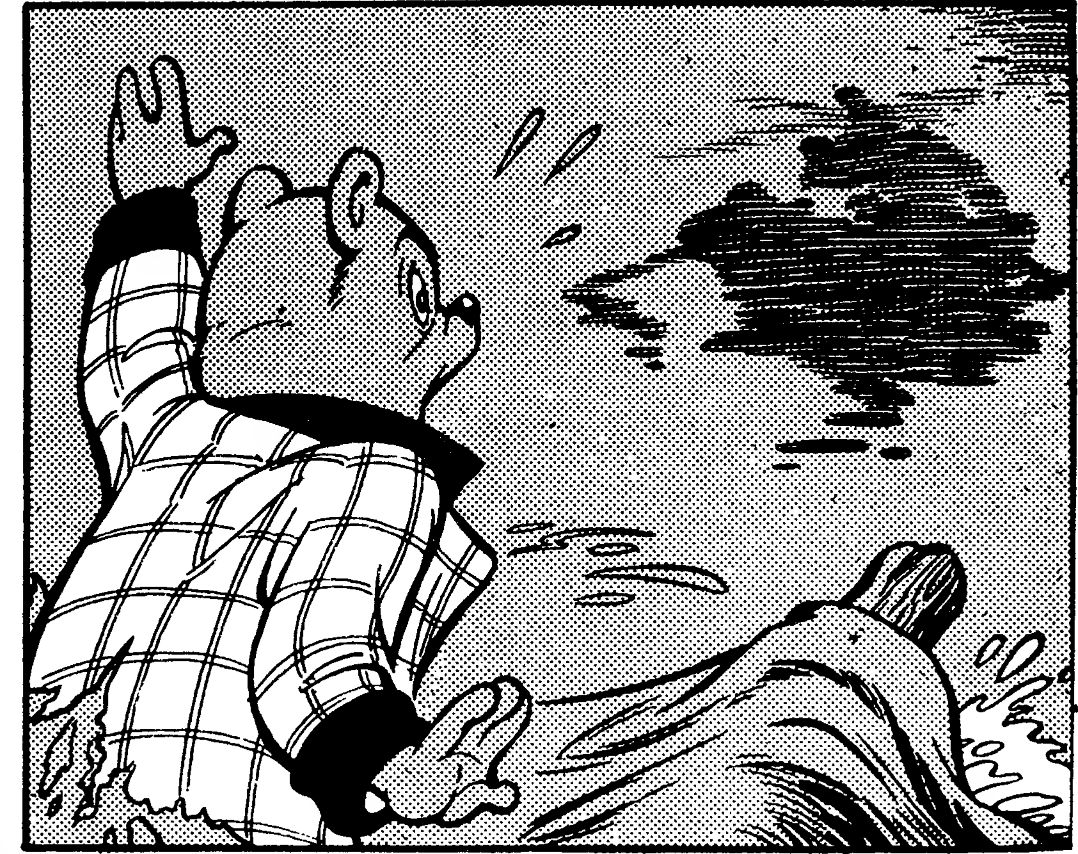
2901 Heer Bommel staarde enige tijd bekommerd naar de opkomende nevels en toen nam hij een besluit.
„We gaan terug, Wammes," sprak hij kort. „Wanneer het mist, behoort een heer thuis te zitten en niet over de zeeën te zwalken. Dat is slecht voor zijn tere gezondheid en ik weet zeker, dat mijn arts het sterk zou afraden. Komaan, zet je aanhangmotor aan. We gaan het roer wenden."
Wammes Waggel stapte naar achteren om zijn motor in beweging te gaan zetten. Hij was erg trots op dat mechaniek, want hij had de onderdelen eigenhandig uit een oude vliegmachine gehaald en tot een buitenboordmotor omgebouwd.
„Hij is reuze sterk, hoor!" zei hij terwijl hij met een touwtje aan het apparaat peuterde. „Als hij eenmaal loopt, zijn we in een wip waar we zijn willen. Het is de sterkste machine van de hele wereld."
„Dat is onzin, jonge vriend," zei heer Ollie streng. „Er bestaan natuurlijk veel sterkere motoren. Je moet niet opscheppen want daar heb ik een hekel aan, zoals iedereen weet. Schiet wat op, want ik begin het koud te krijgen..."
„Hihihi," zei Wammes, „je maakt me zenuwachtig, maar ik ben al klaar, hoor. Kijk, je geeft gewoon een rukje aan dit touw en dan...."
Een oorverdovend gebulder maakte zijn verdere aanwijzingen onverstaanbaar. Temidden van dichte oliewalmen begon de schroef te draaien, een hoge golf van wit schuim opwerpend. En daarop schoot het vaartuigje met zo'n snelheid voor waarts, dat de mast afknapte en de inzittenden op de wrakke bodem vielen. Stuurloos daverde het daarop de nevels in...

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

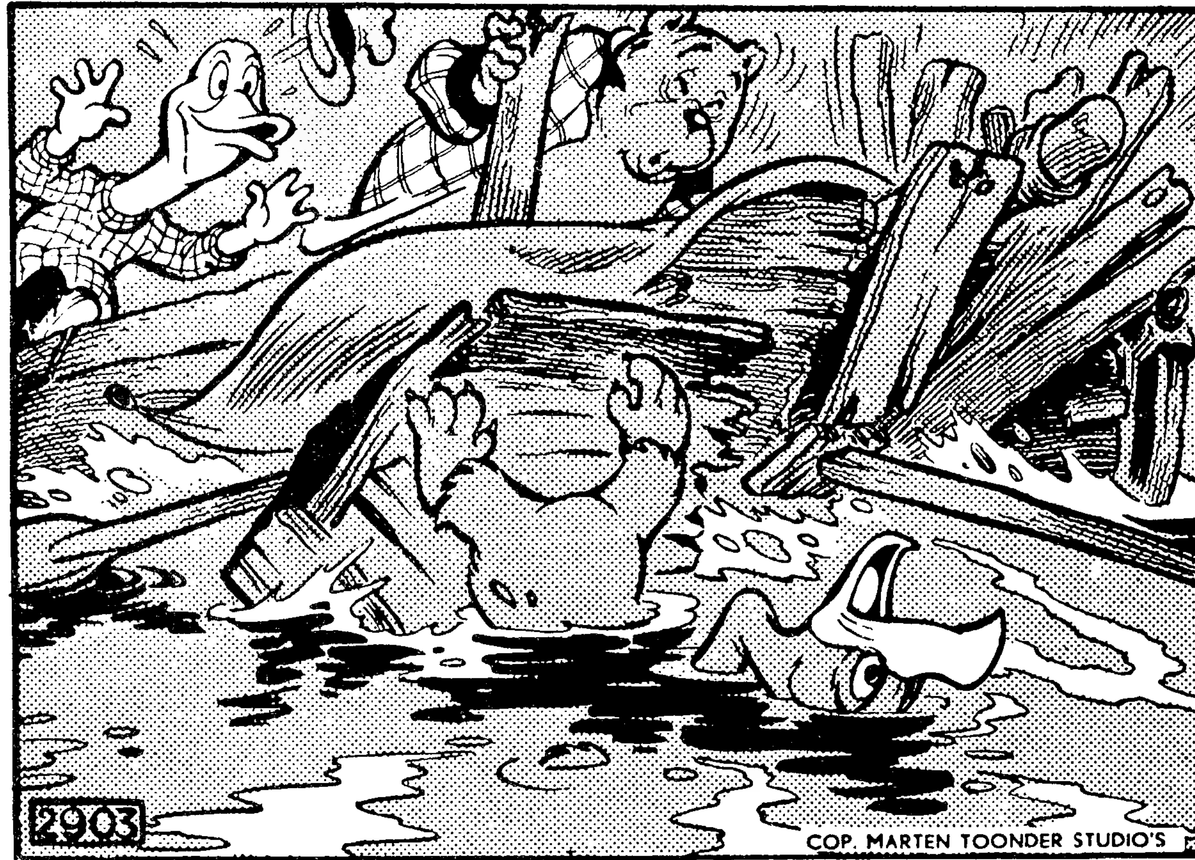

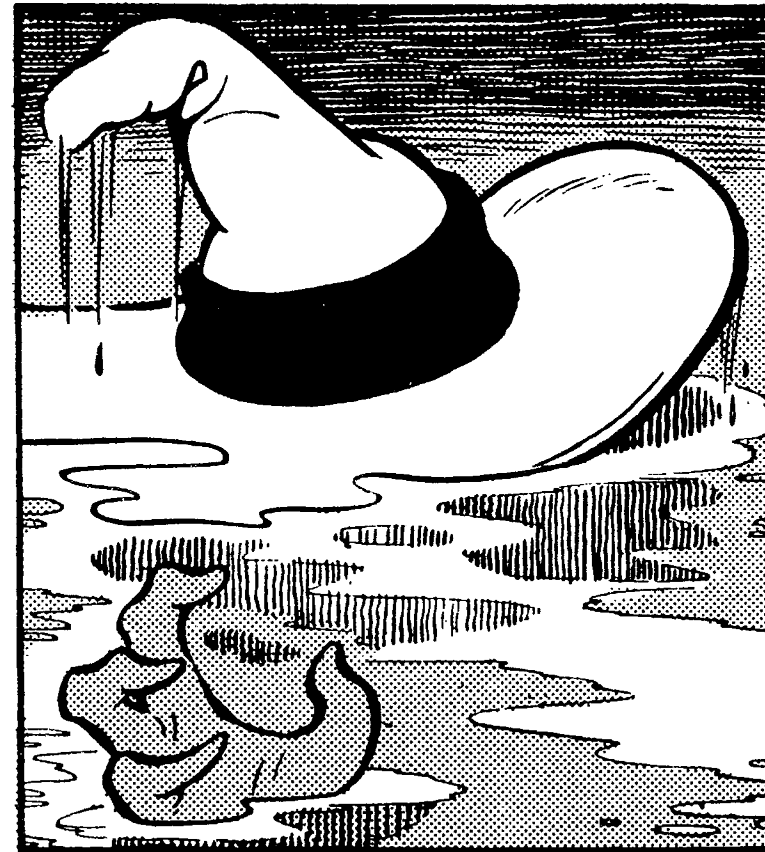
2902 Het wrakke sloepje van Wammes Waggel boorde zich daverend en knallend door de mist. De mast was afgeknapt en het zeil lag nu als een kleffe deken over het vaartuig heen, zodat het er uitzag als een dolgeworden ledikant.
Na enige ogenblikken kwam er beweging in het dek: een vreemde bolling bewoog zich langzaam in de richting van een scheur in het zeildoek en toen verscheen het getroffen gelaat van heer Ollie in de opening.

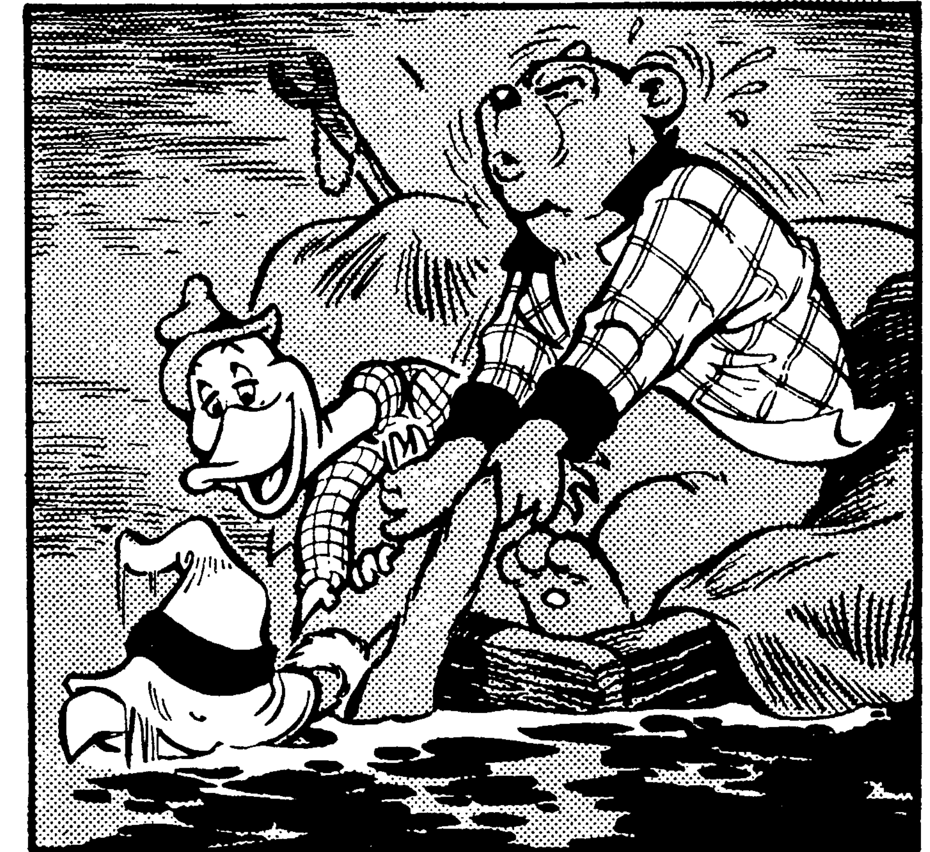
Hij wierp een korte blik op de grijze nevel en de witte schuimkoppen en kreunde smartelijk.
„Wat vreselijk is dit allemaal," prevelde hij. „Hier varen wij stuurloos door de wolken. Hoe moet dat aflopen? Ach, ik had mij een vakantiereisje zo heel anders voorgesteld."
„Het is in orde, hoor!" riep Wammes, die nu op een andere plek opdook. „Ik heb het roer al te pakken. Hij gaat lekker, hè? Stuur ik niet enigjes?"
„Ik weet het niet," zei heer Bommel moedeloos. „Het lijkt allemaal hetzelfde, of je nu stuurt of niet stuurt. We weten immers toch niet waar we heen gaan. We hebben immers geen kompas?"
„Hè, wat geeft dat nou?" riep de schipper. „We varen toch leuk? En je zal zien, dat we vanzelf ergens terecht komen. Dat is altijd zo."
„Oh," zei heer Ollie, „o... hm, zou het?"
Hij krabbelde boven het zeil uit en richtte zich op om wat beter te kunnen kijken. Doch toen stiet hij een rauwe kreet uit.
„Ho, Halt!" riep hij. „Stop! Daar voor ons drijft iets!
Dat wordt een botsing! Rem dan toch!"
Maar helaas, de snelheid was te groot.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

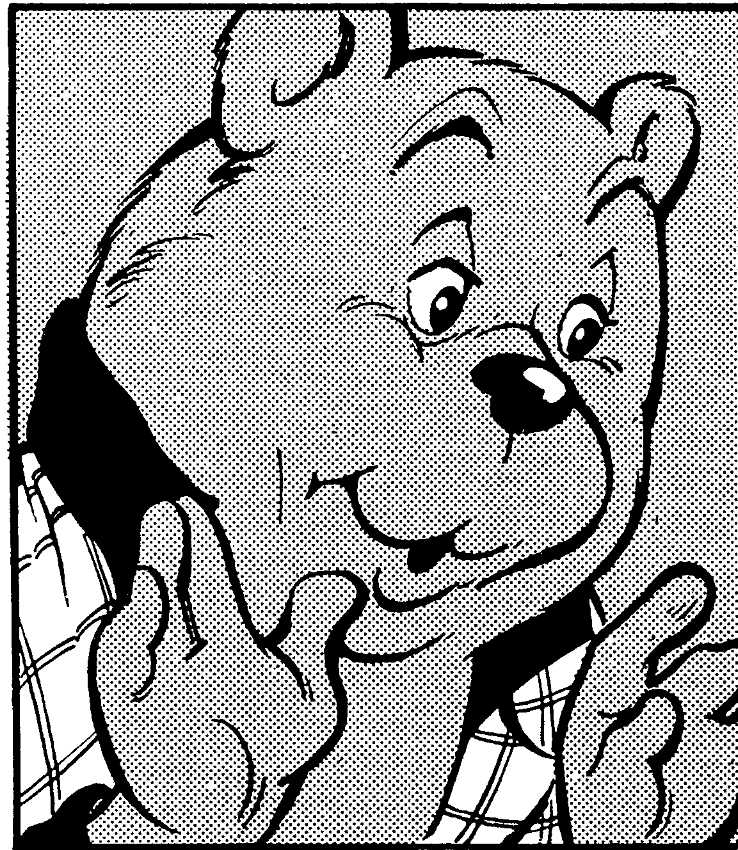

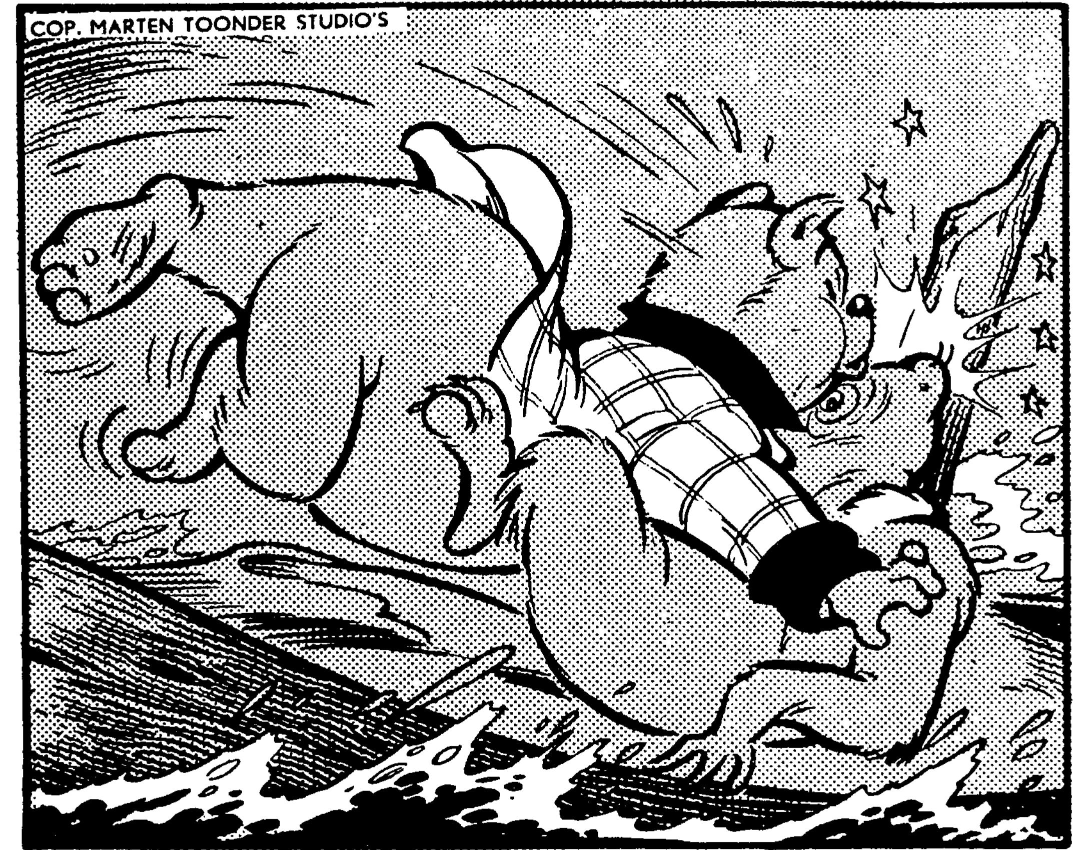
2903 De motor van Waggel's sloepje stuwde het vaartuig met grote kracht door de golven. De schipper prutste wat aan zijn roer, maar de snelheid was zó groot, dat dit weinig gevolgen had. Met een daverende klap boorde de boeg zich dan ook in de zijkant van de tegenligger, die zo plotseling uit de mist was opgedoken?
Heer Bommel sloot met een smartelijke kreet de ogen, zodat hij het vreselijke gebeuren niet hoefde te zien. De schok slingerde hem tegen het dek en gedurende enige tijd klonk er om hem heen het akelige geluid van versplinterend hout. Toen alles eindelijk stil was, kwam hij langzaam overeind. Tot zijn verbazing merkte hij, dat hij nog dreef, doch van het andere bootje was geen spoor meer te bekennen. Slechts een grote, slappe hoed duidde de plaats aan, waar de schipbreuk had plaatsgevonden.
„Hihihi! Het is lekker goed afgelopen!" riep Wammes. „Zie je nu hoe reuze sterk die machine is?"
„Goed afgelopen?" riep heer Ollie geschokt. „We hebben een schip in de grond geboord! Het is ontzettend! En daar drijft iemand!"
„Waar?" vroeg Wammes Waggel verbaasd. „Ik zie alleen maar een hoedje!"
„Onder die hoed, natuurlijk!" riep heer Bommel. „Gauw dan, help me. Daar verdrinkt iemand!"
De ander gehoorzaamde op onhandige wijze. Maar na enig ploeteren en plassen kregen ze iets te pakken en zo trokken ze even later een uitgeputte drenkeling binnen boord....

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

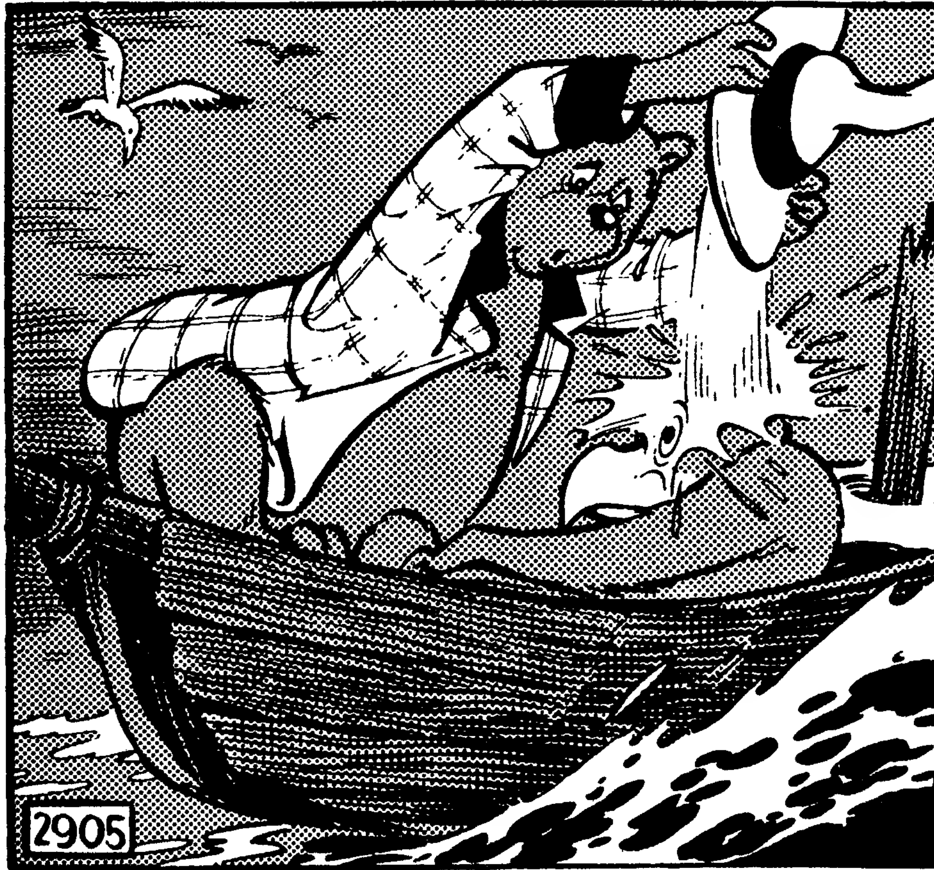

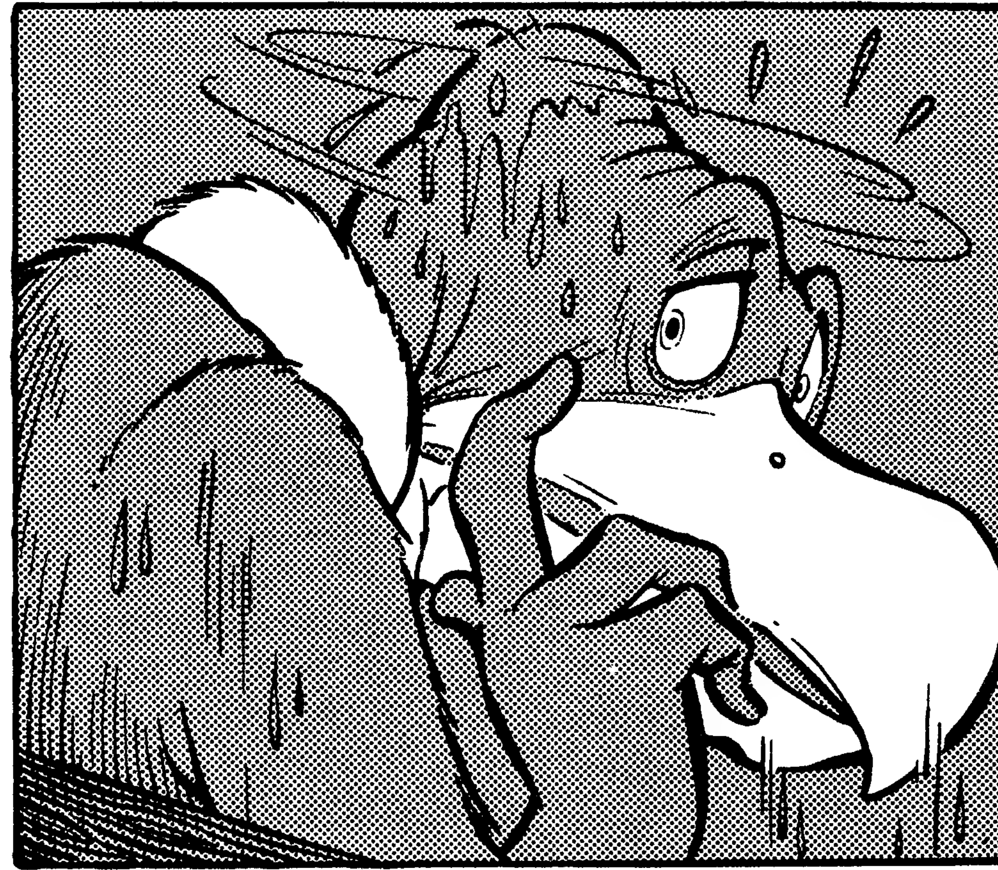
2904 De oplettende lezertjes zullen reeds gezien hebben wie de schipbreukeling was die door heer Bommel en Wammes Waggel binnen boord was gehesen. Het was niemand minder dan de oude Kriegel en het werd reeds spoedig duidelijk, dat zijn ervaringen hem niet milder hadden gemaakt. Want toen zijn redders hem door hun goede zorgen weer wat bij hadden gebracht, begon hij onmiddellijk om wraak te schreeuwen. „Dat doet maar!" krijste hij. „Dat vaart maar bij mist en ontij door de zee alsof het leven een lolletje is. Dat botst maar tegen anderen op om pret te maken. Dat denkt alleen maar aan zichzelf. Maar dit gaat te ver. Dit roept om wraak!" „Hm!" zei heer Ollie. „Ik kan me indenken, dat u pijnlijk getroffen bent door het gebeurde. Ja, ja, het is allemaal erg pijnlijk."
Hij keek hulpbehoevend naar schipper Waggel, maar die was alweer doende om zijn motor opnieuw op gang te brengen en daarom besloot heer Bommel om de stakker persoonlijk weer op z'n gemak te stellen.
„Het spijt me erg," hernam hij, „het had niet mogen gebeuren. Maar u had het slechter kunnen treffen. Ik ben namelijk een heer van stand — Olivier B. Bommel is mijn naam — en ik zal u ruimschoots schadeloos stellen. Geld speelt voor mij geen rol, dus zeg maar wat ik u schuldig ben. En overigens zal ik proberen om door zachtheid en geduld uw geschokte zenuwen weer wat te kalmeren!"

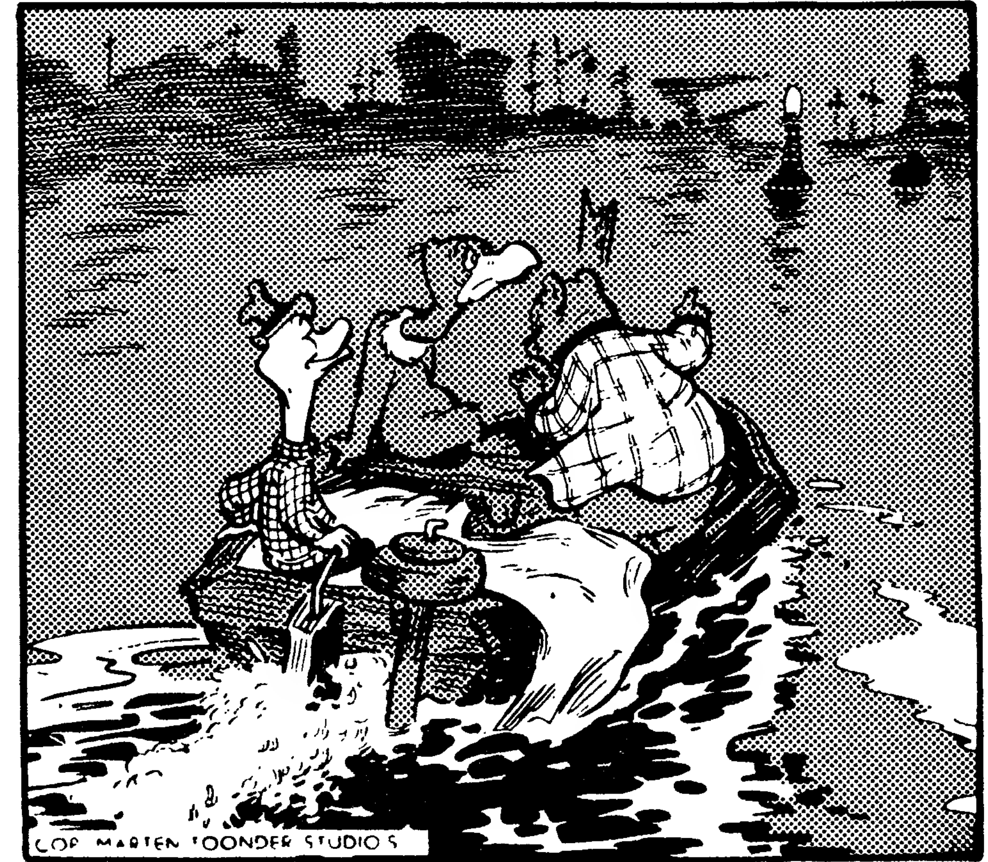
Hij glimlachte zalvend. Doch op dat moment had Wammes zijn motor weer in orde, zodat het vaartuig bulderend voorwaarts sprong en heer Ollie in zijn volle zwaarte op de gijsaard belandde.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

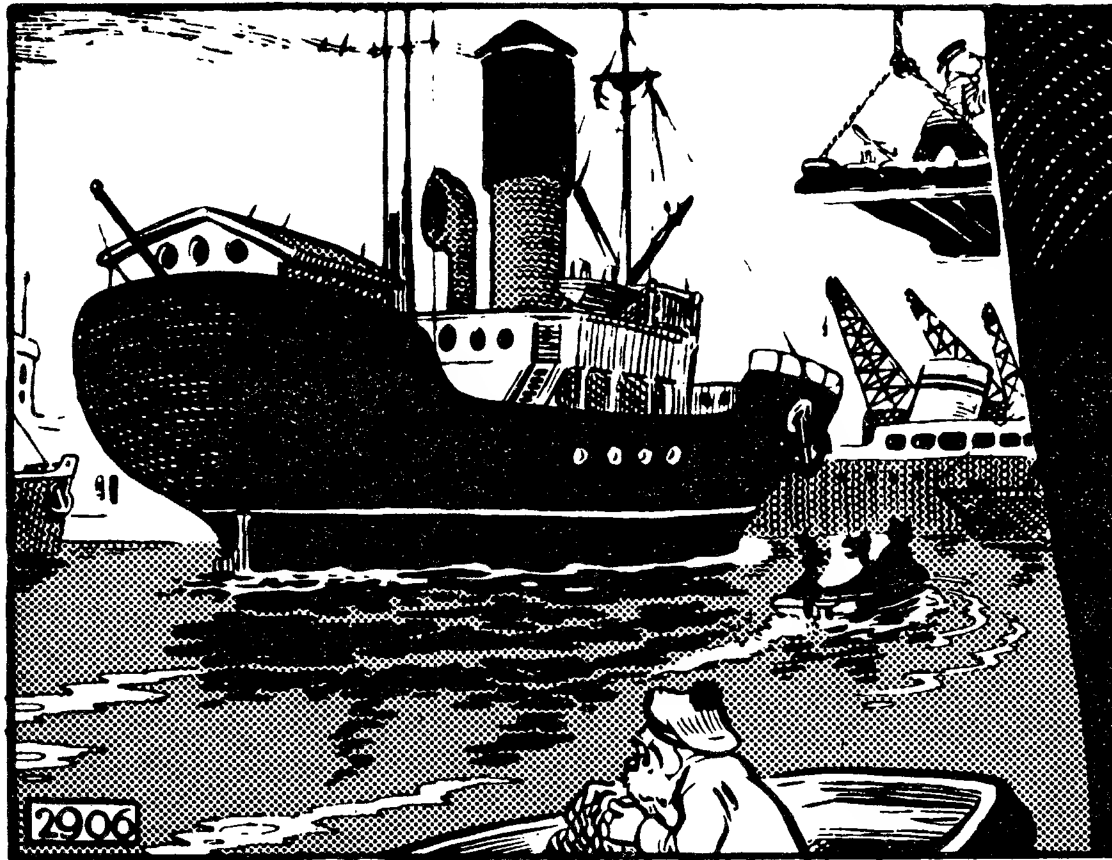

2905 Heer Bommel keek vertwijfeld naar de beklagenswaardige oude Kriegel. Door de val had de stakker opnieuw het bewustzijn verloren en nu werd heer Ollie verscheurd door zelfverwijt.
„Ach wat erg is dit allemaal!" riep hij uit, terwijl hij water in de hoed schepte en de grijsaard begon te begieten.
„Ik weet niet hoe ik dit goed moet maken. Wees maar niet boos. Ik zal u met geld en goede woorden troosten!"

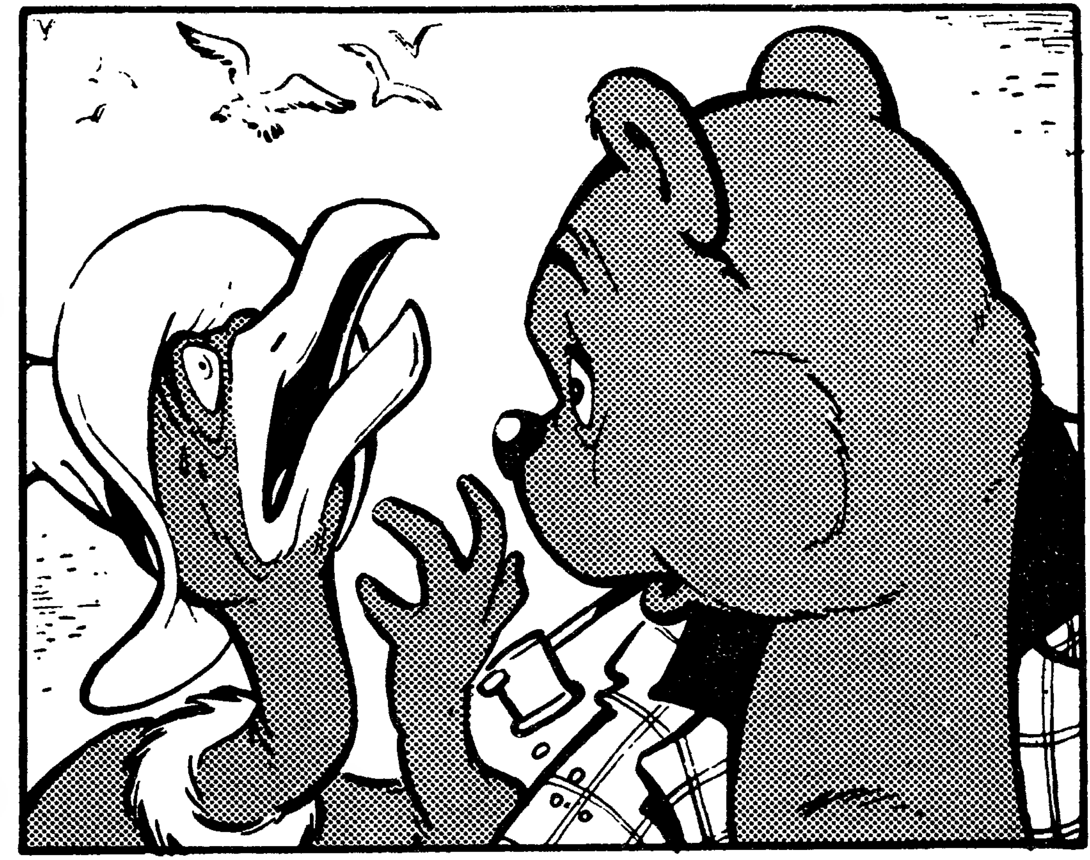
„Hm!" mompelde Kriegel. Hij opende de ogen en keek wat suffig om zich heen. „Waar ben ik?" vroeg hij mat.
„U bent in goede handen", zei heer Bommel vlug (want hij was erg blij, dat nu bleek, dat de vreemdeling een geheugenstoornis had.)
„Zo", hernam de ander wantrouwend. „In goede handen, he? Ik weet anders zeker, dat ik me moet wreken op iemand. Maar ik weet niet meer op wie en om wat..."
„Kom, kom!" riep heer Ollie met gemaakte opgewektheid. „Laten we deze zaak als heren onder elkander behandelen. Ik ben er zeker van dat we tot een oplossing zullen komen. We brengen u even terug naar uw land, dan zal ik u een mooie schadevergoeding betalen en dan bied ik u een gezellige maaltijd aan!"
„Ja, dat is leuk!" riep Wammes Waggel. „Ik heb echt trek gekregen van dat gebots. Kijk, daar is het land al. Meneer is over een paar minuutjes thuis!"
Hij wees op een vage kustlijn die nu uit de mist opdoemde. Maar de varensgezel had niet in de gaten, dat de botsing zijn koers had veranderd en dat deze kust niet Knekelpiek doch Rommeldam was....

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

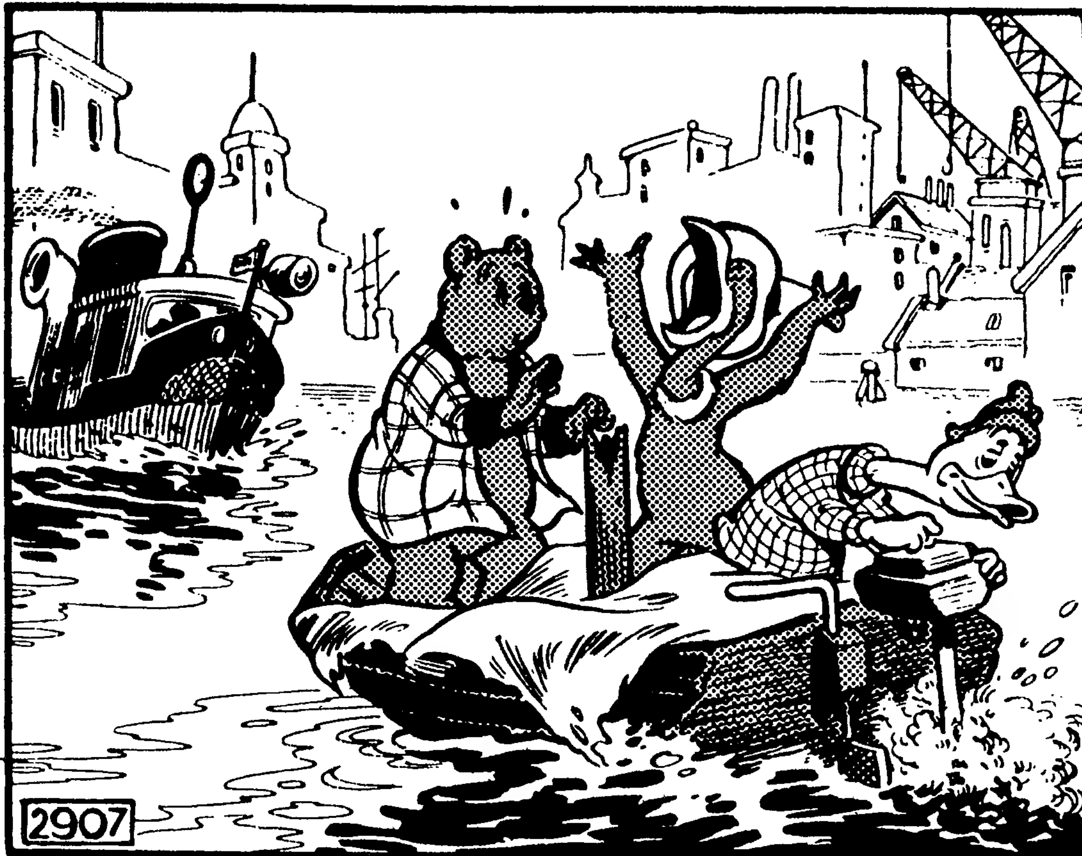

2906 De bekwame roerganger Waggel stuurde zijn scheepje de haven binnen. De snelheid was nog steeds erg hoog; dat kwam door de buitenmodel-motor, die zich slecht liet regelen. Maar gelukkig was het zicht hier binnenlands heel wat beter.
Heer Bommel zag tot zijn grote tevredenheid de mist steeds dunner worden en toen de zon tenslotte wat bleekjes zijn verkleumde ledematen begon te beschijnen, kreeg hij er echt plezier in.
„Aardig, dat binnenlopen van een vreemde haven", prevelde hij. „Kijk, daar ligt een schip, dat precies op de 'Albatros' lijkt. En die pakhuizen daar komen me ook erg bekend voor. Als ik niet beter wist, zou ik zeggen dat dit de haven van Rommeldam is. Ach, alle havens zijn toch eigenlijk gelijk wanneer men scherp oplet."
Maar de oude Kriegel, die ook scherp oplette, had een andere mening. Onrustig blikte hij om zich heen en na een poosje barstte hij in wenen uit. „Dit is Knekelpiek niet!" riep hij. „Dit is een vreemde haven. De schurken hebben mij ontvoerd!"
„Kom, kom," zei heer Ollie sussend, „waarom zouden we u naar een vreemde haven brengen? Dat kunt u nu nog niet bekijken. Alle havens zijn gelijk...."

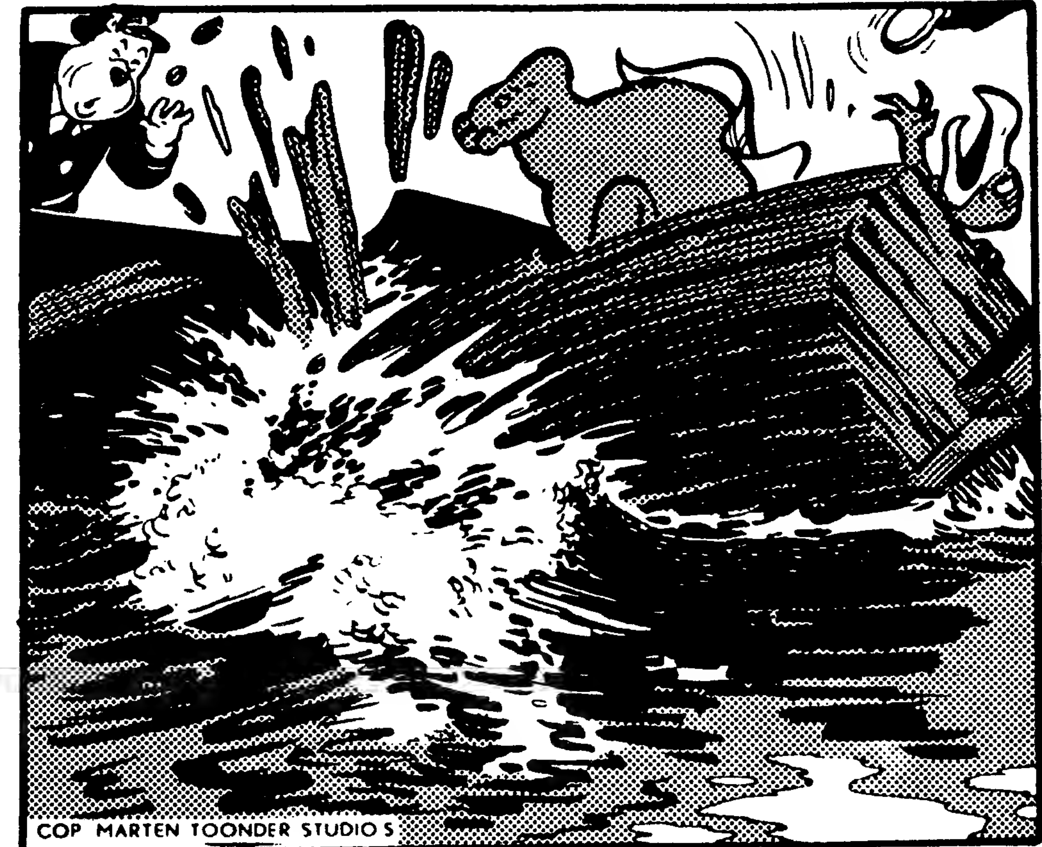
„Zo!" riep de grijsaard schreiend. „Waar is het verbrande huis van de havenmeester dan? En waar is de ruïne van de vuurtoren? Ach, mijn mooie vaderland — misschien zal ik het nooit meer terugzien!"
„Maar..." begon heer Bommel onzeker.
„Zwijg, ellendige!" jammerde de oude. „Dit is een vijandig, vreemd land waar de zon schijnt en waar alle huizen héél zijn. Dit schreit om wraak!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2907 Schipper Waggel begreep, dat hij iets aan de snelheid van zijn vaartuig moest doen. Het gaat tenslotte niet aan op volle kracht een haven binnen te lopen, want hoe licht ontstaan er dan ongelukken. Daarom liet hij zijn roer in de steek en boog hij zich over de buitenboordmotor om die stop te zetten.
Nu bewoog het hulkje zich stuurloos door het binnenwater, grillige banen beschrijvend. De andere inzittenden hadden daar zo geen erg in. Heer Bommel had het te druk met het kalmeren van de oude Kriegel, die uit volle borst om wraak jammerde. Zo kwam het dan ook, dat de boot na enige zwenkingen in volle vaart op een vaartuig van de havenpolitie afstormde.

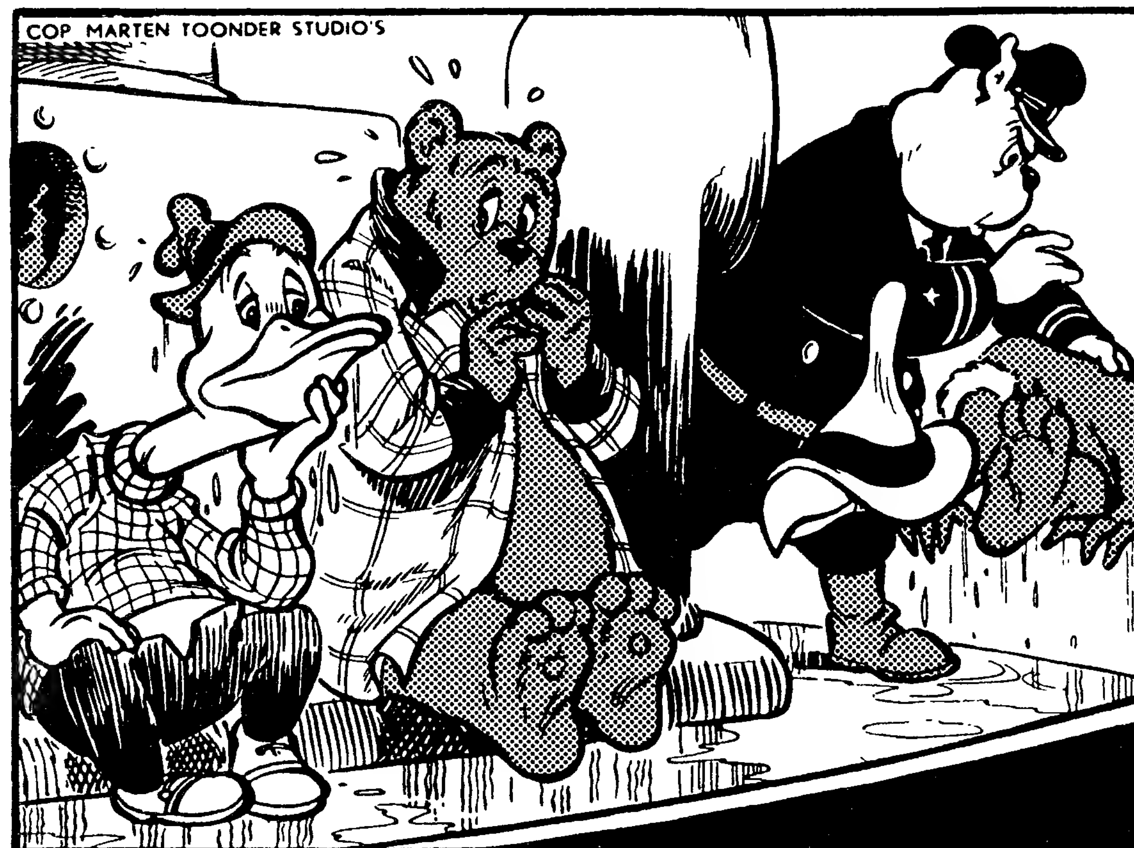
„Pas op!" riep commissaris Bulle Bas, die persoonlijk een inspectietochtje door de haven maakte. „Daar vaart een waterpiraat! Bakboord! Dat wordt een aanvaring! Die sukkel kent zijn vaarregels niet!"

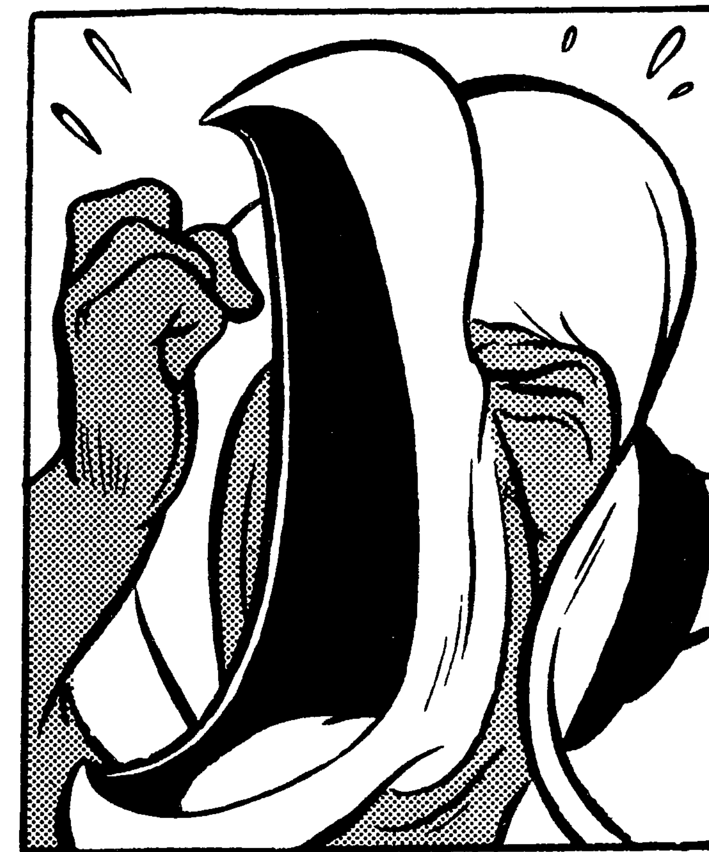
De wakkere politiechef had goed gezien; het wèrd een aanvaring. Want, hoewel de agent die aan het roer stond scherp bakboord stuurde, liep Wammes' bootje met grote kracht op hem in en ramde hem midscheeps. Dit was te veel voor het wrakke bootje. Door de grote snelheid waren kopspijkertjes reeds erg losgetrild en nu sloeg het in plankjes uit elkaar. De motor viel vanzelf stil, het gekrijs van de wraakgier verstomde en alles verdween borrelend onder de oppervlakte van de Rommeldamse haven.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

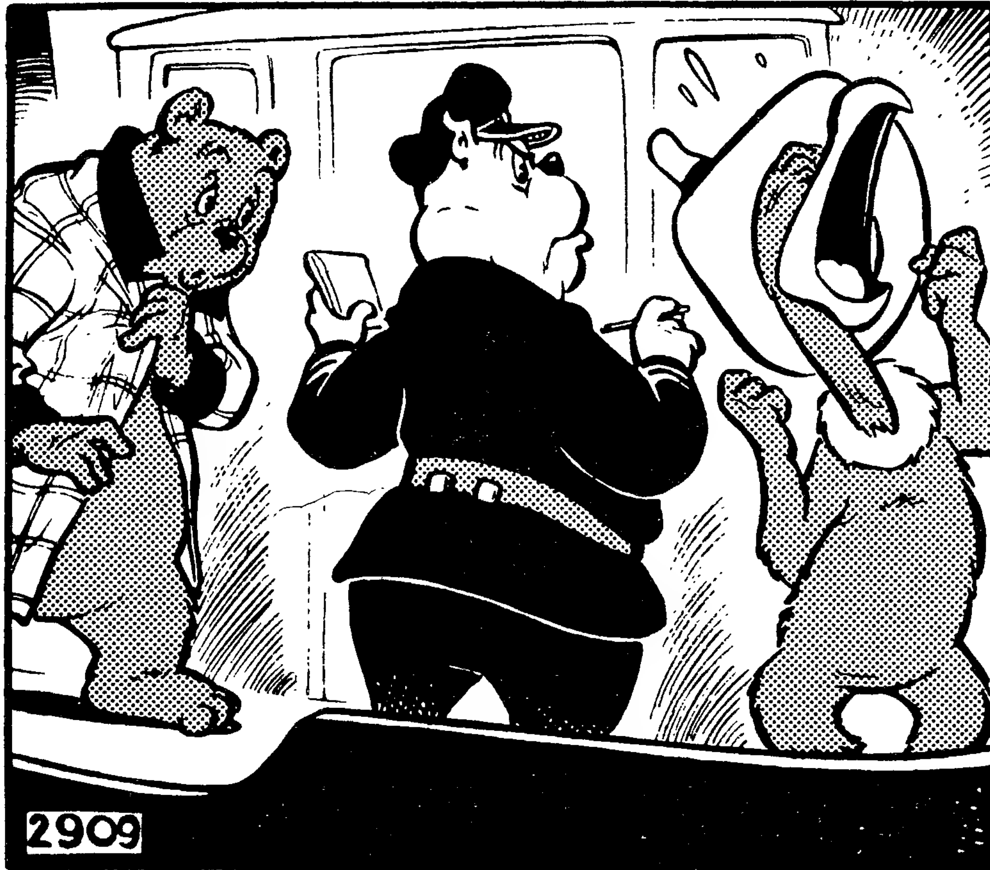

2908 De politieboot sloeg krachtig achteruit, zodat hij al gauw stil kwam te liggen en toen de motor werd afgezet heerste er een beklemmende stilte op het toneel van de aanvaring. Hier en daar stegen wat luchtbellen omhoog; enig versplinterend houtwerk bonkte tegen de stalen scheepswand en een dunnen stem riep om hulp.
Het was heer Ollie, die als eerste boven de oppervlakte kwam.
„Dacht ik het niet", gromde commissaris Bas, zich over de lage verschansing buigend, „altijd die Bommel, altijd dezelfde. Wat doet zo iemand op het water?!"
Maar ondanks zijn ontstemming, hielp de politiechef de drenkelingen vlug en krachtig aan boord, zodat ze al spoedig als een beklagenswaardig groepje bij een luchtkoker zaten.
„Wat een toestand", prevelde heer Ollie, „ach, waarom moest mijn vakantie nu toch zó in het water vallen?"
„Ja, jammer hè?" zei Wammes Waggel. „Ik had net die motor te pakken en nu is hij weg. Reuze sneu, hoor, het was de sterkste van de hele wereld."

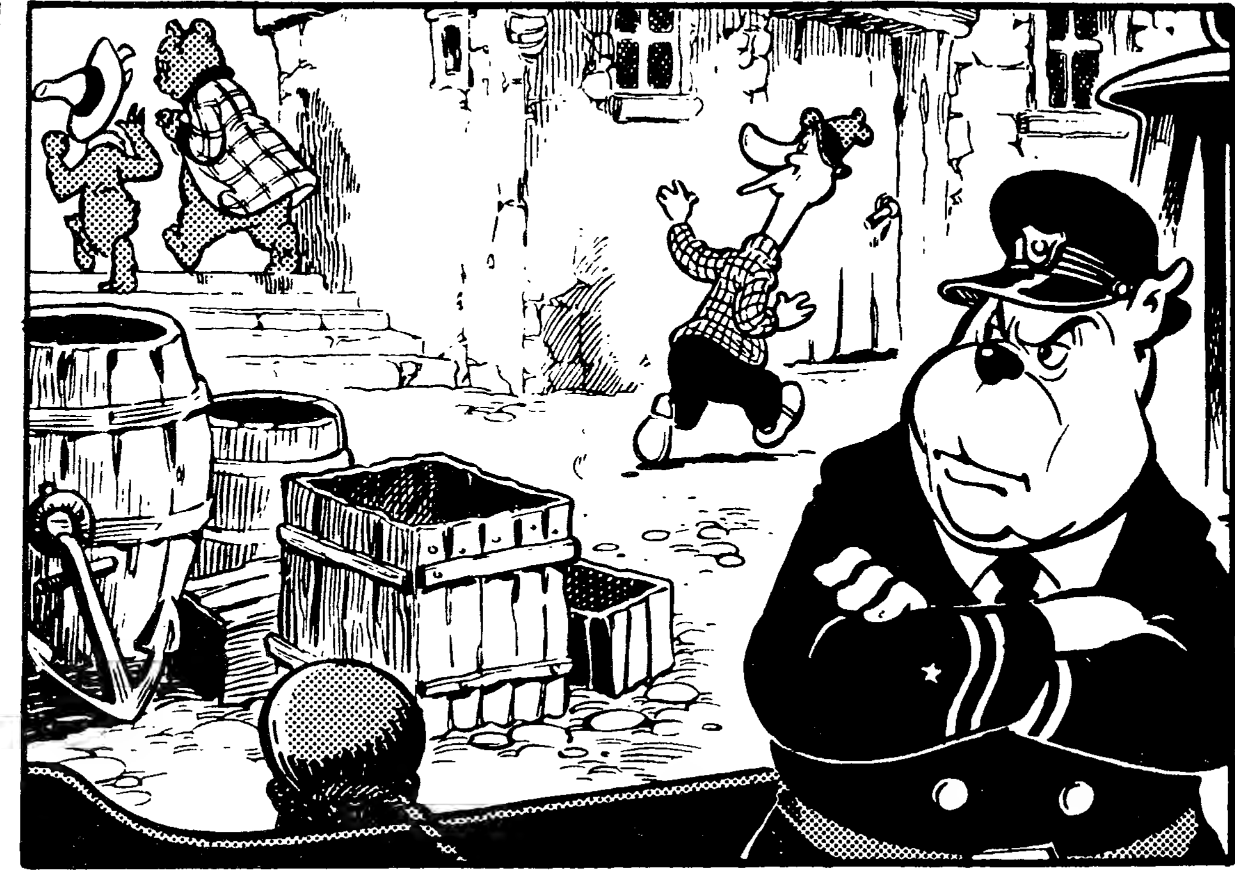
Heer Ollie wilde een bittere opmerking maken, doch nu mengde de oude Kriegel zich in het gesprek.
„Nu weet ik het!" gierde hij. „Nu weet ik wie de schuld van alle ellende is. Nu vergeet ik het niet meer! Wee u!! Ik zal u volgen over de gehele aarde! Ik zal niet rusten voor ik u heb laten boeten voor alles wat mij is aangedaan. Mijn wraak zal vreselijk zijn!"
„W-wie bedoelt u?" vroeg heer Bommel, verblekend. „W-wie z-zult u volgen over de aarde, als u begrijpt wat ik bedoel?"
„Jou natuurlijk!" krijste de wraakgier. „Jij bent de schuld van alles, ongelukkige!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

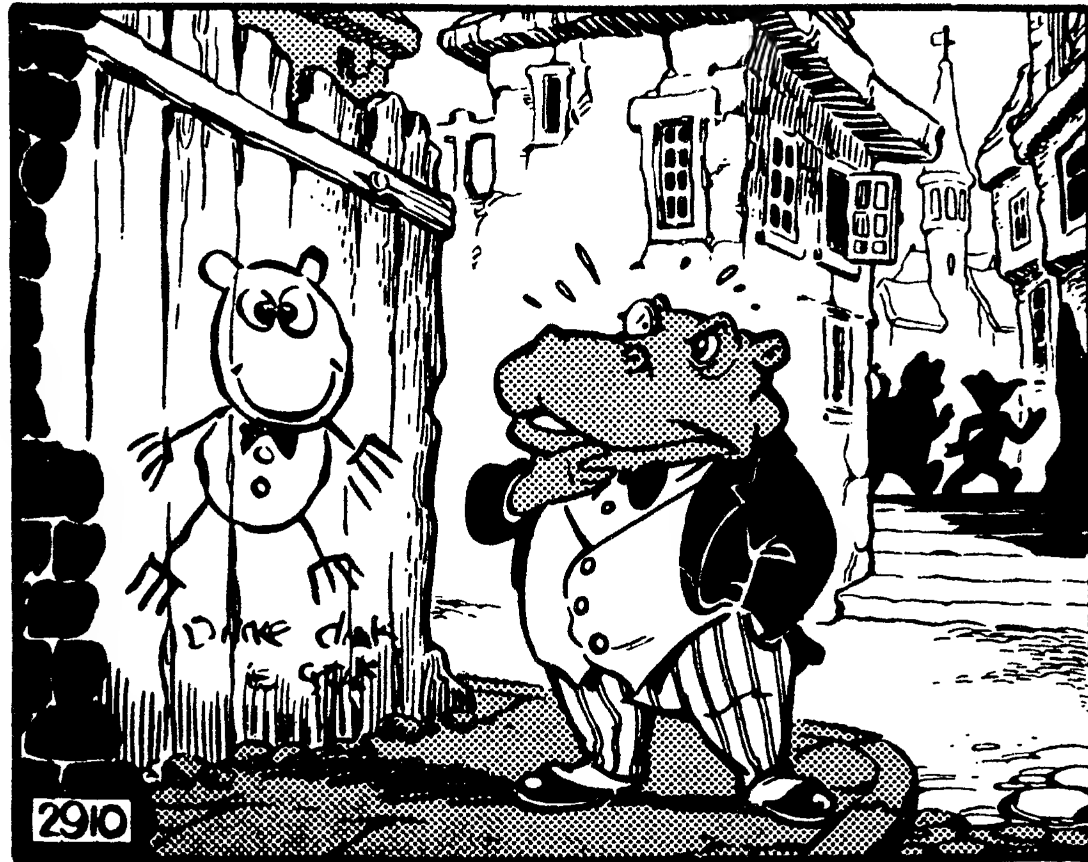

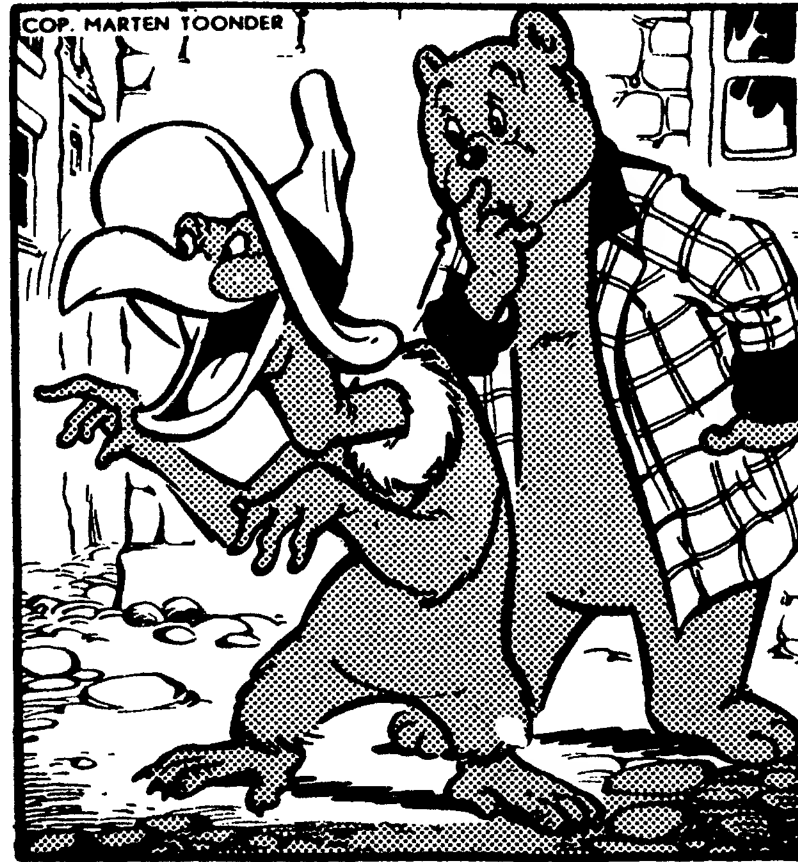
2909 De commissaris trad nader en luisterde oplettend naar het geschreeuw van de oude Kriegel.
„Wat zijn dit voor tijden?" jammerde de grijsaard vol verbittering. „Dat vliegt maar rond en dat werpt maar onschuldige lieden te water en dat botst maar alsof er geen ernst des levens bestaat. Is er dan geen gerechtigheid meer? Is er dan niemand, die inziet dat dit alles om vergelding schreeuwt?"
„Zeker", zei de politiechef waardig, „ik ben degene die dat inziet." Hij trok een notitieboekje uit de zak en begon te schrijven.

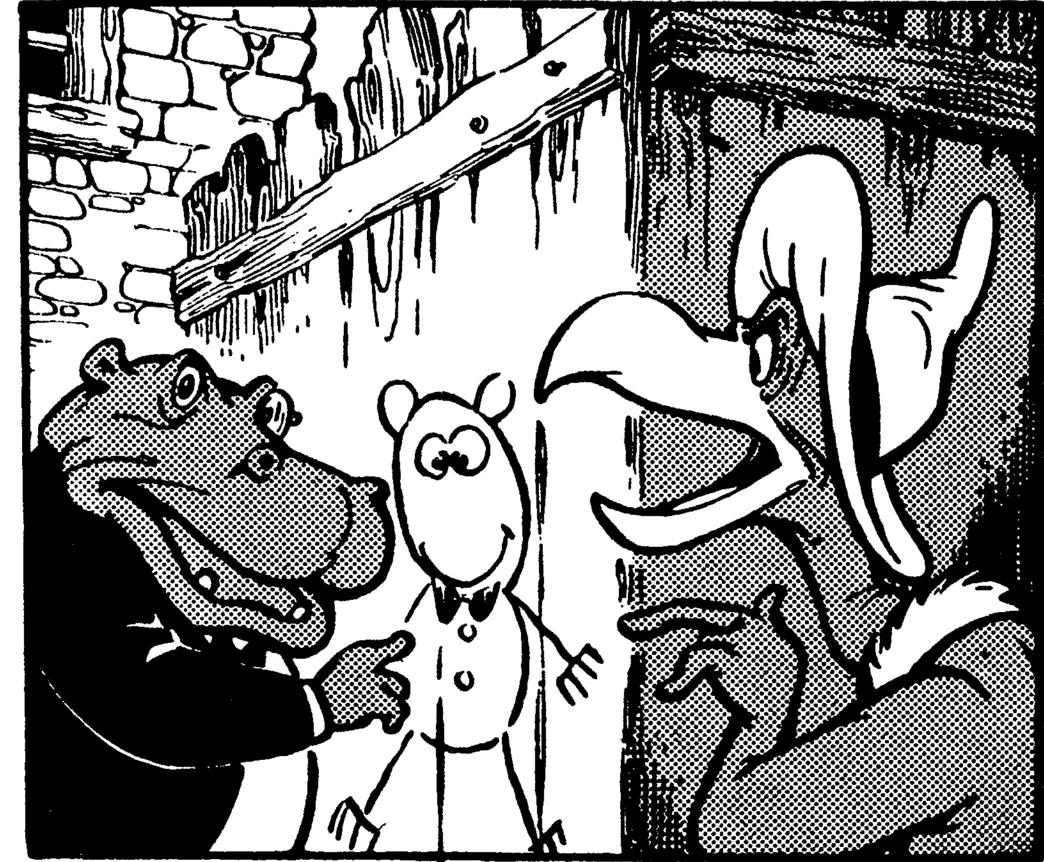
„Nu dan", riep de oude, „nu dan! Doe dan iets! Sta daar niet met dat boekje te knoeien. Hier moet wraak geoefend worden."
„Kalm", vermaande de hooggeplaatste beambte. „Het recht zal zijn loop hebben, daar kunt u verzekerd van zijn. De zaak is in bevoegde handen en de misdadigers zullen hun straf niet ontlopen. Ik heb de namen bereids genoteerd; de heren zullen er meer van horen. U kunt voorlopig gaan."
Heer Bommel zag, dat de politieboot langs de kant schoof en daarom loodste hij Kriegel met zachte drang de wal op.
„Dit is allemaal erg onaangenaam", zei hij klagend. „Laten we maar gauw naar huis gaan, dan kunnen we van de schrik bekomen."
„Ik hoef niet bekomen", zei Wammes, „ik ga gauw een nieuw schip bouwen, datis veel eniger. Dag luitjes!"
Zo ging het groepje dus uit elkaar en de commissaris keek hen peinzend na.
„Die oude met die hoed is iemand die verstandige taal spreekt", mompelde hij. „Die heeft tenminste begrip voor de moeilijke taak van de politie."
Het feit, dat hij vergeten had om de verstandige oude naar zijn papieren te vragen, drong echter pas veel later tot hem door.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2910 „Wat zijn dat voor vreselijke toestanden in dit land?" riep de oude Kriegel, terwijl hij met heer Bommel door Rommeldam liep. „Waarom schreef die commissaris in een boekje in plaats van een rechtvaardige wraak te oefenen?"

„Dat doet de politie altijd", legde heer Bommel vol tegenzin uit. „Die schrijft altijd namen op en dan wreken ze zich later.'

„Aha! Een slecht geheugen!" riep de grijsaard uit. „Daar sukkel ik ook mee. zo'n wraakboekje moet ik ook hebben!"

Zo sprekende waren ze bij een straathoek gekomen waar burgemeester Dickerdack vol walging voor een schutting stond. Op het houtwerk was met ongeschoolde hand een tekening aangebracht en daar stond met grote letters onder: Dikke dak is gek.

„Dit gaat te ver!" mompelde de magistraat. „Dat men mijn naam verkeerd spelt is tot daar aan toe en dat de gelijkenis slecht is getroffen kan ik vergeven, maar dat...."

Op dat moment kreeg hij in de gaten, dat hij niet alleen was. Achter hem kraste een luide stem: „Wacht eens even, Bommel! Dit kan goed worden. Hèhèhè!"

„Wàt kan goed worden?" vroeg de burgemeester gekwetst.

„De bewraking, natuurlijk!" riep de oude Kriegel. „Dat prentje neem je toch zeker niet?"

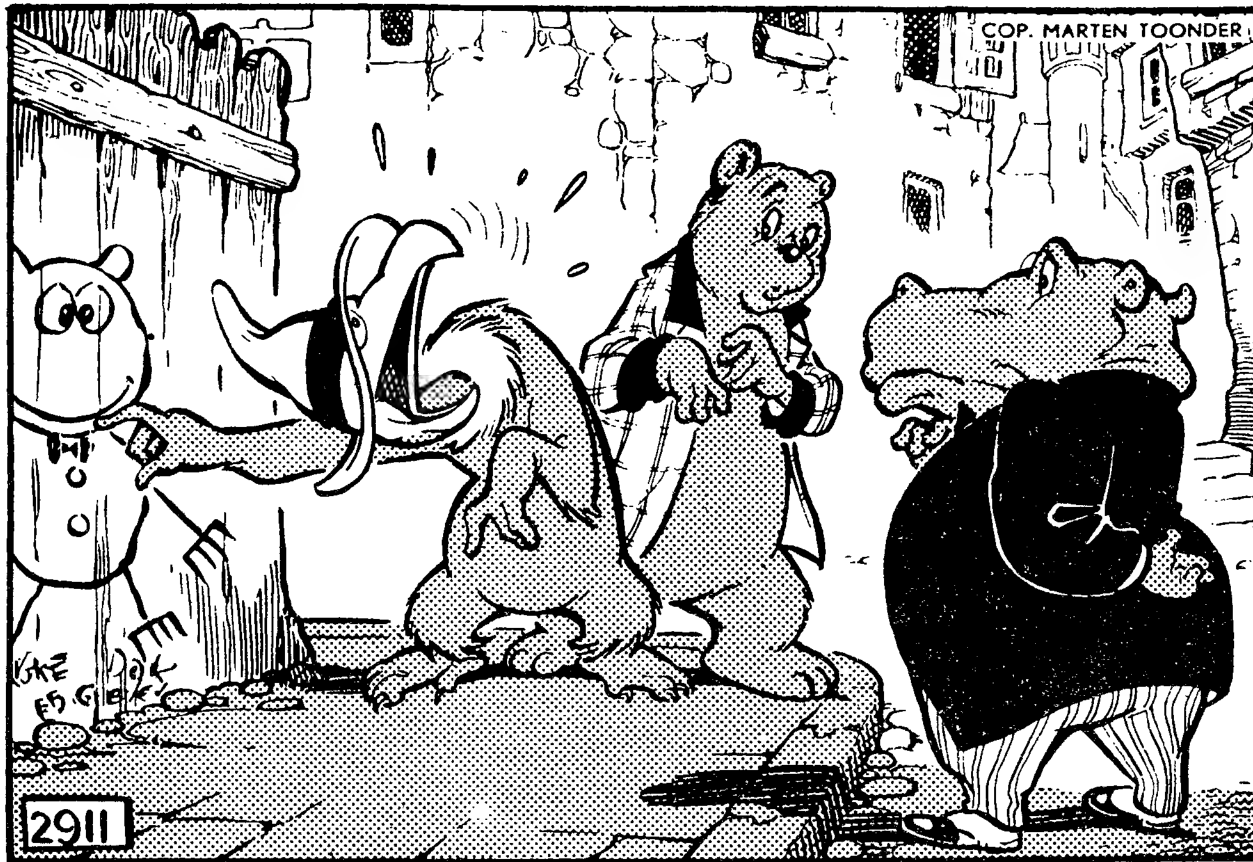
„Kom", zei heer Ollie vermoeid, „het past ons niet om ons hiermee te bemoeien. De tegenwoordige jeugd kent geen eerbied meer, burgemeester!"

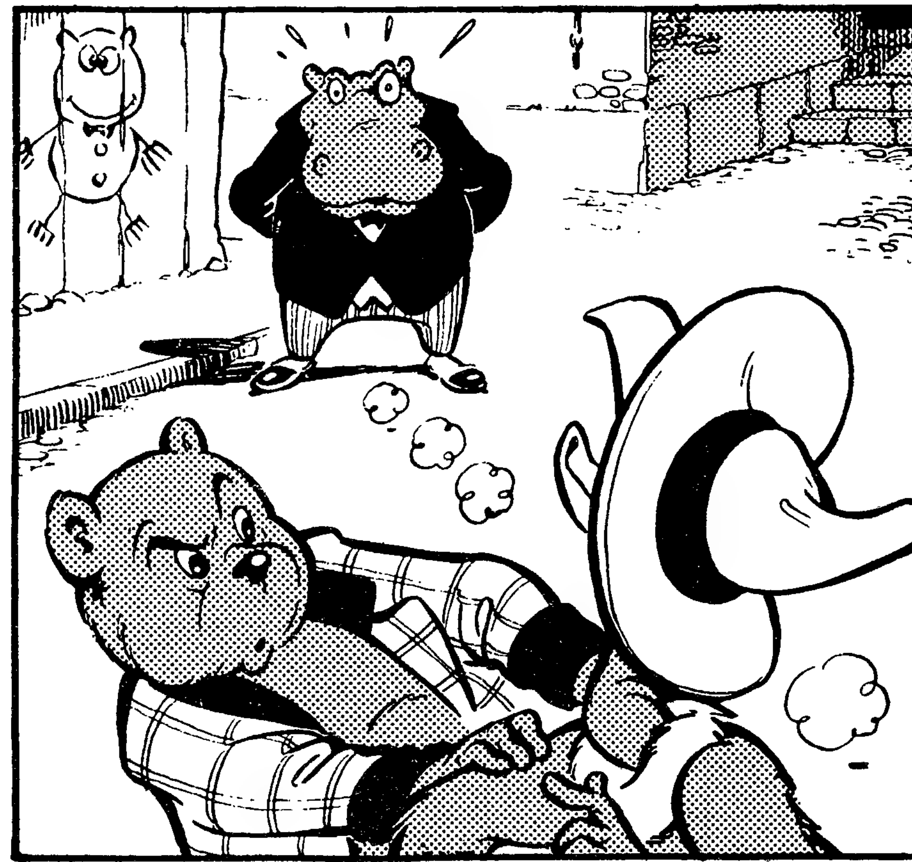
„Nee, zeg dat wel", zei heer Dickerdack verbitterd. „Ik zal de gemeentereiniging laten komen om de schutting schoon te maken."

„Is dat alles?" krijste de grijsaard honend. „Is er dan geen vergelding meer? Dit schreeuwt toch zeker om wraak? Of schrijf je die in een boekje?"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2911 Bah! Wat een land!" riep de oude Kriegel honend. „Wat een slappe, slome boel is het hier. Kijk nu zo'n tekening eens aan. Een belediging in de zwaardere klasse, die in mijn mooie vaderland zwaar gewroken zou worden. Maar wat doet men hier? Men stuurt de gemeente-reiniging! Men schrijft alles in een boekje! Bah en nog eens bah!!"
„Kom, heer Kriegel," zei heer Bommel sussend. „Dit is allemaal héél bitter voor de burgemeester, maar ik weet zeker dat hij zijn plicht kent en dat hij zijn eer zèlf kan verdedigen."
„Ach wat!" krijst de grijsaard. „Als men daar zo kan staan als hij doet, komt er niets van terecht. Hij schreeuwt niet eens om wraak! Hij staat rustig te lezen dat hij gek is! Met zo'n burgemeester snelt een stad zijn ondergang tegemoet."
„U ziet dat verkeerd," hernam heer Ollie vermoeid, „een heer neemt geen wraak, want hij staat boven dit soort dingen. Hij vertrouwt op de wet die hem beschermt. Laten we nu naar huis gaan om een eenvoudige, voedzame maaltijd te gebruiken. Ik heb honger!"
Zo sprekende, troonde hij de oude mee, zodat de magistraat eenzaam achterbleef bij zijn mistekend portret.
De burgemeester luisterde naar het wegstervend geroep van de wraakgier. Toen trok hij zijn jas recht en begaf zich met ferme pas naar het raadhuis.
„Die vreemdeling sprak verstandige taal," prevelde hij grimmig. „Zulke woorden hoort men niet vaak meer, vandaag-de-dag. Hij had gelijk; het wordt tijd dat er eens krachtig wordt aangepakt. Komaan, ik ga een voorbeeld stellen. Ik zal eens laten zien waartoe de overheid in staat is wanneer men haar beledigt!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2912 Heer Bommel en de oude Kriegel vervolgden hun tocht naar het slot Bommelstein en geraakten zodoende al gauw buiten de stad. Nu wilde het geval, dat de ambtenaar eerste klasse Dorknoper, aan de kant van de weg doende was met het vervullen van zijn plicht. Er was namelijk door de landbouwer Slobbersma een varkenshok gebouwd zonder dat daarvoor door de overheid een vergunning was verleend — en dat gaat natuurlijk niet aan.

„Dat gebouwtje moet afgebroken worden," sprak de beambte streng. „We moeten de wetten naleven, want orde moet er zijn. Ik sommeer u om dit optrek te ontruimen en..."

„Niks te sommeren," zei de boer grimmig. „Dit is mijn land en dit is mijn hok. Zelf gebouwd met mijn eigen planken. Ga van mijn erf, mooie meneer!"

„Ik doe slechts mijn plicht!" hernam de heer Dorknoper waardig. „Achter gindse boom heb ik een paar agenten van politie doen postvatten. Ik hoop echter dat we dit zonder de sterke arm kunnen regelen...."

„Dreigen, he?" riep de landbouwer nu driftig. „Sterke arm, hè? Hier heb je een sterke arm!"

Met deze woorden gaf hij de vreedzame ambtenaar een duw zodat die dreunend op de grond belandde.

„Haha! Kijk eens even!" riep de oude Kriegel, naderbij komend. „Dit kan goed worden. Wacht eens, Bommel!"

„Nee," zei heer Ollie. „Dit zijn onze zaken niet. Een heer bemoeit zich niet met dit soort dingen, als u begrijpt wat ik bedoel."

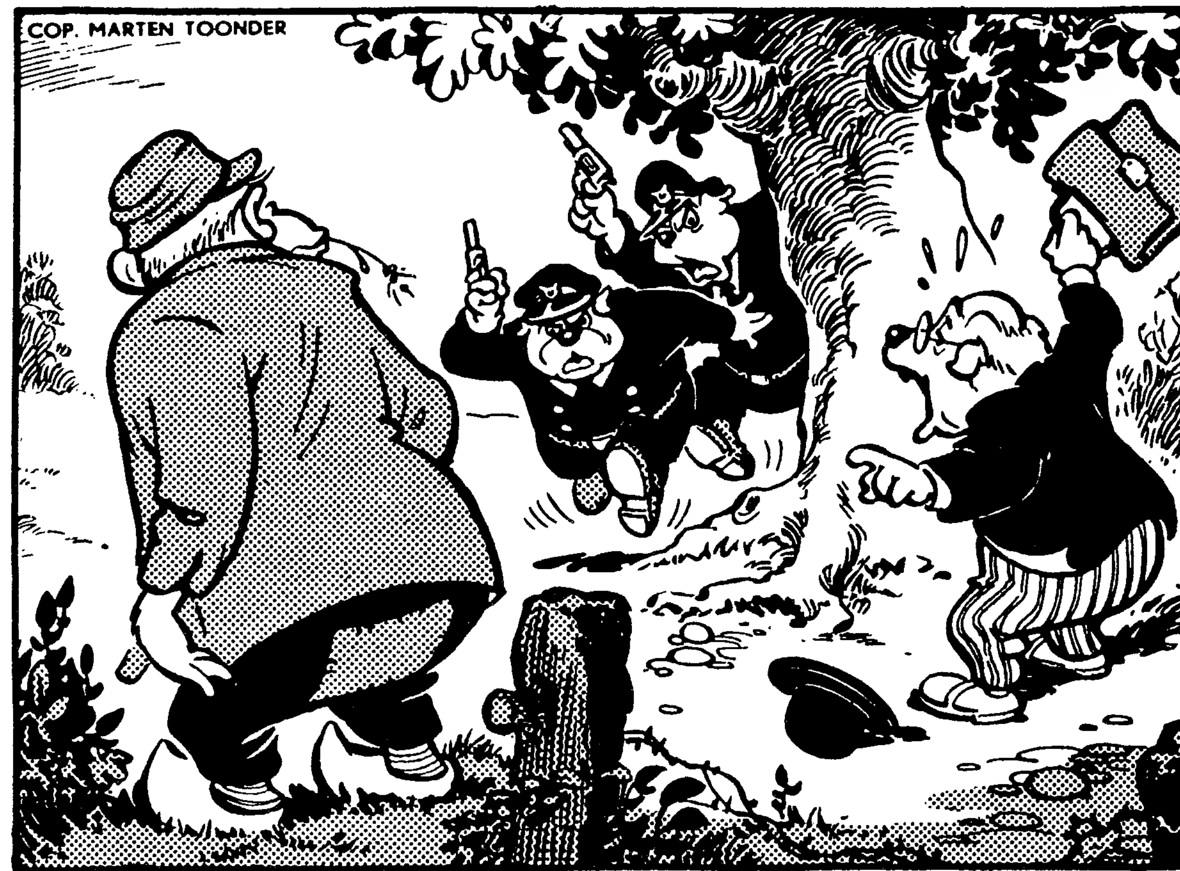
„Een ogenblikje," zei de ambtenaar Dorknoper, die moeilijk overeind kwam. „Wat bedoelt u? Wat kan goed worden?"

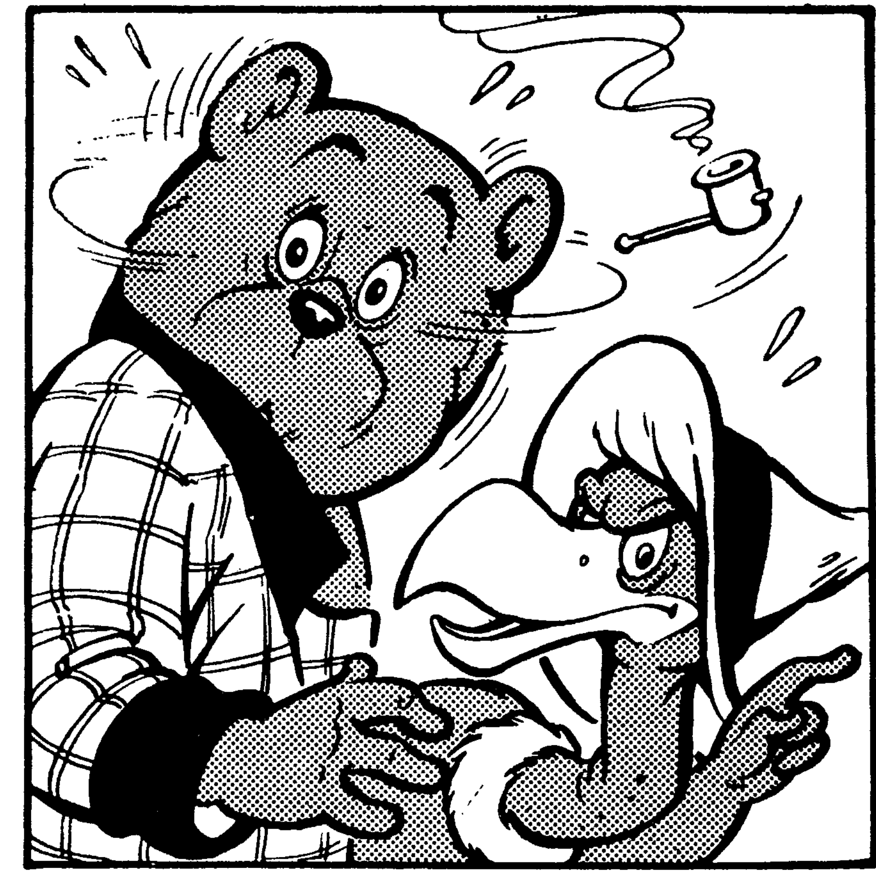
„De bewraking natuurlijk!" riep de grijsaard. „Je gaat je toch zeker wreken? Je laat dit toch niet op je zitten? Of ben je ook een van die zwakkelingen die de gemeente-reiniging laten komen en alles in een boekje opschrijven?"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2913 „Kom nu toch, heer Kriegel!" zei heer Bomel nerveus. „Dit is allemaal zo onaangenaam. De overtreding van zo'n eenvoudige landman gaat lieden van onze stand immers niets aan. Laten we toch rustig naar huis gaan!"

„Ha, ik merk het al weer," riep de oude, die zich met tegenzin liet meetrekken. „Hier wordt ook niet bewraakt. Ook hier zal gèen rechtvaardige vergelding zijn! Dat laat zich maar op de grond gooien. Wat een land! Jullie zijn een volk van gemeente-reinigers en opschrijvers!"

De ambtenaar Dorknoper luisterde oplettend naar deze bittere woorden totdat Kriegels gekrijs in de verte verdwenen was. Toen gaf hij een wenk aan de agenten die achter de boom stonden.

„Dat was een verstandige oude heer," sprak hij. „Die had begrip voor de moeilijke taak van een ambtenaar eerste klasse. Ik zal hem tonen, dat ik streng doch rechtvaardig kan optreden als het moet."

„Klètsen, dat kan je!" riep de boer, geprikkeld door het naderen van de politiebeambten. „Van mijn erf af, jullie of ik gooi je er af!"

„Streng doch rechtvaardig," herhaalde de heer Dorknoper. „Agenten, doe uw plicht!"

Heer Bommel, die nog steeds moeite had om de oude Kriegel mee te krijgen, hoorde plotseling achter zich een schot vallen.

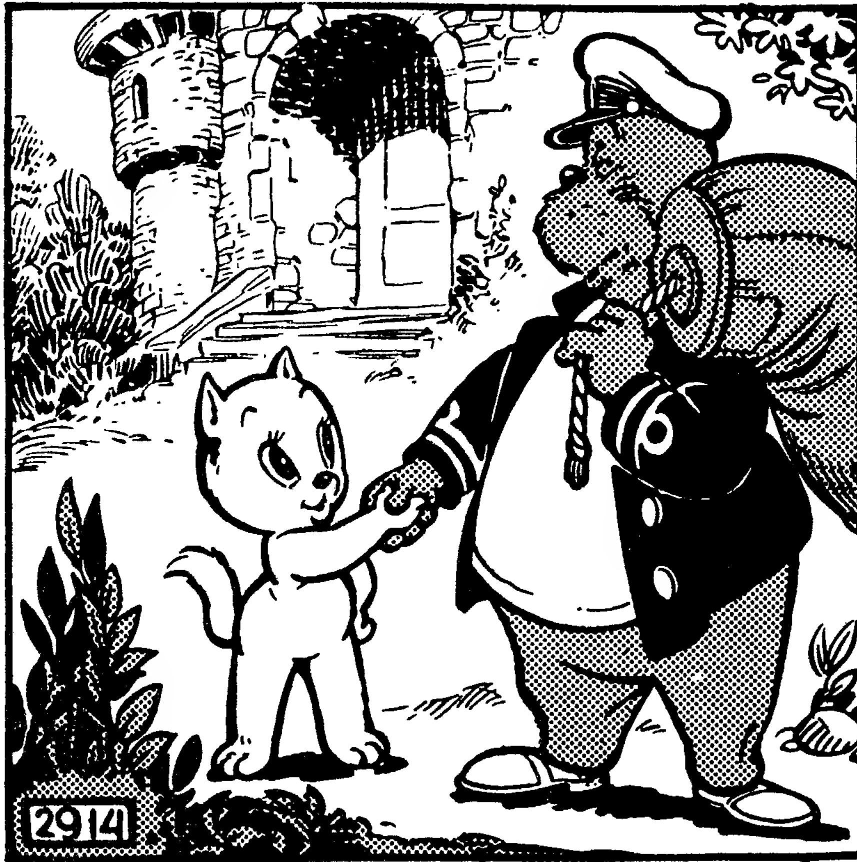
„W-wat w-was dat?" stamelde hij, verblekend.

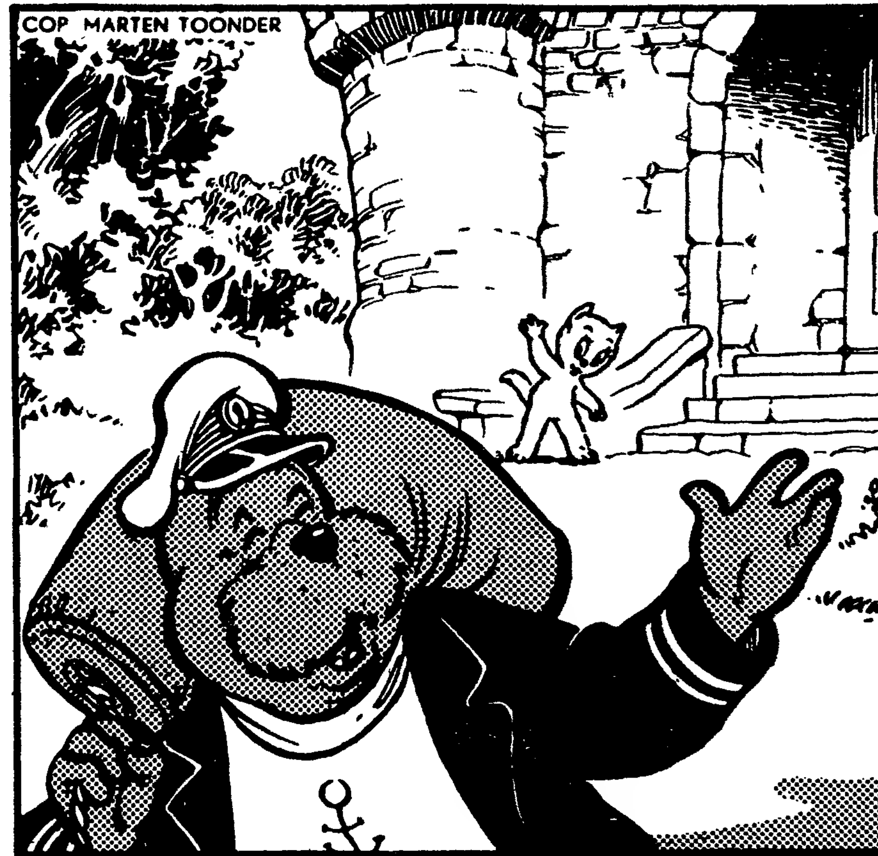
„Wraak natuurlijk!" juichte de grijsaard. „Eindelijk een echte bewraking. Goed zo, dat is de ware geest!"

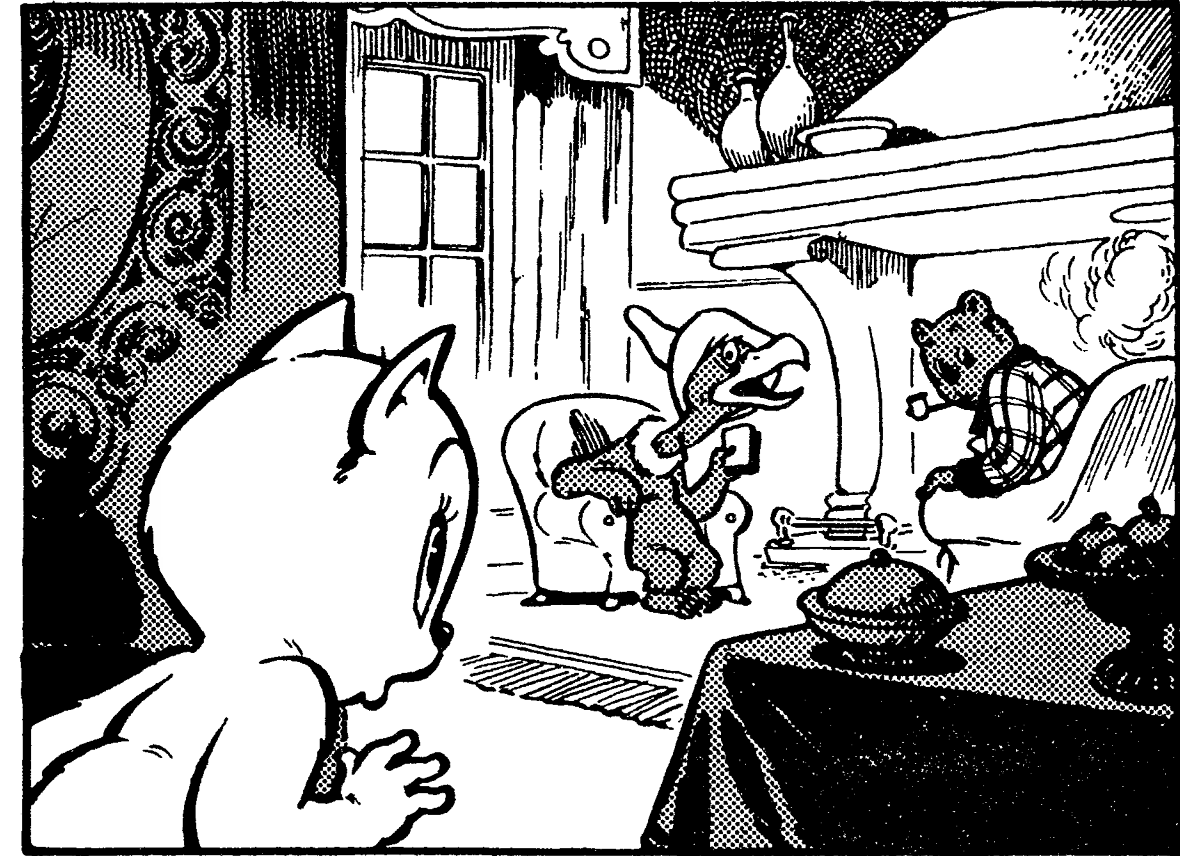
„Nee, dat kan niet," zei heer Ollie, „we leven hier in een beschaafd land, heer Kriegel. Zulke dingen komen hier niet voor. In Rommeldam heerst het recht en is het leven kostbaar, als u begrijpt wat ik bedoel. U moet die ruwe gedachten uit het hoofd zetten, anders worden we kwade vrienden!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2914 Kapitein Wal Rus had besloten om enige dagen vakantie te nemen terwijl de 'Albatros' werd gelost. Daarom liep hij nu een eindje met Tom Poes mee.

„Ik ga een bezoek brengen aan heer Bommel," zei Tom Poes.

„Voordat ik naar huis ga wil ik hem toch even onze avonturen vertellen. Hij zal wel opkijken! De stakker zit daar maar bij zijn haard en hij heeft nog nooit van Knekelpiek gehoord."

„Dat is maar goed ook," zei de oude zeerob, „wees blij, dat er in deze streken geen wraakgieren zijn, meneer! Dat is slecht volk. Overgehaalde landkwallen zijn het, waar men geen omgang mee moet hebben, als eerlijk zeeman zijnde. Doe je dikke vriend de groeten en vraag hem of hij niet eens een reisje mee wil maken. De zee is goed voor zo'n landrot. Zeg hem dat maar!"

Met die woorden nam hij afscheid en Tom Poes liep opgewekt de stoeptreden van slot Bommelstein op.

„Heer Ollie zal blij zijn dat ik er weer ben," dacht hij.

„De tijd gaat langzaam wanneer men alleen is."

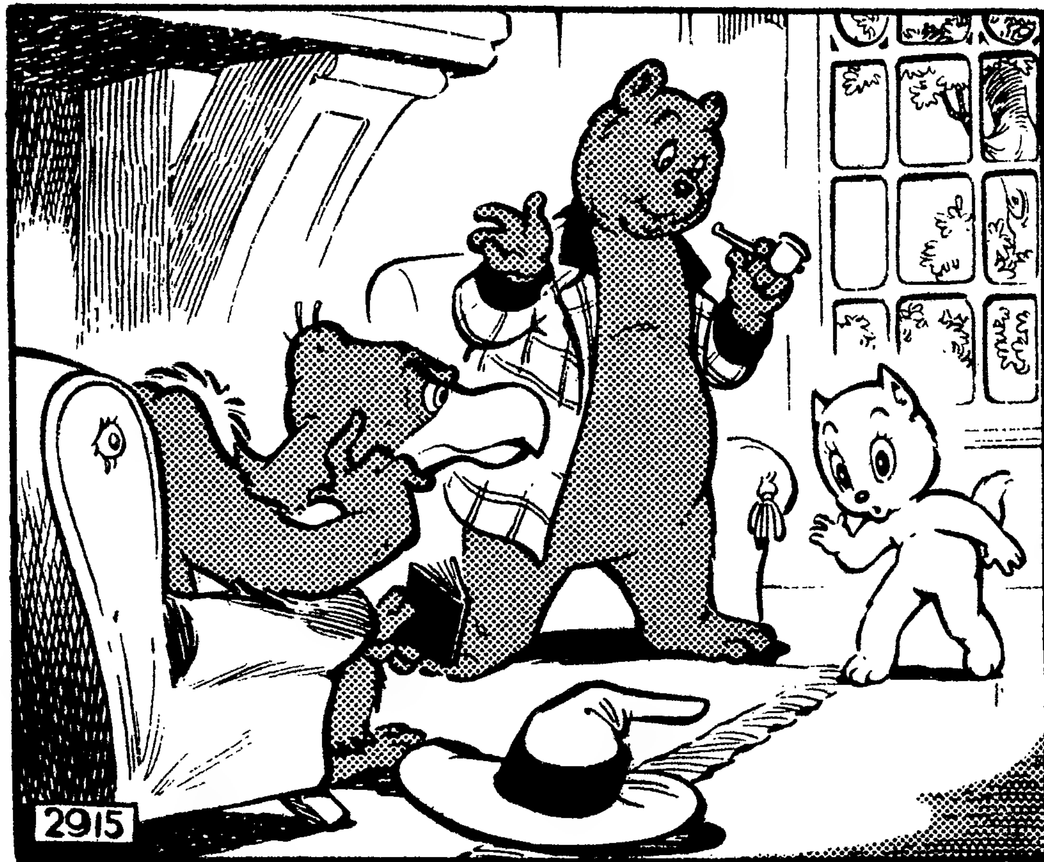
Maar dat viel tegen. Toen Tom Poes de kamer binnenstapte, groette zijn vriend slechts flauwtjes. Het was duidelijk, dat hij vermoeid was en de oorzaak daarvan was niet ver te zoeken. Want tegenover hem zat niemand anders dan de oude wraakgier Kriegel.

„Een volk van gemeente-reinigers en namenopschrijvers!" zei de grijsaard met krakende stem. „Bah, wat een land. Hoewel ik toegeef, dat het opschrijven van namen niet zo gek is voor lieden met een zwak geheugen. Ik persoonlijk sukkel daar wel eens mee. Ik weet bijvoorbeeld zeker dat ik dat witte ventje bij de deur al eens eerder gezien heb. Maar het is me ontschoten of ik hem bewraken moet. Dat is vervelend!"

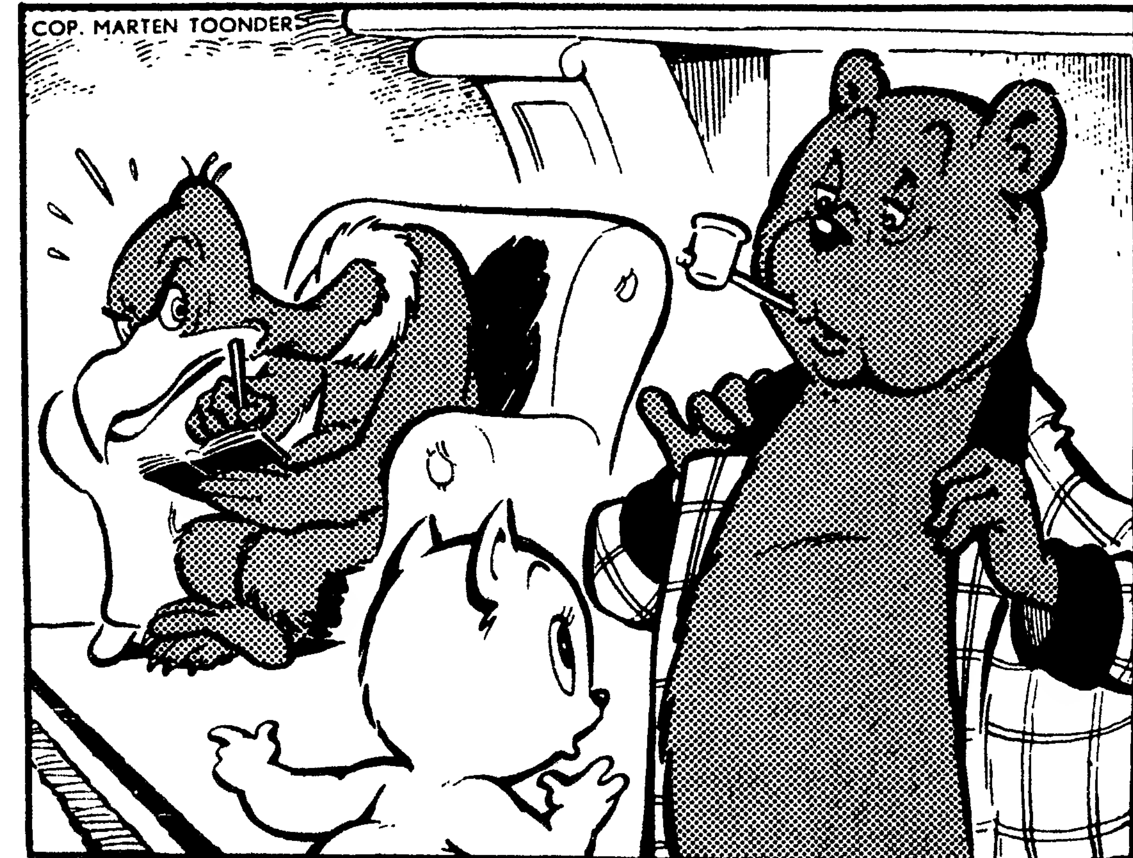
Hij zweeg en keek Tom Poes loerend aan.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

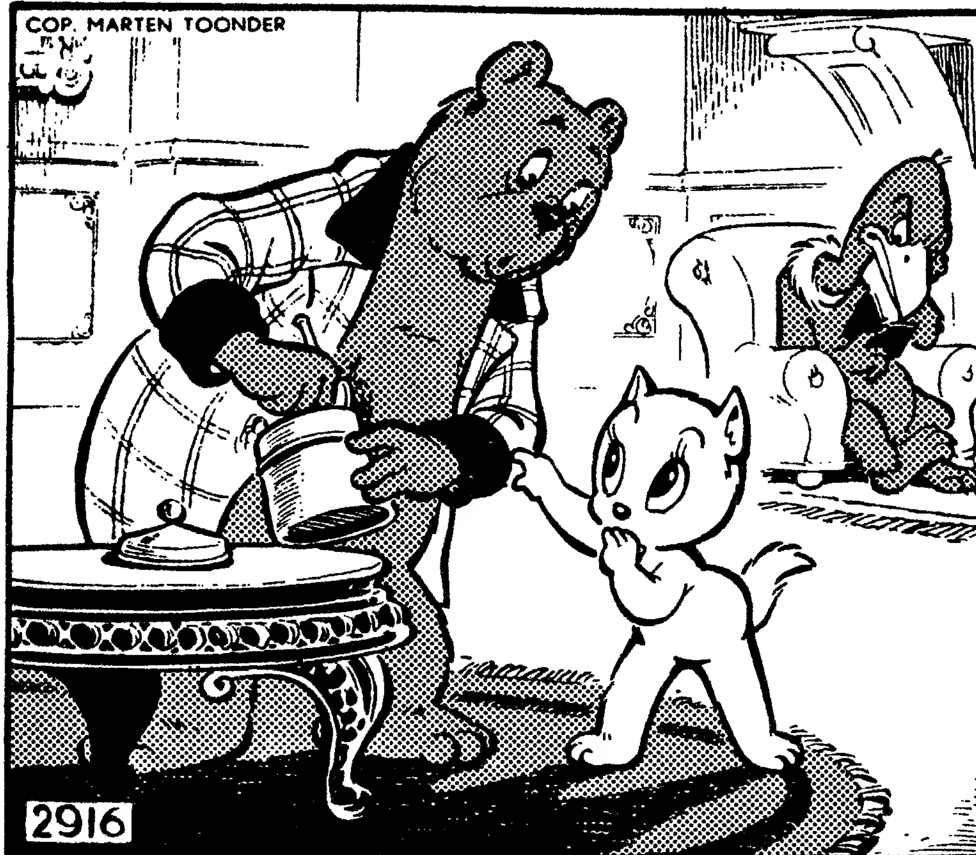

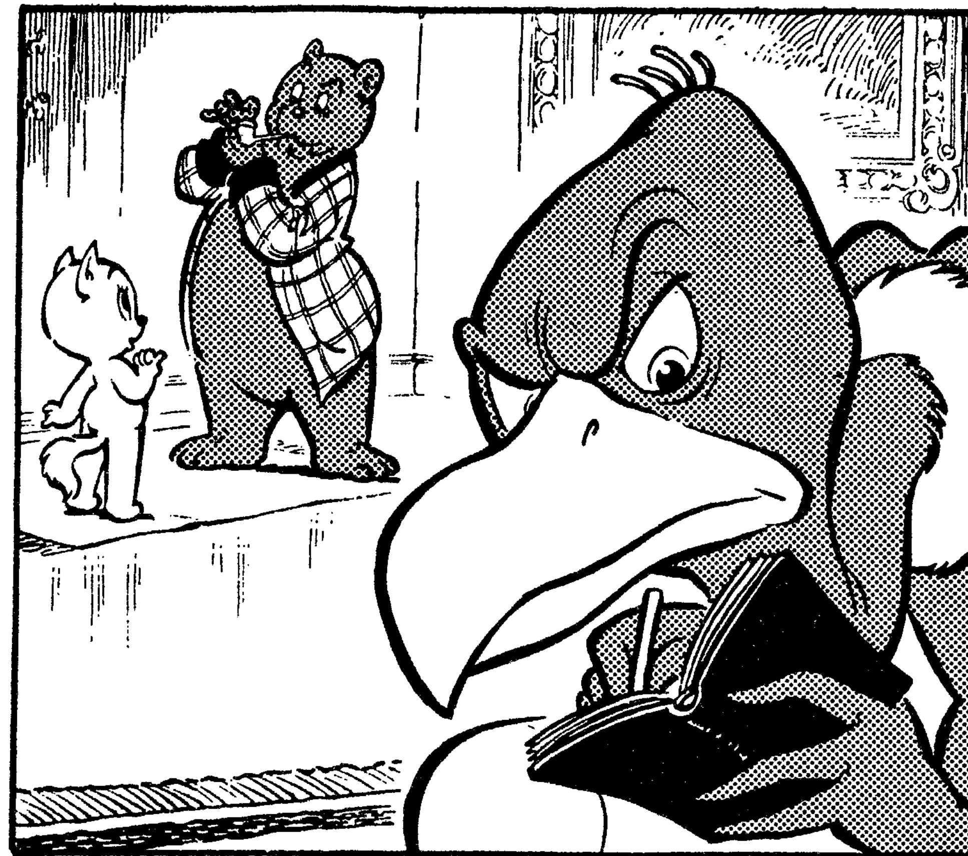
2915 „Kom binnen, Tom Poes", zei heer Bommel. „Dit is de heer Kriegel, een arme schipbreukeling, die ik met levensgevaar uit de zee heb gered. Hij logeert een poosje bij me om weer op krachten te komen."
„O", zei Tom Poes. Hij staarde verbluft naar de grijsaard, die zijn hoed afzette om beter te kunnen zien.
„Ik ken jou, ventje!" sprak de oude. „Ik heb jou vaker ontmoet. Maar waar? Dat is de vraag."

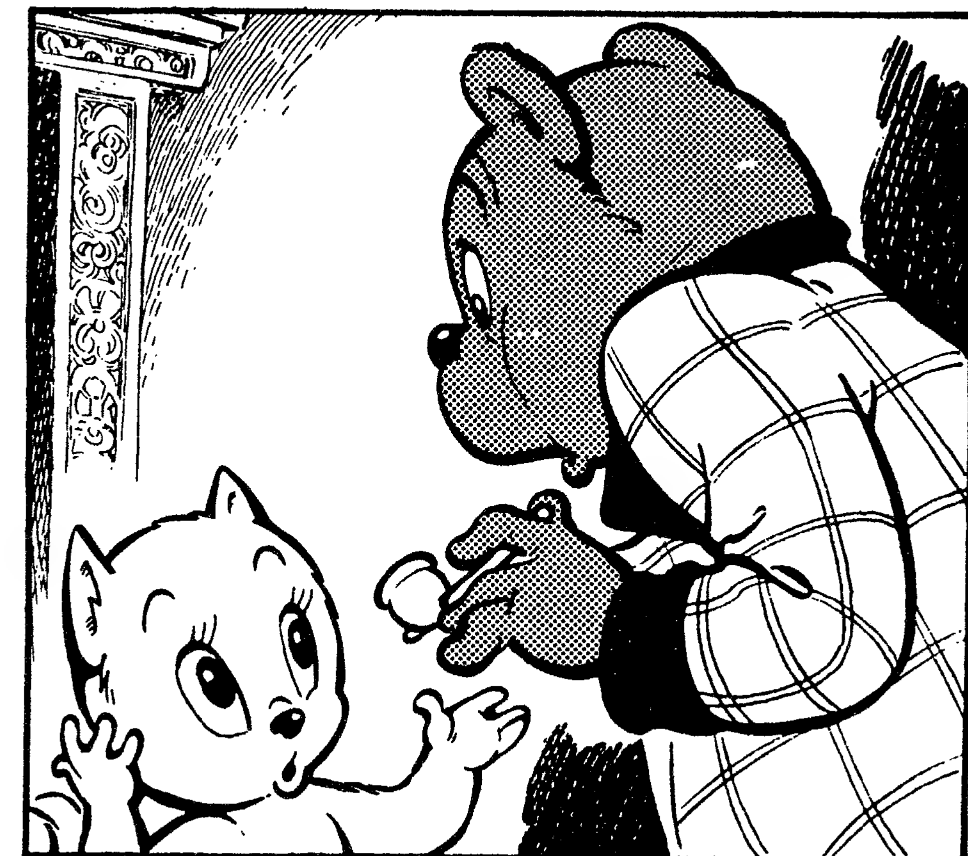
„Heer Kriegel heeft een zwak geheugen", legde heer Ollie uit. „Hij heeft moeite met het onthouden van namen en zo. Daarom heb ik hem een notitieboekje gegeven waarin hij alles op kan schrijven en nu zal het wel beter gaan."
„Net zo'n boekje als de politie gebruikt", verduidelijkte de ander. „Een bewrakingsboekje, hèhèhè! En nu moet je me toch eens vertellen waar ik jou eerder gezien heb."
„Hè ja, jonge vriend", zei heer Bommel, „vertel eens. Dat is gezellig als je begrijpt wat ik bedoel."
„Hm", zei Tom Poes. „Dat is een heel verhaal! Hm. En zo gezellig is het niet, hoor. Ik heb heer Kriegel ontmoet op het eiland Knekelpiek, waar we drinkwater zochten voor de Albatros. Maar daar was het niet zo leuk!"
„Als je het niet vertellen wilt, moet je het laten!" zei heer Ollie, enigszins gekwetst. „Jij vertelt nu ook nooit eens iets leuks....."
„Het hoeft al niet meer!" riep de oude Kriegel uit. „Ik weet het al, Knekelpiek! Mijn mooie vaderland! Daar gooide de lummel mij met vaten! Ja, ja. Maar ik zal het noteren!" En hij begon druk in zijn nieuwe boekje te schrijven.....

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

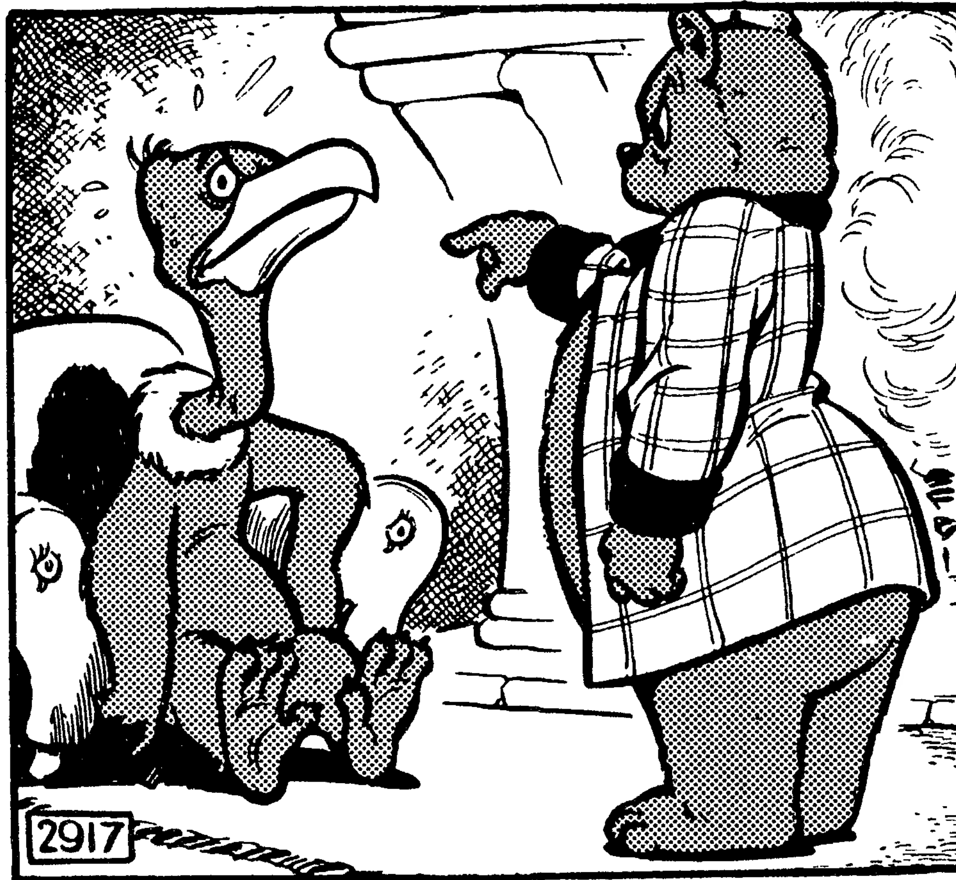

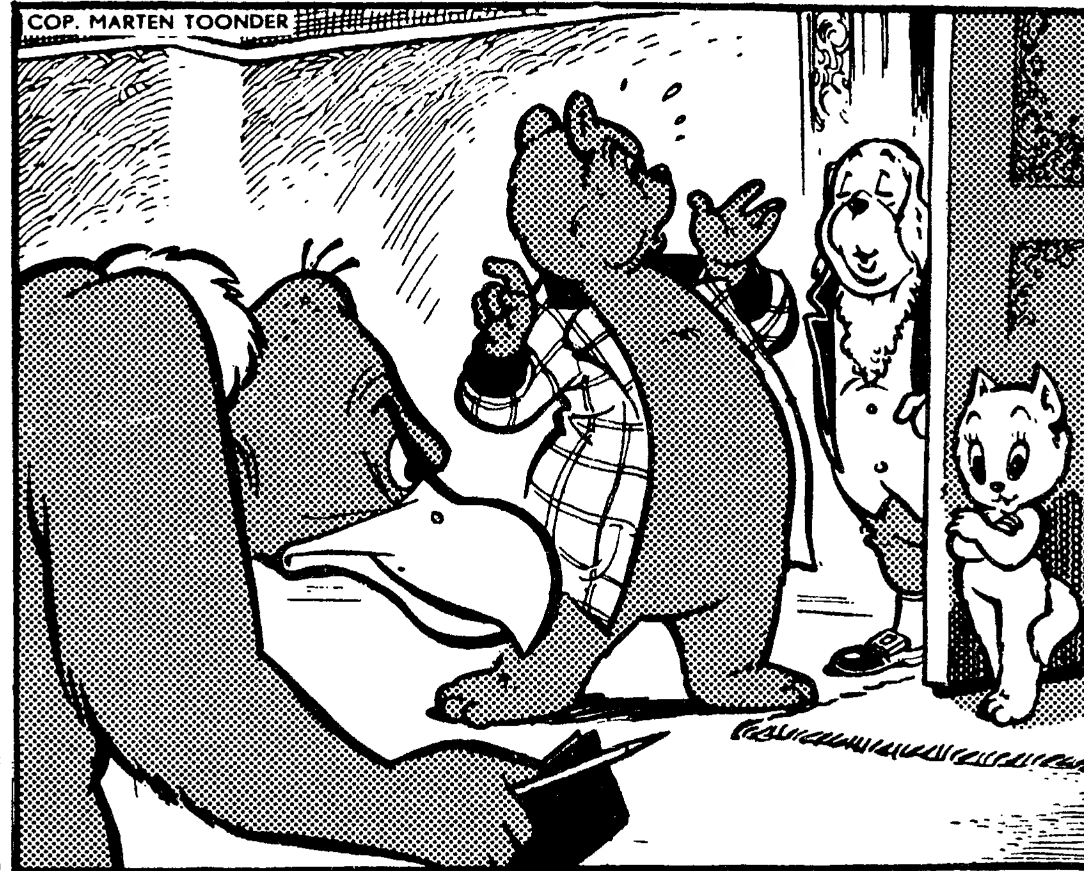

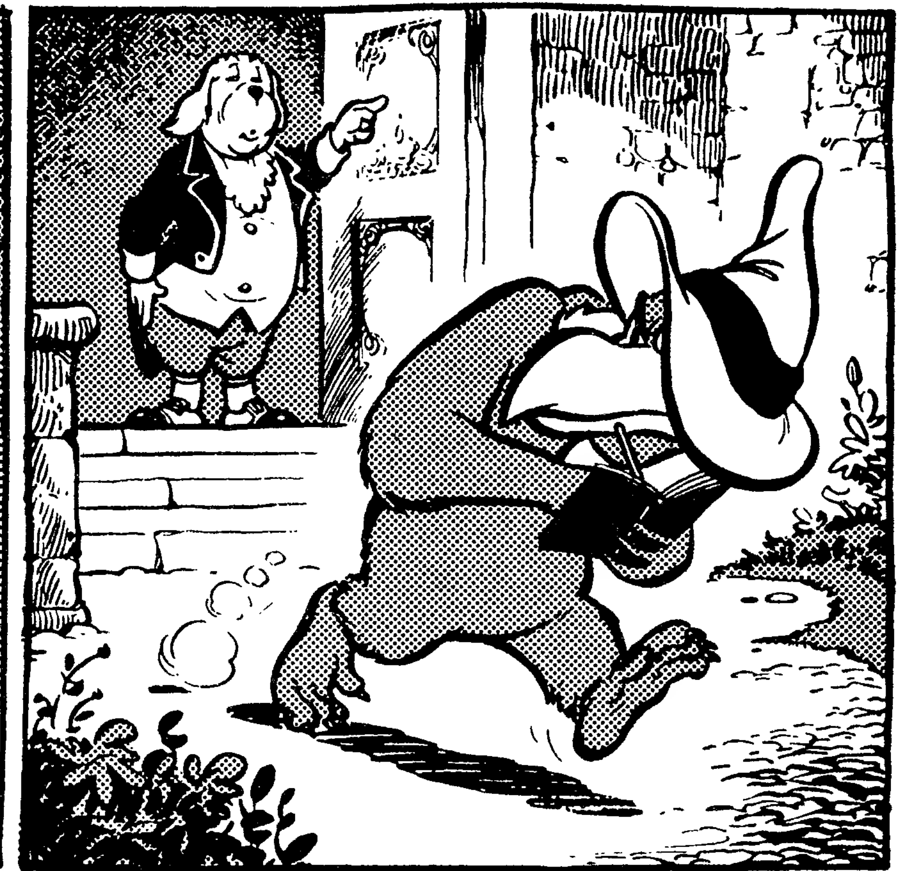
2916 De oude Kriegel zat ingespannen in zijn notitieboekje te schrijven en Tom Poes maakte daar gebruik van om heer Ollie apart te nemen.
„U moet die oude niet vertrouwen!" fluisterde hij dringend. „Hij is een wraakgier!"
„Een wraakgier?" herhaalde heer Bommel verbluft. „Wat bedoel je daar mee? Ik houd er niet van, wanneer men mijn gasten bekladt, jonge vriend. Dat moet je weten."
„Sst, niet zo hard praten!" zei Tom Poes. „Als hij ons verstaat, schrijft hij ons op in zijn boekje en dan gaat hij wraak nemen."
De oude Kriegel volgde het gesprek echter niet. Hij had het te druk met de aantekeningen die hij al mompelend op het papier wierp.
„Een groot gemak", prevelde hij. „Nu kan ik systematisch werken zonder dat ik bang hoef te zijn, dat ik een bewrakingsgeval vergeet. Nu weet ik tenminste zeker, dat ik loon naar werken kan geven. Hèhèhè!"
Tom Poes haastte zich om van de bedrijvigheid van de grijsaard gebruik te maken. Op gedempte toon vertelde hij heer Ollie alles over het leven en werken van de wraakgieren en dat schokte zijn vriend toch wel.
„Daar sta ik van te kijken!" riep hij uit. „Ik wist niet, dat er zulke toestanden bestaan. Als heer ben ik gewend om met een milde glimlach de fouten van anderen door de vingers te zien. 'Ollie, jongen', zei mijn goede vader altijd, 'het is beter om slecht behandeld te worden dan om zelf slecht te handelen'. Nu daar houd ik mij aan en ik kan niet dulden dat mijn gasten er anders over denken!"
Met deze woorden trok hij zijn jas recht en schreed op de oude toe.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

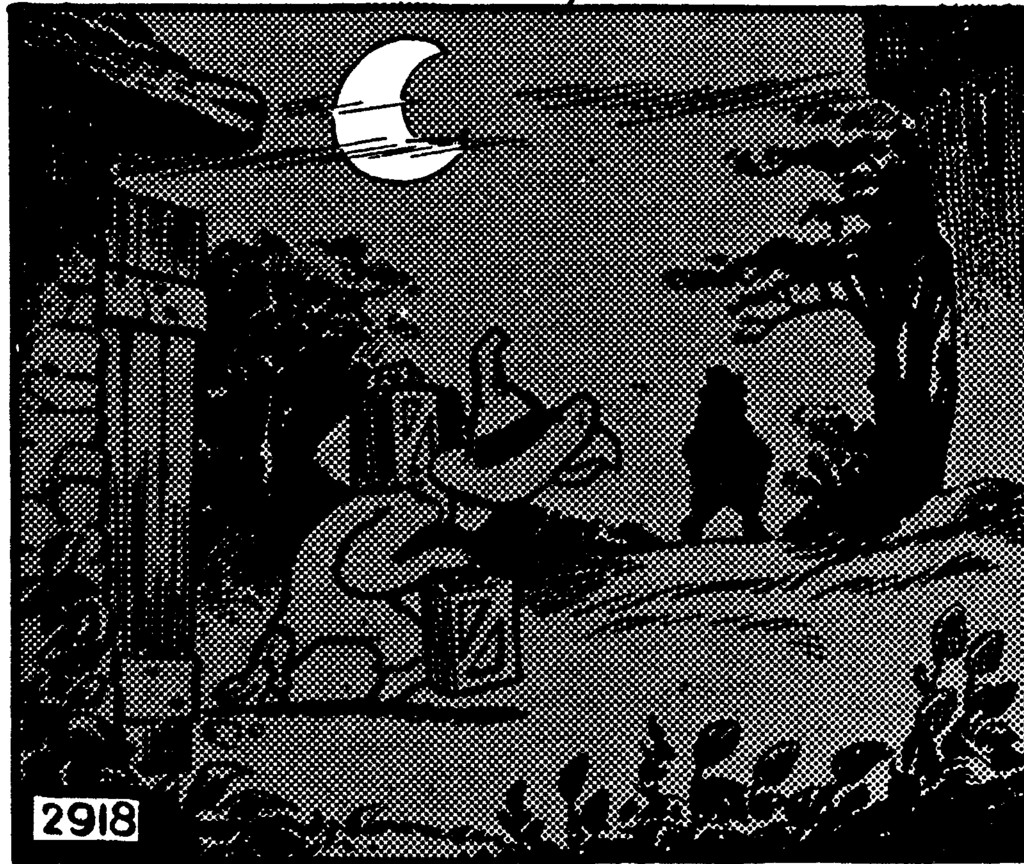

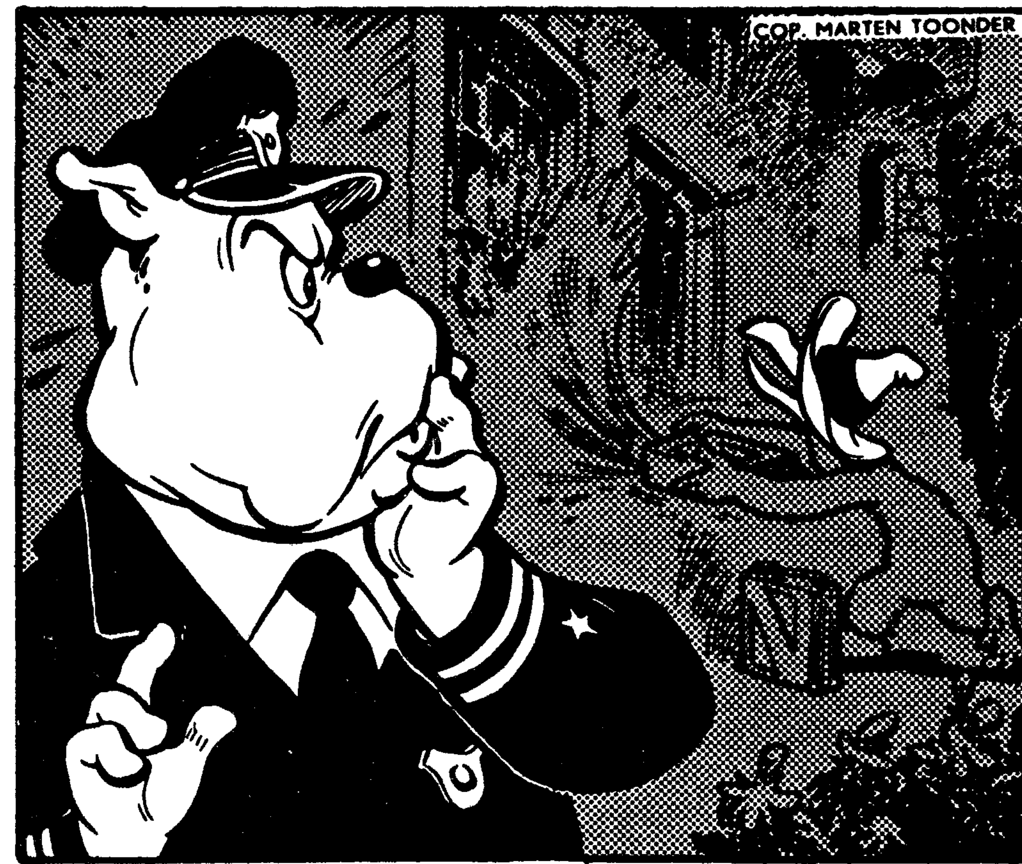
2917 „Heer Kriegel", zei heer Bommel streng, „ik hoor daar, dat u er werk van maakt om wraak te nemen. Is dat waar?"
„Zeker", kraste de oude. Hij sloot zijn boekje en richtte zich waardig op. „Natuurlijk! Dat spreekt, dat hoort zo! Waar zouden we zijn wanneer onze voorvaderen geen strenge bewraking hadden toegepast? Het kwaad moet gestraft worden, dat begrijpt toch iedereen? Anders zouden we wel kunnen inpakken."
Heer Ollie drukte op een belknopje.
„Het spijt me", zei hij, „in dat geval gaan onze wegen uiteen. U zult een ander onderdak moeten zoeken. Een heer van mijn stand gelooft in de gerechtigheid en....."
„Gerechtigheid?" riep de grijsaard uit. „Dat is toch hetzelfde? Dat is wraak uit een boekje. En aangezien ik nu ook een boekje heb, kan ik me aanpassen aan de slome wraakgebruiken van dit land!"
„Genoeg!" zei heer Bommel koel. „Joost, wijs deze heer de deur en zorg dat hij er niet meer in komt. In dit huis geen wraakgieren, Joost, onthoud dat!"

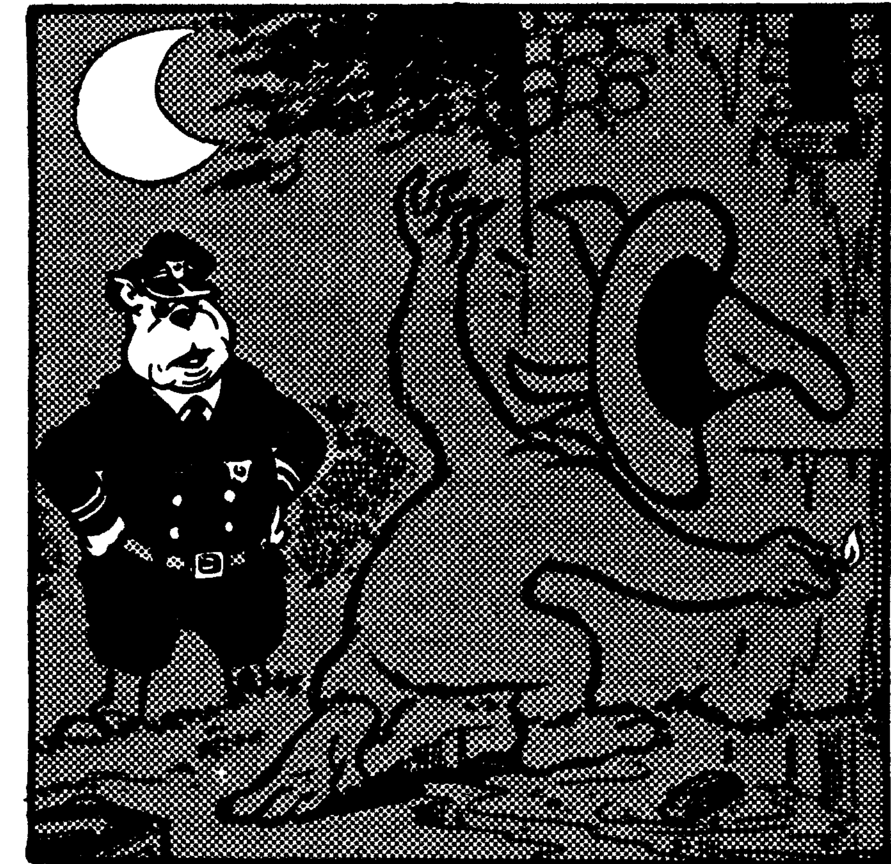
„Tot uw dienst, heer Olivier", zei de trouwe knecht.
Hij vatte de bejaarde vreemdeling bij de arm en loodste hem met zachte drang naar de uitgang.
„Dit is een belediging", kraste Kriegel, „dit roept om wraak!"
„Het is mogelijk", gaf Joost toe. „In dat geval moet u zich tot een advocaat wenden, als u mij toestaat."
De grijsaard sloeg geen acht op deze verstandige woorden. In gebogen houding sloop hij heen, koortsachtig in zijn bewrakingsboekje schrijvend.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

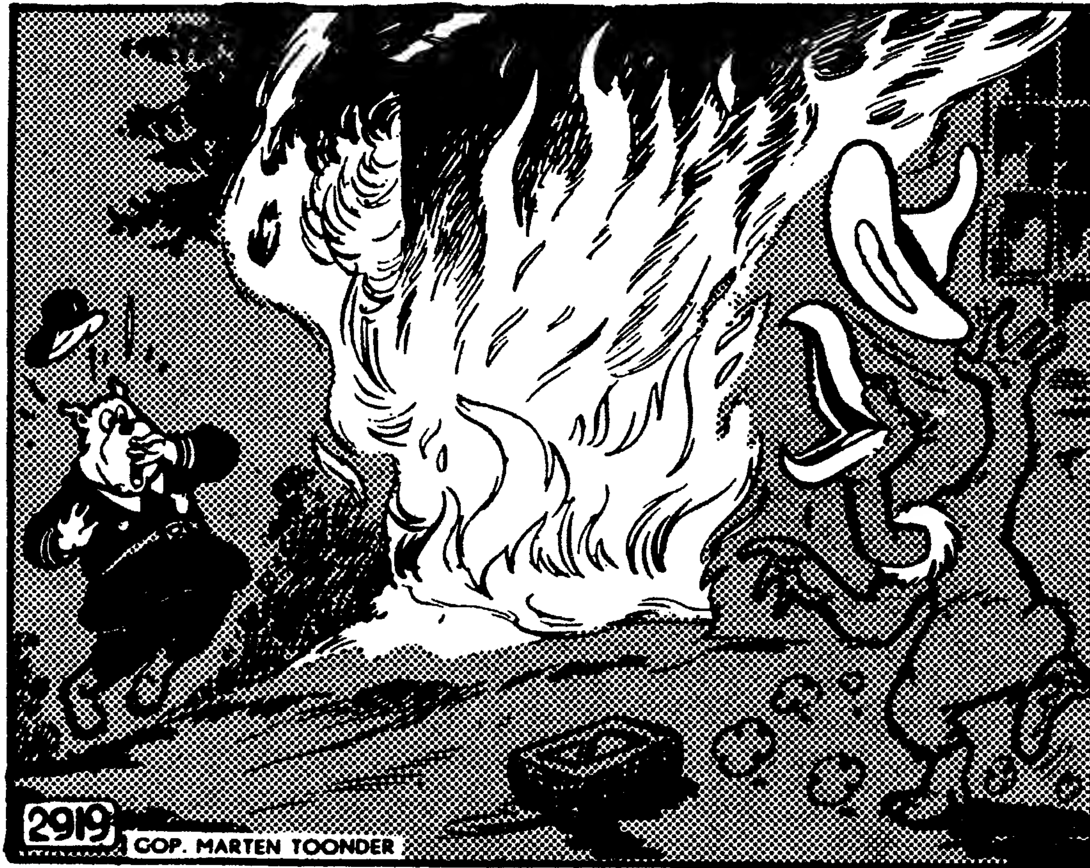

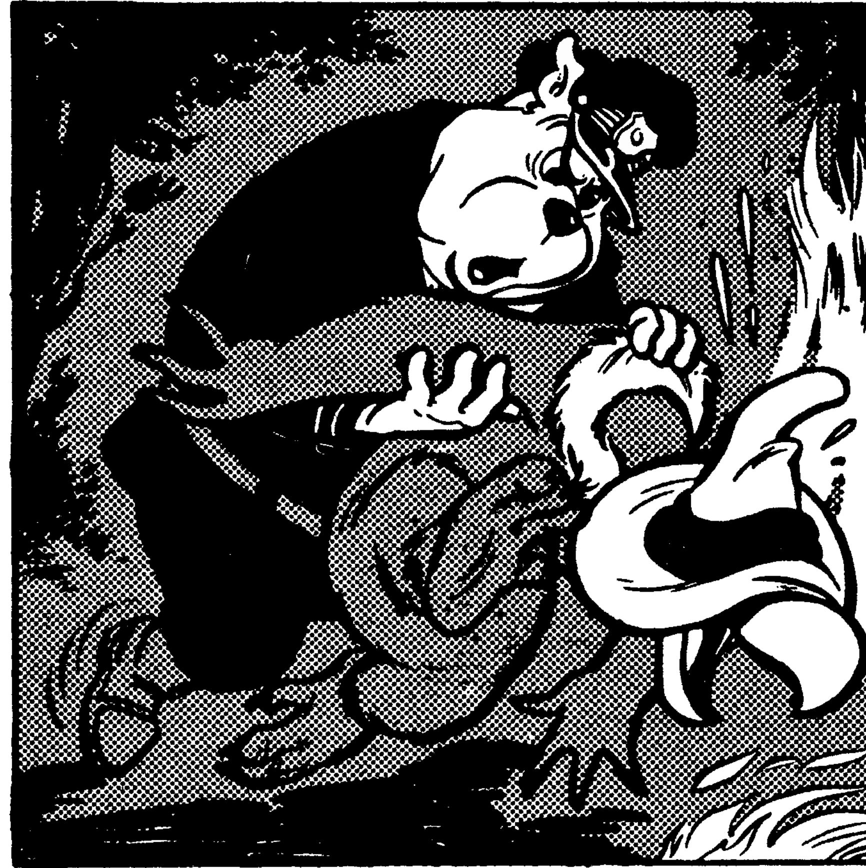
2918 De nacht was gevallen en het slot Bommelstein lag zwart en eenzaam in het licht van de vale maan. De bewoners waren naar bed gegaan, zoals dat hoort en men zou dan ook mogen verwachten, dat er rust en stilte over het vreedzame toneeltje hing.
Helaas, dit was niet het geval. Vanuit de garage klonk het gedempte geluid van schuivend blikwerk en van iemand die binnensmonds tot zichzelf sprak.
Na enige tijd verscheen er een duistere figuur in de deuropening die een paar bussen torste en daarmee snel doch besmuikt naar het oude gebouw liep.
Commissaris Bulle Bas, bezig met zijn nachtronde, bleef getroffen staan. Een dergelijke nachtelijke bedrijvigheid wekt altijd zijn wantrouwen op. Maar zolang men niet zeker is, dat er een overtreding wordt begaan, kan men niet gaan arresteren, dat is begrijpelijk.
De politiechef volgde de verrichtingen van de duistere figuur dus zwijgend doch oplettend. Peinzend keek hij toe hoe de vreemdeling zijn blikken tegen de gevel van het oude slot ledigde en vol zorg snoof hij de geur van benzine op.

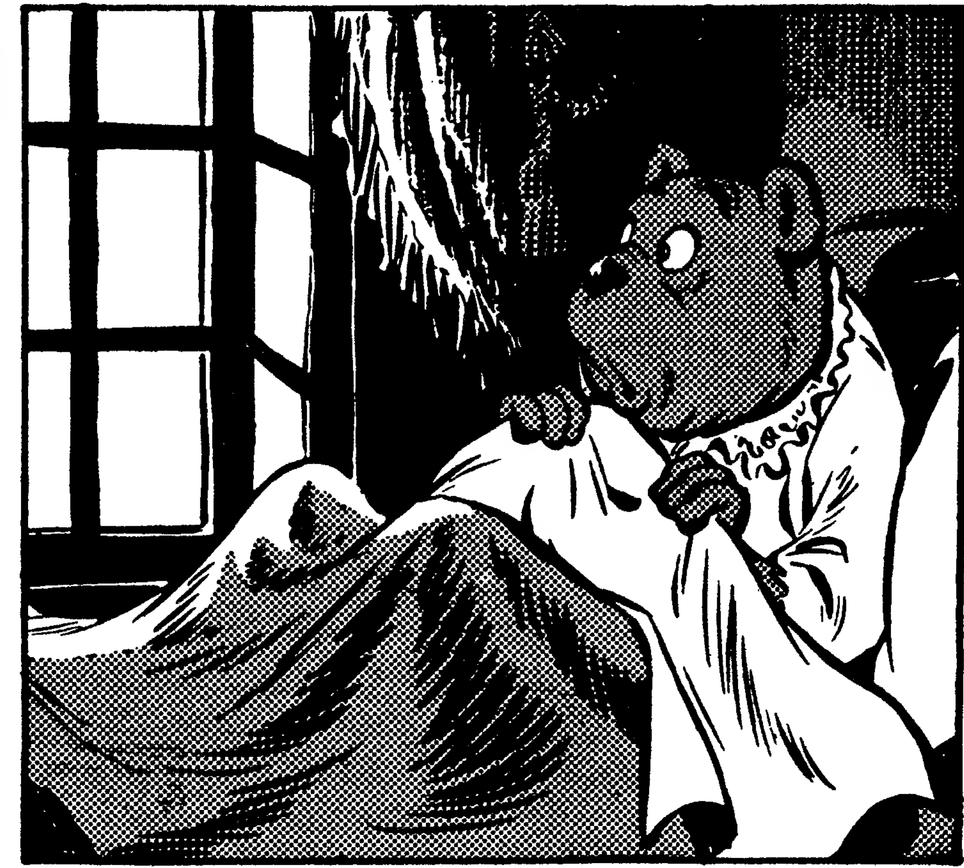
Doch toen de andere tenslotte een doosje lucifers te voorschijn haalde en een vlammetje maakte, besloot hij in te grijpen.
„Hé daar!" riep hij krachtig. „Wat moet dat? Wat is dat voor gevaarlijk gedoe in de nacht?"
De grijsaard keek verrast op, doch toen hij de gestalte van Bulle Bas zag staan, glimlachte hij vreugdeloos.
„Dit is een bewraking", legde hij uit, de lucifer tegen de vochtige muur houdend. „Dit is vergelding voor het plompe gedrag van die Bommel die hier woont."

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

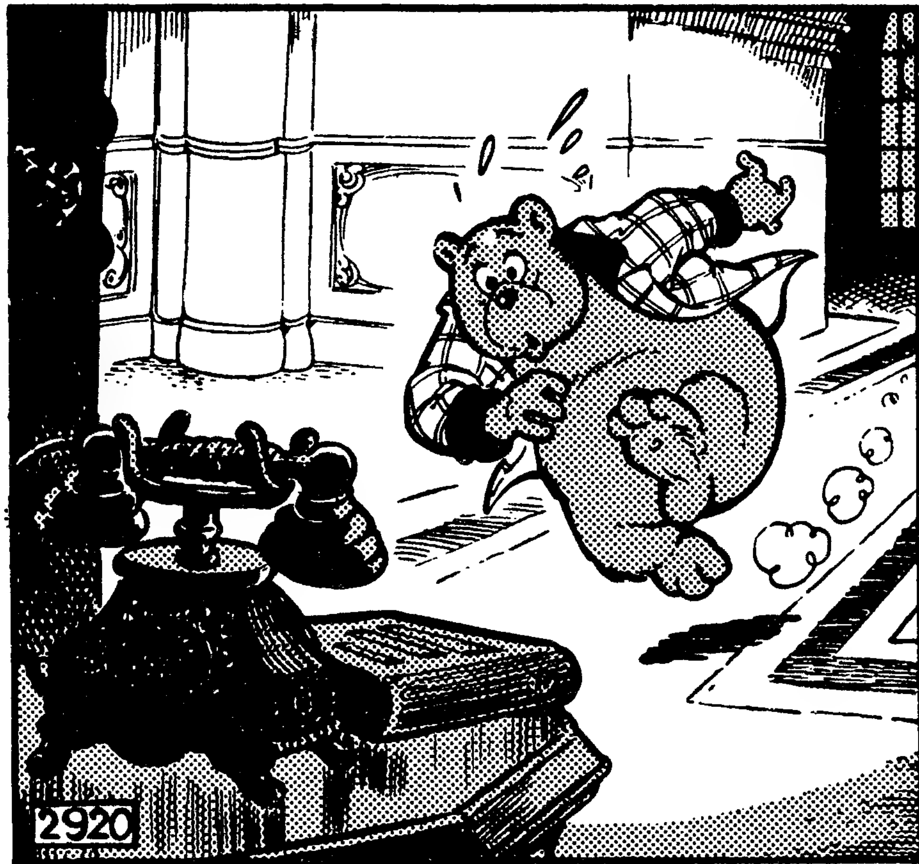

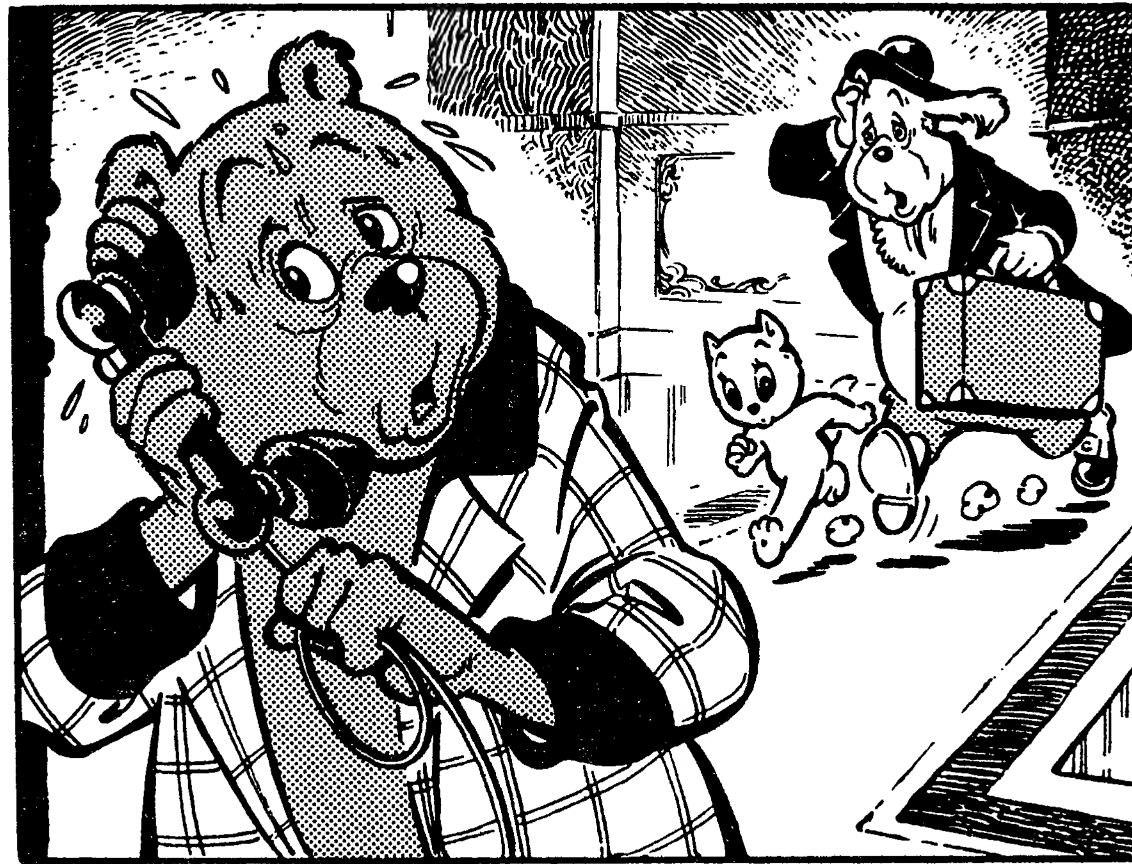
2919 Toen de oude Kriegel de lucifer tegen de gevel hield, laaiden de vlammen meteen hoog op, dat is begrijpelijk, want de boosaardige grijsaard had het metselwerk geheel met benzine doordrenkt (zoals de oplettende lezertjes zich zullen herinneren).
„Hela!" riep commissaris Bulle Bas, hevig schrikkend. „Dat gaat zo maar niet!"
„O, dat gaat best!" riep de oude. „Niets is zo goed voor een bewraking als een paar blikken benzine tegen het huis. Alles in de vlammen, dat maakt een einde aan de tergende grofheid daar binnen. Dat ruimt op, dat reinigt de boosheid, leer dat van mij!"
En hij begon uitgelaten op en neer te dansen, terwijl het vuur grillige vormen over het gazon wierp.
Nu greep de ijverige politiechef echter in. Het drong tot hem door dat hier sprake van brandstichting was en dat is een strafbare daad, zoals iedereen weet.
Intussen was het werk van de heer Kriegel ook binnenshuis niet onopgemerkt gebleven. Heer Bommel schrok wakker van het felle licht dat plotseling door het venster van zijn slaapvertrek naar binnen scheen.
Een ogenblik dacht hij dat de zon reeds was opgekomen, doch toen begreep hij de vreselijke waarheid.

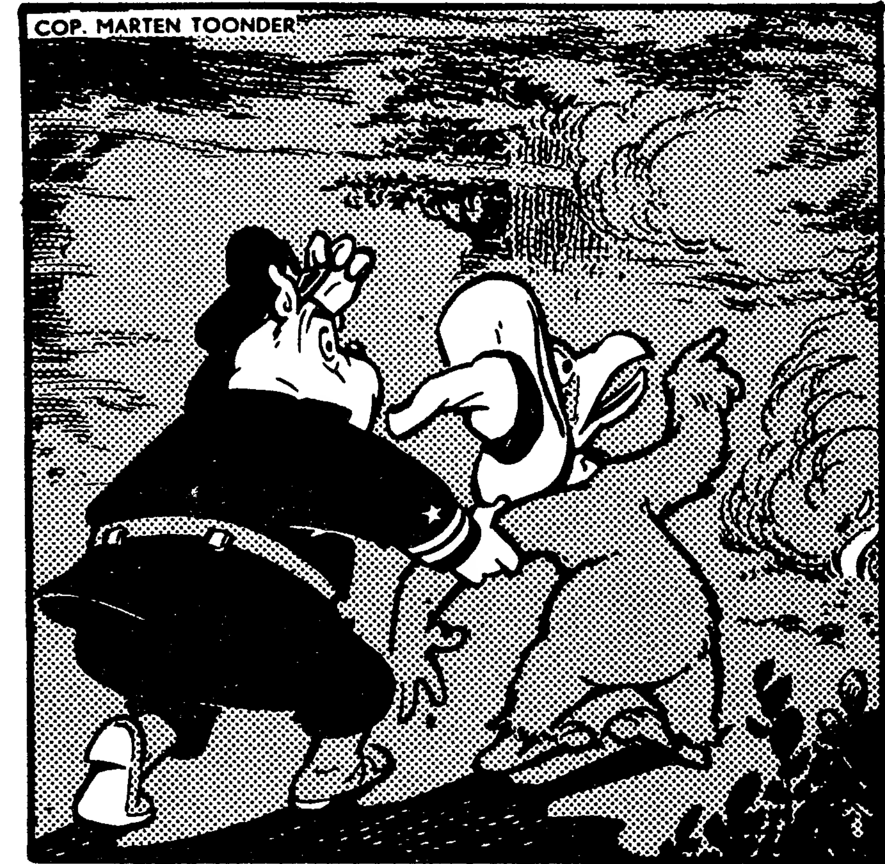
„Help!" riep hij. „Brand!!! Mijn goeie, mooie huis staat in brand! Help!" Er was echter niemand die op zijn geroep afkwam en daarom klauterde hij kreunend zijn bed uit. „Ik sta ook altijd overal alleen voor!" riep hij schreiend. „Is er dan niemand die begrip heeft voor de nood van een heer?"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

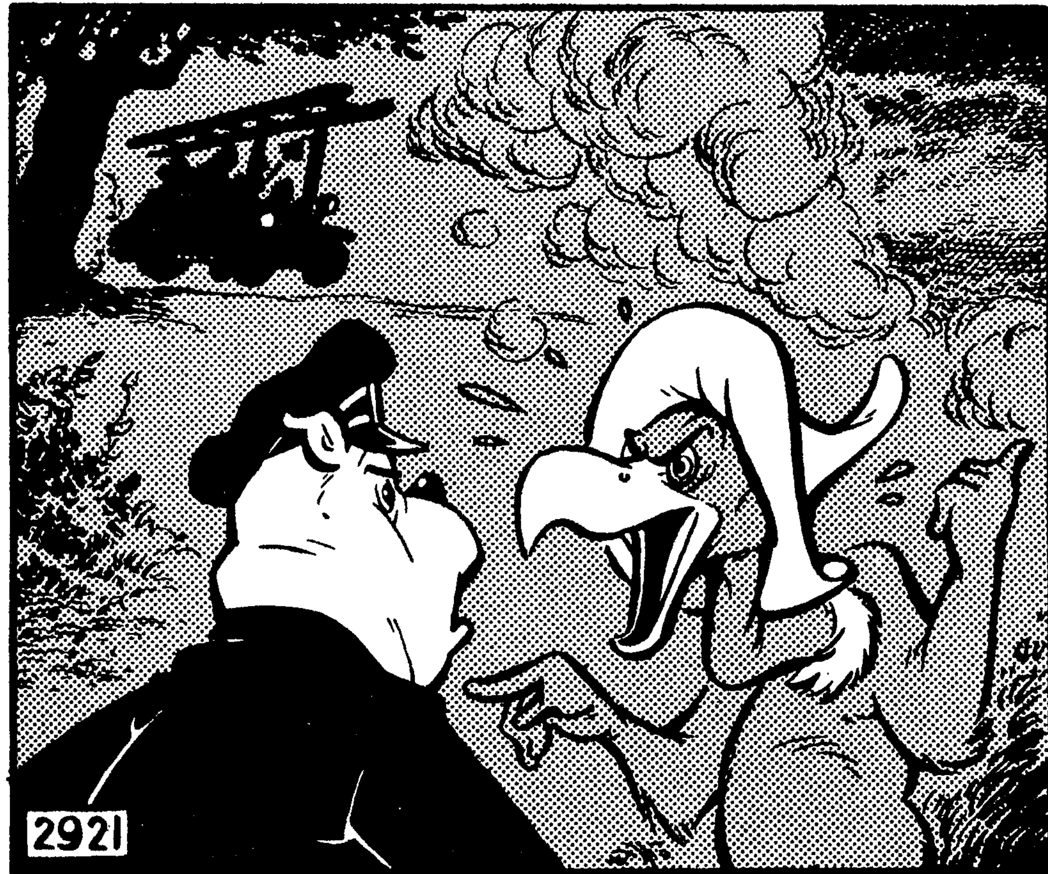

2920 Heer Bommel schoot zijn jas aan en holde toen steunend van akeligheid naar de telefoon om de brandweer op te bellen.
„Vuur!" riep hij uit. „Ik zie overal vlammen! Mijn hele mooie huis staat in brand! Ach, wat zou mijn goeie vader wel niet hebben gezegd? Doe dan toch iets!"
„Met wie spreek ik?" vroeg een koele stem aan de andere kant van de draad.
„Met mij natuurlijk!" jammerde heer Ollie. „Ben ik dan de enige die het hoofd koel houd?"
„Laat mij maar even telefoneren", zei Tom Poes, die intussen met Joost naar beneden kwam hollen.
Heer Bommel reikte hem met trillende vingers de hoorn over en staarde vertwijfeld naar de rode gloed die door de ruiten naar binnen scheen.
Wanneer hij echter op dat moment buiten was geweest, zou hij niet zo veel zorgen hebben gehad. Want de benzine raakte uitgebrand en daar de dikke stenen muren van Bommelstein geen vlam hadden gevat, bleef er niet veel anders over dan wat smook.
„Uit!" stamelde de oude Kriegel verslagen. „Het vuur is uit! De poel van verderf staat nog overeind en mijn wraak is uitgedoofd! Ach, in dit land is geen gerechtigheid meer. Zelfs de vlammen van vergelding vergaan in rook!"

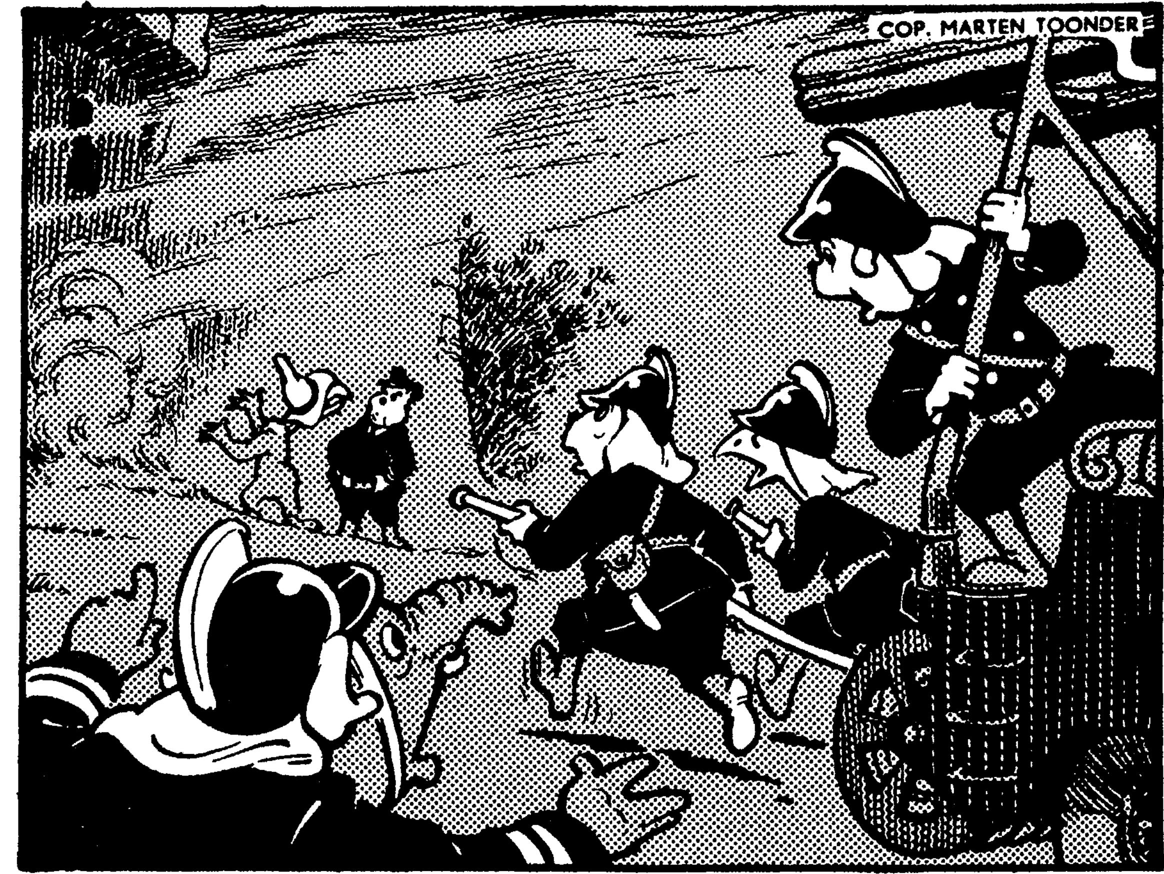
„Tja", zei commissaris Bas verward, „is er nu brand gesticht of niet? Ik zou zeggen van niet en dus is er ook geen strafbare daad gepleegd...
Hij krabde zich in nadenken de schedel en toen wendde hij zich weer tot de grijsaard.
„Wat is dat eigenlijk voor een wraak, waar u steeds over praat?" vroeg hij.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

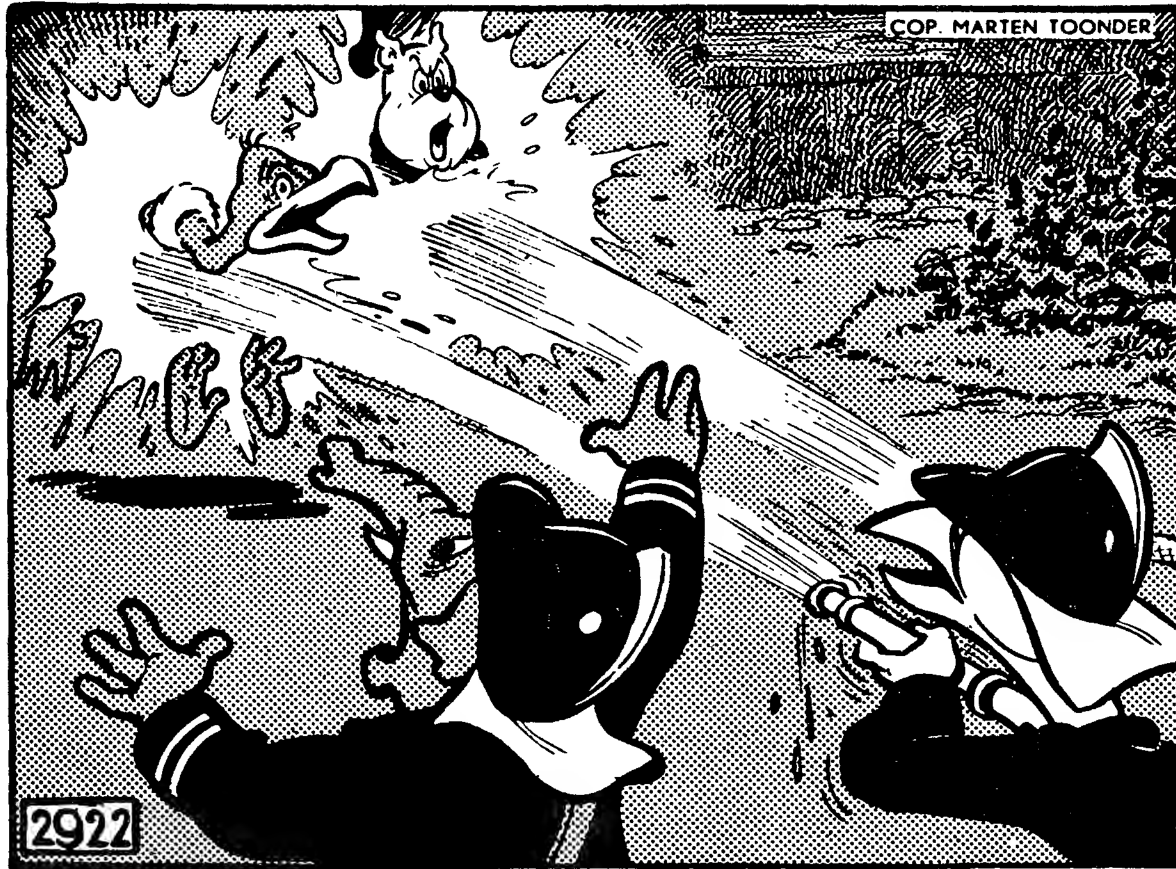

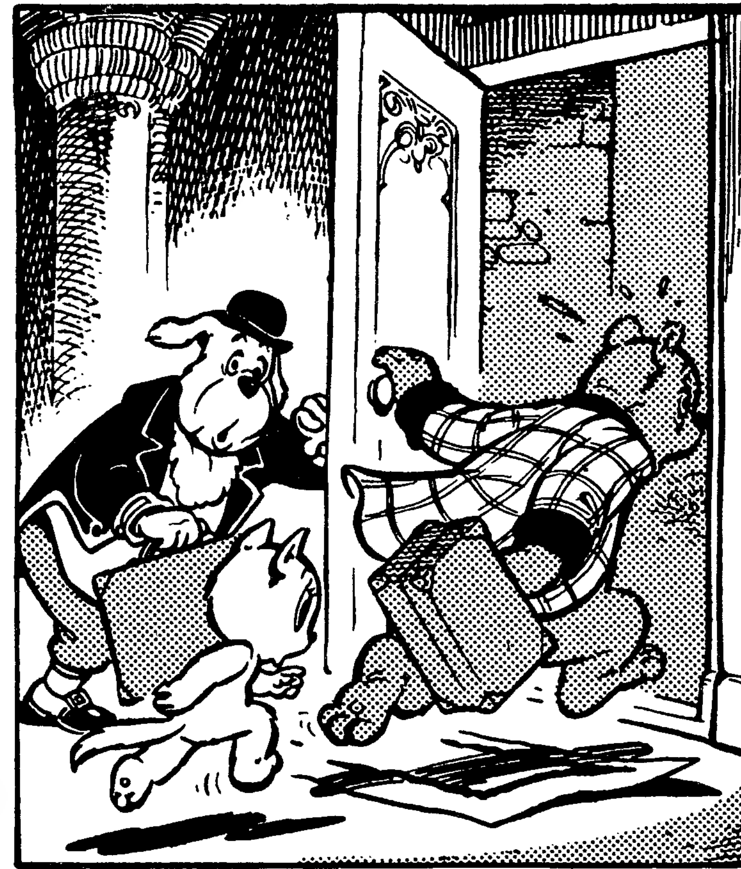
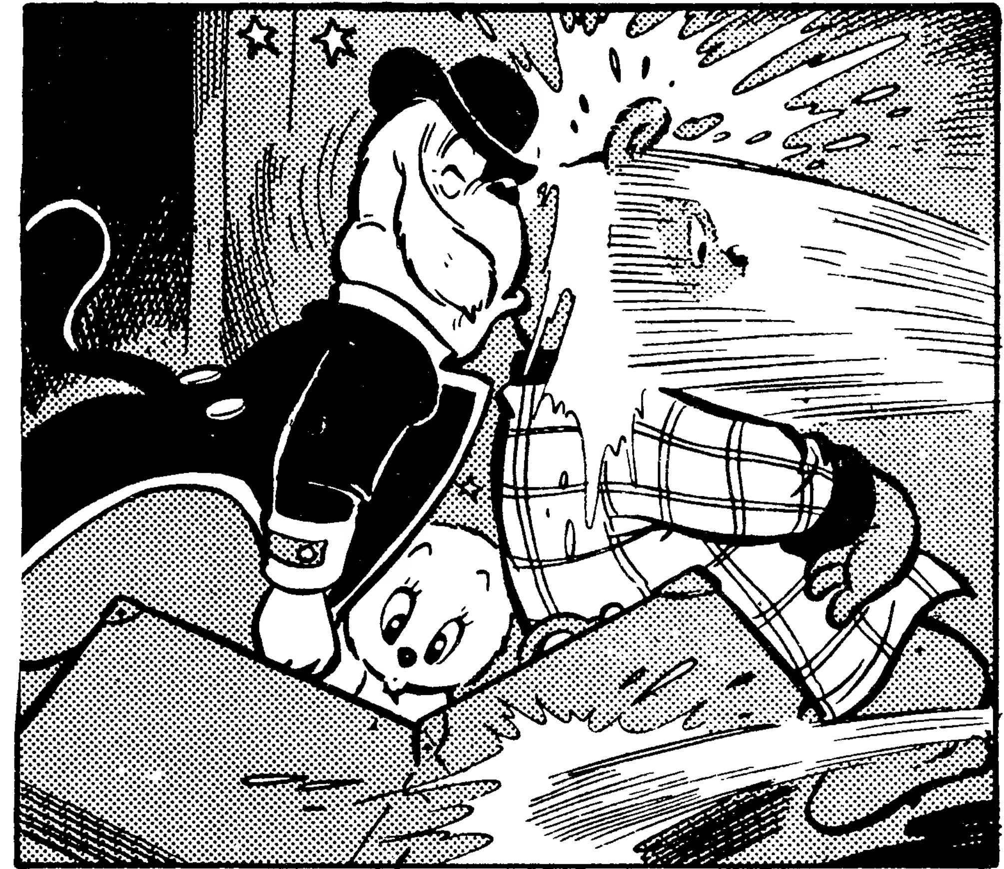

2921 De oude Kriegel was zeer teneergeslagen over het mislukken van zijn brandstichting. Met lede ogen keek hij naar de rookslierten en het was duidelijk, dat het schreien hem nader stond dan het lachen.
„Wat is dat voor een wraak, die u noemen wilde?" herhaalde de commissaris met een zachte klank in zijn stem.
„Dat huis is een oord van hoogmoed en ijdelheid", riep de grijsaard uit. Daar wonen verwaten lieden, die geen eerbied voor rechtvaardigheid kennen. Die kleine witte heeft mij een tijdje geleden in mijn mooie vaderland met vaten gegooid. En daarna heeft hij mij in de open zee in een bootje gezet! Die dikke met die ruitjesjas gooit mij steeds in het water als hij de kans krijgt en nu heeft hij mij door zijn domme knecht uit zijn zondig huis laten zetten. Hij is bang! Zijn geweten knaagt, want hij weet dat zijn troebele levenswandel om bewraking schreeuwt! Maar ik ken mijn plicht!"
„Het is wel heel bitter wat u mij daar allemaal vertelt", gaf de politiebeambte toe. „Hier moet ingegrepen worden, dat is duidelijk. Maar de zaak is nu in bevoegde handen; ik ben er voor om te zorgen dat het recht zijn loop neemt!"
Terwijl dit gesprek plaats vond, had de Rommeldamse brandweer niet stilgezeten. Na heer Bommels telefoontje was men onmiddellijk uitgerukt om de brand te gaan blussen en toen de rokende muur zichtbaar werd, toog men meteen aan het werk.
„Een zwaar geval!" zei de commandant verheugd. „Als die dikke muur aan het smeulen raakt moet het daar binnen een eerste klas brandje zijn. Vooruit, jongens! De slangen uit en spuiten maar! Flink nat houden terwijl ik persoonlijk de brandhaard ga opsporen!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

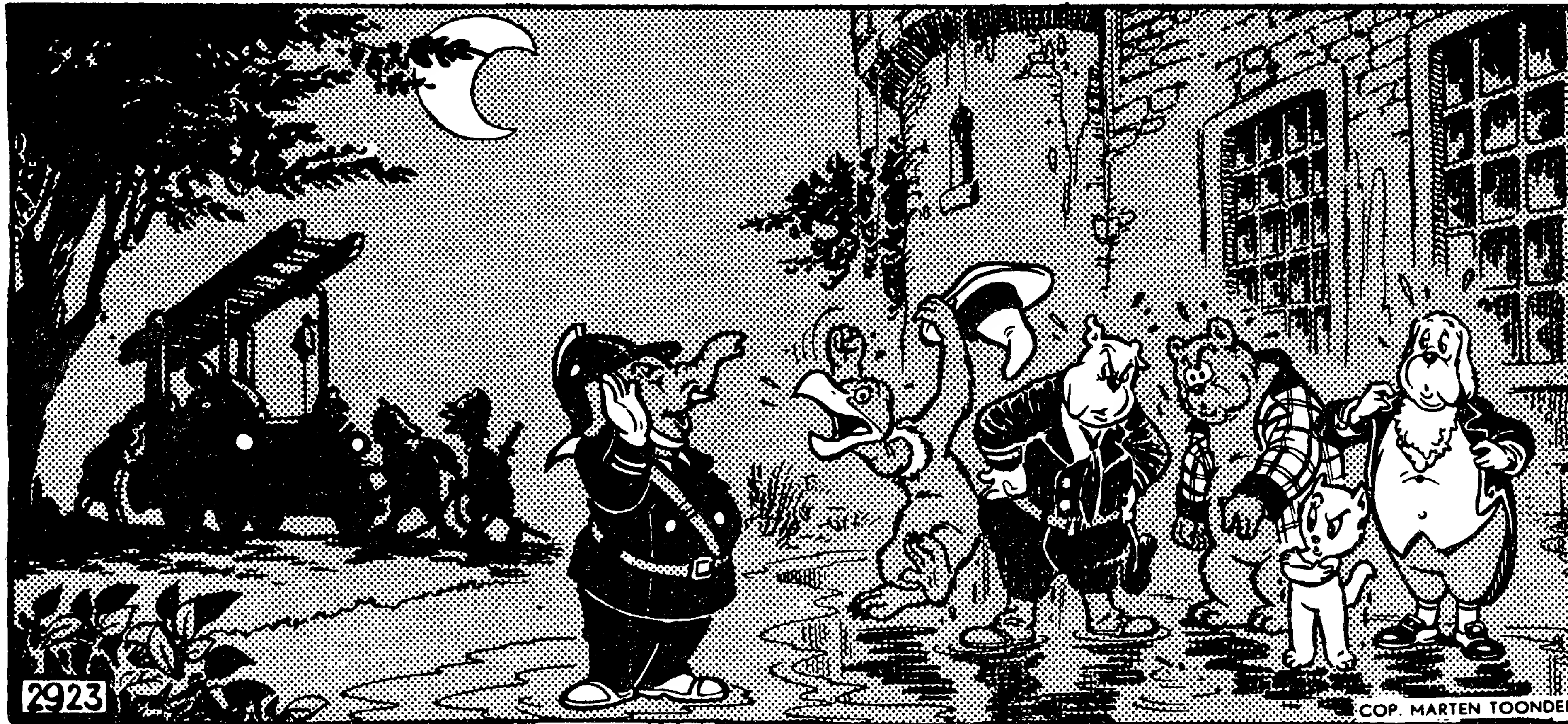

2922 De spuitgasten van de Rommeldamse brandweer rolden snel de slangen uit en sprongen op de nog steeds rokende muur toe.
Commissaris Bulle Bas en de oude Kriegel keken verrast om toen ze de groep hoorden naderen.
„Halt!" riep de commissaris. „Een ogenblikje! Dit is een zaak voor de politie en niet voor jullie! De brand is al gedoofd!"
Maar de commandant was niet van plan zich door een concurrerende instantie in de wielen te laten rijden.
„Opzij!" riep hij. „U staat in de blusbaan. Vooruit jongens, spuiten maar en nat houden!"
De wakkere gasten trokken opgewekt aan het werk en al spoedig was de stille nacht vervuld van geklater en geschreeuw.
„W-wat is dat?" vroeg heer Bommel, die binnenshuis bezig was om zijn meest dierbare bezittingen te redden.
„Men is bereids aan het blussen", sprak Joost. „Laten we de ruïne verlaten, voordat het dak naar beneden komt, met uw welnemen."
„Zover is het toch nog niet", zei Tom Poes, „ik zie helemaal geen vuur meer en...."
„Jij moet het natuurlijk weer beter weten!" riep heer Bommel bitter uit. „Terwijl je oude vriend zijn oude slot in vlammen ziet opgaan, zeg jij dat het zo erg niet is. Het is héél droevig. Volg mij, Joost, dan zullen wij het vege lijf redden in de kille buitenlucht!"

Hij rukte de achterdeur open en wilde de tuin insnellen. Doch op hetzelfde moment werd hij getroffen door een krachtige waterstraal die hem achterover naar binnen deed spoelen.
„Verplaats de blusbaan naar die deur!" schalde een zware stem. „Die opening wordt een trekgat!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2923 De Rommeldamse brandweer is een dapper corps, dat zijn werk verstaat. Binnen enkele ogenblikken was het oude slot Bommelstein herschapen in een bruisende waterval. Gehele rivieren stroomden van de daken, beekjes braken zich baan door openstaande vensters, het fraaie gazon werd herschapen in een soppend moeras en pas toen alles in de omtrek klaterde en droop en druppelde, liet de commandant de kranen sluiten.

„We hebben de situatie in handen", rapporteerde hij. „Het vuur is overmeesterd, heren! U hoeft niet ongerust meer te zijn."

„Welk vuur is overmeesterd?" vroeg de oude Kriegel. „Mijn reinigend bewrakingsvuur was allang gedoofd! In deze verharde omgeving kan immers niets branden?"

„Blub-brr!" zei heer Ollie bibberend. „Wat blandde er eigenlijk? Ik blandde toch niet? Blob... waalom heeft men mij als heel bespoten?"

„Het is heel betreurenswaardig, als u mij toestaat!" vulde Joost aan. „Mijn fraaie livrei is geheel bedorven!"

„Laten we blij zijn dat het vuur uit is", zei Tom Poes sussend.

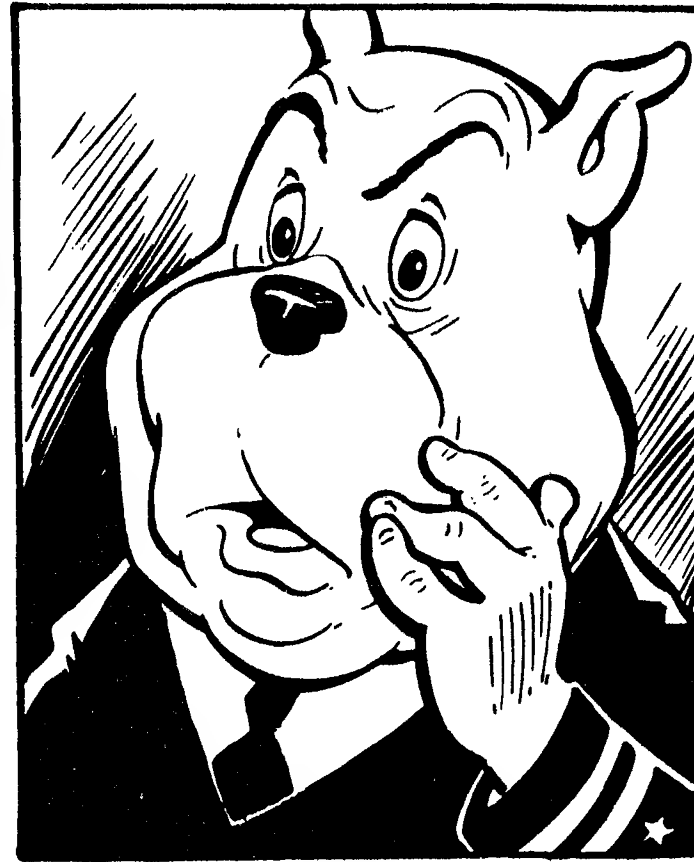
„Blij?" vroeg de commissaris honend. „Ik ben geweldig blij. Ik zou wel kunnen dansen! Maar hierover is het laatste woord nog niet gezegd!"

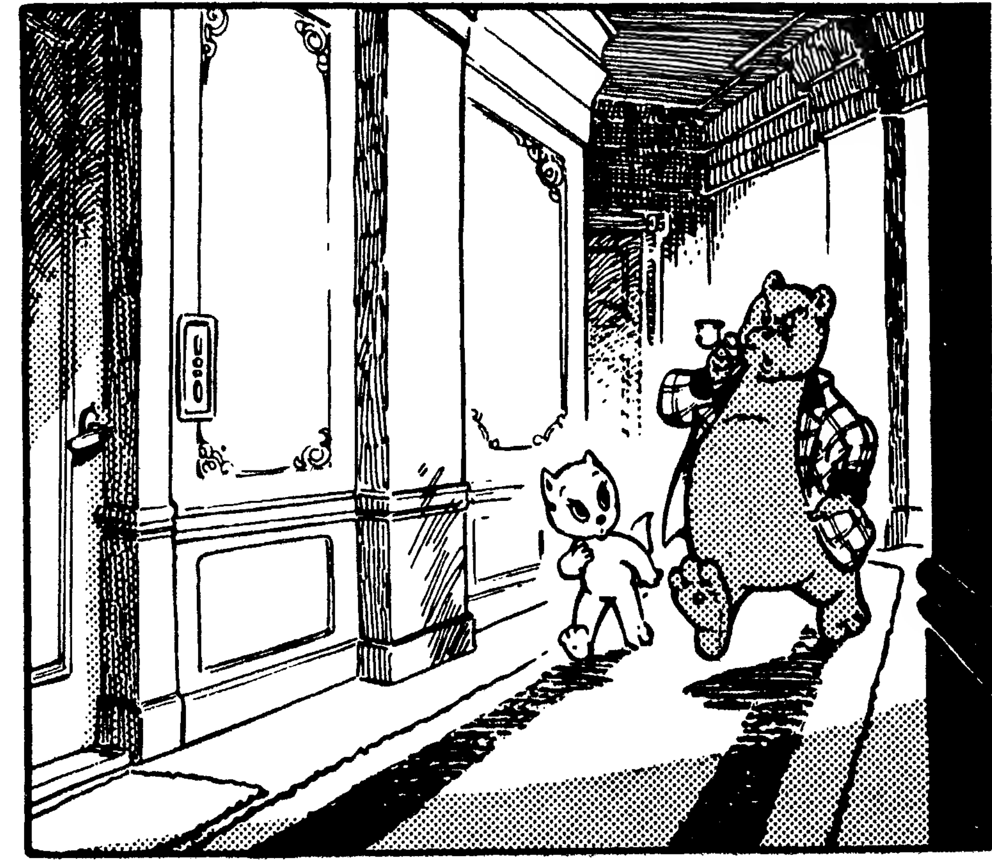
„Dat is verstandige taal", prevelde de oude Kriegel, terwijl hij zijn doorweekte notitieboekje trok. „Het laatste woord is hierover nog niet gezegd! Deze handeling schreeuwt om wraak. Maar ik zal het noteren. Dit is een waterig volk van opschrijvende gemeentereinigers. Het wordt tijd, dat hier vergolden wordt!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

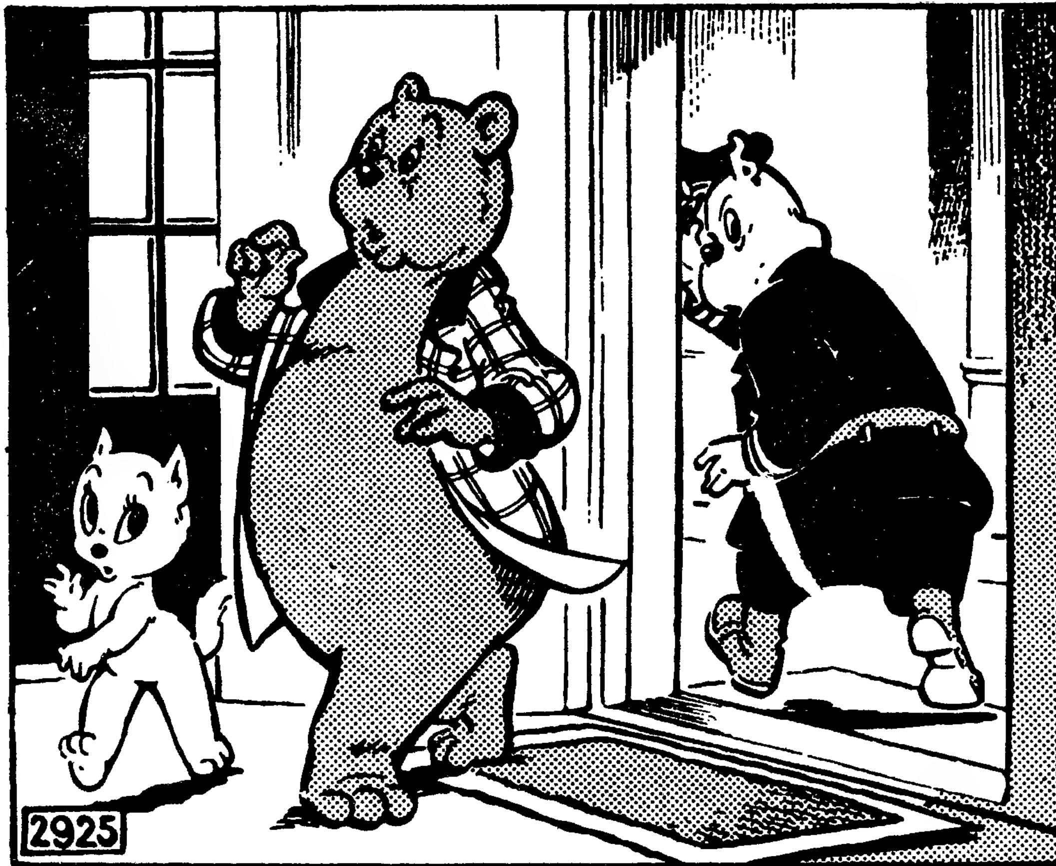

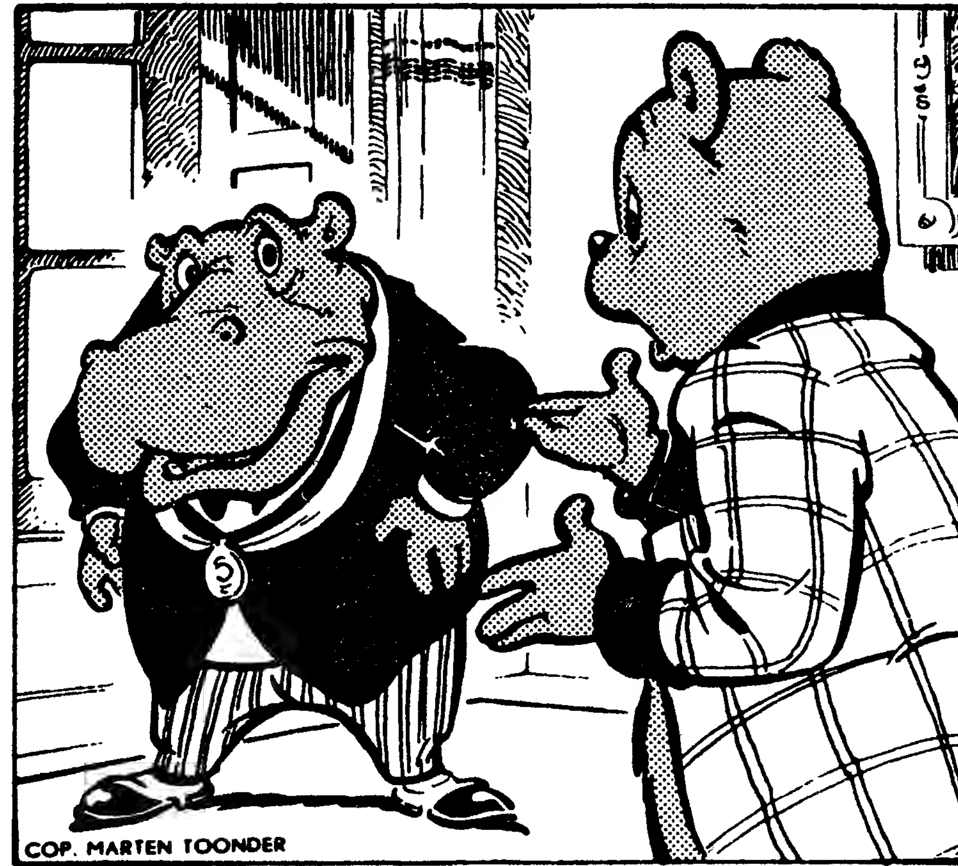
2924 De volgende morgen meldde de commissaris van politie zich reeds vroeg bij de burgemeester.
„Ik kom mijn beklag doen over het optreden van de brandweer", sprak de ambtenaar.
„De brandweer?" vroeg de magistraat verrast. „Een wakker corps, Bas! Fikse, degelijke gasten die hun straaltje weten te spuiten. Wat voor klachten heb je over hen?"
„Ze spuiten maar raak!" hernam de commissaris bitter.
„Ze belemmeren mij in de uitvoering van mijn plicht. Vannacht hebben zij Bommelstein geheel nat gespoten, terwijl de brand aldaar door mijn toedoen reeds geblust was."
„Brand?" riep de burgemeester uit. „Welke brand?"
„Dat is het nu juist", zei de politiechef teneergeslagen.
„Ze hebben mijn notitieboekje nat gespoten terwijl ik doende was met de betreffende bekeuring. Zodoende weet ik het nu niet meer!"
„Tja", prevelde de heer Dickerdack, „spuiten is goed, maar men moet er geen janboel van maken, dat spreekt. Waar moet het heen wanneer men maar raak plast en het geheugen van de politie wegspoelt? Want wat je me daar vertelt over een brand op Bommelstein bevalt me niet, daar moet meer achter steken, en nu zijn je aantekeningen weg. Ik zal de commandant op het matje roepen, Bas! En jij moet opnieuw een onderzoek instellen om het fijne van dat brandje te weten te komen."

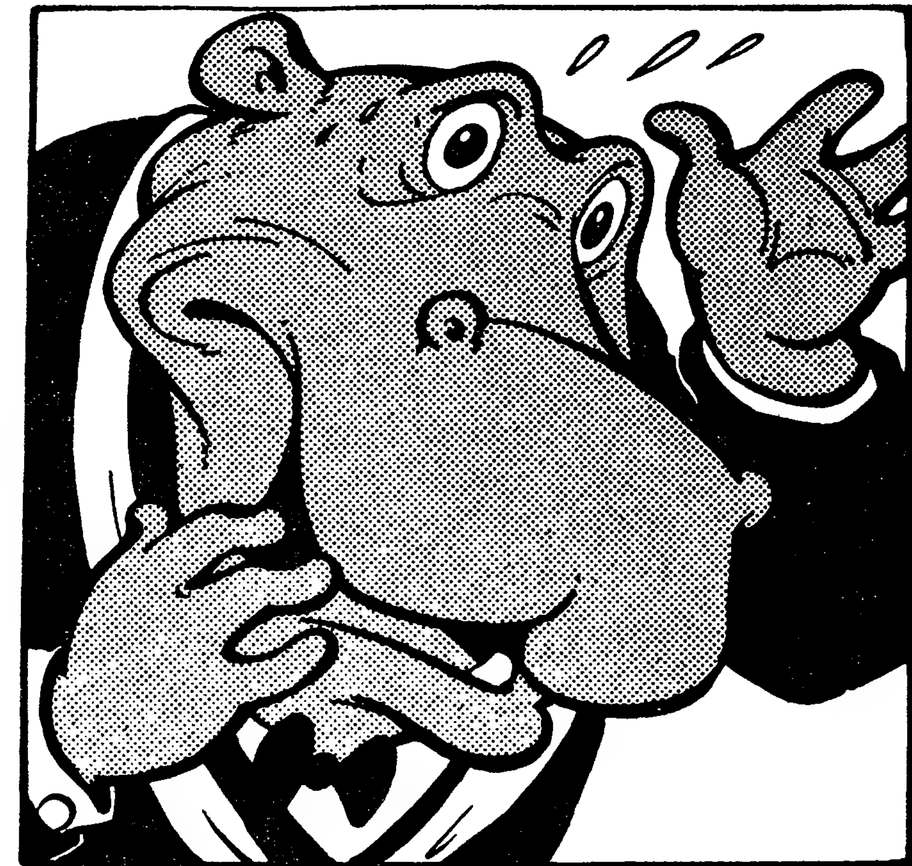
De burgemeester was echter niet de enige die de zaak uitgezocht wilde hebben. Op de gang naderde heer Bommel, die hetzelfde idee had, in gezelschap van Tom Poes.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

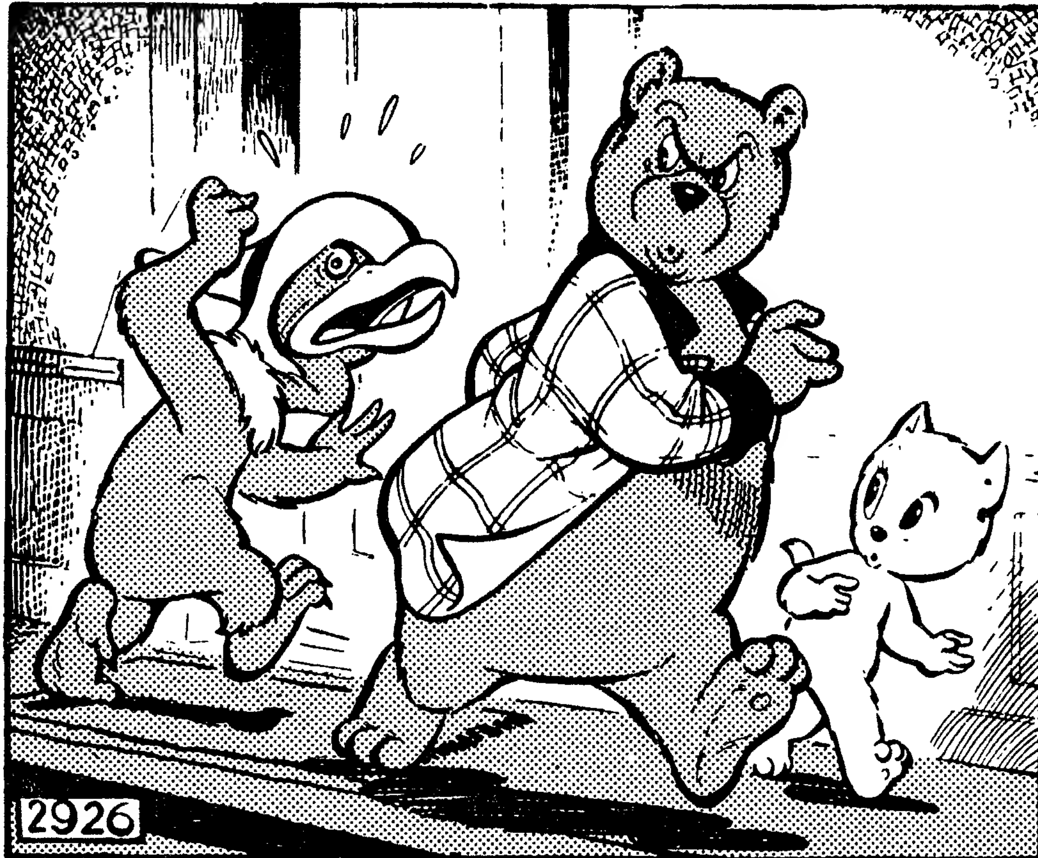

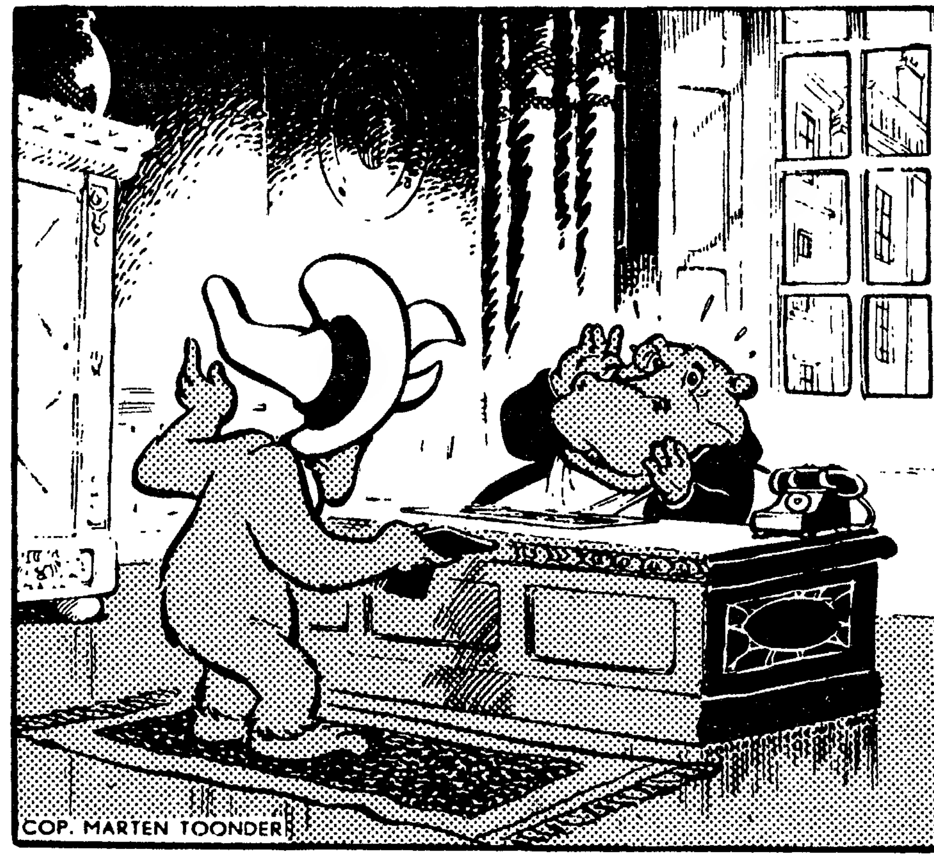
2925 Toen heer Bommel en Tom Poes de burgemeesterskamer betraden, kwam commissaris Bulle Bas juist de deur uit. Hij mompelde een korte groet en haastte zich naar buiten om in de eenzaamheid van het politiebureau opnieuw een verhaal over de gebeurtenissen van die nacht te gaan schrijven.
Heer Ollie groette afwezig terug en wendde zich toen tot de magistraat.
„Ik kom mij beklagen, burgemeester", sprak hij waardig.
„Welja", zei de heer Dickerdack vermoeid, „er kan nog meer bij. Waarover wil jij je beklagen, Bommel?"
„Over het optreden van de brandweer", zei heer Ollie. „Alles is nat. Alles druipt. En dat niet alleen, maar men heeft zich zelfs niet ontzien om mij, een heer en een Bommel, op baldadige wijze mijn eigen huis in te spoelen. Men heeft er een vrolijke boel van gemaakt. En dat neem ik niet, heer Dickerdack. Mijn goede vader zou dit nooit hebben goedgekeurd!"
„Alweer die brandweer!" riep de ander klagelijk. „Wat is dat toch voor een brand geweest?"
„Dat weet ik niet", hernam heer Bommel. „Dat moet de politie maar uitzoeken. Toen ik wakker werd stonden mijn fraaie, oude muren in de vlammen! Het zou me niets verbazen wanneer de brandweer zèlf de zaak heeft aangestoken om pret te hebben of zo. Het is héél treurig!"

„Dat is een ernstige beschuldiging!" riep de burgemeester uit. „Wat een toestand. Dit is een politiezaak, dat is duidelijk. Maar het verbalen-boekje van de commissaris is natgespoten en de vraag is of die drommelse Bas in staat is alles uit zijn geheugen op te schrijven. Daar moet men hersens voor hebben, Bommel!"
Hij liet zich moedeloos in zijn stoel zakken en schudde het hoofd.
„Ik ben bang, dat dit ons boven de krachten groeit", prevelde hij.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

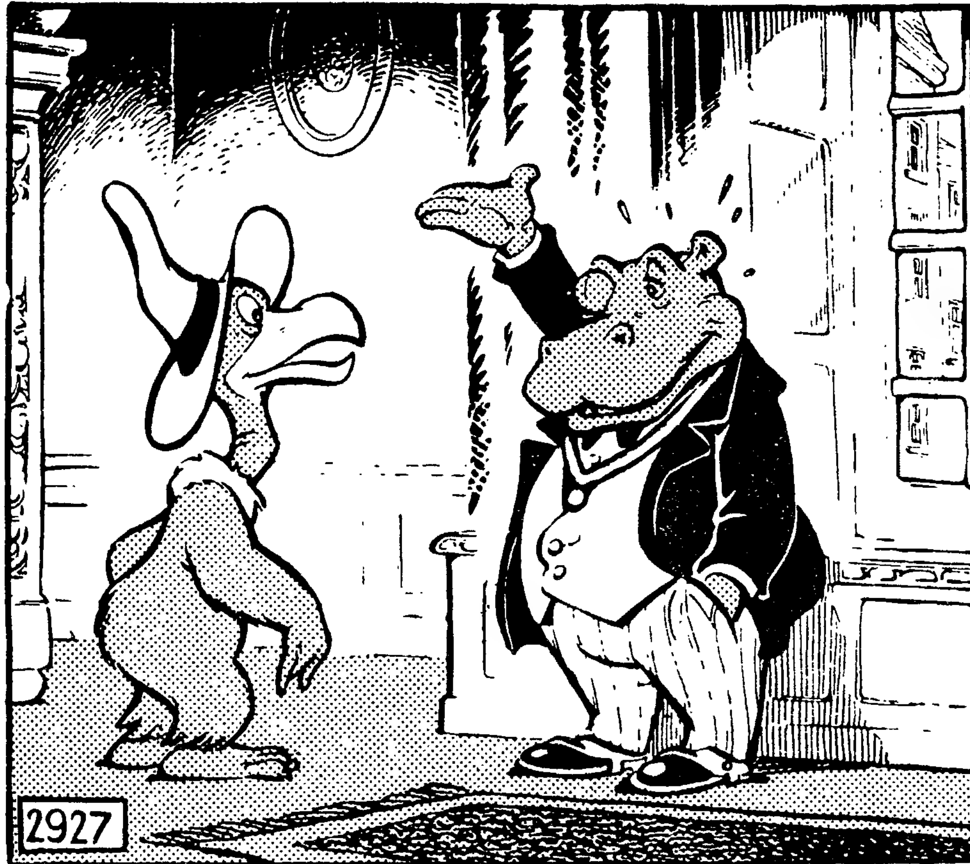

2926 Toen heer Bommel en Tom Poes de kamer van de burgemeester verlieten, trad er onmiddellijk een nieuwe bezoeker naar binnen.

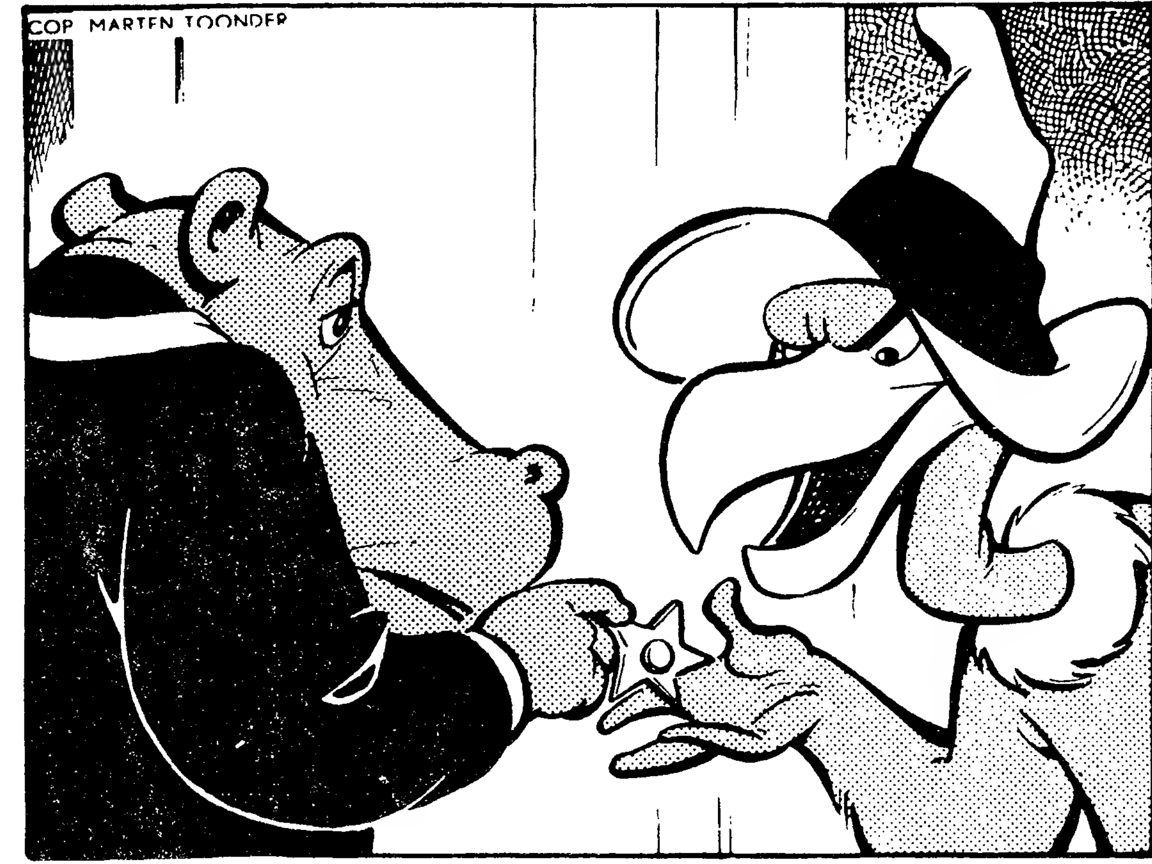
„De oude Kriegel!" zei Tom Poes verrast.
„Ja, ja, wie anders?" kraste de grijsaard. „De een gaat en de ander komt. Maar de wraak zal zijn loop hebben!"
Hij wachtte niet op een antwoord doch wendde zich onmiddellijk tot de heer Dickerdack, die overspannen achter zijn bureel zat.
„Ik heb nu geen tijd!" riep de magistraat uit. „Ik moet nadenken. Alles loopt mij uit de hand en de politie is niet voor haar taak berekend."
„Ik herken u!" zei Kriegel verrast. „U bent die figuur van dat poppetje op de schutting. 'Dikke dak is gek', u weet wel!"
„Daar heb ik het nu niet over", zei de burgemeester, pijnlijk getroffen.
„Ja, ja", riep de oude, „u wilde de gemeentereiniging sturen, in plaats van een rechtvaardige vergelding te oefenen. Slapheid en halfheid! Ik denk, dat ik aan het verkeerde adres ben. Ik heb een krachtige persoonlijkheid nodig!"
De heer Dickerdack vermande zich. Hij zette zijn oogglas recht, fronste de wenkbrauwen en keek de ander met kloeke blik aan.
„Een krachtige persoonlijkheid?" herhaalde hij. „Dan hebt u de goede voor, want ik ben hier de burgemeester. Spreek dus vrij uit. Wat wilt u?"
„Ik wil enige vaatjes buskruit hebben", legde Kriegel uit. „Die heb ik nodig voor een bewraking!"
„Buskruit?" riep de ander. „Bewraking?" Wat betekent dat? Waar hebt u het over?"
„Ik heb het over de brandweer", zei de grijsaard. „En dan spreek ik nog niet eens over Bommel en die anderen. Deze versufte stad schreeuwt om wraak!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

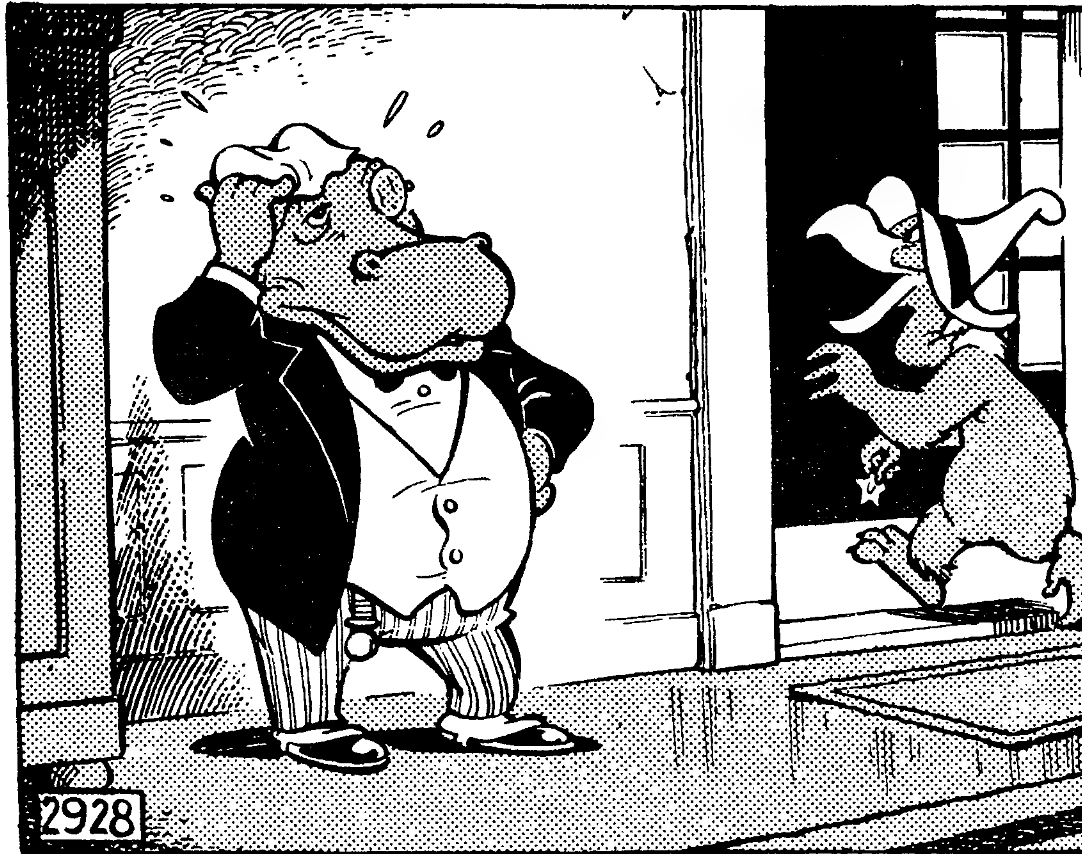

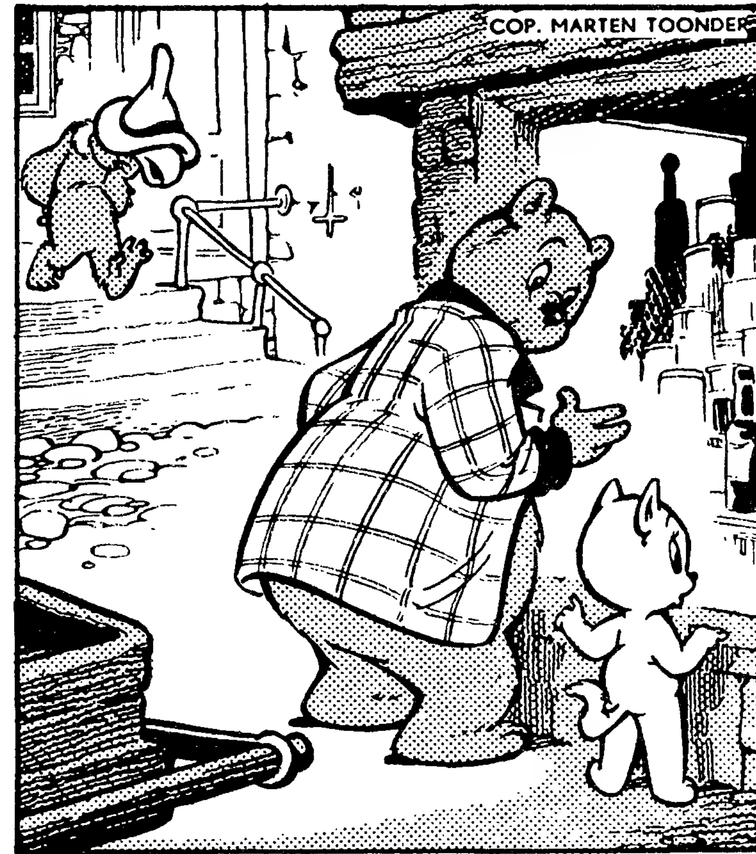
2927 „Dat gaat niet, meneer Kriegel", zei de burgemeester. „In dit land mag niet zo maar wraak genomen worden. Stel je voor: dat zou een dolle boel zijn! Nee, wij hebben hier de politie en de rechtbank die voor rechtvaardige straffen zorgen."

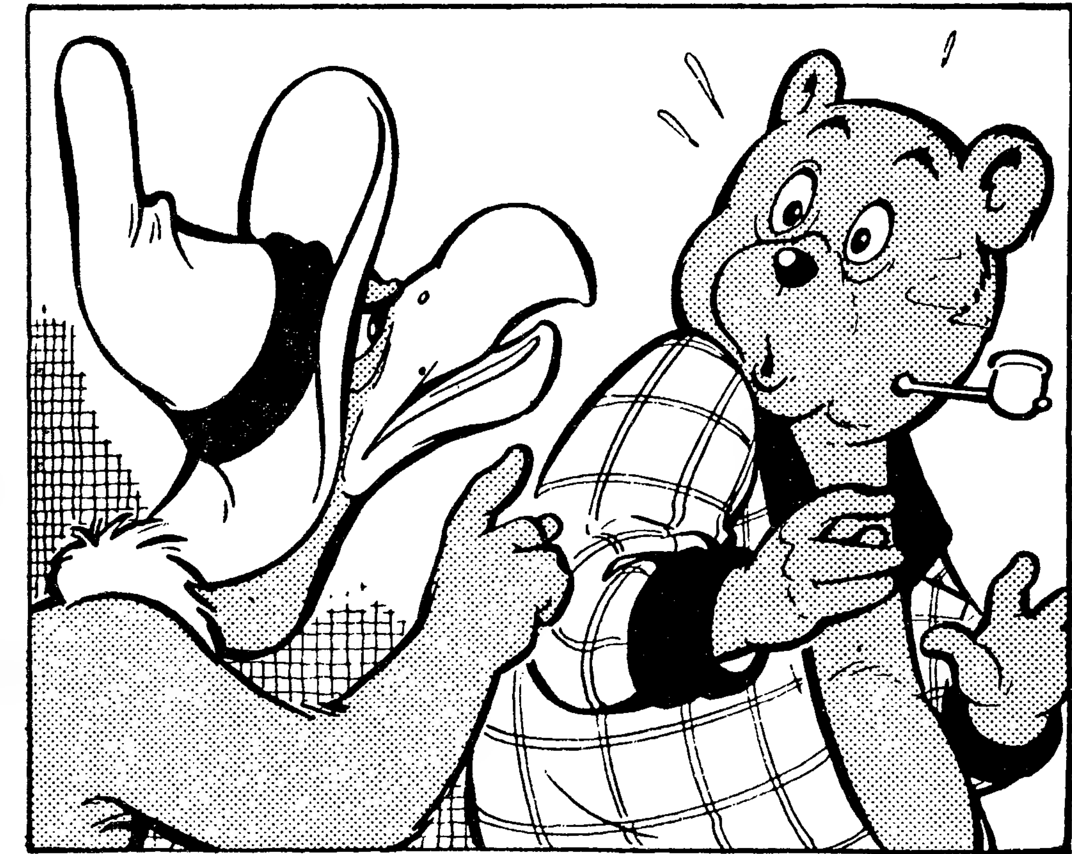
„Ach wat", riep de grijsaard, „rechtvaardige straffen! Een slappe boel is het hier. Geen wonder, dat de baldadigheid en de slechtheid hier hand over hand toenemen. En ik, arme grijsaard, sta overal alleen voor. Als ik nog jonger was, zou ik de edele gebruiken uit mijn mooie vaderland hier gaan invoeren en dan zou ik van dit waterige reinigingsvolk weer een fier ras maken. Maar het is te laat. Niemand helpt mij; niemand heeft begrip voor mijn mooi streven!"
De heer Dickerdack raakte van dit gejammer geheel overstuur. Daar kwam nog bij, dat hij nu reeds de gehele morgen bezig was met het behandelen van klachten over het optreden van de brandweer en hij wist uit ervaring dat dit allemaal héél slecht was voor zijn bloeddruk. Nadat hij zichzelf tersluiks de pols had gevoeld, nam hij dan ook een besluit.
„Meneer Kriegel", sprak hij vermoeid, „ik benoem u hierbij tot onbezoldigd gemeente-bewraker. U ziet, dat ik naast u sta in uw mooie opzet. Maar één ding moet ik u op het hart drukken: wie eigen rechter speelt wordt gestraft! Daar kan ik niet van afwijken!"
Met deze woorden opende hij een lade in zijn bureau en haalde daar de sheriff-ster uit, die hij die morgen zijn zoontje had afgenomen omdat het ventje te ruw speelde.
„Dit is het teken van uw waardigheid", voer hij voort.
„Draag het met ere!"
De verraste oude nam het glimmende ding aan en pinkte een traan weg.
„Eindelijk erkenning", prevelde hij.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

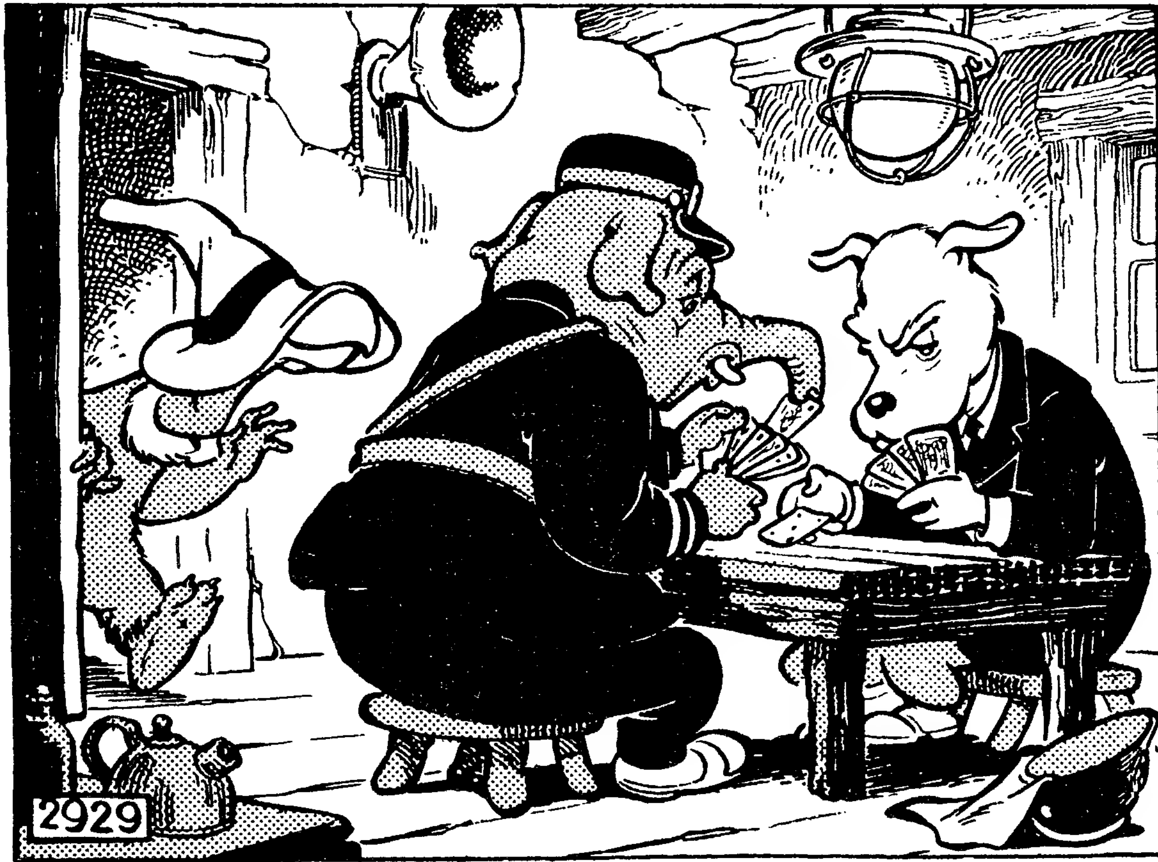

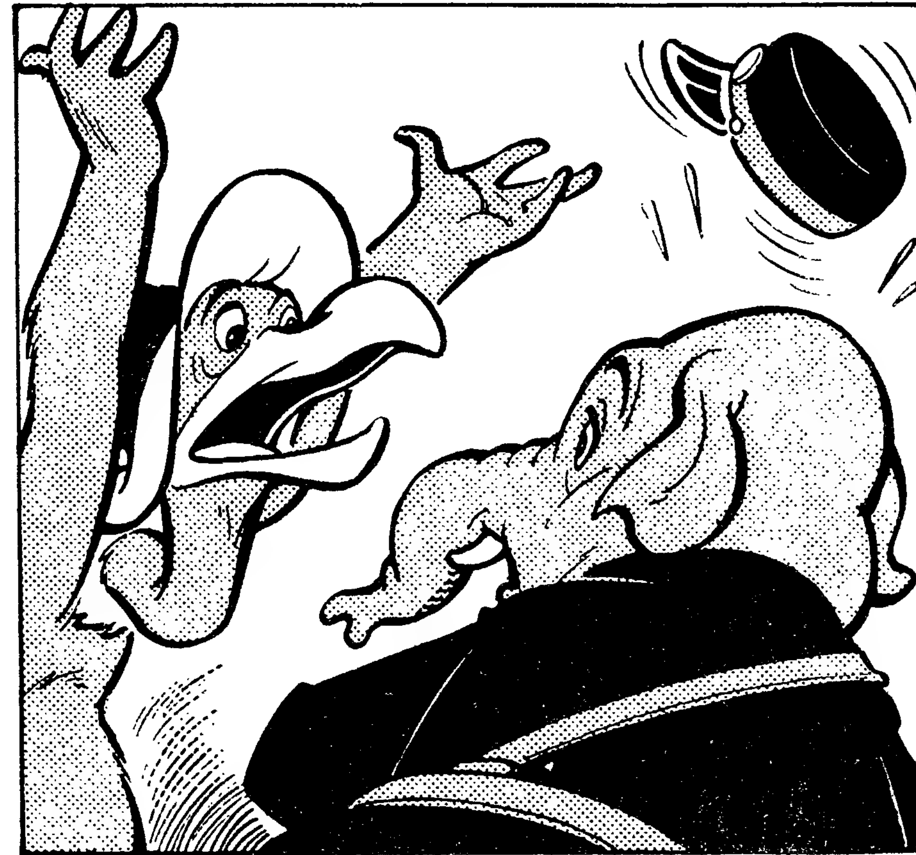
2928 De oude Kriegel nam afscheid en verliet verheugd het vertrek met zijn sheriff-ster.
De burgemeester wiste zich vermoeid het voorhoofd af.
„Een goed idee", mompelde hij. „Nu ben ik van een massa ellende af, want de verantwoordelijkheid is voor de gemeente-bewraker. En die loopt met een stukje speelgoed, dat verplicht tot niets!"
De grijsaard echter, die niets van deze sluwe gedachtengang afwist, had een hoge opvatting van zijn taak.

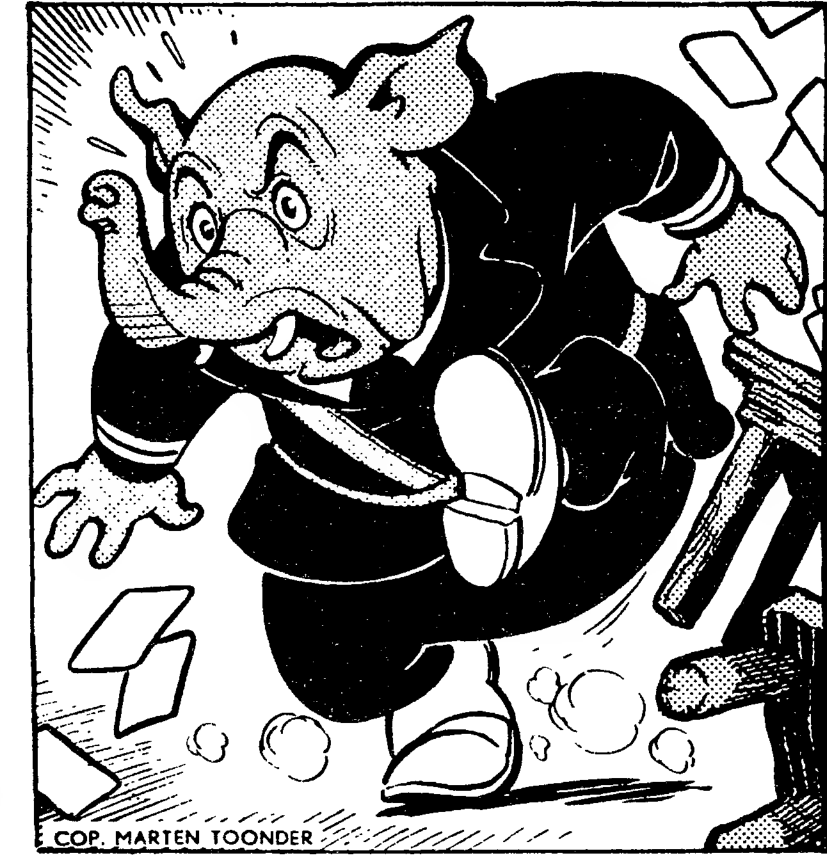
„Gemeente-bewraker", kraste hij tot zichzelf. „Nu kan ik eindelijk mijn gang gaan. Met deze penning kan niemand me meer tegenhouden. Het is alleen maar jammer dat ik me aan dat domme voorschrift moet houden. Wie eigen rechter speelt, wordt gestraft!! Ja, ja, maar met een beetje doorzicht kan ik daar wel onder uit. Eens even in mijn boekje kijken wie ik nu het eerste bewraken moet!"
Zo prevelende, had hij de winkel van kruidenier Grootgrut bereikt, waar heer Bommel en Tom Poes enige inkopen stonden te overleggen.
„Nu we toch in de stad zijn, kunnen we wel wat sprits meenemen", zei heer Ollie. „Dat is gezellig bij de thee."
„Bah!" riep de rauwe stem van Kriegel achter hem. „Sprits. Thee! je mag wel oppassen, Bommel!"
„Oppassen?" vroeg heer Ollie ontsteld. „Waarom? Wat is er nu weer?"
„Ik zal het je zeggen", fluisterde de oude geheimzinnig.
„De brandweer gaat vanavond opnieuw je oude slot in brand steken! Ik heb het toevallig gehoord toen ik daarnet op het stadhuis was. Ze willen een blusoefening houden, snap je? Ik waarschuw je maar even!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

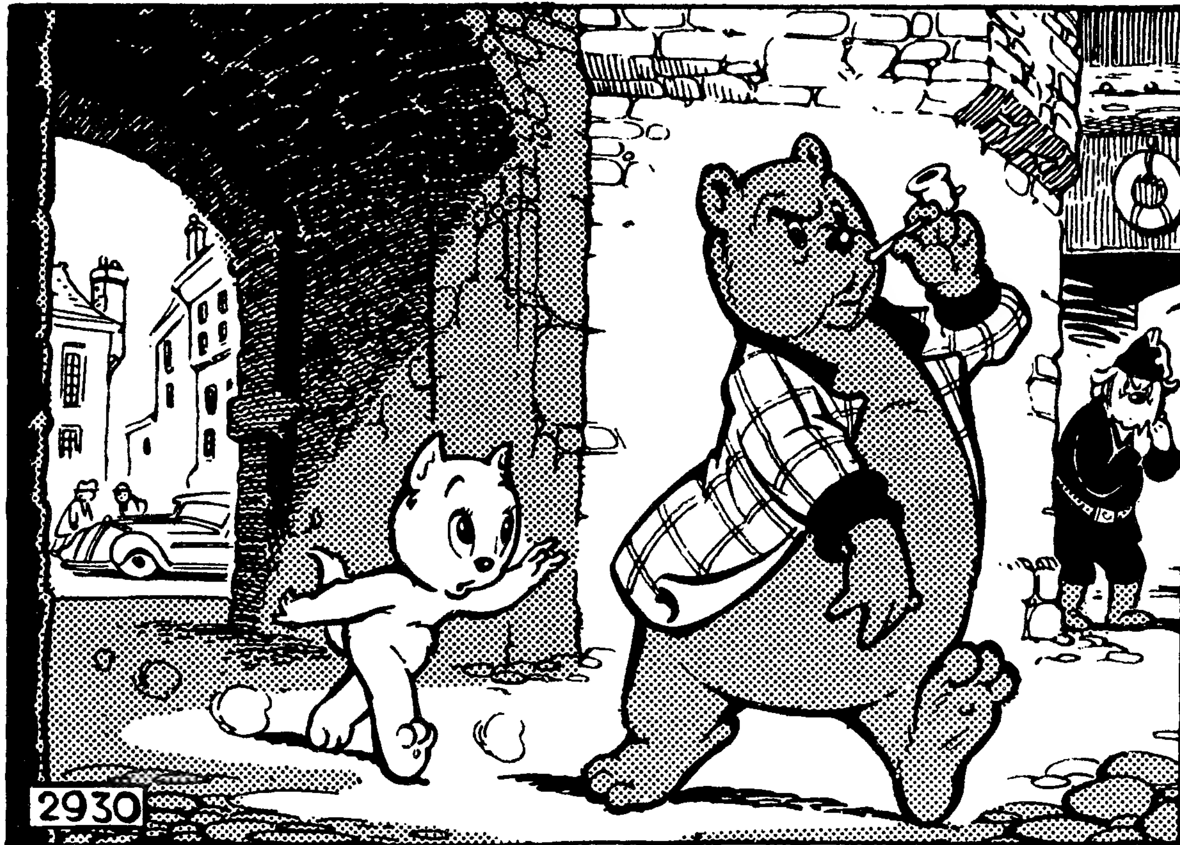

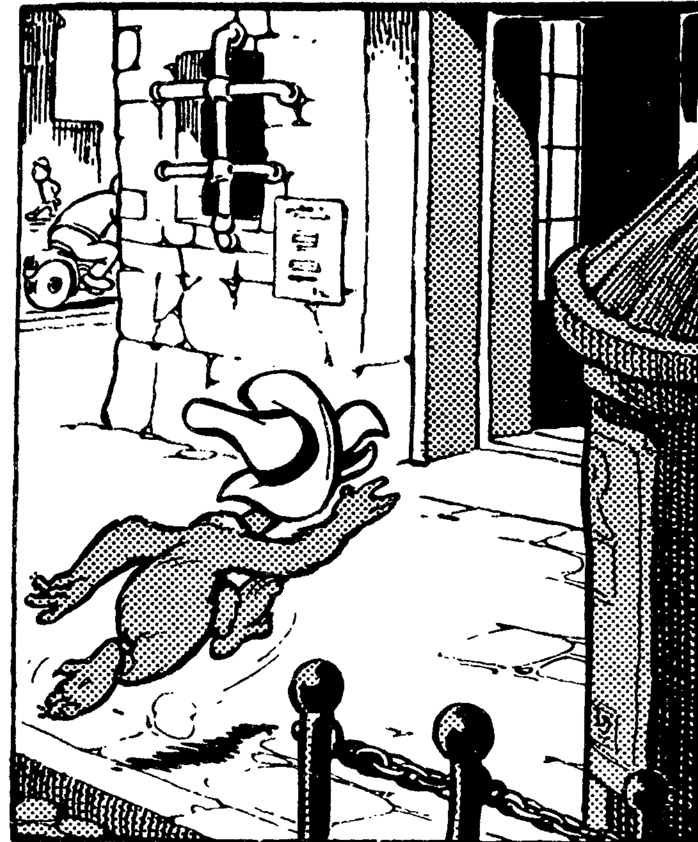
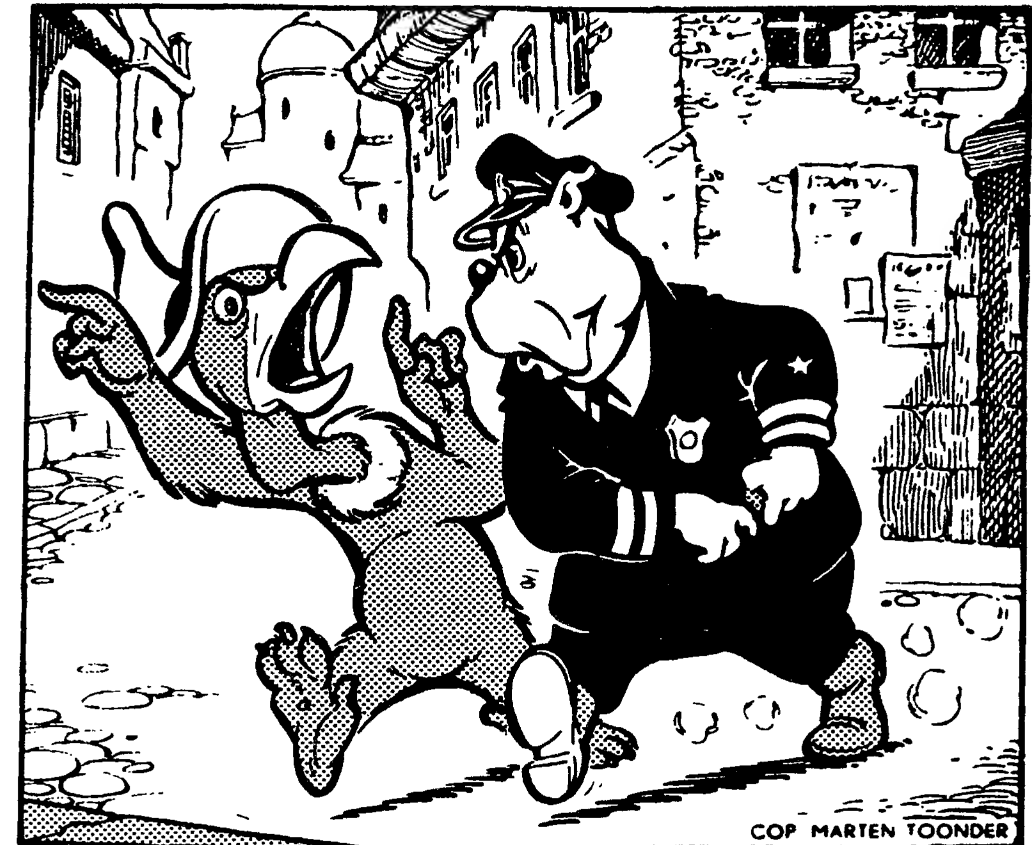

2929 De commandant van de Rommeldamse brandweer zat in zijn wachtlokaal en speelde een spelletje heen-en-weer met zijn eerste spuitgast toen de oude Kriegel binnen stapte.
„Welja", riep de grijsaard, „dat zit maar te kaarten alsof er geen vuiltje aan de lucht is. Wat is dit voor een suf gedoe? Het wordt tijd, dat er een beetje vuur in deze uitgebluste stad komt."
„Dat is gevaarlijke taal, meneer!" zei de commandant vermanend. „Het is onze taak om alle vuur in deze stad te blussen. U praat als een brandstichter!"
„Ik praat als gemeente-bewraker!" hernam de oude. „Dat is niet hetzelfde, want wie eigen rechter speelt wordt gestraft."
„Nu dan", zei de ander, „wat wilt u dan eigenlijk? Jij komt uit, Koenraad!"
„Schoppen!" zei Koenraad lusteloos.
„Ik kom je waarschuwen", zei Kriegel. „Bommel is op weg hier naar toe om je brandweerkazerne in brand te steken. Hij wil zich wreken omdat je vannacht zijn boeltje hebt nat gespoten!"
„Bommel!" riep de chef. „Zich wreken omdat ik...."
Het was duidelijk, dat deze onrechtvaardigheid teveel was voor de wakkere beambte. Hij sprong met zo'n geweld overeind, dat het tafeltje tegen de grond ging en de schoppens van Koenraad in het rond vlogen.
„De kazerne in brand steken?'" hijgde hij. „Ik zál hem!"
„Heel goed", zei de grijsaard zalvend. „Een beetje vuur mag ik graag zien, vooral als het om een rechtvaardige bewraking gaat. Geef die Bommel er van langs, dat verdient hij. Maar schiet op, de schurk kan ieder ogenblik komen!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

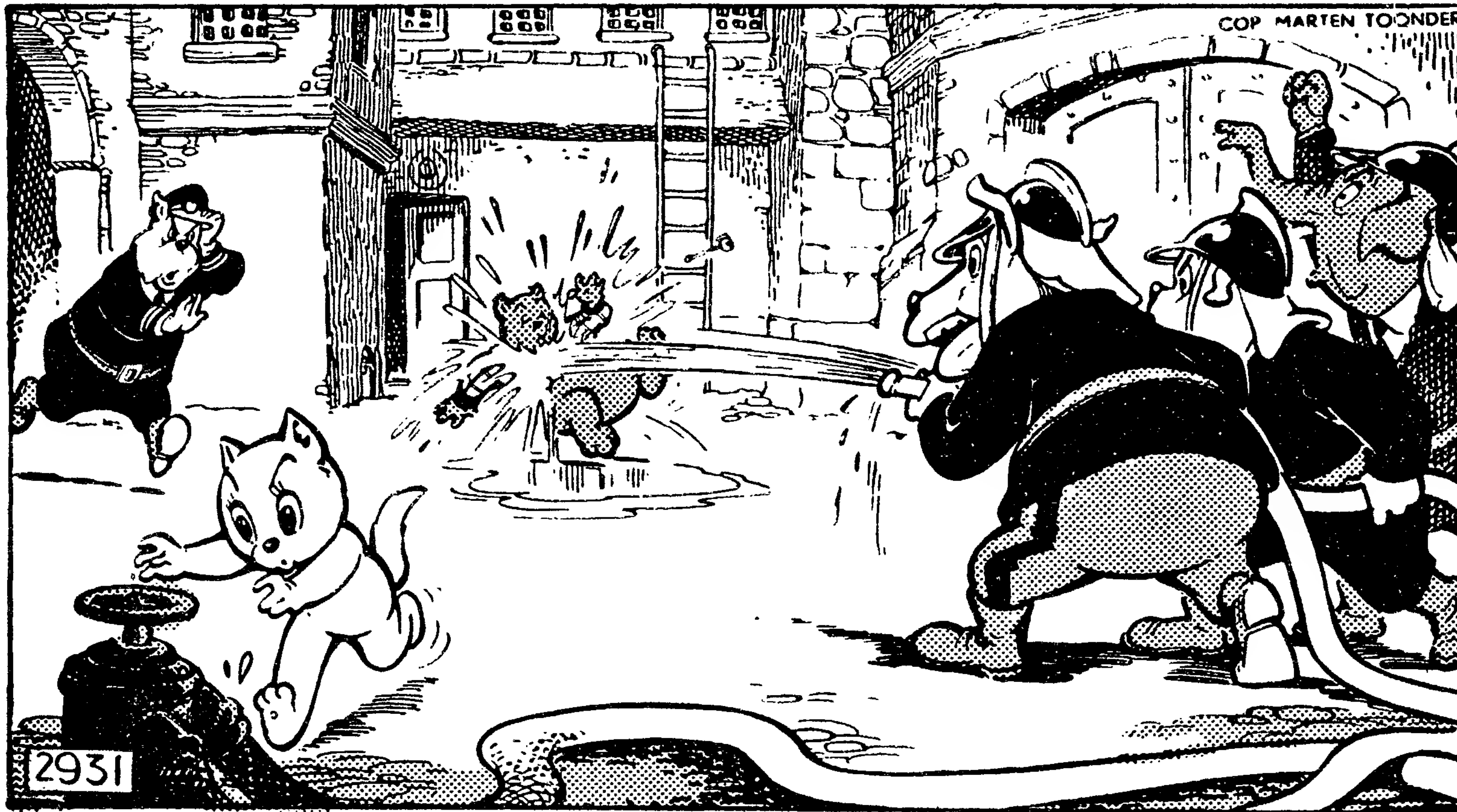

2930 Nauwelijks was de oude Kriegel verdwenen, of daar betrad heer Bommel reeds het terrein van de Rommeldamse brandweer.
„Ik begrijp niet, wat u hier wilt doen", zei Tom Poes, die hem zorgelijk volgde.
„Ik ga ernstig protesteren!" zei heer Ollie. „Stel je voor: de brandweer wil mijn huis in brand steken. Dat kan ik toch niet laten passeren? Hier past een ernstig en vermanend woord, jonge vriend, dat moet je begrijpen."
„Maar ik geloof niet, dat de brandweer dat wil doen", hield Tom Poes aan. „Die oude wraakgier heeft u wat wijsgemaakt. Hij heeft een of ander slecht plan, dat zult u zien!"
Heer Ollie luisterde echter niet. Hij wendde zich tot de commandant om die op hoge toon om rekenschap te vragen en hij merkte pas, dat Tom Poes gelijk had, toen het te laat was.
Want dat Kriegel inderdaad een bewrakingsplan had, zullen de opletten-de lezertjes al wel begrepen hebben.
De grijsaard had zich regelrecht naar het politiebureau gespoed om de commissaris te spreken.
„Kom gauw mee!" riep hij uit. „Er is geen ogenblik te verliezen. Er ge-beuren vreselijke dingen bij de brandweerkazerne.
Zijn krijsende stem en zijn verwrongen trekken maakten grote indruk op de politiechef. Die greep dan ook onmiddellijk zijn pet en snelde achter de oude aan naar buiten.
„Alweer de brandweer!" snauwde hij. „Wat is er nu weer aan de hand met die lieden? Wat voor vreselijke dingen bedoelt u?"
„Slechtheid en waterspuiterij!" jammerde de ander. „Het schreit om wraak wat daar gebeurt!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

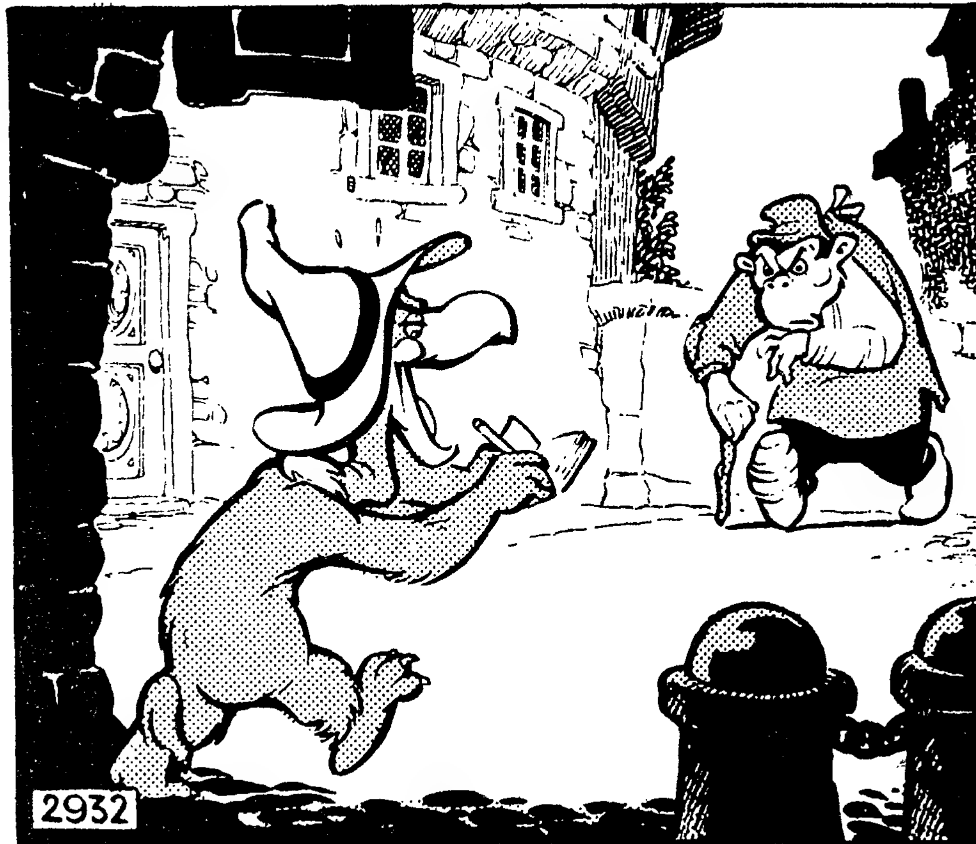

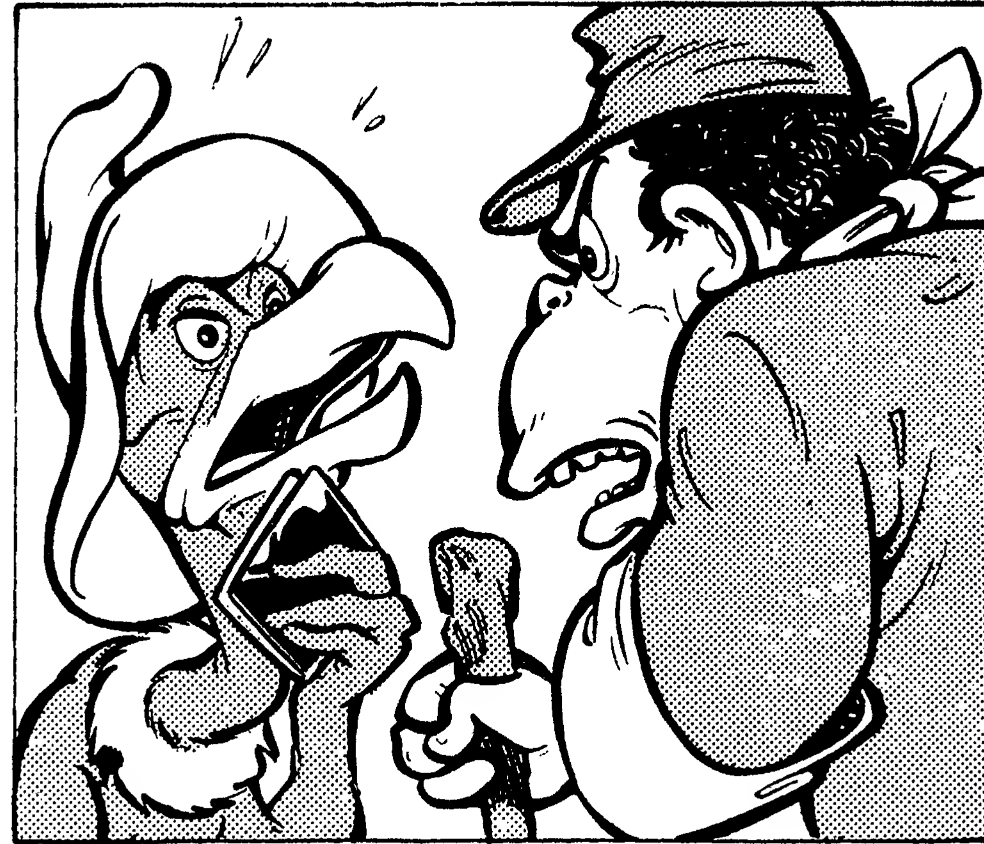

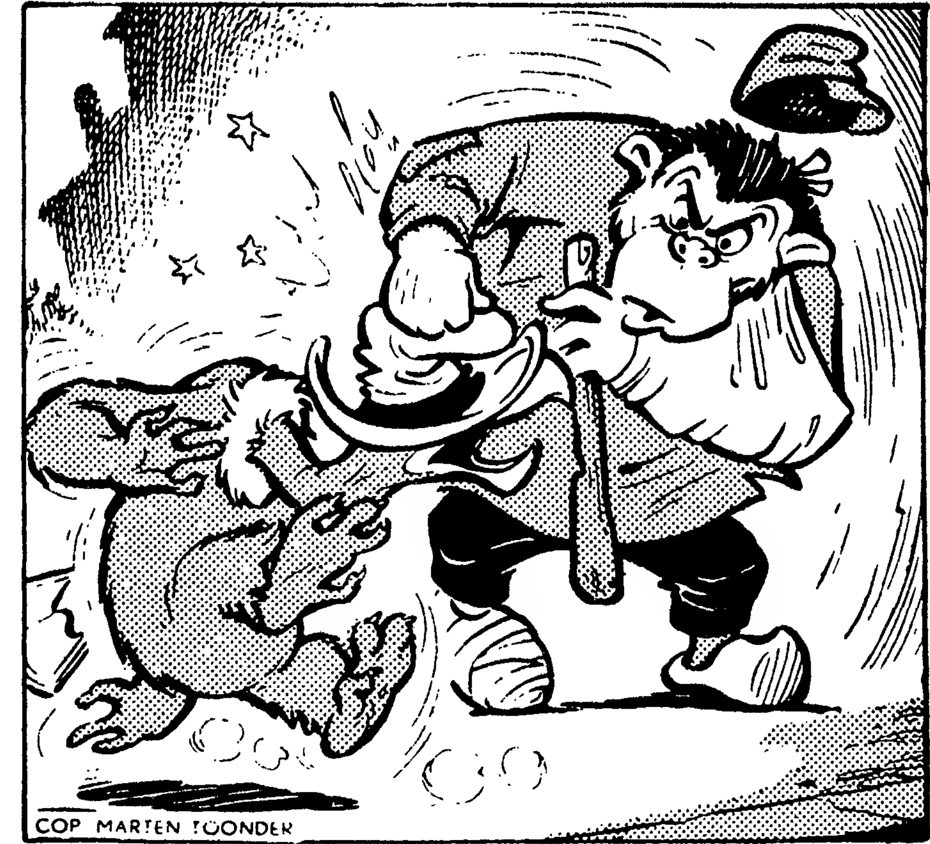
2931 Heer Bommel wendde zich dus tot de commandant om die op hoge toon om rekenschap te vragen.
De hooggeplaatste brandweerder bevond zich op het kazerneterrein en was met enkele spuitgasten doende om een aantal slangen uit te rollen toen hij heer Ollie in het oog kreeg. „Daar is hij!" riep hij uit. „De kazerne in brand steken, hè. We zullen jou een lesje geven!"
„Wat bedoelt u?" vroeg heer Bommel uit de hoogte. „U wilt mijn fraaie, oude slot in brand steken en nu..."
Op dat moment traden de spuitgasten in aktie. Voordat heer Ollie het doel van zijn komst had kunnen toelichten, bevond hij zich in de blusbaan van drie stralen, zodat hij met grote kracht door een soort waterhoos tegen de grond gespoeld werd.
Gedurende enige tijd klonken zijn kreten zwak boven het gebruis en geklater uit, doch toen had Tom Poes de aansluiting van de slangen gevonden en de kraan dichtgedraaid. In de plotseling ingetreden stilte werd nu de barse stem van commissaris Bulle Bas hoorbaar.
„Wat betekent dit?" snauwde de politiechef.
„Oh... eh..." zei de commandant geschrokken. „Niks, meneer Bas, we geven alleen die lummel een lesje! Stel je voor, hij wou de kazerne in brand steken!"
„Dat gaat niet, vriend! Je gaat op de bon! En daarna zullen we die Bommel wel eens aan de tand voelen!"
„Dit werkt heel goed", mompelde de oude Kriegel, die het gebeuren om een hoek gadesloeg. „Twee bewrakingen in één! Een mooi geval!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

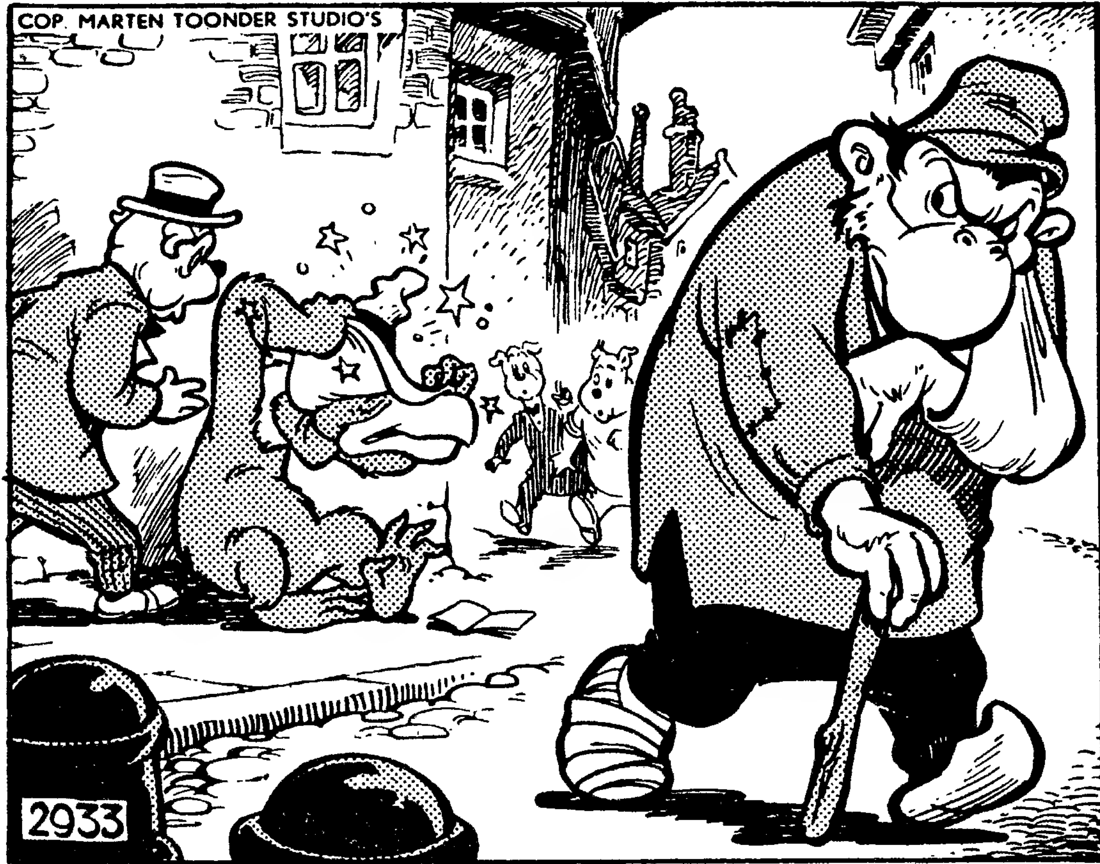

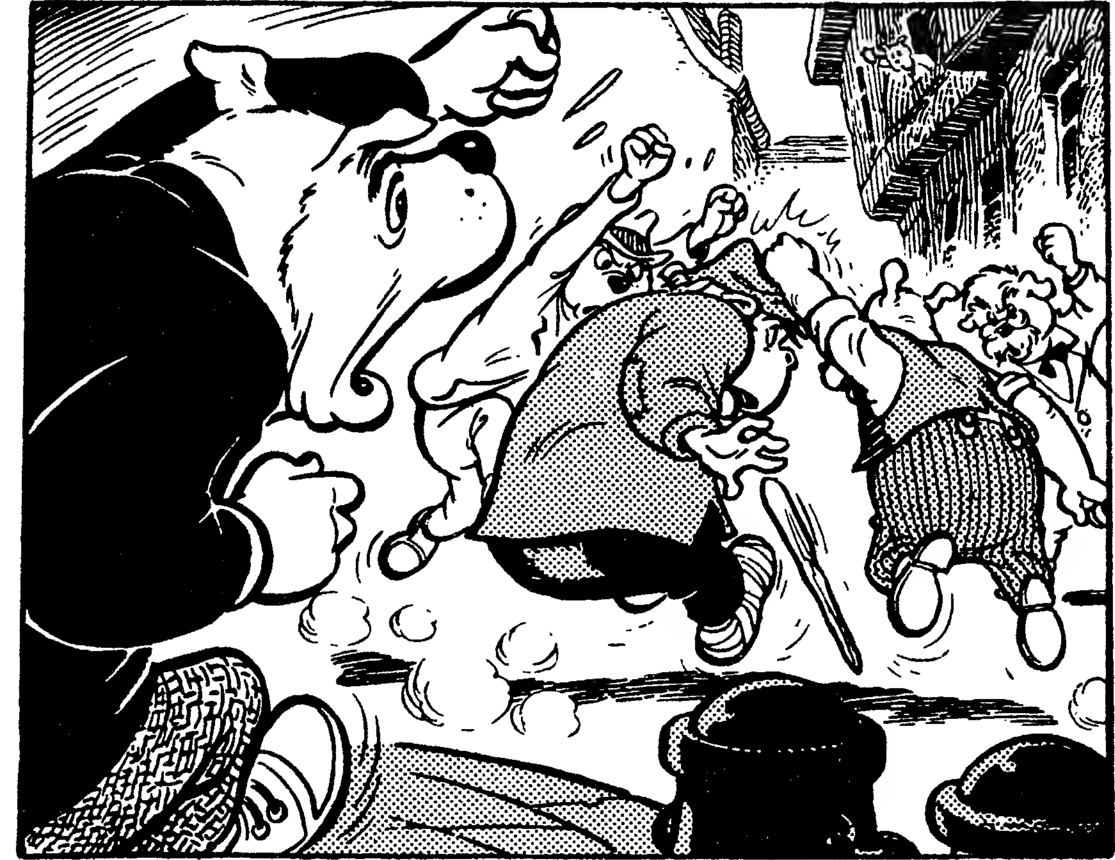
2932 De oude Kriegel was blij gestemd toen hij de brandweerkazerne verliet.
,,Nu eens even kijken'', mompelde hij, terwijl hij zijn notitieboekje tevoorschijn haalde. ,,Bommel heeft zijn portie gehad en die waterspuiters ook, want die hebben nu last met de politie. Die twee kan ik dus doorschrappen. Zo'n boekje is toch wel handig voor iemand met een zwak geheugen. Alleen staan er nog niet genoeg namen in. Ik heb hier alleen nog maar Tom Poes en de bediende Joost over. Komaan, ik mag niet verslappen. Er moet meer en meer bewraakt worden. De wereld is vol van ongerechtigheid en er ligt een breed terrein voor mij open.''
De grijsaard was zó vervuld van zijn mooie idealen, dat hij niet zag wie hem naderde. Hij schrok pas op toen hij een barse stem naast zijn hoed hoorde.
,,Zeg es!'' riep de stem. ,,Ben jij niet dat ventje dat de politie op mij af heeft gestuurd?''
,,Eh... ik weet het niet'', stamelde de oude, terwijl hij verward naar de zwaar-verbonden boer keek. ,,Ik heb een slecht geheugen en u staat niet in mijn boekje...''
,,Een slecht geheugen, hè?'' smaalde de landbouwer. ,,Je weet niets meer van die agenten die op mij geschoten hebben, hè? Dat vergeet je maar liever, hè? Maar ik niet, hoor. Ik weet het nog best. Hier, dat is voor jou!''
Met deze woorden gaf de boer een verbitterde vuistslag op de schedel van de grijsaard, zodat de hoed hem diep over de snavel gleed.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2933 De boer Slobbersma was een dwarse, onbehouwen klant. De lezertjes zullen zich nog wel herinneren, dat hij zelfs niet had geschroomd om zonder vergunning een varkenshok op te trekken. Van zo'n figuur kan men alles verwachten en het zal dan ook geen verwondering wekken, dat hij nu niet aarzelde om de oude Kriegel de hoed over de snavel te slaan.
De grijsaard bood geen tegenstand. Hij had goed begrepen dat in dit land iedereen gestraft wordt die eigen rechter speelt en daarom liet hij zich onmiddellijk op de straatstenen vallen, terwijl hij in een luid gejammer uitbarstte. De ander liet zijn knuppel zinken en keek wat verbaasd naar de schreiende oude. Toen haalde hij de schouders op en liep voldaan verder.

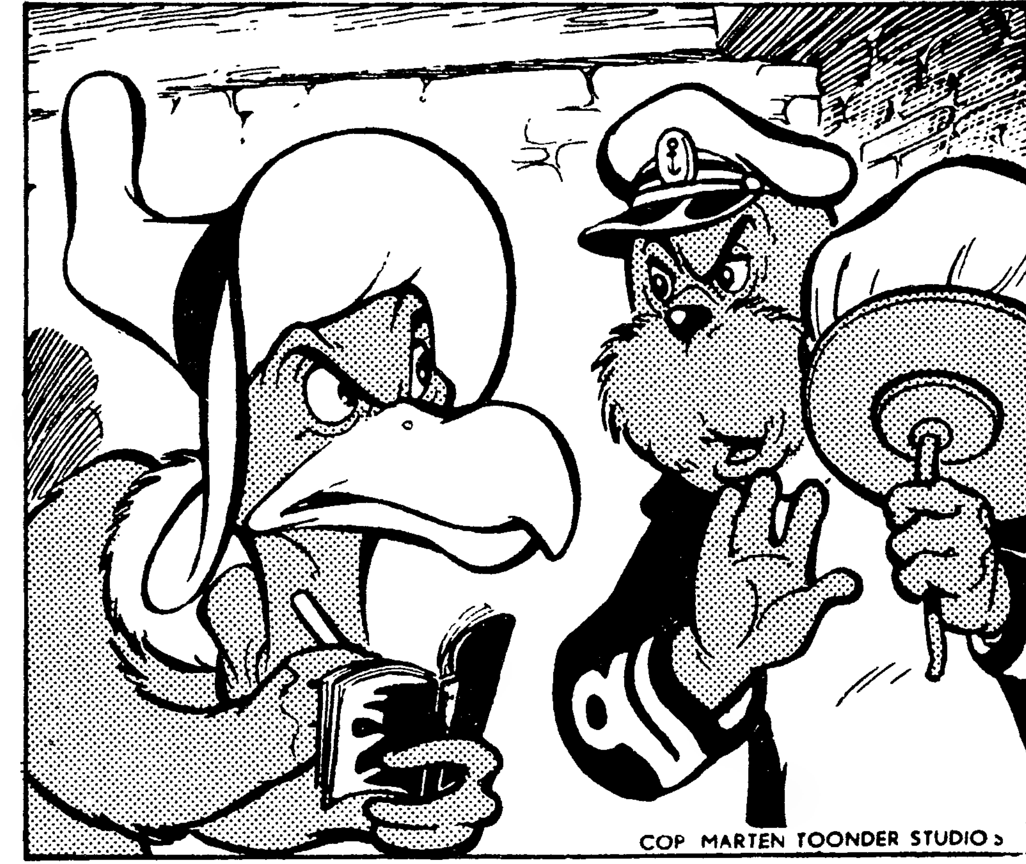
„Dat zal hem leren!" mompelde de verharde landbouwer. „De lafaard! De politie op iemand afhitsen kan hij. Maar als hij een tik krijgt, gaat hij grienen. Bah!"
Kriegel's geween was echter geen lafheid, zoals al spoedig zou blijken.
„Boehoe!" zo riep hij uit. „Is er dan niemand, die een zwakke, oude vreemdeling helpt? Kan men in deze zondige stad dan zomaar mishandeld worden? Is er dan niemand die inziet hoe dit om wraak schreeuwt?"
Dit hartbrekende geschrei trof verschillende voorbijgangers, die getuigen van de slag waren geweest. En omdat de Rommeldammers een gevoelig volkje zijn dat het altijd voor de zwakke opneemt, stortten zij zich gezamenlijk op Slobbersma, om hem zijn streken af te leren.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

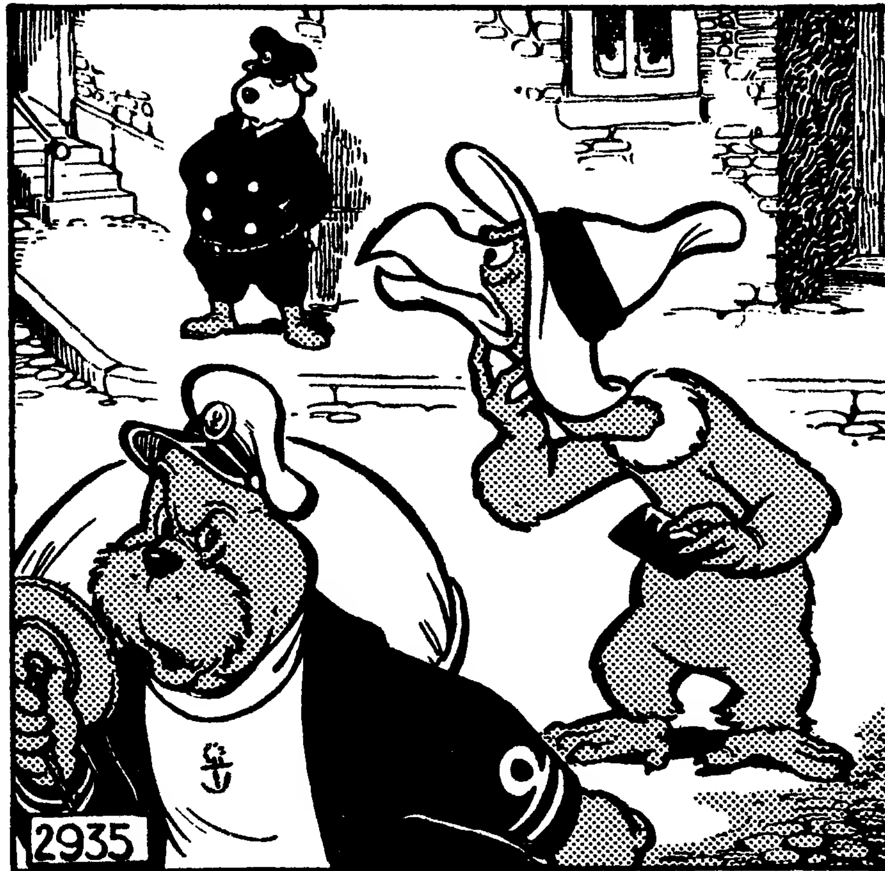

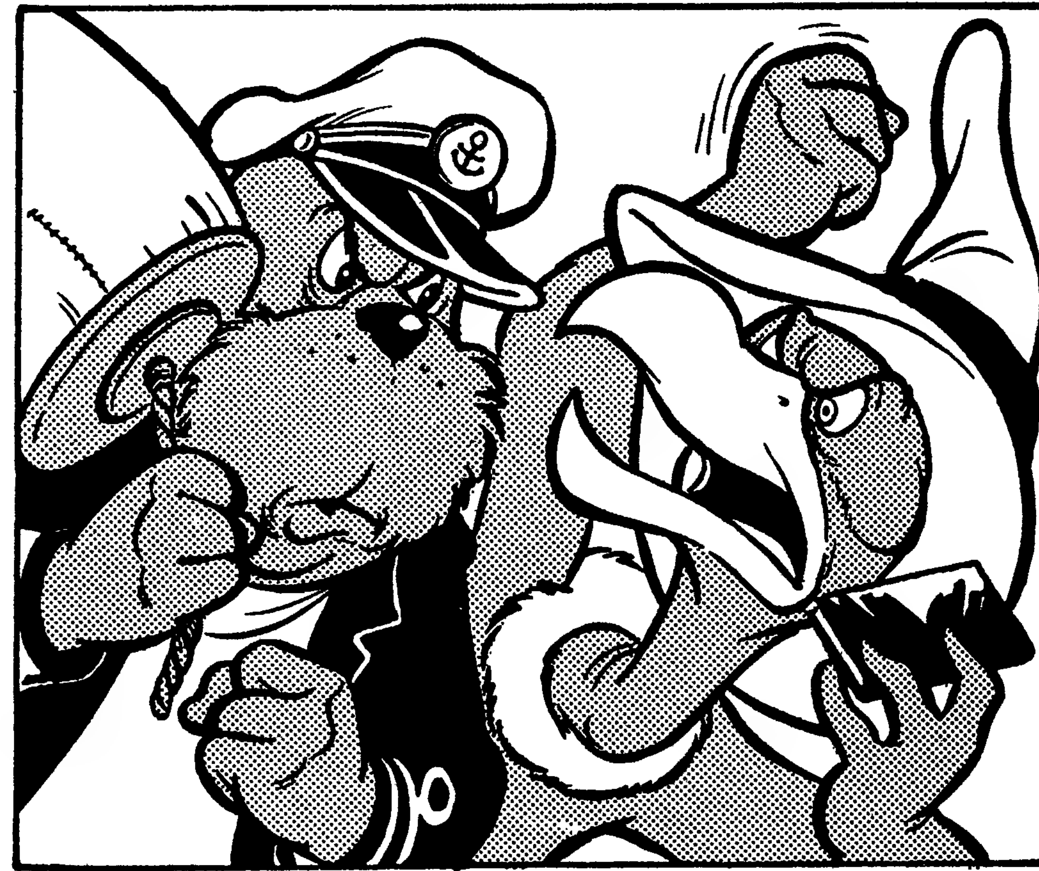

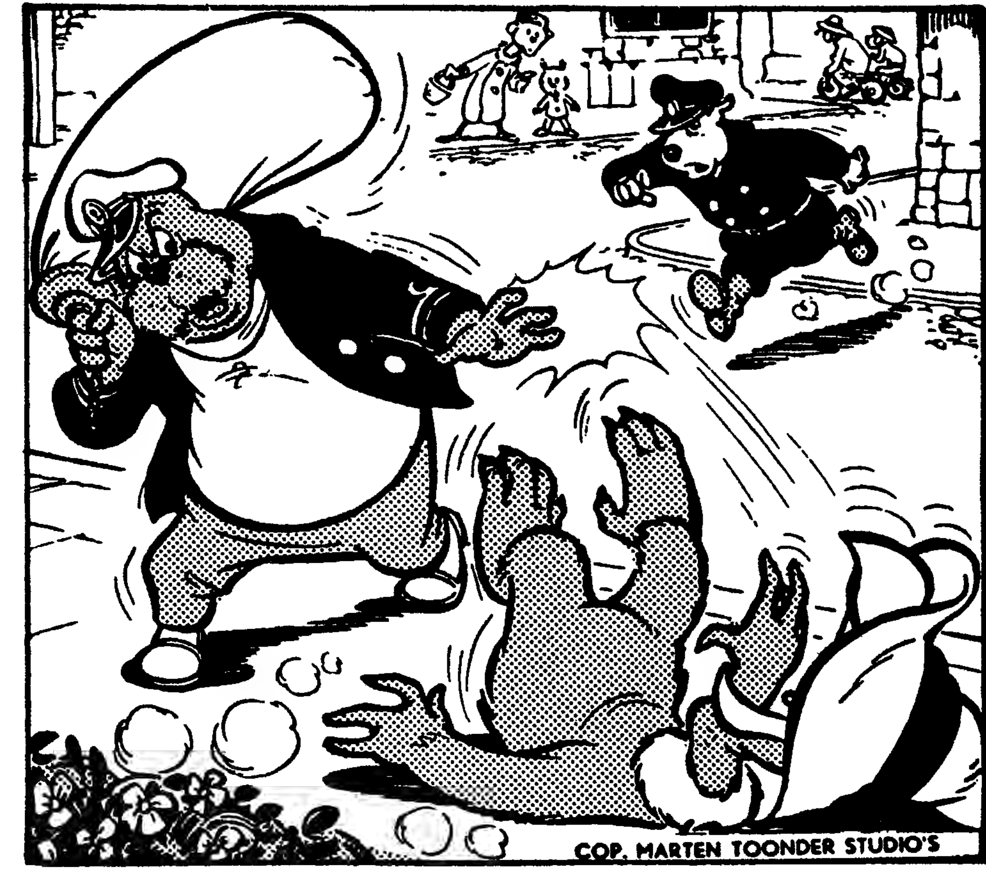
2934 De oude Kriegel hervatte voldaan zijn wandeling. „Wanneer men het goed aanpakt, hoeft men zich hier niet af te matten met bewrakingen", prevelde hij. „Het werk wordt hier door anderen gedaan. Men moet daar even aan wennen, maar er zit iets in. En wanneer men alles maar goed in zijn boekje heeft staan kan het niet mis lopen..."
Op dat moment viel zijn blik op de naderende gestalte van kapitein Wal Rus. De gezagvoerder was op weg naar de 'Albatros' omdat zijn vakantie weer om was en nu wilde het toeval, dat zijn pad dat van de grijsaard kruiste.
„Die ken ik", dacht Kriegel. „Ik weet niet meer waarvan, want hij staat niet in mijn boekje, maar ik voel dat ik met hem nog iets te verrekenen heb. Dat moet ik uitzoeken!"
Hij verhaastte zijn schreden en hield de zeerob staande. „Dat loopt daar maar alsof er geen gerechtighgeid bestaat!" kraste hij. „Ik heb je eerder gezien en ik weet zeker, dat je me leed hebt gedaan. Wanneer was dat?"
„Huh?" gromde Wal Rus. Hij bekeek de oude verbaasd en toen verscheen er een grimmige trek op zijn verweerd gelaat. „Wel alle donders!" riep hij uit. „Als dat die overgehaalde wraakgier niet is! Hoe kom jij hier, meneer? Ik weet zeker, dat ik jou in een sloep heb gezet omdat ik je niet langer aan boord wilde hebben. Ben je hierheen komen roeien?"
Kriegel gaf daar geen antwoord op. Hij had het te druk met het maken van aantekeningen in zijn zwarte boekje. Want door de eenvoudige woorden van de gezagvoerder herinnerde hij zich plotseling de gebeurtenissen uit het mistige verleden weer...

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

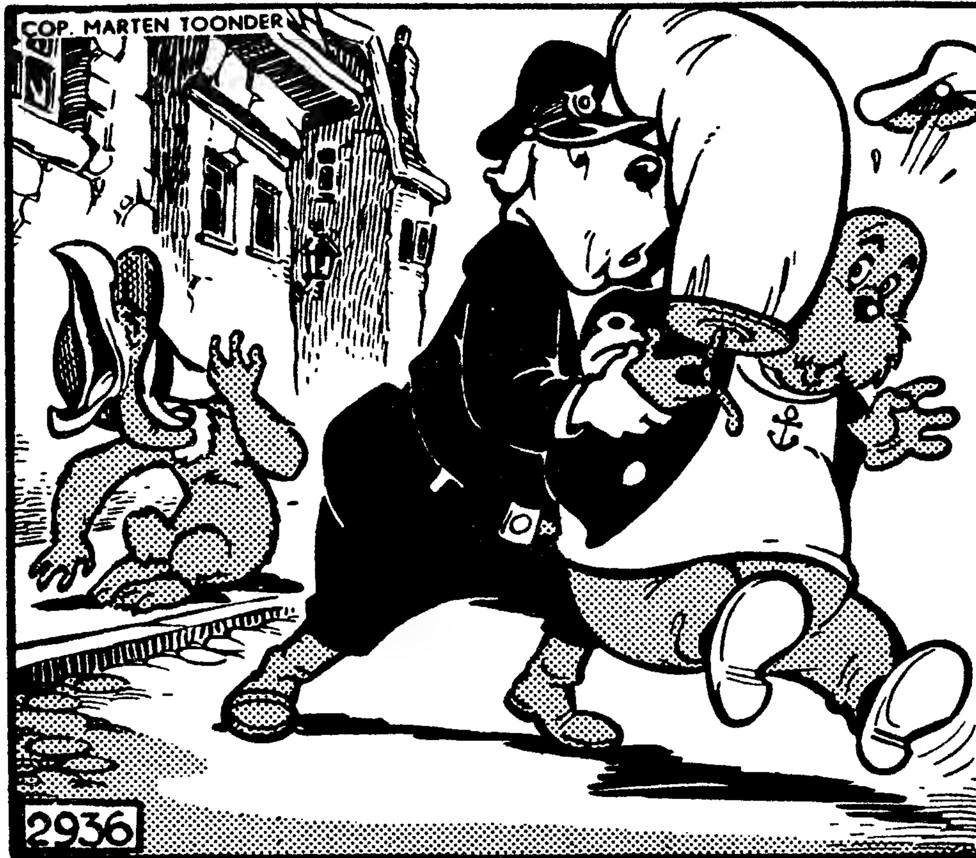

2935 De oude Kriegel noteerde alles in zijn boekje en toen hij daarmee klaar was begreep hij, dat hier een eerste klas bewrakingsgeval voor hem stond.
Het vurige Knekelpiek-bloed begon in hem te bruisen zodat het hem de uiterste moeite kostte om zich in te houden. Op dat moment viel zijn blik op een agent van politie, die niet ver van daar de orde stond te bewaren.
„Aha!" riep hij uit. „Daar is het recht. Hier kan meteen vergolden worden!"
„Meneer, schei uit met je misselijke praatjes!" snauwde Wal Rus. „Je hoed bevalt me niet en je gezicht nog minder. Je bent een overgehaalde landkakelobbes! Dat dekselse geklets over wraak kan je hier beter laten, want anders kom je raar te pas!"
„Zo! Nog dreigen ook!" kraste de grijsaard. „Het is dus nog niet genoeg, dat je me in volle zee in een sloep hebt gezet en dat je me in mijn mooie vaderland met vaten hebt gegooid! De slechtheid straalt van je grof gelaat! Ach, had ik maar een staafje dynamiet, een klein staafje maar! Zelfs enig buskruit zou voldoende zijn!"

„Zes es!" zei de gezagvoerder, die zijn geduld begon te verliezen.
„Ja, dreig maar!! krijste de oude met overslaande stem, zodanig, dat de agent op de straathoek opmerkzaam werd. „Dreig maar! Ik, arme, bejaarde vreemdeling moet me machteloos laten beledigen, terwijl alles hier om wraak schreeuwt! Bestaat er dan geen gerechtigheid meer?"
„Hier heb je gerechtigheid!" bulderde Wal Rus. Hij gaf de kakelende oude een duw, die hem op het plaveisel wierp en wilde zijn weg vervolgen. Doch nu kwam de politiebeambte in aktie.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

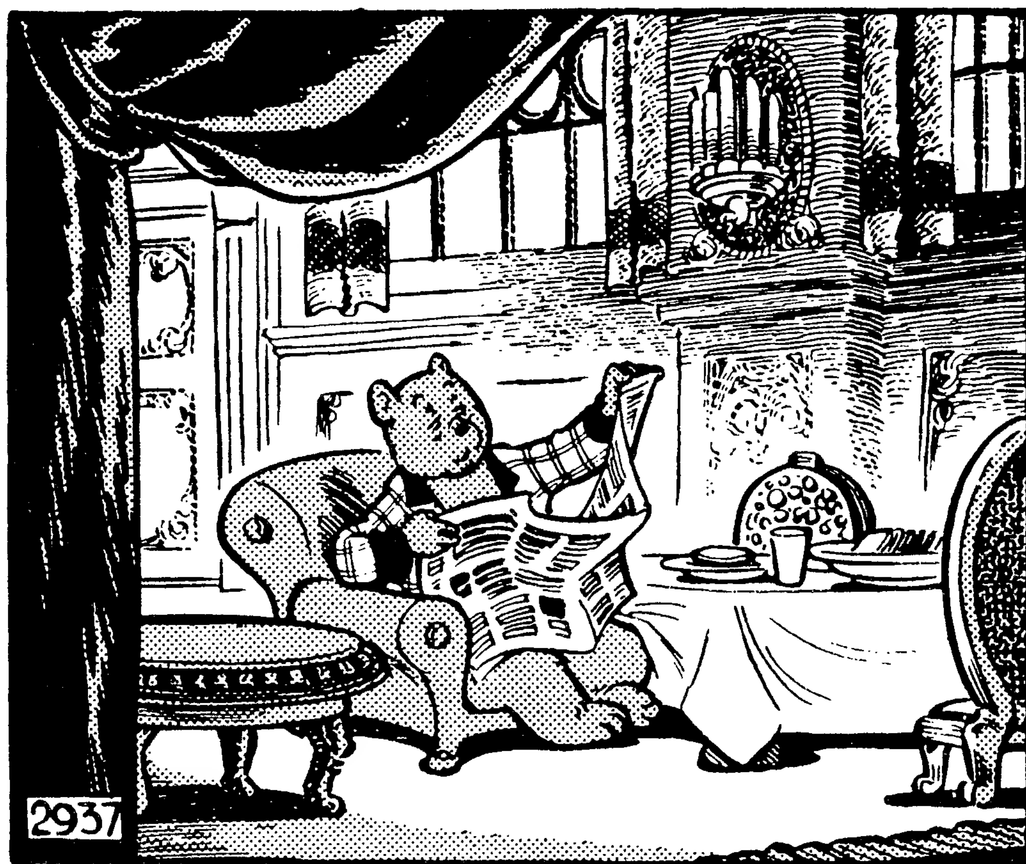
2936 De agent A. J. Steenslijper was getuige geweest van het ruwe tafereel. Toen de oude Kriegel jammerend ter aarde stortte, was de beambte reeds ter plaatse.
„Dat zag ik nu eens net," sprak hij, terwijl hij kapitein Wal Rus in de kraag vatte. „Bedreiging en mishandeling van een weerloze grijsaard. Dat is niet zo fraai, hoor! U moest maar eens mee naar het bureau gaan."
Het hielp niet, dat de beklagenswaardige gezagvoerder uiteenzette, dat de 'Albatros' op vertrek lag, zodat hij geen tijd had. En ook luisterde de ijverige politieambtenaar niet naar zijn bewering, dat Kriegel hem het bloed onder de nagels vandaan had gehaald. Orde moet er zijn en daarom werd hij met zachte drang in de richting van het politieburau geduwd.
Toen het groepje uit het gehoor was verdwenen staakte de oude zijn geschrei. Hij stond op, trok zijn hoed in de ogen en maakte zich gereed om zijn weg te vervolgen.

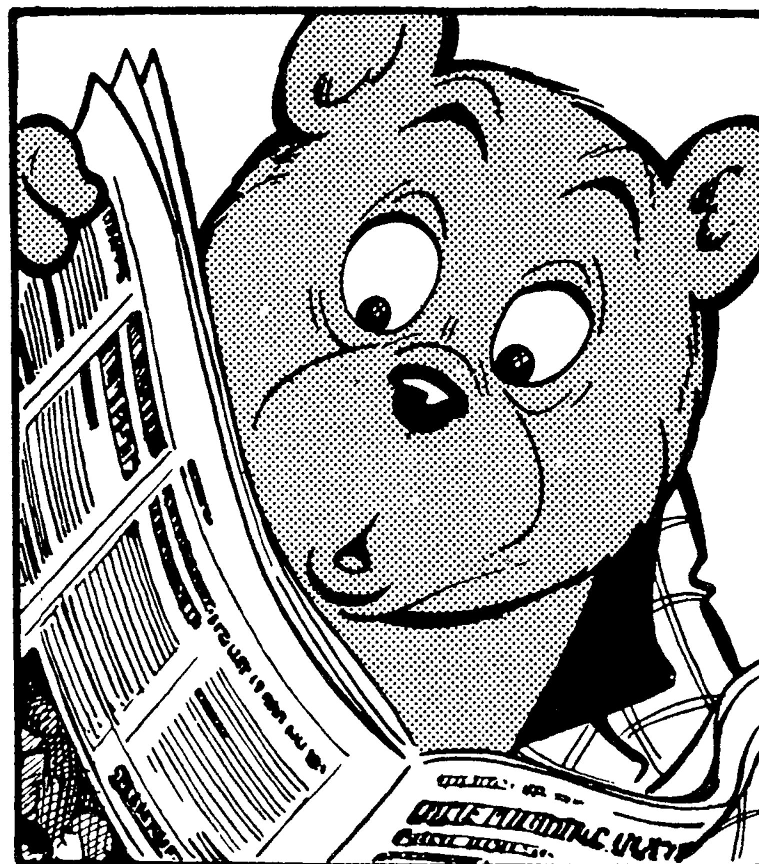
Doch nu werd hij aangesproken door de journalist Argus, die plotseling uit het niets opdook.
„Dag opa," zei de reporter opgeruimd, „ik heb je in de gaten, want ik volg je al een tijdje."
„Dat schreeuwt om wraak!" begon de grijsaard. Maar de ander hief kalmerend de hand op.

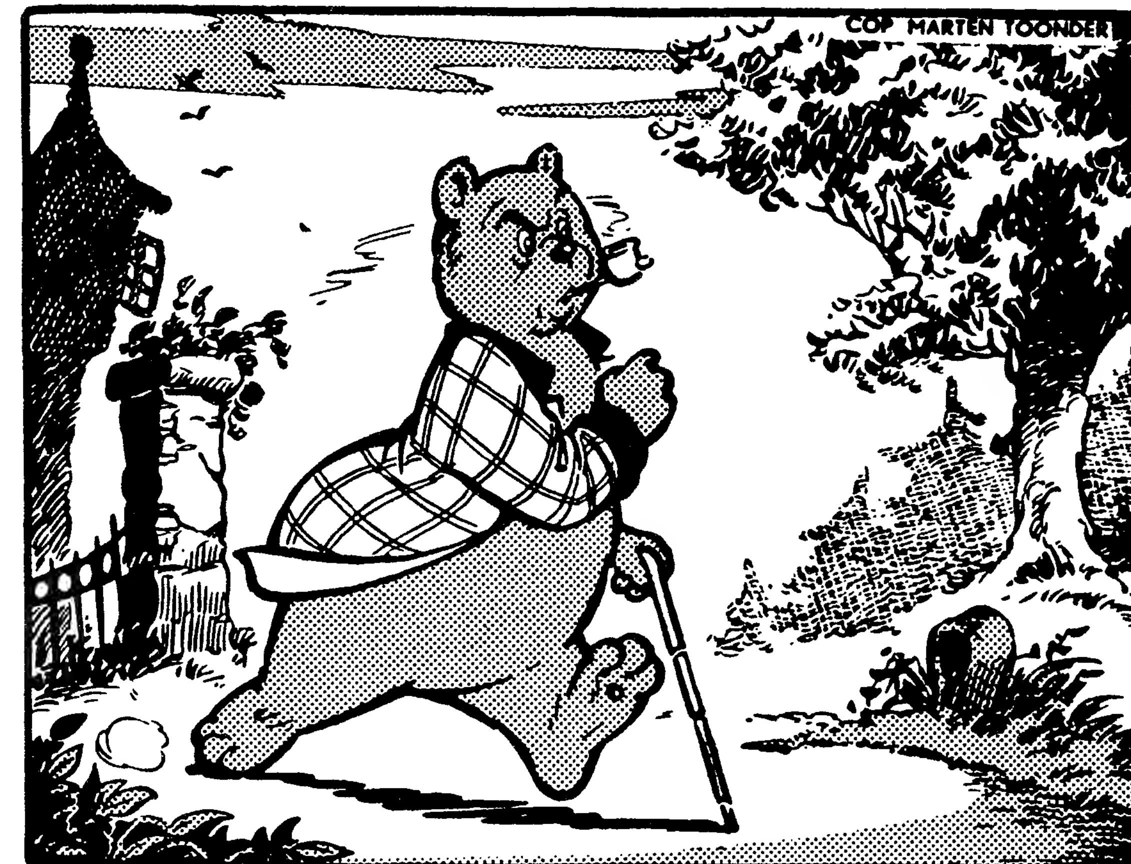
„Integendeel," zei hij, „je gedoe interesseert me. Ik schrijf in de Rommeldamse Koerier en daarom ben ik altijd voor een stuntje te vinden. Je kent dat. Als je het goed vind, zou ik een stukje over je willen schrijven, dat zal de lezers interesseren. Vertel me nu eens rustig wat je met bewraken bedoelt en waarom je de boel hier zo op stelten zet."
„Aha!" zei Kriegel. „Voor de krant, hè? Dat is wat anders. Dan heb ik een goed verhaal, ventje. Schrijf maar op!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

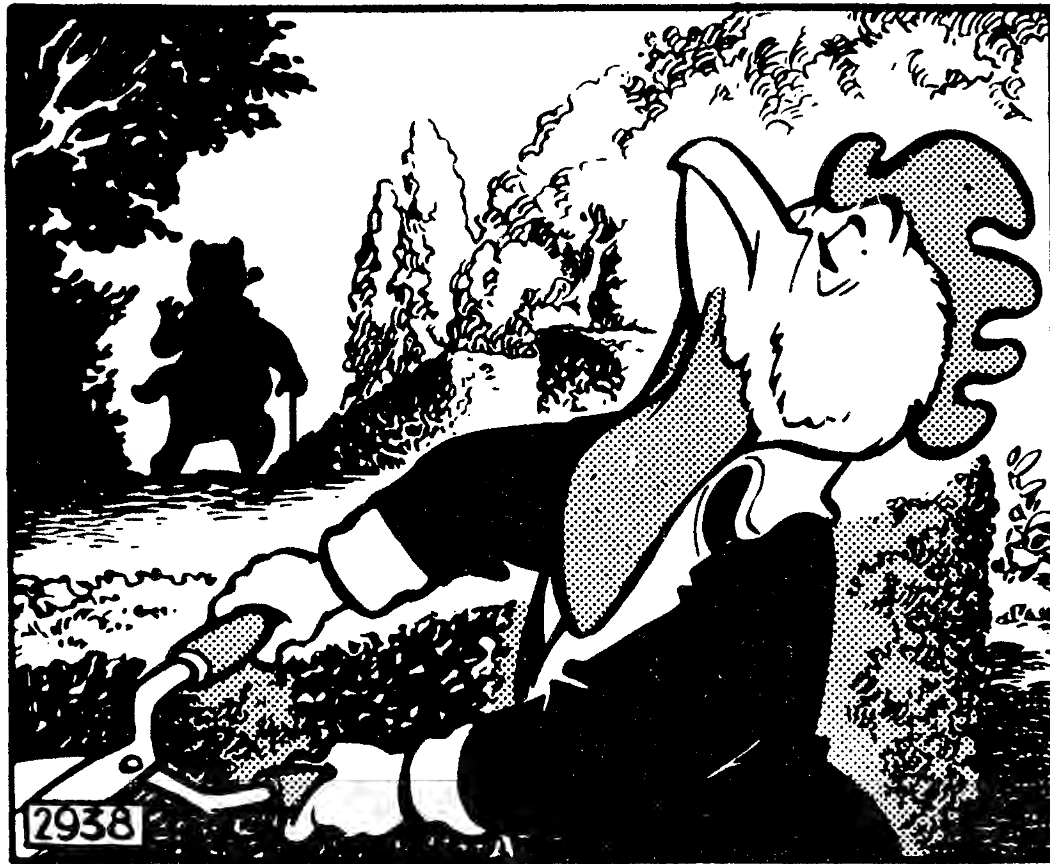

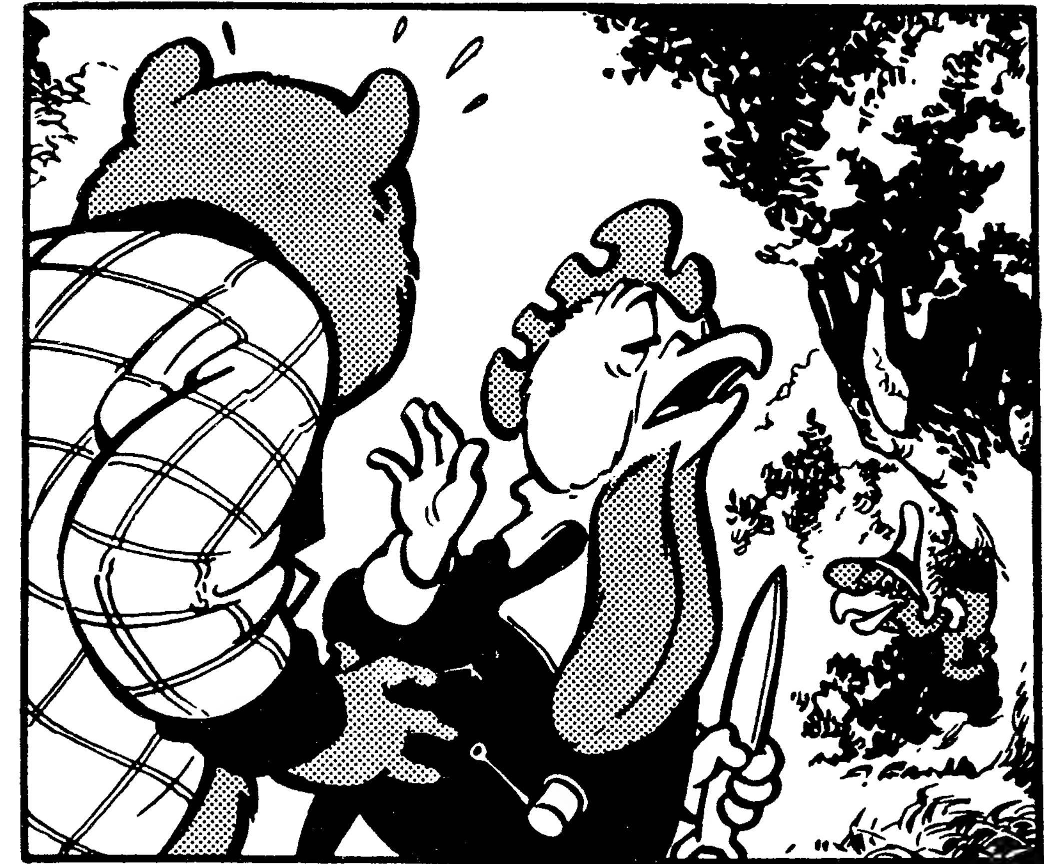
2937 Toen heer Bommel de volgende morgen zijn ochtenblad openvouwde, viel zijn oog meteen op een artikel van de journalist Argus, dat met pakkende kopjes versierd was.
„Een frisse wind door onze versufte gemeente," las hij onthutst. „Zijn wij ingeslapen? Waar zijn de jongens van Jan de Wit?"
„Dat zou ik ook wel eens willen weten," mompelde heer Ollie en hij las aandachtig verder.
Het bleek hem al spoedig, dat hij in een muffe tijd leefde waarin iedereen zich glimlachend de kaas van het brood liet eten. Het dappere voorgeslacht had vergeefs roemruchte daden gepleegd en Rommeldam opgestuwd in de vaart der gemeenten. „De tegenwoordige generatie zit geheel verslapt in de bioskoop!" riep de schrijver uit. „Het is geen wonder dat wij afgezakt zijn tot een derderangs stadje. Maar dank zij het frisse initiatief van de onbezoldigde gemeentebewraker Kriegel zal dit anders worden. Er zal getoond worden, dat wij nog kunnen strijden voor ons recht! Deze gehele tijd schreeuwt om vergelding. Welnu, wij zullen vergelden!"
Heer Bommel liet ontsteld zijn krant zakken.
„Dit gaat te ver!" mompelde hij. „Hier kan men niet werkeloos bij blijven zitten. Als heer zijnde heeft men het toch al moeilijk genoeg in deze tijd. Nee, deze ruwe taal kan ik niet laten passeren!"
En met deze woorden vatte hij zijn wandelstok en schreed de deur uit om een gesprek met de markies Van Cantecler de Barneveldt te gaan houden.
„Als lieden van onze stand niet pal staan blijft er niets van de cultuur over, als men begrijpt wat ik bedoel," dacht hij. „Dat zal de markies toch wel met me eens zijn."

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

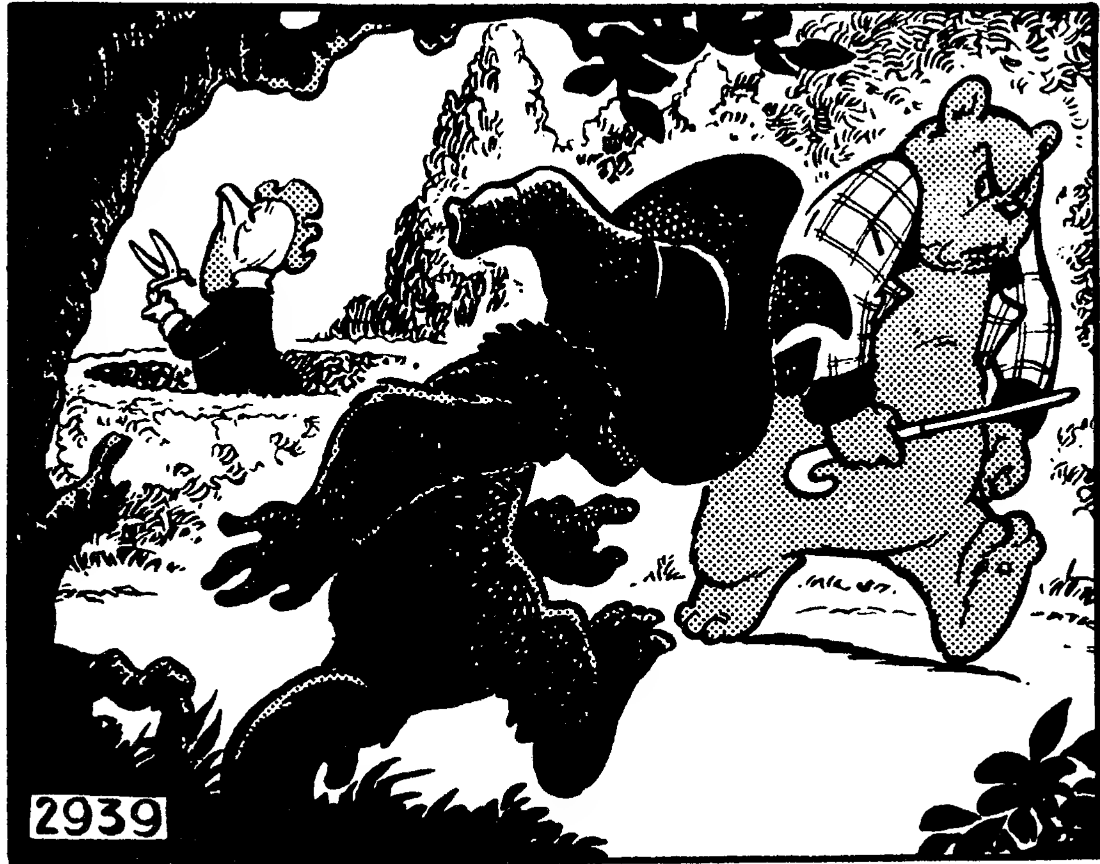

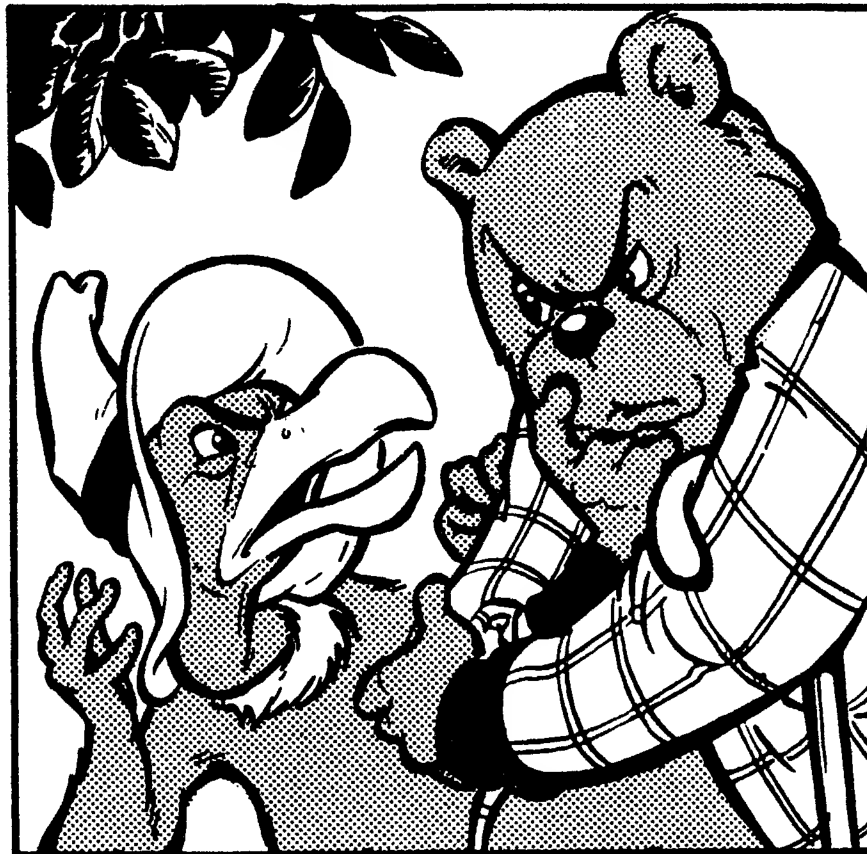
2938 De markies was doende met het knippen van zijn haag. Deze lichte bezigheid verschafte hem in de herfst veel genoegen.
„Men voelt zich dan één met de natuur," plachț hij te zeggen. „De vogels trekken, de bladeren vallen en wat achter blijft wacht kaal op de wintertijd. Et voilà; ook de liguster doet mee aan het jaargetijde!"
De edelman keek dan ook gestoord op toen hij onverwacht werd aangesproken door heer Bommel.

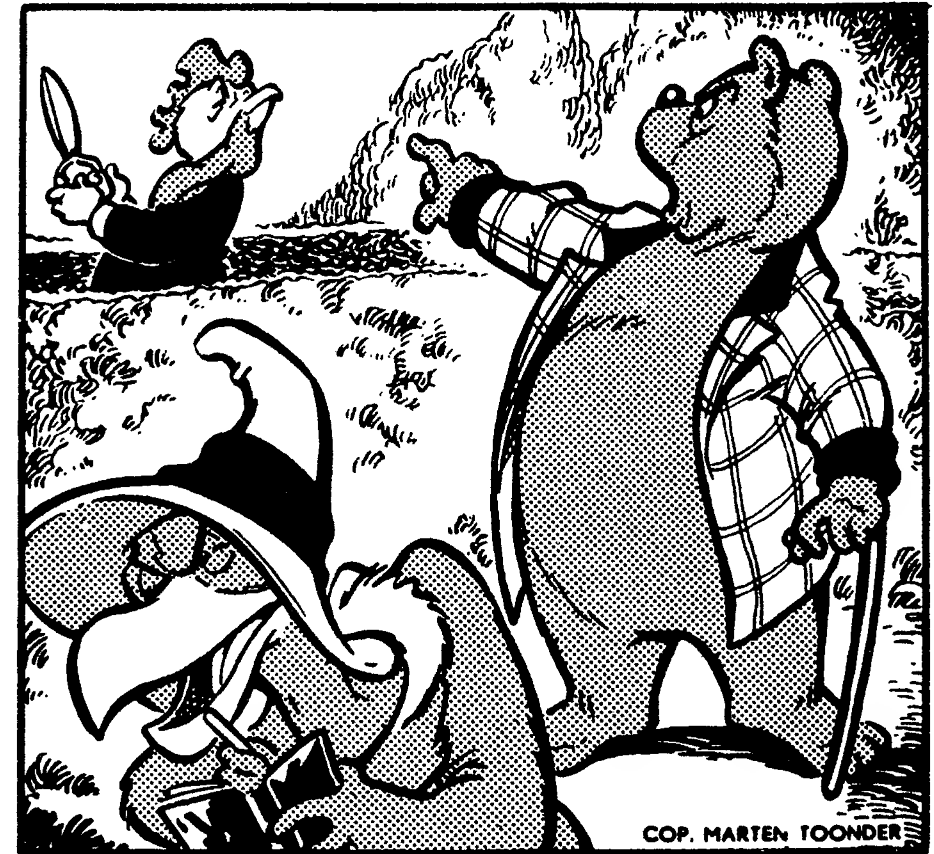
„Hebt u vanmorgen de krant gelezen?" vroeg deze na een korte groet. „Het is werkelijk een schandaal..."
„'s Morgens lees ik geen krant," zei de markies koeltjes. „Ik heb een avondblad. En bovendien heb ik geen interesse in uw schandaal-blaadje, amice!"
„Ik heb geen schandaal-blaadje!" riep heer Ollie uit. „Ik bedoel, dat het een schandaal was wat Argus schreef over de gemeente-bewraker en zo. Dat gedoe over wraak, bedoel ik! Dat gepraat over een frisse wind..."
„Parbleu," hernam de edelman, „bespaar me uw vulgaire taal... eh... Bommel! Ge stoort me!"
„Maar begrijp dan toch wat ik bedoel!" riep heer Ollie geplaagd. „Wij heren moeten optreden tegen zulke gedachten! Als wij het niet doen gaat al het mooie te gronde!"
„Wie moeten optreden?" vroeg de ander, de wenkbrauwen fronsend.
„Wij heren!" schreeuwde heer Ollie. „Lieden van onze stand, als u begrijpt wat ik bedoel!"
„Nee, dat begrijp ik niet," sprak de edelman, „ik heb weinig omgang met lieden van uw stand!"
In de drukkende stilte die nu inviel klonk een zacht gekras. Het was de oude Kriegel, die van achter een boom het toneeltje gadesloeg.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

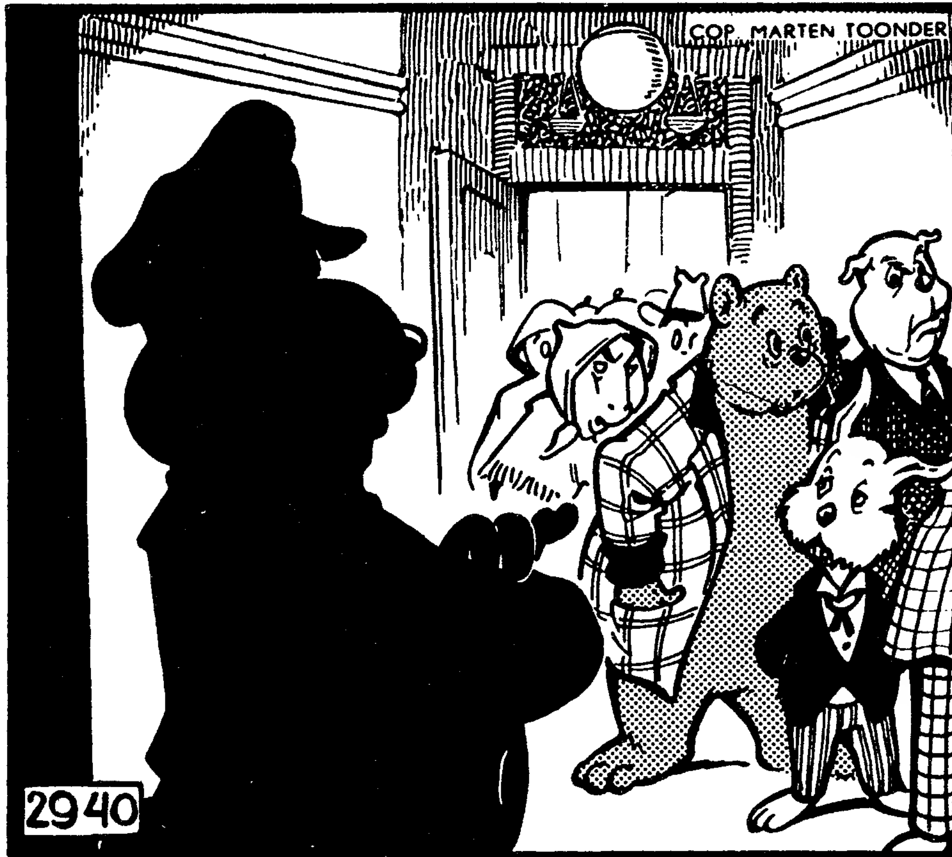

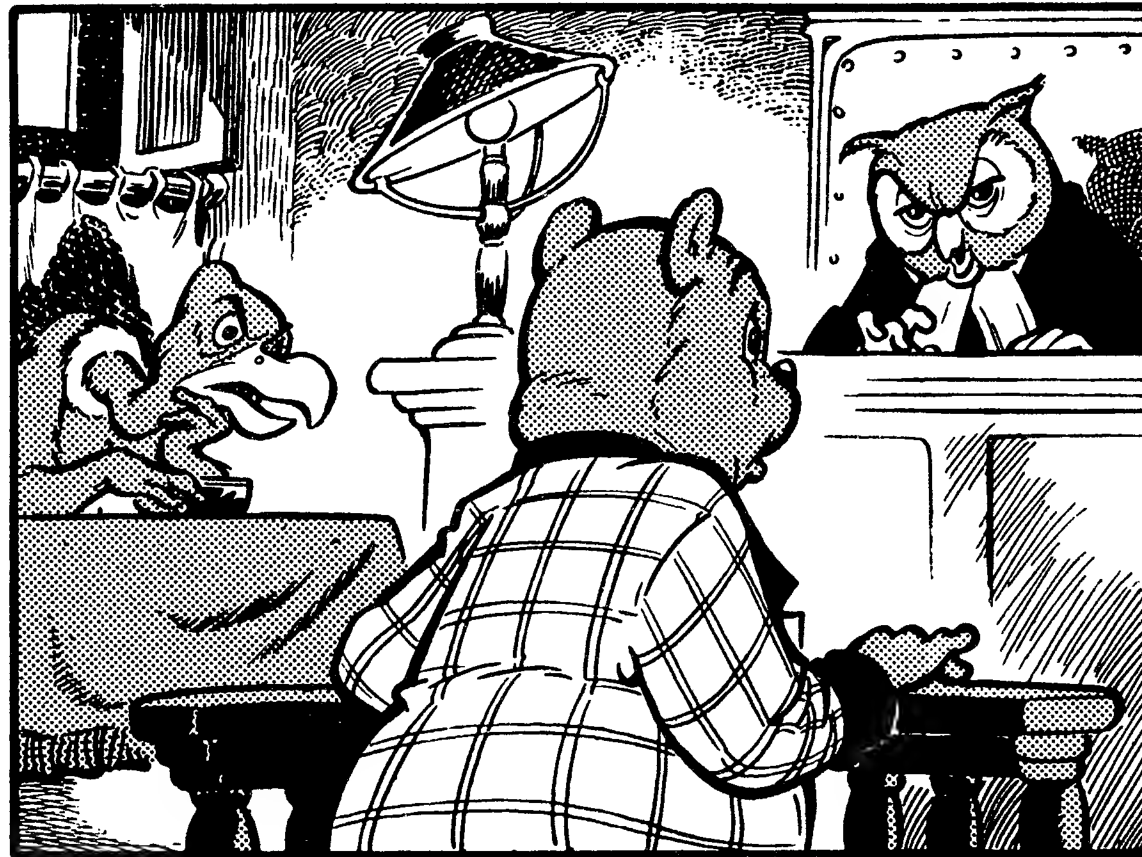

2939 Heer Bommel slikte moeilijk. Hij wierp een schroeiende blik op de markies, doch deze had zijn bewerking van de haag hernomen en schonk er geen aandacht aan.
„Grrmpf!" zei heer Ollie ingehouden. Toen wendde hij zich om en verliet het vreedzame toneel.
„Bah!" zei de oude Kriegel, die vanachter een struik opdook. „Dat zag ik nu eens net!"
„Huh?" snauwde heer Ollie. „Wat?"
„Bah!" herhaalde de grijsaard. „En nog eens bah! Is dat een houding? Wat een slappe vertoning! Zo gaat alles ten gronde! Heb je dan geen trots meer? Wat zou je goede vader zeggen, als hij dit had meegemaakt?"
Heer Ollie bleef getroffen staan.
„Zo heb ik het nog niet bekeken," mompelde hij. „Wat zou mijn goede vader zeggen?"
„Hij zou zeggen, dat je een sukkel bent!" riep de oude. „Hij zou zeggen, dat de beledigingen van die markies om wraak schreeuwen! Hij zou zeggen, dat een Bommel zoiets niet neemt!" „O!" prevelde heer Ollie. „O, ja. Juist. Hm. Zoiets zou hij zeggen. Trouwens, ik neem het ook niet!"
Met deze woorden richtte hij zich op. Er verscheen een nieuw licht in zijn ogen, terwijl hij diep adem haalde. „Ik neem het niet!" riep hij met krachtige stem tot de rustig knippende edelman. „Je bent een boleet!"
„Daar kan hij het mee doen," zei heer Bommel, terwijl hij tevreden naar huis liep.
De oude Kriegel echter maakte voldaan een aantekening in zijn boekje.
„Dit is een duidelijke belediging!" riep hij over zijn schouder naar de verraste markies Van Cantecler. „Daar moet u een rechtzaak van maken. Ik zal uw getuige zijn!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

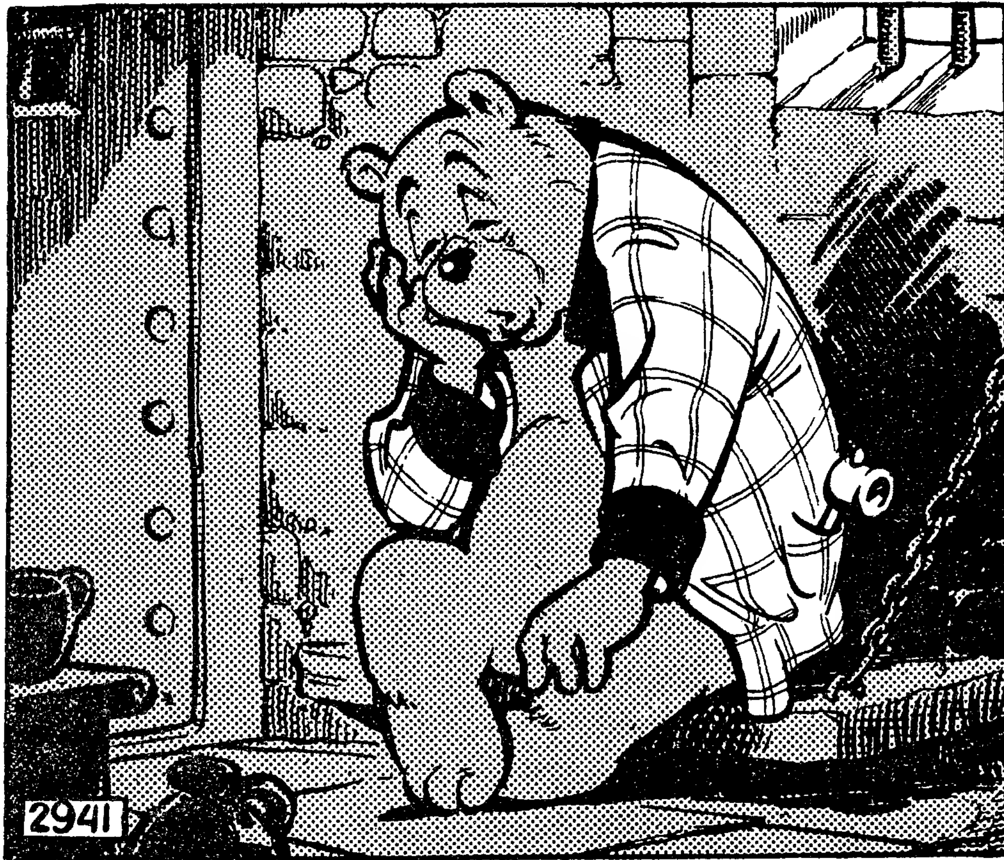

2940 Zo werd heer Bommel dus voor de rechtbank gedaagd wegens belediging van een edelman. Een lange rij van medebeklaagden wachtte teneergeslagen op het afroepen van de namen.
Want de gemeente-bewraker Kriegel vatte zijn taak ernstig op. Steeds wanneer er ergens een twist of een meningsverschil dreigde, was hij ter plaatse om de gebruikte benamingen te noteren en overal bood hij zijn diensten als getuige aan.
Door deze ijverige plichtsbetrachting was de rechter overbelast geraakt en toen heer Bommel aan de beurt was om gehoord te worden, was zijn stemming zeer geprikkeld.
„U hebt de markies Van Cantecler het woord 'boleet' toegevoegd!" sprak hij streng. „Is dat juist?"
„Hij heeft mij gesard. Als Bommel en als heer kon ik dat niet nemen. Trouwens, mijn goede vader zou het niet hebben goedgekeurd!"
„Dat is hier buiten de orde," hernam de magistraat. „Hebt u gescholden of niet?"
„Hij heeft gescholden!" zei de oude Kriegel uitsloverig. „Ik heb het zelf gehoord, edelachtbare. Boleet zei hij!"
„Mooi," vervolgde de rechter. „Hebt u dat gezegd, beklaagde?"
„Ja," riep heer Bommel getergd, „maar ik....."

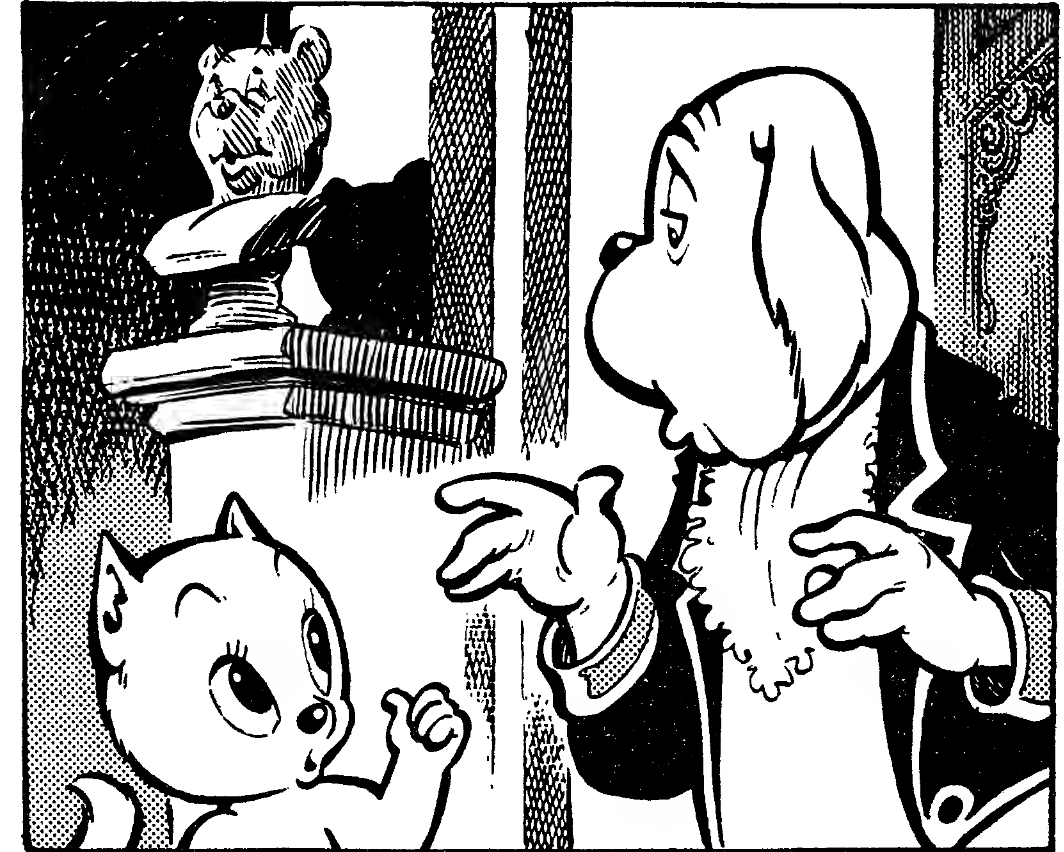
„U geeft dus toe," onderbrak de ander koel. „Er moet maar eens een einde komen aan al die grove uitdrukkingen. Ik weet niet waar dat heen moet. Tegenwoordig hebben we hier de hele dag lieden die onheuse taal hebben uitgeslagen. Ik ga een voorbeeld stellen. Een week lang op water en brood, meneer Bommel. Daar zult u van opknappen! Volgende zaak!"
Een beambte vatte heer Ollie bij de arm en voerde hem met zachte drang naar het cachot.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

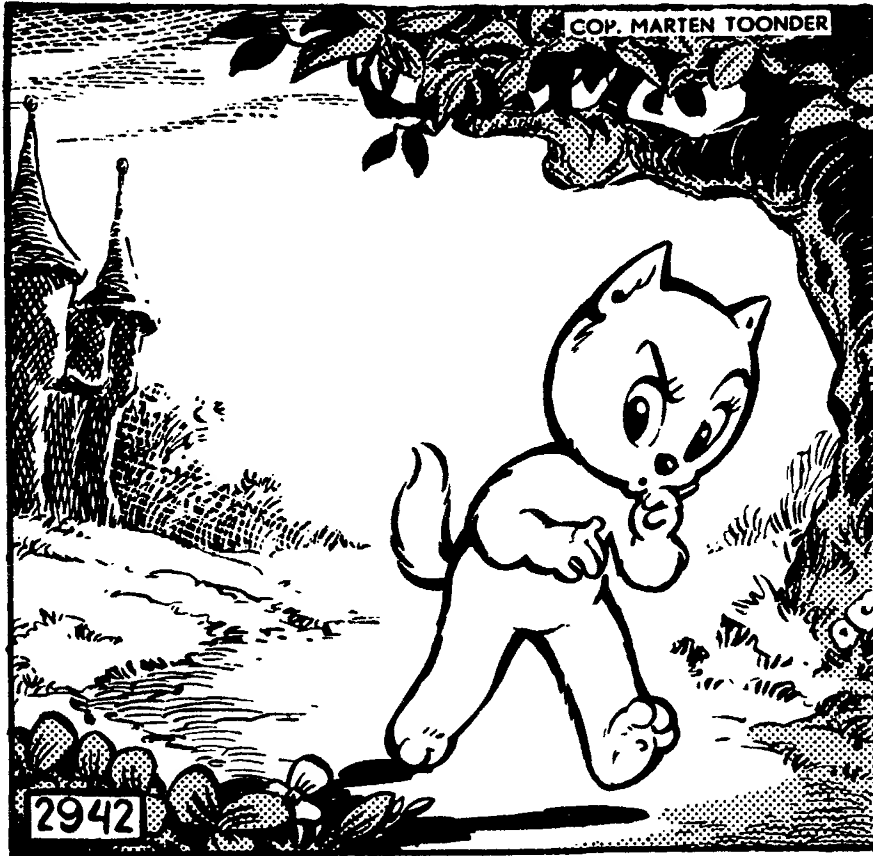

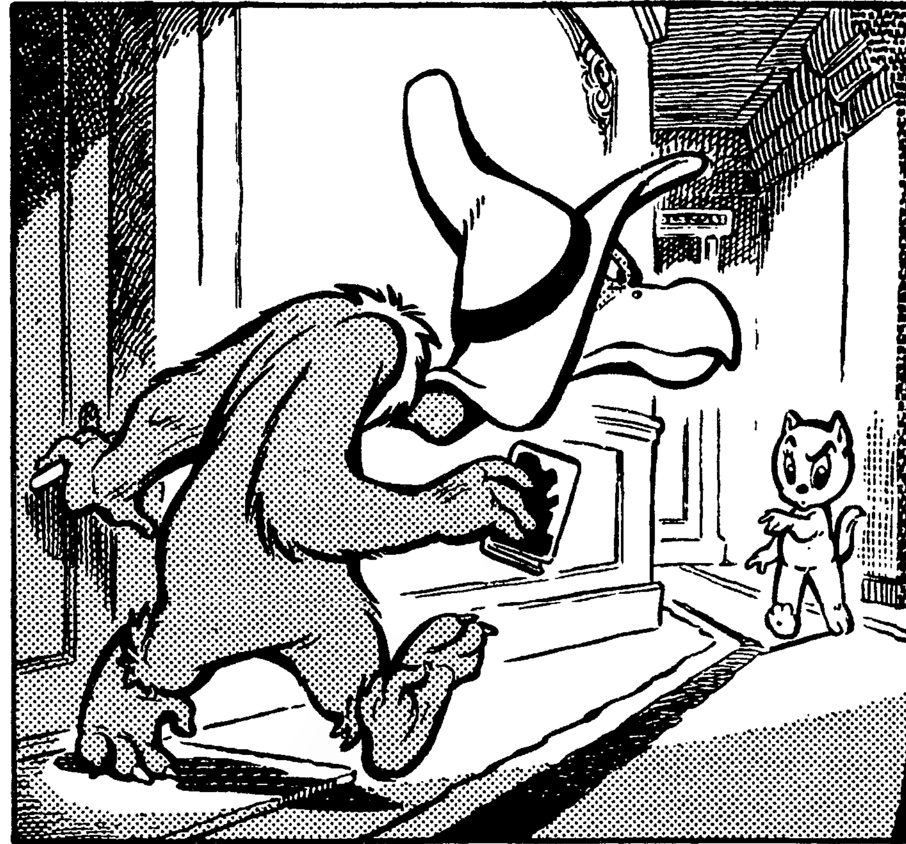

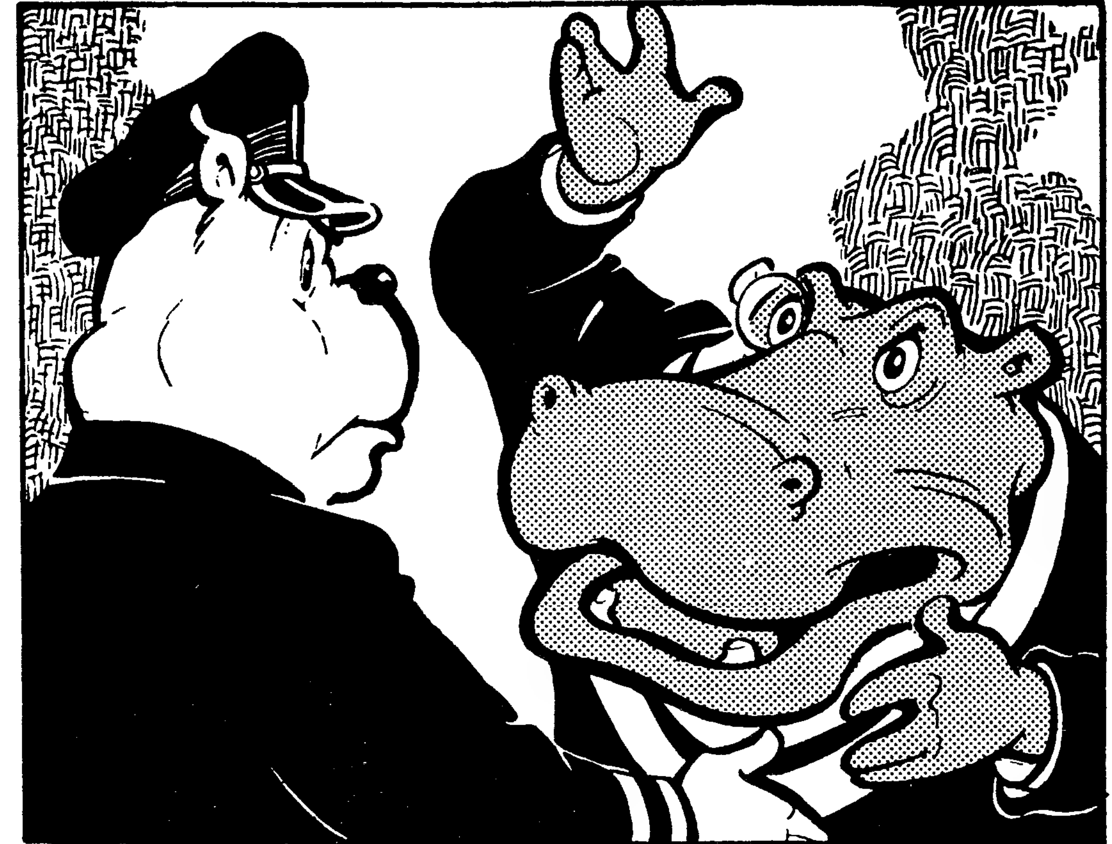
2941 Zo zat heer Ollie dus in een cel om na te denken over zijn misdrijf. Maar het valt te begrijpen, dat die gedachten niet prettig waren.
„Wat een vreselijke toestand!" prevelde heer Ollie voor zich heen. „Is er dan geen rechtvaardigheid meer? Moet ik nu mijn mooie, jonge leven in de gevangenis slijten omdat ik de markies een boleet heb genoemd? En dat, omdat die wraakgier mij heeft opgeschreven? Dit schreit om wraak! Eh.. ik.. ik bedoel... dit is erg misselijk. Hier moet iets gedaan worden; die Kriegel moet in het cachot in plaats van ik, als iemand begrijpt wat ik bedoel. Maar ik sta overal alleen voor. Er is niemand die zich iets van mij aantrekt!"
Daar had heer Bommel echter niet helemaal gelijk in. Tom Poes bracht die middag juist een bezoek aan Bommelstein om eens te kijken hoe zijn vriend het maakte en de bediende Joost vertelde hem meteen wat er gebeurd was.
„Heer Olivier is afwezig," zei de trouwe knecht. „Hij vertoeft in het stedelijke huis van bewaring, met uw welnemen. Het is héél betreurenswaardig, als u mij toestaat."
„Dat is vast het werk van Kriegel!" zei Tom Poes.
„Zeer juist!" hernam Joost. „De heer Kriegel was er getuige van, dat heer Olivier de markies een onwelgevoegelijk woord toeriep, wanneer ik juist ben."
„De oude Kriegel," mompelde Tom Poes, „dacht ik het niet? Het wordt tijd, dat er iets gebeurt. Er moet een einde aan het gedoe van die oude gemaakt worden!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

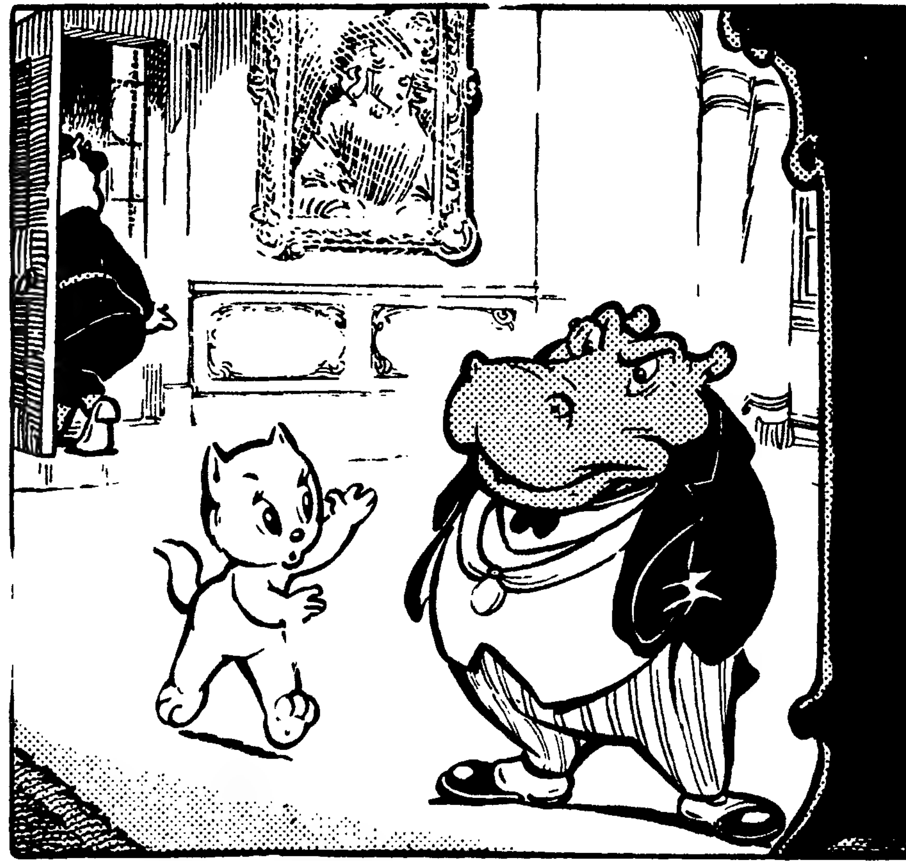
2942 Tom Poes liep peinzend over de weg die naar Rommeldam leidt. „Die wraakgier begint gevaarlijk te worden," dacht hij. „Het was niet zo erg, toen iedereen hem een oude dwarskijker vond. Maar nu begint men hem ernstig te nemen en dat is natuurlijk mis. Ik moet er iets aan doen. En ik moet ook proberen om heer Ollie uit de gevangenis te krijgen. Dat zijn twee moeilijke dingen. Wat moet ik nu het eerste doen?"
Hij tobde daar een poosje over totdat hij tenslotte besloot, dat hij heer Bommel beter kon helpen wanneer de oude Kriegel onschadelijk was gemaakt. Daarom stapte hij het stadhuis van Rommeldam binnen om met de burgemeester te gaan praten.
De heer Dickerdack had het toevallig erg druk die ochtend. De gemeente-bewraker verliet zijn kamer juist toen Tom Poes de gang betrad en daarna was hij ook niet direkt te spreken omdat hij een ernstig onderhoud had met de commissaris van politie.
„Ik hoor daar ernstig nieuws, Bas!" zei hij bekommerd. „Je kent de heer Kriegel, nietwaar? Een scherpe figuur! Een fikse knaap, die altijd de vinger op de wonde plek weet te leggen. Hij heeft bovendien de ogen niet in de zak!"
„Nee, dat is zo," zei de politiechef met een zucht. Hij begreep, dat er weer zorgen dreigden en dat betekende altijd extra werk.

„De heer Kriegel vertelde me," hernam de burgemeester, „dat de gemeente Stuipendrecht van plan is om een tol te slaan over het kanaal naar de Rommel. Dat zou onze scheepvaart ernstig belemmeren, Bas! Dat mogen we niet toestaan! Hier moeten we flink optreden!"
„Zeer juist, burgemeester," zei de commissaris, „en dus.."
„Dus moet je flink gaan optreden!" besloot de ander. „Jij en je wakkere politiecorps. Tot de laatste man, Bas!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

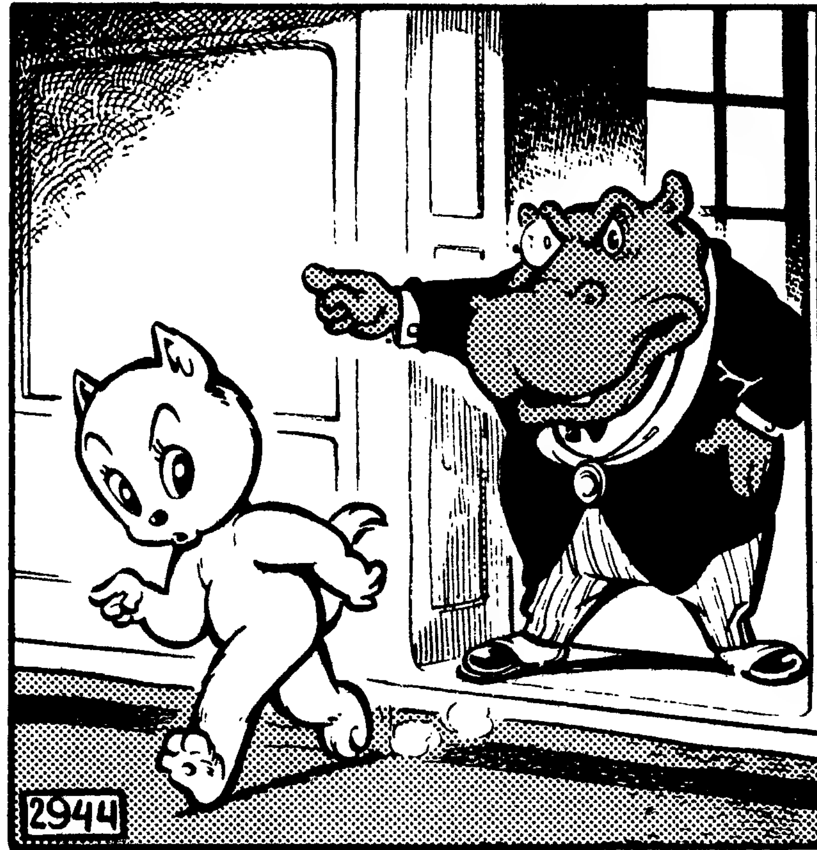

2943 „Ik laat dit vol vertrouwen aan je over," sprak de burgemeester. „Verdedig het kanaal, Bas. Sta pal voor onze mooie stad, tot de laatste man als het moet. Laat ze daar in Stuipendrecht voelen dat je niet met je laat spotten. Denk aan het roemruchte verleden, mijn vriend!"

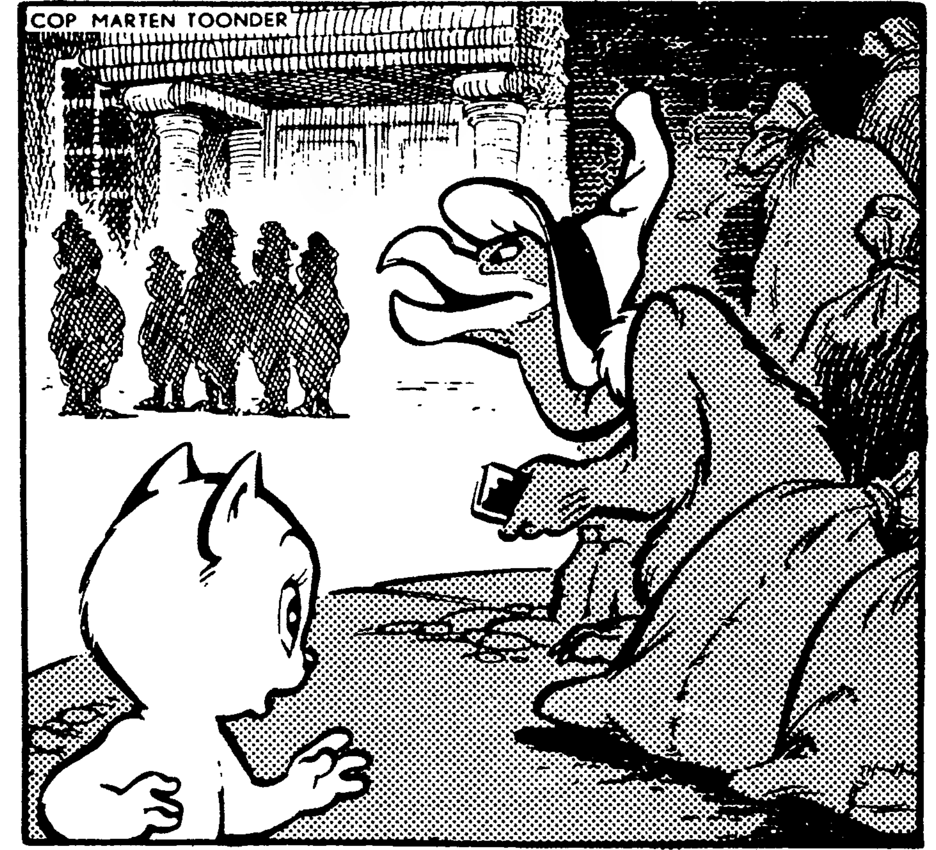
„Ik zal er aan denken," zei de commissaris bekommerd. „Moet er geschoten worden?"
„Dat is jouw zaak," zei de ander kort, „als je het maar uit de buurt houdt. Ik kan geen lawaai verdragen, want ik heb al genoeg aan mijn hoofd."
De politiechef nam afscheid en nu stapte Tom Poes naar binnen.
„Wel?" sprak de magistraat ongeduldig. „Wat moet jij nu weer?"
„Ik kom alleen maar vragen of er niets tegen de oude Kriegel kan worden gedaan," zei Tom Poes. „Die wraakgier zet de hele stad op stelten en hij maakt overal ruzies en narigheid. De gevangenis zit vol en..."
„Genoeg!" riep de ander. „Geen woord meer! De heer Kriegel pakt de zaken breed aan. Hij heeft een open oog voor misstanden en hij weet van wanten!"
„Maar..." begon Tom Poes.
„Het is een schande!" schreeuwde de heer Dickerdack.
„We zijn hem grote dank verschuldigd. Hij heeft ons er op gewezen, dat de gemeente Stuipendrecht een tol wil slaan over de rivier de Rommel. Hij heeft ons in staat gesteld om te tonen wat we waard zijn. Ik wil jouw laf gepraat niet meer horen. De jeugd van tegenwoordig bestaat uit weke slappelingen! Je moest je schamen! Ga uit mijn ogen!"

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

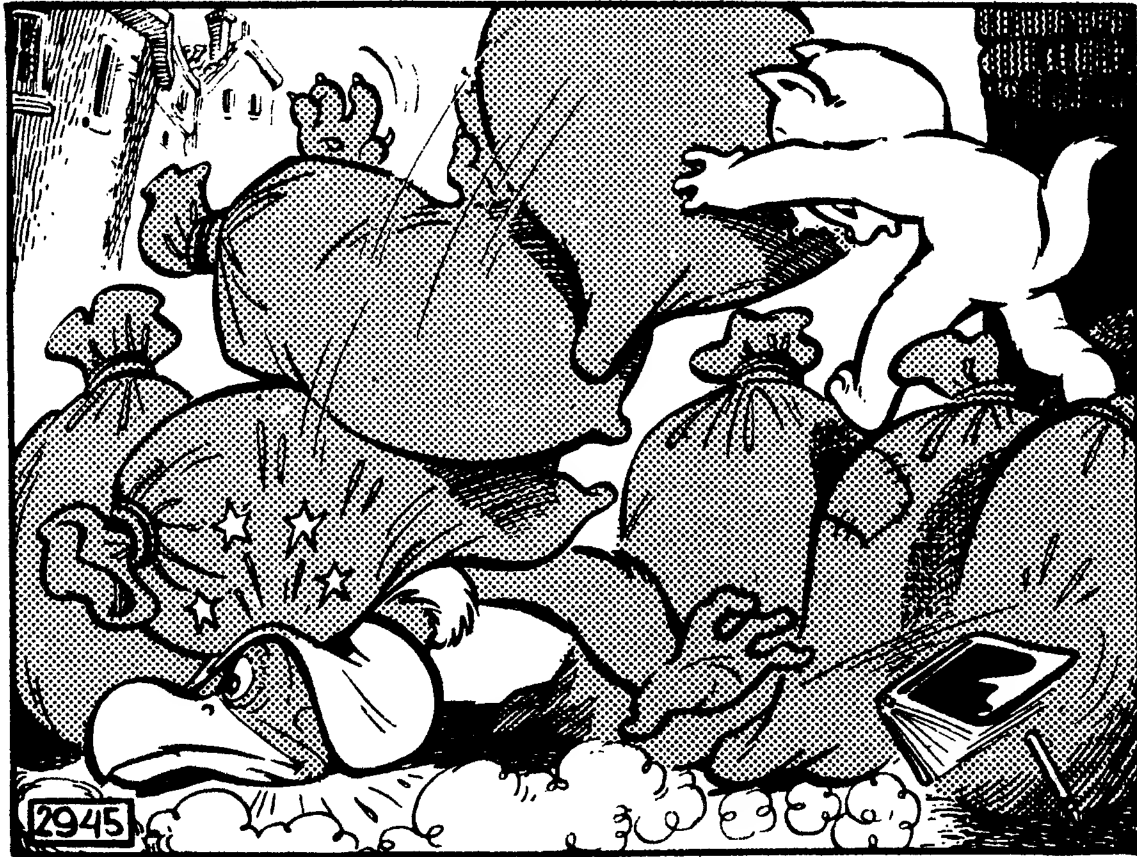
2944 Tom Poes verliet snel het vertrek. Achter hem sprak de burgemeester afkeurende woorden over de jeugd van tegenwoordig, die zonder ruggemerg door het leven gaat.
„Geen pit in de donder!" riep de heer Dickerdack, de deur sluitend.
Het was duidelijk, dat er van deze zijde geen hulp tegen de wraakgier te krijgen was. Integendeel, het zag er naar uit, dat de idealen van de zure grijsaard in vervulling begonnen te gaan.

„Dat is niet zo mooi," mompelde Tom Poes. „Nu heeft hij de burgemeester wijsgemaakt dat er een tol over de Rommel wordt geslagen. En waarschijnlijk heeft hij in Stuipendrecht verteld, dat de Rommeldamse politie er op uit is om het kanaal daar te bezetten. Wat een toestand!"

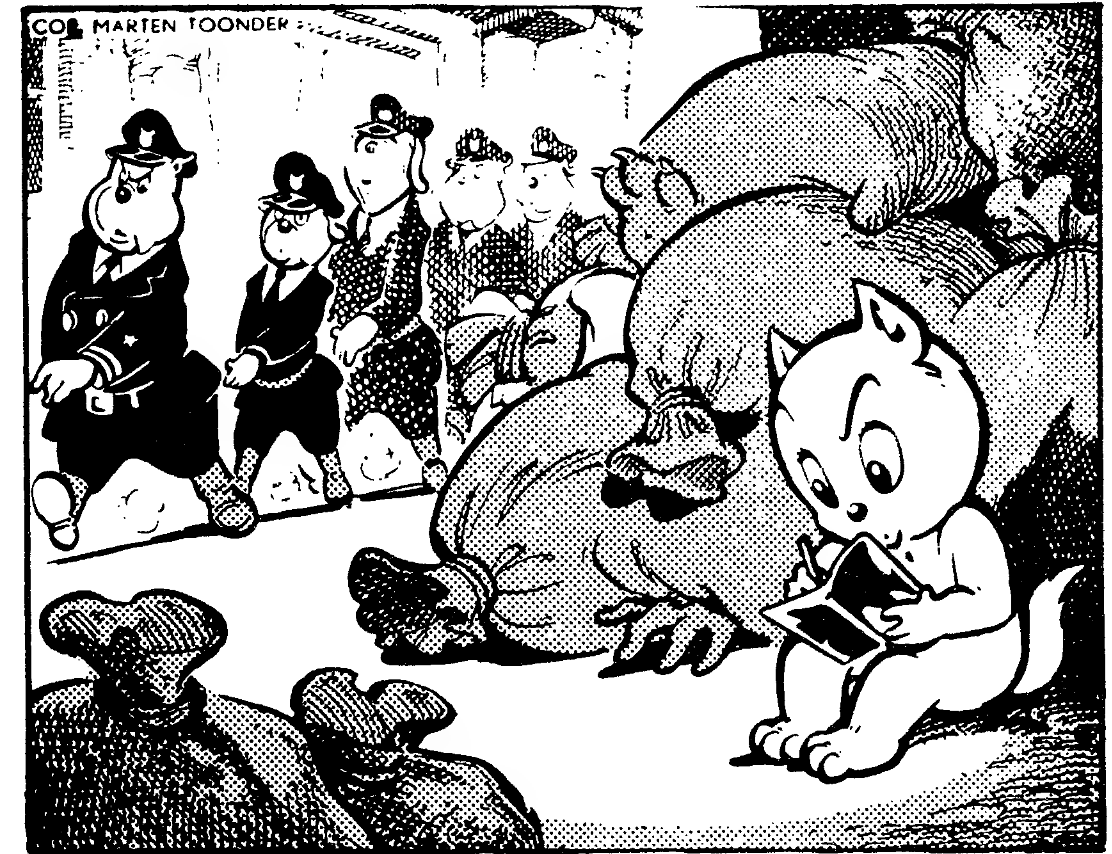
Hoofdschuddend liep hij de straat op, waar commissaris Bulle Bas bezig was een toespraak tot zijn agenten te houden.
„Tot de laatste man!" hoorde hij de politiechef roepen.
„Denk aan het glorierijke verleden! De eer van de stad staat op het spel!"
Tom Poes bleef niet luisteren. Hij haastte zich de straathoek om en daar viel zijn blik op Kriegel, die met glinsterende ogen naar het toneeltje keek. De oude had zich wat verdekt opgesteld achter een stapel zakken, want hij had er een hekel aan gekregen om al te zeer op te vallen.
„De rol van een dienaar der bewraking is nederig," had hij in zijn boekje geschreven. „Wie eigen rechter speelt, wordt gestraft."
Door die stapel zakken en door dat boekje kreeg Tom Poes echter plotseling een idee...

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2945 Wanneer men een gevaarlijk iemand onschadelijk wil maken, moet men zijn zwakste punt opzoeken. Dat is een oude waarheid en toen Tom Poes de oude Kriegel bij die stapel zakken zag staan, bedacht hij opeens dat het geheugen van de grijsaard zijn meest kwetsbare plek was. „Dat boekje is zijn geheugen," dacht Tom Poes. „Ik moet dus zien, dat ik het te pakken krijg." En omdat denken en doen bij hem vaak één zijn, klom hij met een sprong tegen de balen op.

Daar schrok Kriegel wel even van. Maar voordat hij "hela" had kunnen roepen, werd hij reeds bedolven onder de neertuimelende massa.

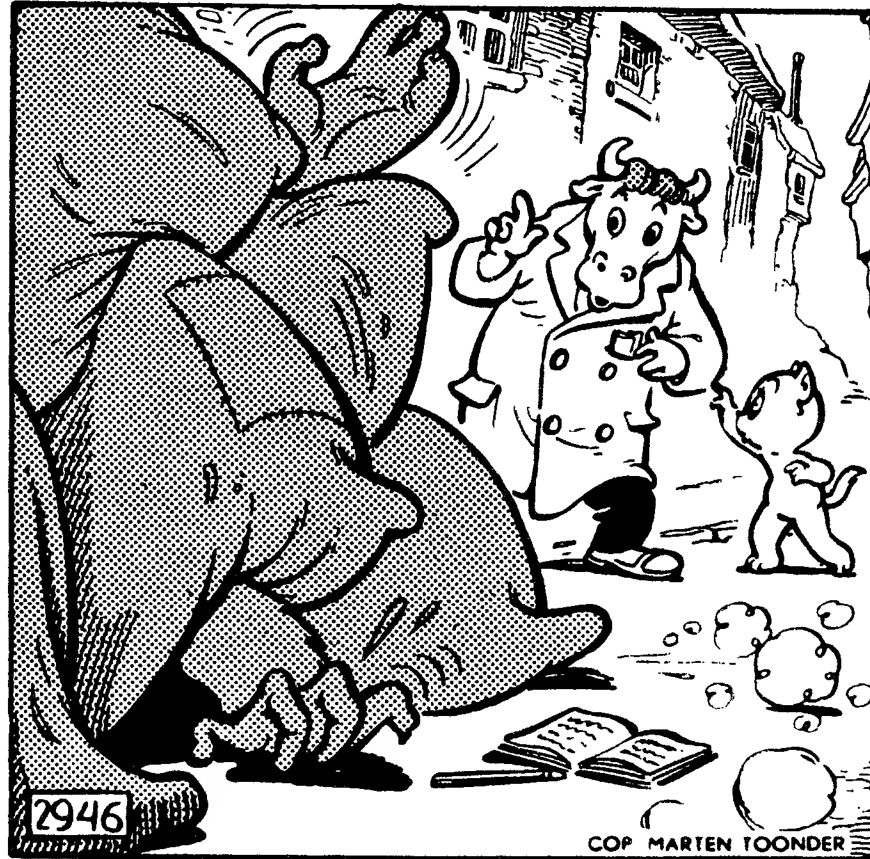
Wat er in de zakken zat, zou ik zo gauw niet kunnen zeggen. Ze waren echter zwaar en week en de bejaarde wraakgier werd hierdoor iedere beweging benomen. Terwijl hij daar uitzichtloos tegen de grond gedrukt lag, greep Tom Poes vlug het notitieboekje en het potlood en begon te werken.

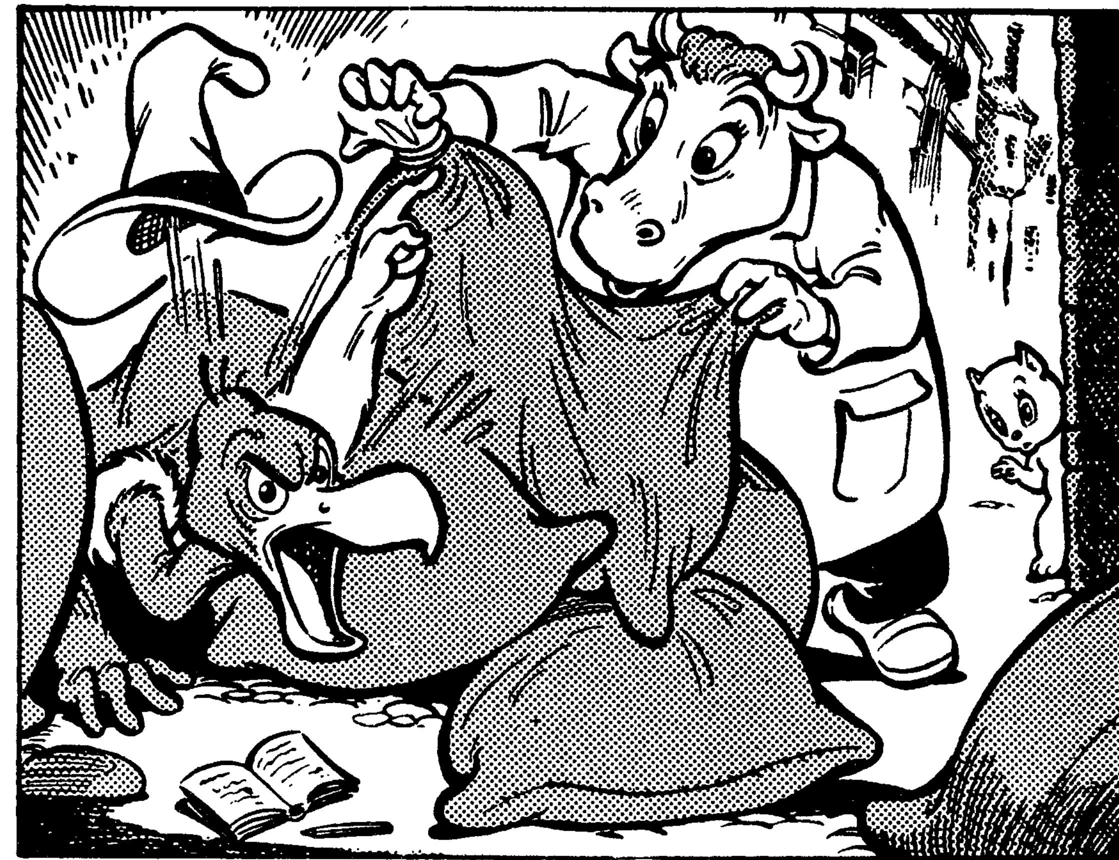
Hij stoorde zich niet aan de gesmoorde geluiden die uit de jute opstegen en hij keek ook niet op toen commissaris Bulle Bas met zijn wakkere beambten langs hem stampten. Met grote aandacht nam hij de opgetekende bewrakingsgevallen door en toen voegde hij er enige aantekeningen aan toe, waarbij hij zo goed mogelijk het handschrift van de oude nabootste.

„Dat is dat," mompelde Tom Poes. „Ik ben benieuwd of het werkt. Maar nu moet ik zorgen, dat hij onder die vracht uitkomt, zonder mij te zien."

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

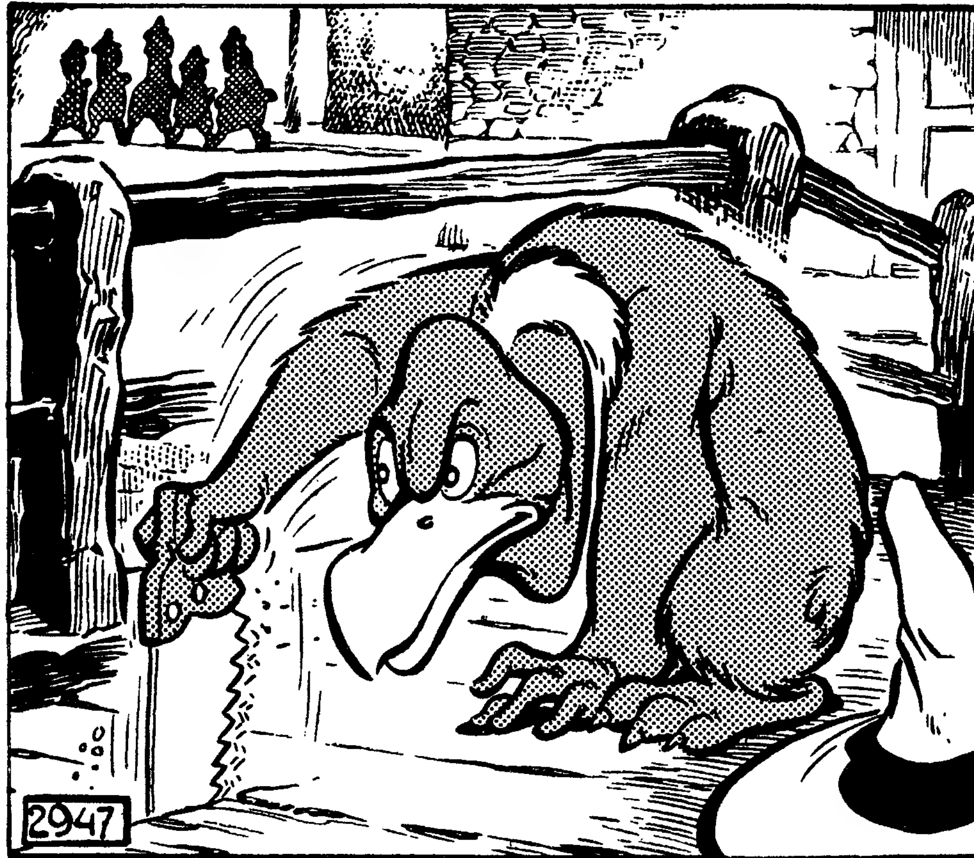

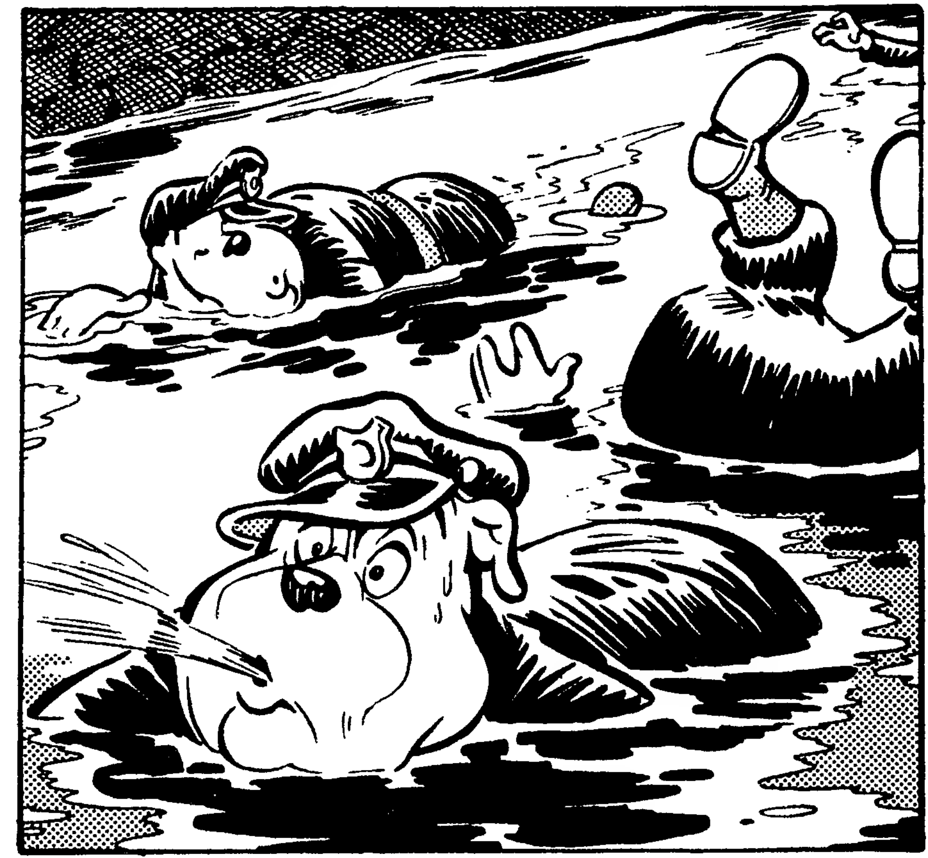
2946 Op dat moment naderde juist de magazijnmeester, die de beheerder van de zakken was. "Kom gauw!" riep Tom Poes. „De stapel is omgevallen en er is iemand onder geraakt. Vlug, de stakker kan niet genoeg adem krijgen!"
De aangesprokene schoot onmiddellijk toe en daarvan maakte Tom Poes gebruik om te verdwijnen. Het kostte wel enige moeite om de grijsaard te bevrijden, maar de magazijnbaas werkte hard terwijl hij zich uitputte in verontschuldigingen.
"Ach, wat spijt met dat!" riep hij. „Ik wist niet, dat ze zouden gaan glijden. Werkelijk niet. Ik had ze toch zó sekuur opgestapeld. Ik begrijp er niets van! Hebt u zich pijn gedaan?"
„Ja, dat heb ik!" riep de oude Kriegel toen hij weer wat adem kon krijgen. „Het is een schande! Ik zal je noteren! Dit roept om straf!"
En met deze woorden greep hij zijn notitieboekje. Doch toen hij daar even in gebladerd had zakte zijn snavel open. Hij vergat op slag de ongelukkige beheerder en staarde met uitpuilende ogen de politiebeambten na, die zich in de verte verwijderden onder aanvoering van Bulle Bas.
Want in zijn bewrakingsboekje stond dit groepje wakkere ambtenaren opgetekend als: „schuldig aan het omwerpen van stapel zakken op mij, Kriegel."
„Dat is kras!" krijste de grijsaard. „Dat schreeuwt om wraak!"
Met deze woorden schoot hij overeind en begon te draven. Hij was zó vol van zijn rechtvaardige vergeldingsplannen, dat hij niet verder over die aantekening in zijn boekje nadacht. En dat was dom van hem, want hij had kunnen begrijpen, dat hij dat onmogelijk zelf geschreven kon hebben.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2947 De oude Kriegel rende met een snelheid, die men van zo'n bejaard iemand niet zou verwachten, de stad door. Hij nam de kortste weg naar de brug over de Rommel en door het klimmen over enige hekken bereikte hij die vóór Bulle Bas en zijn wakkere agenten. De grijsaard was door het dolle heen. Hij had zijn voorzichtige bewrakingswijze van de laatste tijd geheel vergeten en hij dacht er niet aan, dat men gestraft wordt als men eigen rechter speelt. Vol haat begon hij de planken van de brug door te zagen met gereedschap dat hij onderweg ergens had meegenomen.

Toen de groep van de commissaris met vaste tred over de planken marcheerde, was hij dan ook al lang gereed met zijn werk. Van achter het oude veerhuis sloeg hij het overtrekken gade en toen het bouwsel onder al die stappen in elkaar stortte, barstte hij in een woest gelach uit.

De agenten lachten natuurlijk niet. Toen de brug zo onverwacht onder hen wegzonk, uitten ze als één man een luide kreet en stortten in het water.

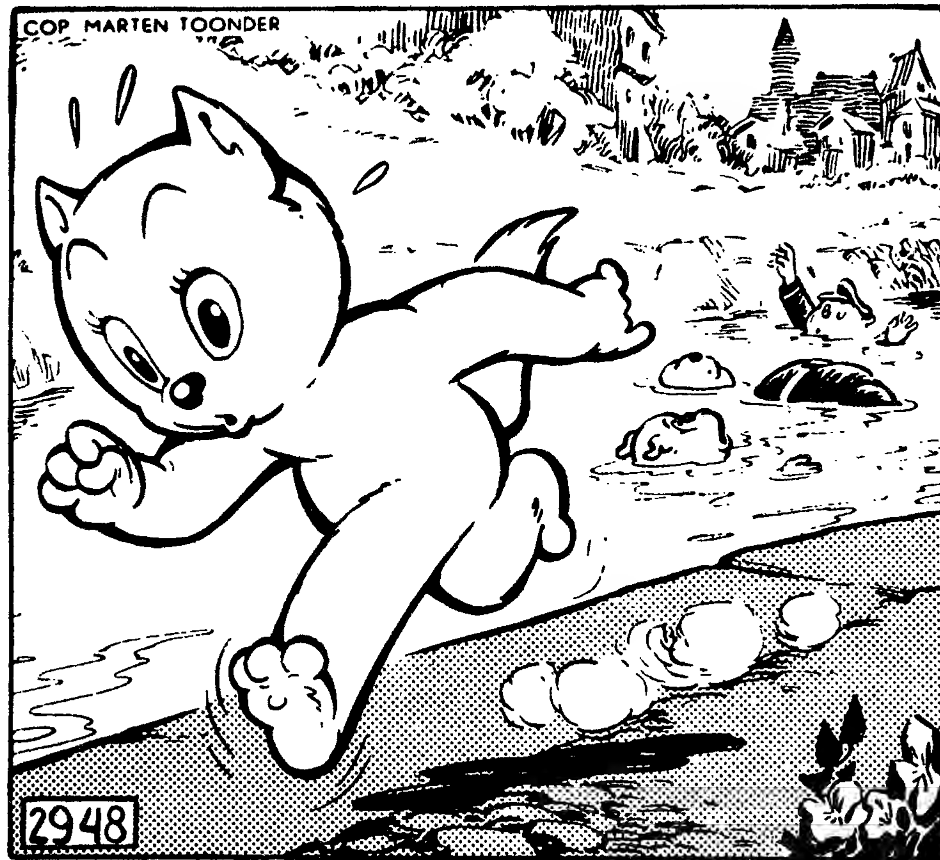
Nu wilde het geval, dat het kanaal net gespuid werd, zodat er een sterke stroom stond. Hierdoor meegesleept, konden de beambten weinig anders doen dan trachten het hoofd boven water te houden. Dat deden ze dan ook en omdat ze alle vijf goede zwemmers waren, bestond er geen direkt levensgevaar. Maar het zal iedere weldenkende lezer duidelijk zijn, dat dit een vreselijke toestand was voor een commissaris van politie.

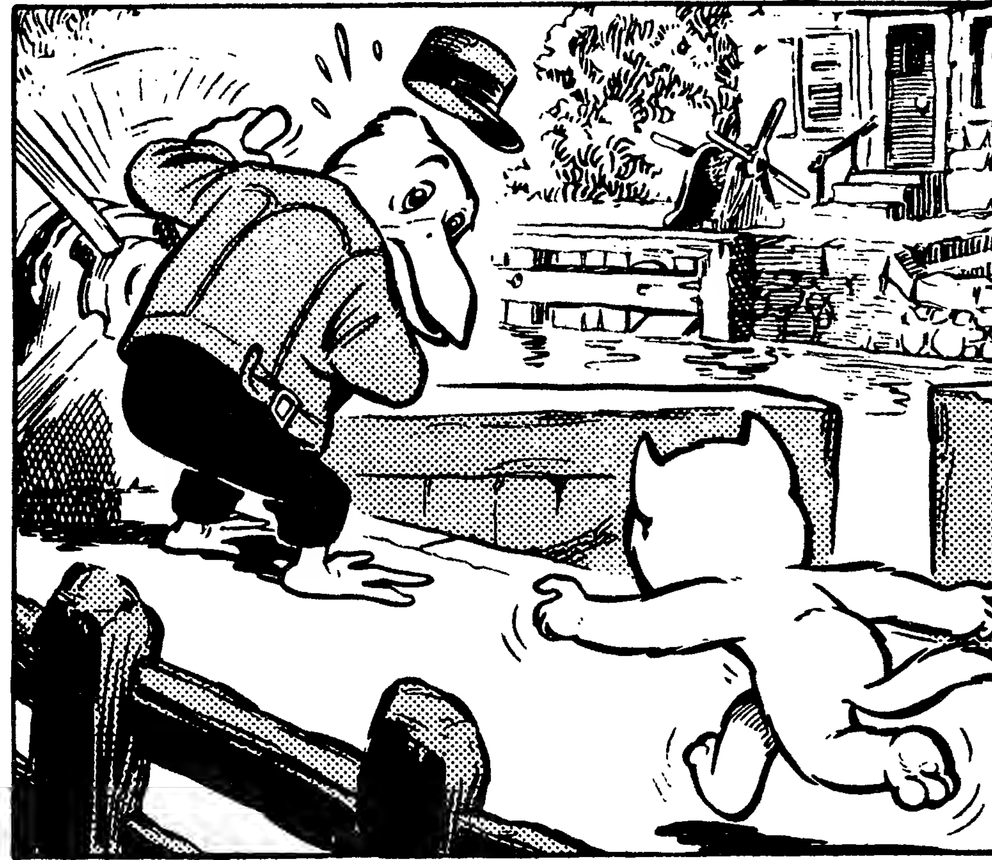
„Wie dlat... blub...gedlaan heeft," mompelde hij, „zal elvan lusten!"

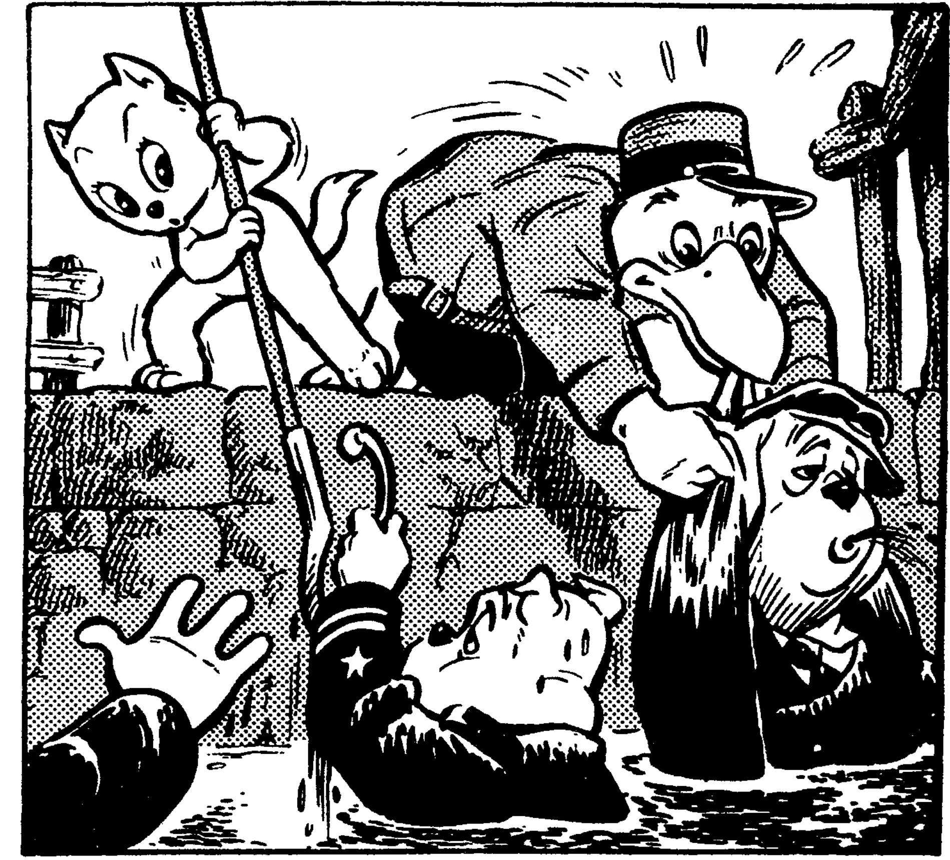
En dat was nu precies wat Tom Poes bedoeld had.

Tom Poes en de Wraakgier

Door Marten Toonder

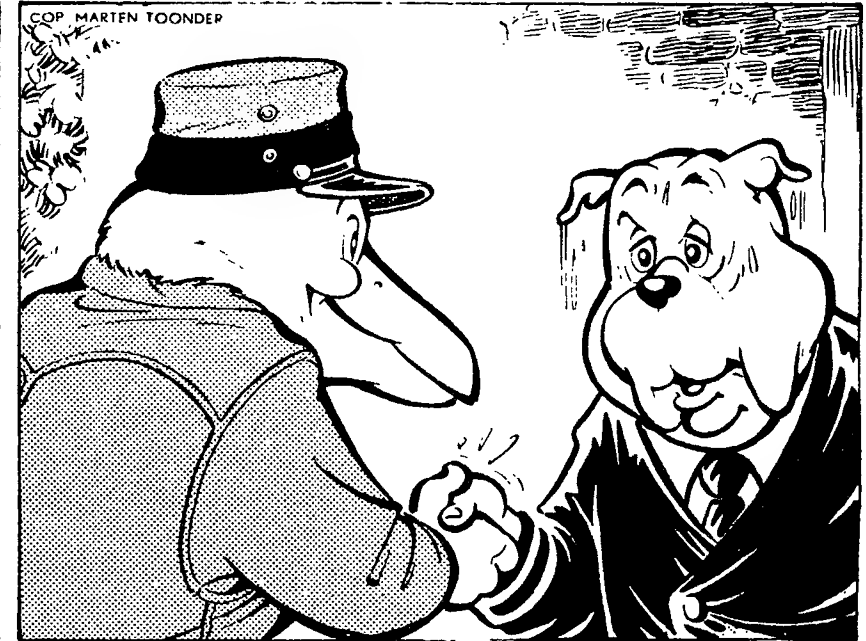
2948 Tom Poes had de politiemacht op enige afstand gevolgd om te zien op welke wijze Kriegel zijn bewraking zou uitoefenen. Want het was hem er niet om begonnen de wakkere agenten leed te berokkenen. Hij wilde slechts enkele gedachten in het brein van de commissaris opwekken en daarom was het zijn plan geweest om te zorgen dat de wraakgier niet te ver ging. Doch toen het groepje door de doorgezaagde brug in het water verdween, begreep hij dat de zaak hem uit de hand liep.
Met schrik in het hart holde hij langs de oever van het kanaal — voor de verwaterde ambtenaren aan — en zodoende bereikte hij met een behoorlijke voorsprong de sluiswachter van Stuipendrecht.
„Gauw!" riep hij. „Draai de sluisdeur dicht! Daar komt een afdeling drenkelingen aan!"
„Wat?" riep de wachter uit. Hij draaide zich om en staarde met grote bevreemding naar de snel naderende uniformen van de Rommeldamse politie.
„Hoe is het mogelijk?" mompelde hij. „Ik wist niet, dat het kanaal zó streng werd bewaakt!

De eenvoudige borst dacht hier niet verder over na. Er moest geholpen worden, dat was duidelijk. Daarom draaide hij snel de sluis dicht, zodat Bulle Bas en zijn manschappen precies op tijd voor schut werden gezet. Daarop greep hij zijn dreghaakje om de drenkelingen met behulp van Tom Poes weer op het droge te krijgen. „Het is wat te zeggen, jonge heer!" zei hij al reddende. „Dit brengt mijn hele spui-schema in de war. Maar ja, dit gaat voor. Als de sterke arm in het water raakt, moeten de schepen wachten, dat begrijpt een kind!"

TOM POES en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2949 Enige tijd later stond de politiemacht van Rommeldam op vaste grond. Van het eens zo militante groepje was echter niet veel meer over.

De commissaris, die druipend en bibberig voor zijn doorweekte manschappen stond, trachtte vergeefs enige vorm in zijn gedachtenleven te brengen.

„We komen...brrrr...voor die tol," sprak hij moeilijk. „Die tol over de Rommel...blub...brrrr."

„Alles is in orde, hoor!" riep de sluiswachter. „Gauw naar huis om droge kleren aan te trekken. En dan een glas hete anijsmelk. Zo'n koud bad valt niet mee in deze tijd van het jaar."

De politiechef schraapte zijn keel. Hij wilde iets zeggen, doch op dat moment naderde er een groepje inwoners van Stuipendrecht, dat getuige was geweest van de redding.

„Hoera!" riepen ze. „Lang leve sluiswachter Natters!"

„Ja, maar d-dat gaat z-zó maar niet!" stamelde de commissaris.

„Ach kom, het gaat best!" riep de wachter boven het gejuich uit. „Een flinke politieman kan daar tegen. Maar nu vlug naar huis en ferm doorgestapt, anders vat u licht een koudje!"

Bulle Bas slikte eens. Hij bedacht, dat hij er weinig indrukwekkend uitzag en ook begreep hij, dat de wapens met het gezag in het water waren gevallen. In zulke gevallen kan men beter zo ordelijk mogelijk terugtrekken dan vechten voor een verloren zaak.

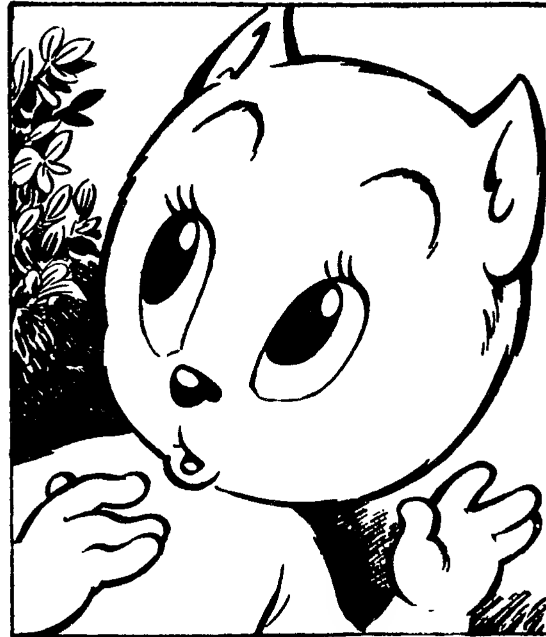
Daarom dwong hij zijn gelaat tot een soort glimlach.

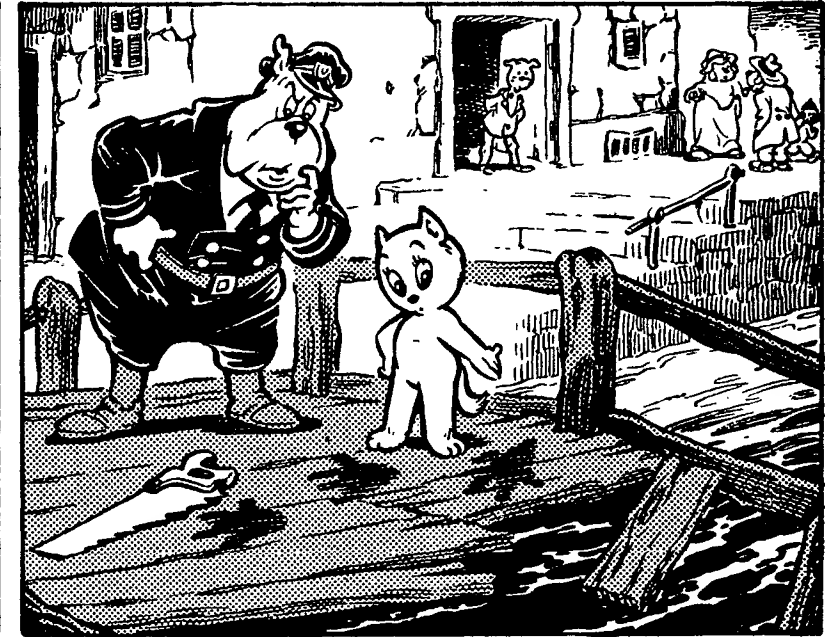
„Bedankt voor de redding," zei hij zwakjes. „Als u die sluis niet op tijd had dichtgedraaid, zouden we misschien op drift zijn geraakt."

TOM POES en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2950 De commissaris aanvaardde dus, aan het hoofd van zijn manschappen, de terugtocht. Hij was zó in zijn sombere gedachten verdiept, dat hij niet eens merkte dat Tom Poes naast hem liep. Hij schrok pas op toen hij zijn stem hoorde.

,,Wat gaat u nu doen?'' vroeg Tom Poes.

,,Huh? Wat?'' snauwde de politiechef. ,,Doen? Naar huis gaan natuurlijk en een drukker krijgen. De burgemeester zal woedend zijn als hij hoort, dat ik die sluiswachter een hand heb gegeven. Ik was er op uitgestuurd om die Stuipendrechtenaren een lesje te geven, en in plaats daarvan....''

,,Dat bedoel ik niet,'' zei Tom Poes, ,,u moet de schuldige zoeken!''

,,De schuldige?'' vroeg de politiechef bevreemd. Hij verviel in een diep nadenken en toen ging hem plotseling een licht op.

,,Natuurlijk!'' riep hij uit. ,,Wie heeft ons in het water laten vallen?''

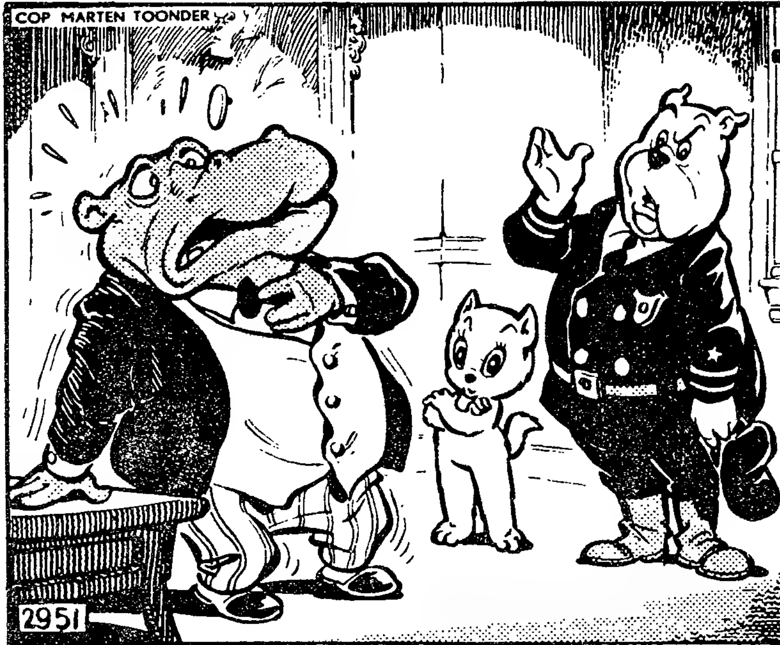
,,Dezelfde, die de burgemeester heeft verteld, dat Stuipendrecht een tol over de Rommel wilde slaan,'' zei Tom Poes. ,,Het is allemaal bewrakingswerk van de oude Kriegel.''

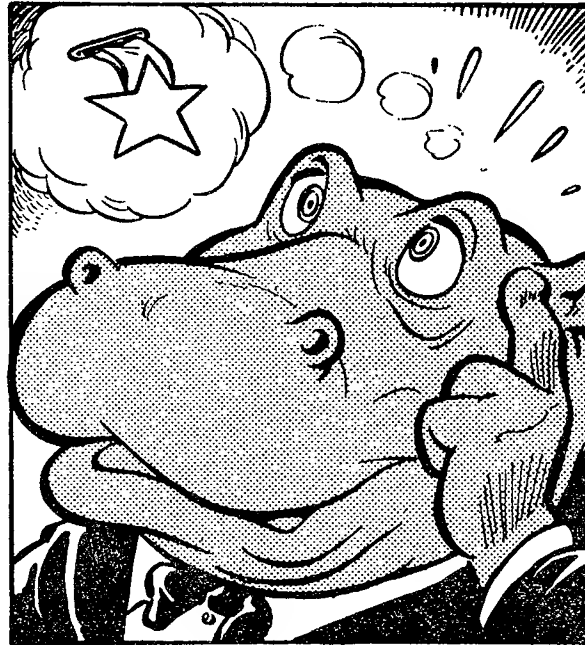
Bulle Bas wilde dat niet direkt geloven. Voor zo'n beschuldiging moet men bewijzen hebben, want er wordt zoveel kwaad gesproken.

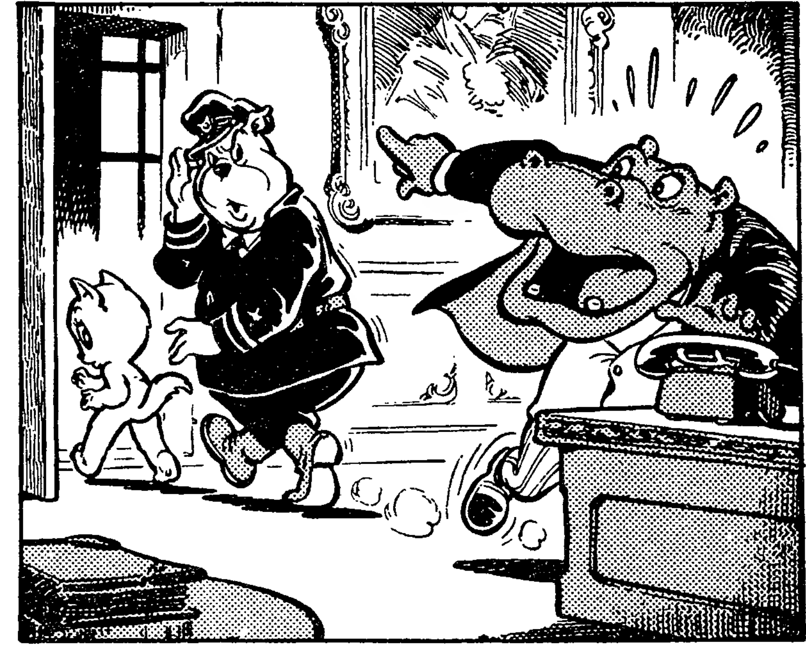
Maar het toeval hielp Tom Poes. Toen ze bij de brug kwamen lag de zaag daar nog net zo op de planken en daarnaast waren duidelijk een paar voetsporen te zien. ,,Dat zijn de afdrukken van de wraakgier!'' prevelde de commissaris. ,,Je hebt gelijk, ventje! Wie heeft dat kunnen denken? Maar nu zal het recht zijn loop hebben! Nu zullen er klappen vallen! We zullen die Kriegel van zijn eigen medicijn geven!''

TOM POES en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2951 Tom Poes en de commissaris meldden zich bij de burgemeester en brachten verslag uit. Het is te begrijpen, dat de heer Dickerdack zeer ontdaan was over de gang van zaken.

,,De br-brug doorgezaagd!!'' stamelde hij. ,,De politie te water! Dit roept om wraak! Dit is ernstig, bedoel ik!''

,,Het is de schuld van de oude Kriegel,'' zei Tom Poes. ,,Ik heb u al eerder gewaarschuwd, maar u wilde niet luisteren.''

,,Wel ja,'' riep de magistraat verdrietig, ,,wrijf het maar in. Wij maken allemaal wel eens fouten en ik... hm, ik heb me een beetje vergist...''

Hij zweeg en staarde in dof nadenken voor zich uit. Het viel hem in, dat hij Kriegel tot gemeentebewraker had aangesteld en dat hij hem de sheriff-ster van zijn zoontje had gegeven als teken van waardigheid.

,,Een beetje vergist?'' mompelde hij. ,,Ik heb een stomme fout gemaakt, dàt heb ik! De waarheid moet gezegd worden: men moet nooit een wraakgier vertrouwen. Ik ben een sufferd!''

,,Kom, burgemeester,'' zei Bulle Bas geschokt, ,,nu neemt u het te ernstig op.''

,,Spreek me niet tegen!'' riep de ander driftig. ,,Ik ben een sufferd! Uit!''

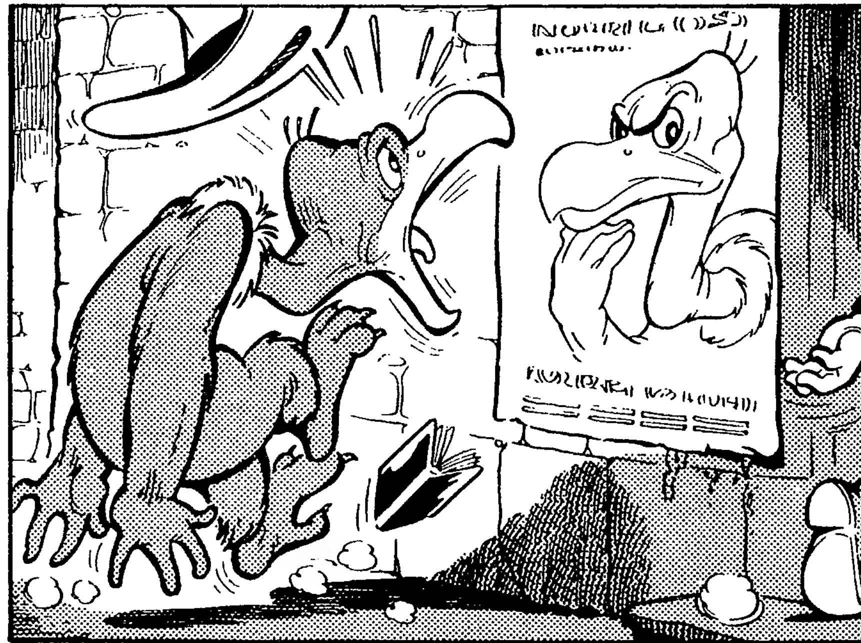
,,Jawel, burgemeester,'' zei de commissaris.

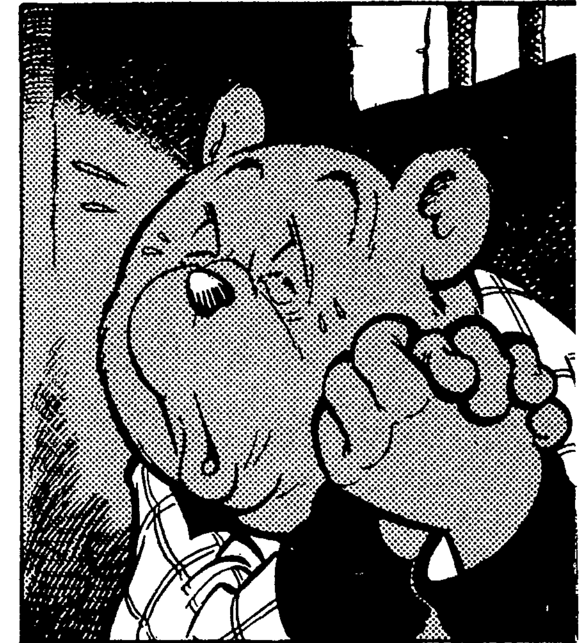
,,Sta daar niet te burgemeesteren!'' schreeuwde Dickerdack. ,,Ga aan het werk! Spoor die Kriegel op en zet hem achter de tralies. En laat me nu alleen. Ik ga de rechtbank opbellen!''

TOM POES en de Wraakgier

Door Marten Toonder

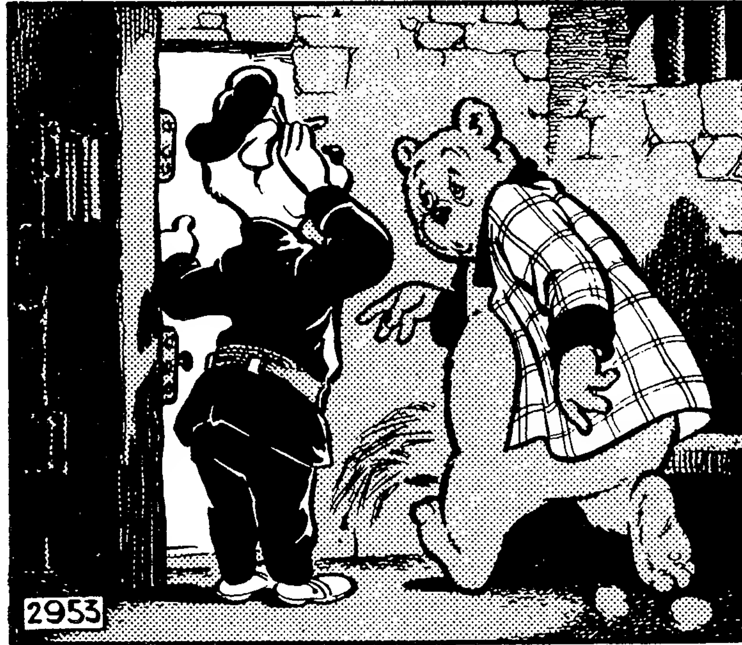

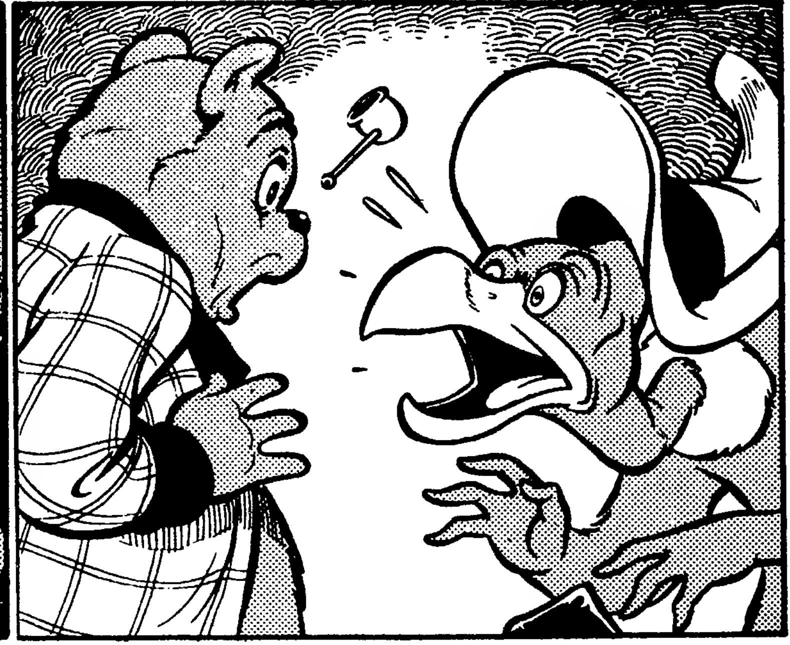
2952 De commissaris pakte de zaak breed aan. Hij liet onmiddellijk aanplakbiljetten maken die overal in de stad werden opgehangen, zodat het portret van de oude Kriegel grote bekendheid kreeg. Verder gaf hij strenge orders aan zijn politiemacht om op de onverlaat te letten en hem Zonder verwijl te arresteren.
Het is te begrijpen, dat de agenten vol vuur aan het werk gingen, vooral degenen die in het water hadden gelegen.
Nu wilde het toeval, dat de wraakgier juist het politiebureau passeerde toen de agent Flatters daar zijn beeltenis had aangeplakt.
„Dat gezicht komt me bekend voor," mompelde Kriegel, nieuwsgierig nader tredend. „Waarschijnlijk een bewrakingsgeval. Eens even kijken."
Toen zakte zijn mond echter open en zijn ogen traden op akelige wijze uit hun kassen. „Grote beloning voor het opsporen of aanhouden van de wraakgier Kriegel' las hij. Toen uitte hij een krassende kreet en maakte zich snel uit de voeten, want hij begreep dat zijn spel uit was.
Wie dat echter niet wist, was heer Bommel, die nog steeds in zijn cel zat. Handenwringend en droef klagend sleet hij daar de uren; het leven leek hem uitzichtloos want hij voelde zich door iedereen verlaten.
„Ach, als mijn goede vader dit toch had moeten meemaken!" riep hij schreiend. „Zijn zoon, zijn Ollie, als een misdadiger in een duister cachot. Ach, als ik die Kriegel ooit te pakken krijg, zal het hem slecht vergaan. Maar hij zal wel zorgen, dat ik hier nooit weer vandaan kom; hij heeft het in deze ongelukkige stad te vertellen."

TOM POES en de Wraakgier

Door Marten Toonder

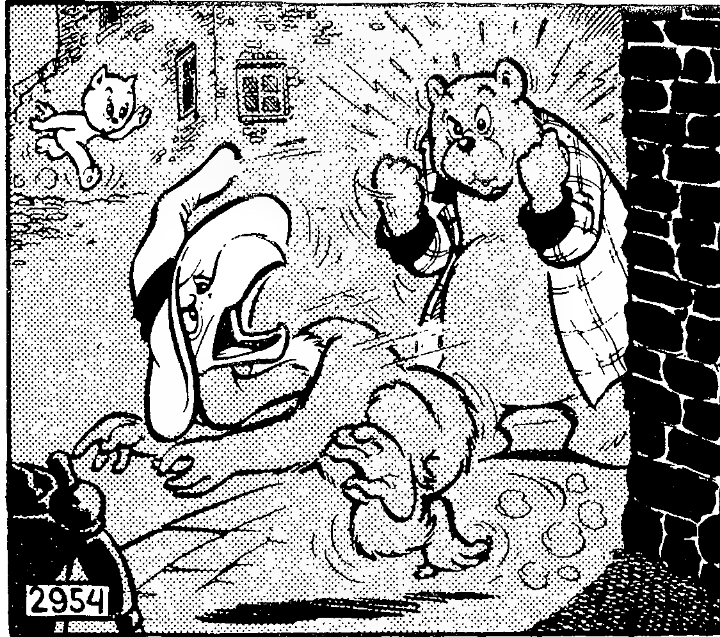
2953 De avond was gevallen en sombere schaduwen vulden heer Bommel's kerker toen de grendels plotseling knarsten en er een bewaker binnentrad. „Ik wil eruit!" riep heer Ollie smartelijk. „U kunt inderdaad gaan", zei de cipier. „De complimenten van de rechter en ik moest zeggen dat het hem spijt. Er heeft een kleine vergissing plaats gehad; de getuige Kriegel blijkt niet betrouwbaar te zijn. En overigens is het door u gebruikte woord 'boleet' erkegeen scheldwoord. Dat moest ik zeggen!"

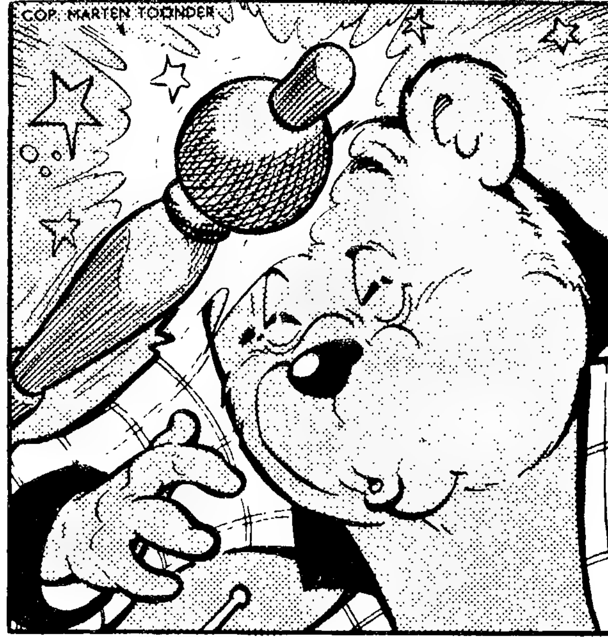
Heer Bommel stamelde sprakeloos de straat op en begaf zich, in droeve gedachten verdiept, naar huis. „Een vergissing", peinsde hij. „Men knakt een jong leven en noemt dat een vergissing. Men komt er nu pas achter, dat Kriegel niet betrouwbaar is, terwijl men meer vertrouwen in hèm had, dan in het woord van een heer. Ach, het is allemaal de schuld van die wraakgier! Hij heeft de geest in de goede stad Rommeldam bedorven. Er is geen aardigheid meer aan. Als ik hem ooit te pakken krijg." Op dat moment werd zijn aandacht getrokken door sloffende stappen. Een in elkaar gedoken figuur bewoog zich schimmig langs de huizenkant en kwam de hoek om op zoek naar een schuilplaats.

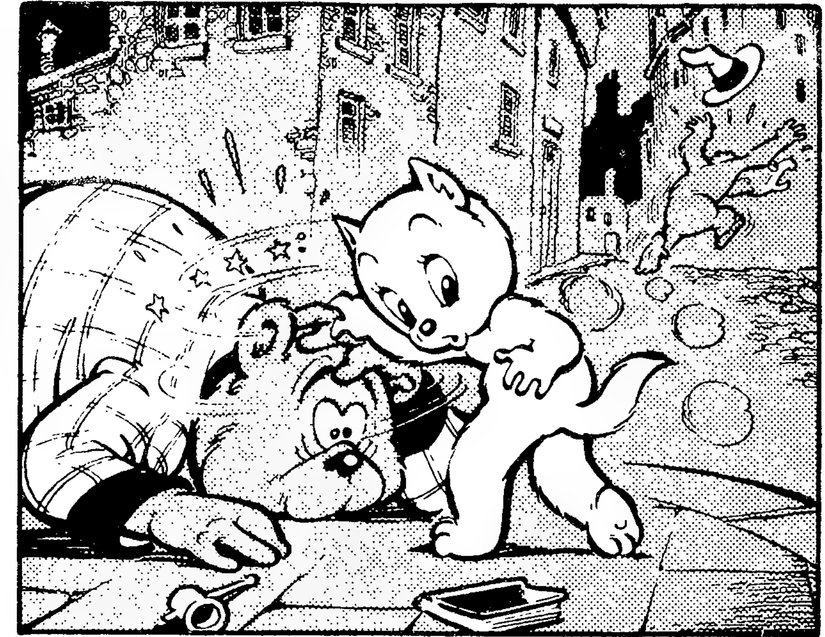
„De oude Kriegel!" riep heer Bommel met een grote stem. De aangesprokenen gaf een gil van schrik en staarde met ontzetting naar de toornige figuur tegenover hem. „B-bewraak me n-niet!" stamelde hij. „Ha", riep heer Ollie. „Nu is mijn tijd gekomen. Mijn wraak zal vreselijk zijn. Boleet!"

TOM POES en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2954 De oude Kriegel was geheel ontwricht. Sinds hij wist, dat er een beloning voor zijn aanhouding was uitgeloofd, had hij zich in een schuilhoek teruggetrokken. En nu de duisternis was gevallen dwaalde hij als een verdoolde schim langs de vuilnisbakken om een korst brood te zoeken die zijn honger zou stillen.

Het is niet te verwonderen, dat het onverwachte treffen met heer Bommel, de grijsaard geheel van zijn stuk bracht. Een ogenblik staarde hij naar de woedende figuur tegenover hem, doch toen nam hij een sprong naar de stoelpoot, die daar tegen een afvalemmer geleund stond.

„Halt!" riep heer Ollie. „Vlucht niet, lafaard! Kom hier als je durft, dan zal je de kracht van een getergd heer leren kennen!"

Kriegel kwam. Met een zwaai liet hij de poot op heer Bommel's schedel neerkomen, zodat diens kracht in een fluitende ademstoot ontsnapte en hij dof tegen de grond sloeg.

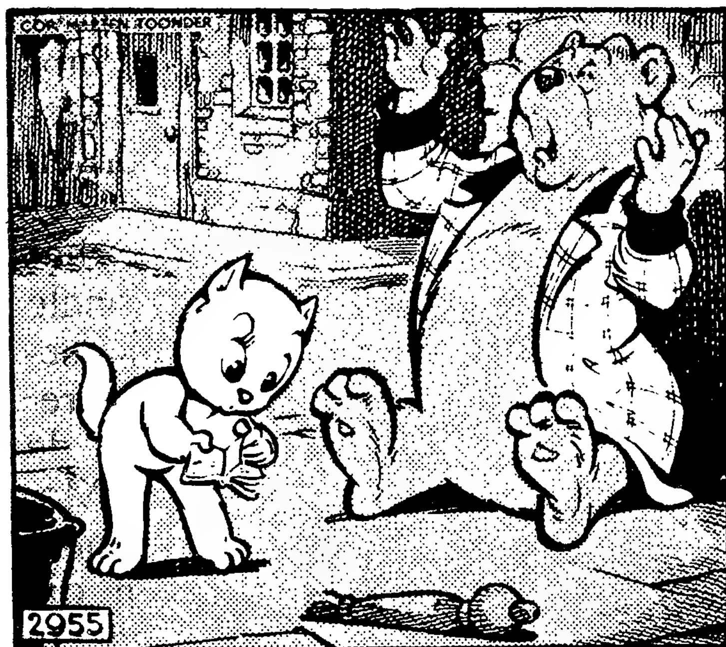
Het lawaai van de strijd was echter niet onopgemerkt gebleven. Kriegel hoorde, dat er iemand naderde en daarom zette hij het op een lopen zonder verder naar zijn slachtoffer om te kijken.

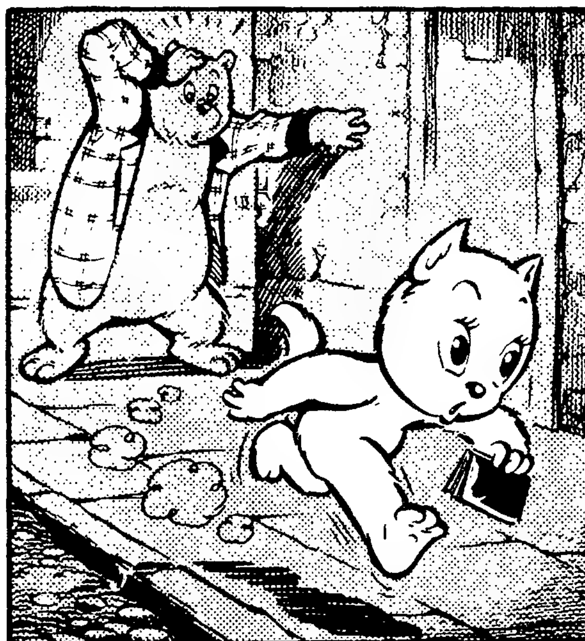
Daar lag heer Ollie dus met zware hoofdpijn naast zijn pijp en het bewrakingsboekje, want dat had de oude in de strijd verloren.

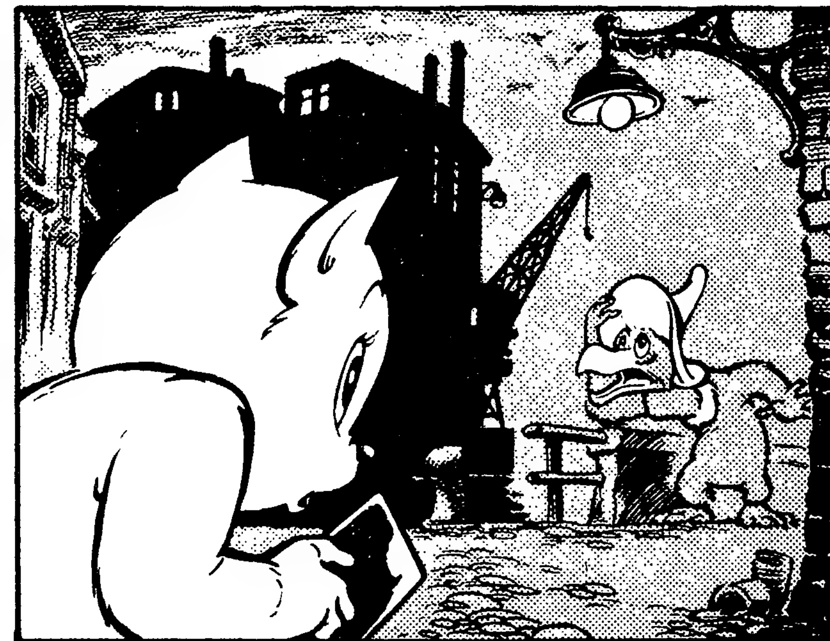
Nu wilde het geval, dat de naderende voorbijganger niemand anders was dan Tom Poes. Die had de gehele dag naar de wraakgier gezocht en toen hij de toestand zag waarin zijn vriend zich bevond, begreep hij dat hij hem bijna gevonden had.

TOM POES en de Wraakgier

Door Marten Toonder

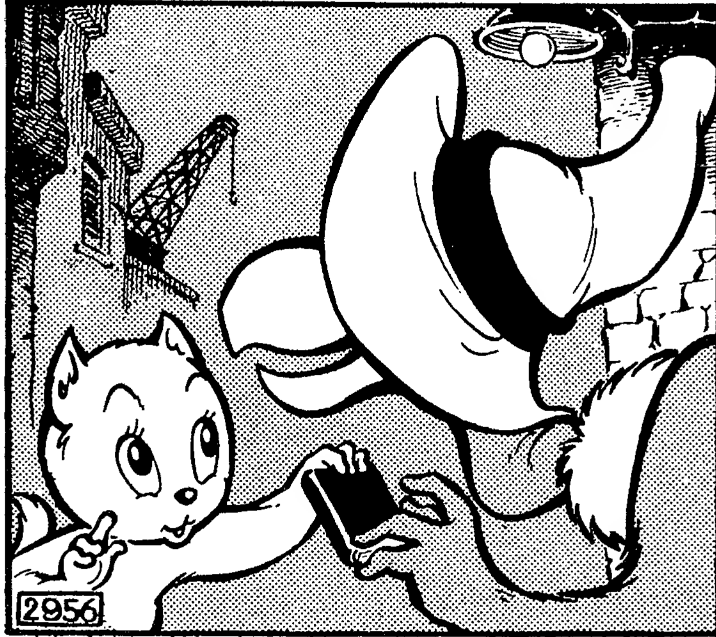

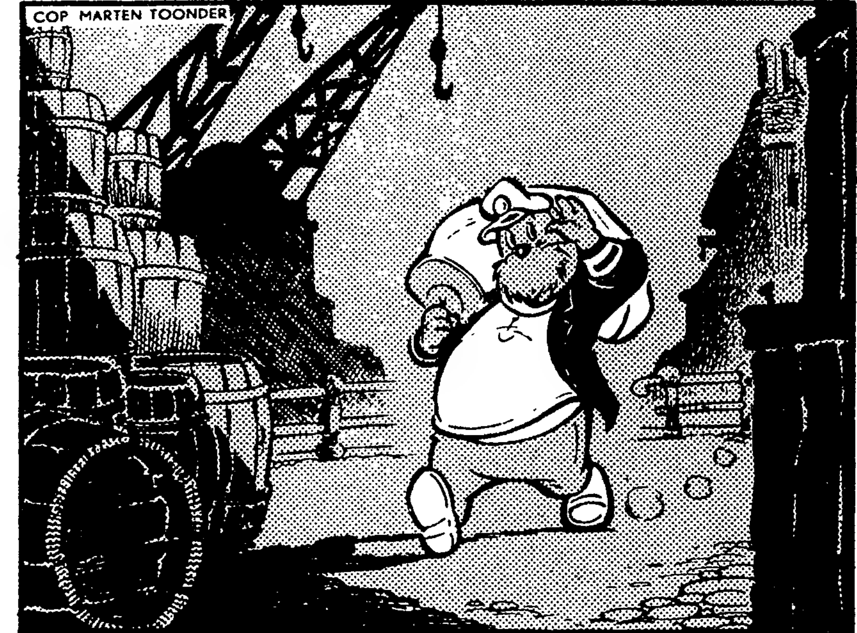
2955 Heer Bommel sloeg lodderig de ogen op en zag Tom Poes tegenover zich staan.
„Eindelijk!" zei hij klagend. „Eindelijk iemand die zich iets van me aantrekt. Eenzaam tob ik voort op mijn levenspad, ten prooi van wraakgieren en gevangenschap..." „Wacht even", zei Tom Poes, „hier ligt Kriegel's notitieboekje!"
„Notitieboekje?" jammerde heer Ollie. Hij kwam moeilijk overeind en staarde vol diep verdriet naar zijn jonge vriend.
„Zo ver is het dus", hernam hij gebroken. „Je vindt je vaderlijke beschermer worstelend op de rand van de dood, je ziet hoe hij lijdt, en wat doe je? Sta je hem bij? Neen. Je kijkt naar een notitieboekje! Dat is te veel voor me! B-breng me naar h-huis, T-Tom Poes!"
„Ik heb nu geen tijd", zei Tom Poes. „Eerst moet ik dit boekje aan Kriegel gaan geven!"
Hij zette het op een lopen en verdween in de richting die de vluchtende wraakgier had genomen. Heer Bommel bleef wankelend en sprakeloos achter, maar het was nu niet de tijd om daar veel aandacht aan te schenken. Het ogenblik was gekomen om nu voor eens en voor altijd een eind te maken aan het verderfelijke werk van de grijsaard en Tom Poes begreep, dat hij daar nu de kans voor had.
Want het was al eens gebleken, dat de oude geheel onder invloed van zijn aantekeningen stond en dat was nog steeds zo.
Na enig zoeken vond hij de bejaarde gier bij de havenkant verwilderd om zich heen kijkend.
„Ik, arme oude", hoorde Tom Poes hem klagen. „Mijn geheugen is niet meer wat het was, Ik weet zeker dat er iets te bewraken is, maar men heeft mijn boekje gestolen. Dat schreit om wraak!"

TOM POES en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2956 Tom Poes liep vlug naar de jammerende Kriegel toe. „Hier is je boekje", zei hij. „Je hebt het verloren toen je wegvluchtte."

„Vluchtte?" riep de oude. „Ach ja, ik vluchtte. Men achtervolgt mij. Maar waarom? Mijn geheugen is niet meer wat het was, ik vergeet alles. Maar toch weet ik zeker, dat er een groot onrecht is geschied! Er is iets, dat om wraak schreeuwt! Wat is dat?"

„Kijk eens in je aantekeningen", raadde Tom Poes aan. „Je zult het wel opgeschreven hebben."

„Juist!" mompelde Kriegel. „Ik zal het wel opgeschreven hebben. Eens kijken."

Hij begon te bladeren met een onheilig lichtje in de ogen, doch dit doofde plotseling uit.

„K-Kriegel!" stamelde hij. „K-Kriegel schreeuwt om wraak! En ik ben Kriegel!"

Er heerste enige tijd een diepe stilte, die plotseling verscheurd werd doordat hij in een luid geschrei uitbarstte. De echo's van zijn gehuil galmden akelig langs de pakhuizen en bereikten het oor van kapitein Wal Rus.

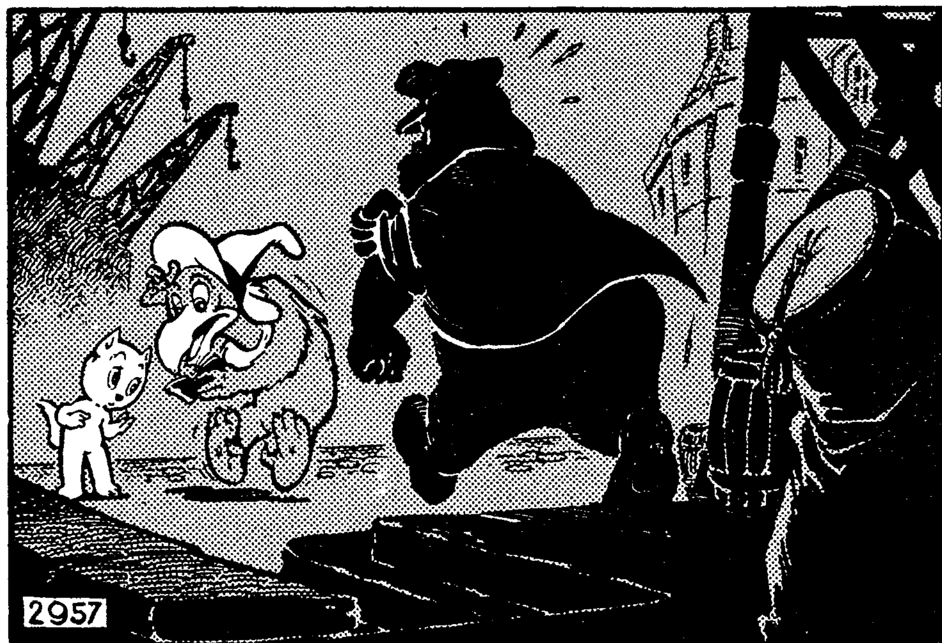
De gezagvoerder was die middag uit de gevangenis ontslagen en repte zich nu naar zijn schip, dat al zo lang op hem lag te wachten.

Doch toen hij het vreselijke gegier hoorde, hield hij verrast de pas in.

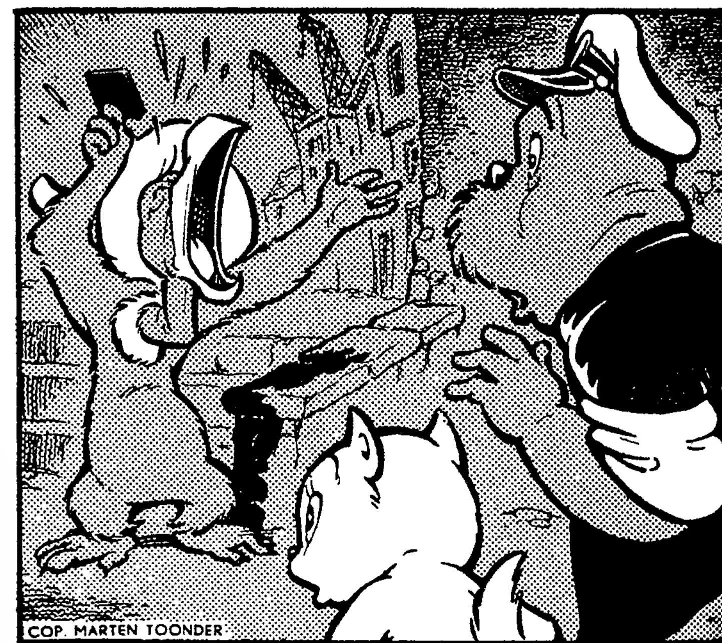
„Donders!" prevelde hij. „Als dat die overgehaalde landkakelobbes Kriebels niet is!"

TOM POES en de Wraakgier

Door Marten Toonder

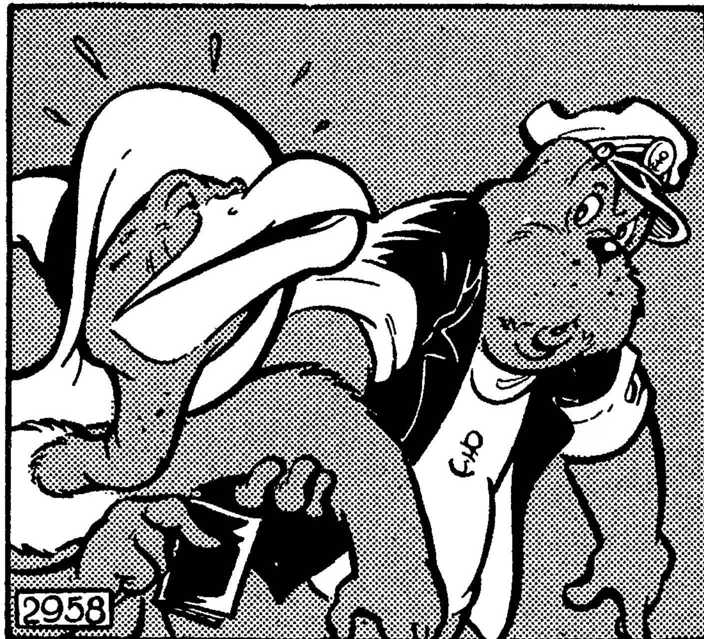

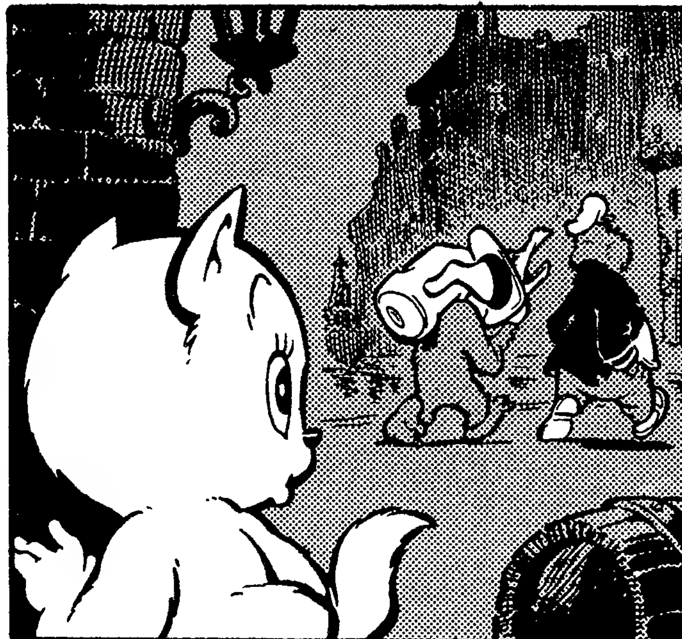

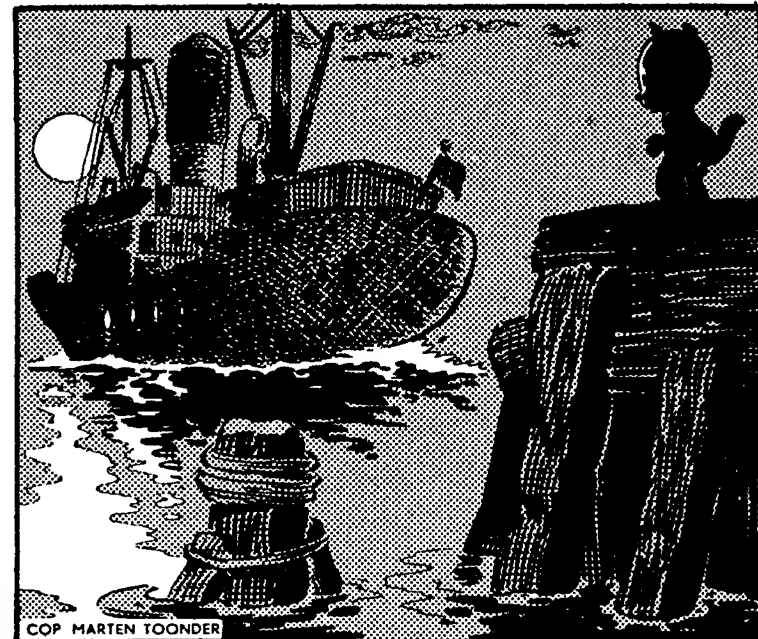
2957 Het was niet moeilijk de plek te vinden waar Kriegel was. Het geschrei van de oude was tot ver in de omtrek te horen.
„Zo!' mompelde de gezagvoerder, terwijl hij met de mouwen omhoog nadertrad. „Ik heb met jou nog een bewrakinkje te regelen, Klieders! Wraak is toch wat je altijd wilt, is het niet? Nou, dat kun je deze keer krijgen!"
„Goed", huilde de gijsaard handenwringend. „Ga je gang. Ik schreeuw om wraak!"
Wal Rus deed aarzelend een pasje naar voren, doch de oude spreidde de armen uit en bleef staan.
„Toe dan!" drong hij aan. „Hier moet vergolden worden! Kriegel schreeuwt om wraak staat er in mijn boekje, en hoe waar is dat!"
„Huh?" gromde de gezagvoerder. „Wat is dat voor praat? Kom op, meneer en vecht als een eerlijk zeeman!"
Maar het was duidelijk, dat een grote verandering zich in het wezen van de wraakgier had voltrokken. De woorden die door Tom Poes in het boekje waren geschreven, hadden hem tot inkeer gebracht.
„Boehoe!" zo schreide hij. „Wat ben ik slecht! Mijn hele leven heb ik oog om oog en tand om tand gedaan en niets dan ellende om me heen verspreid! Ach, wat háát ik mezelf!"

TOM POES en de Wraakgier

Door Marten Toonder

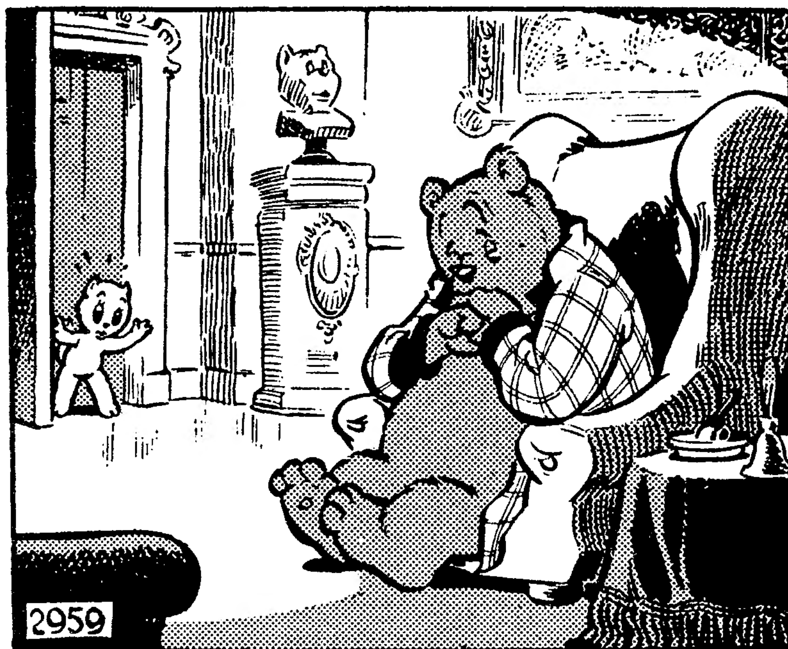

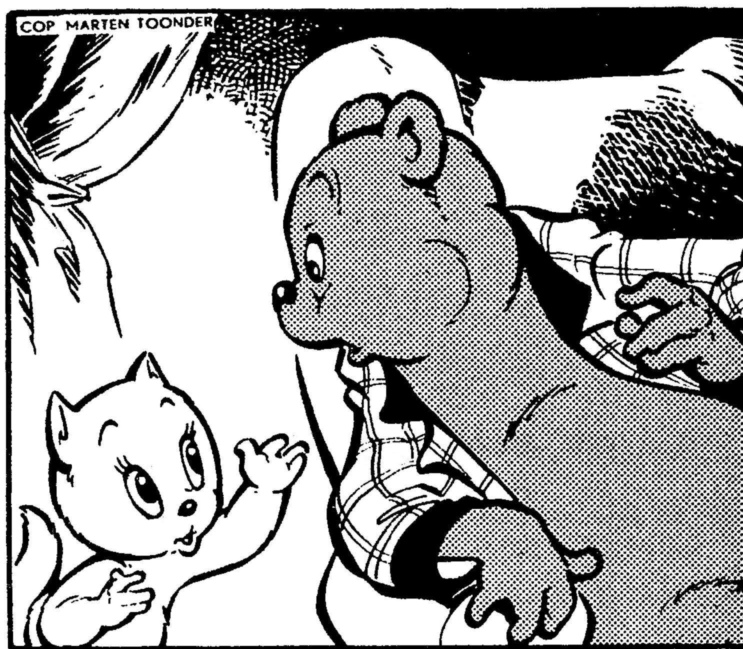

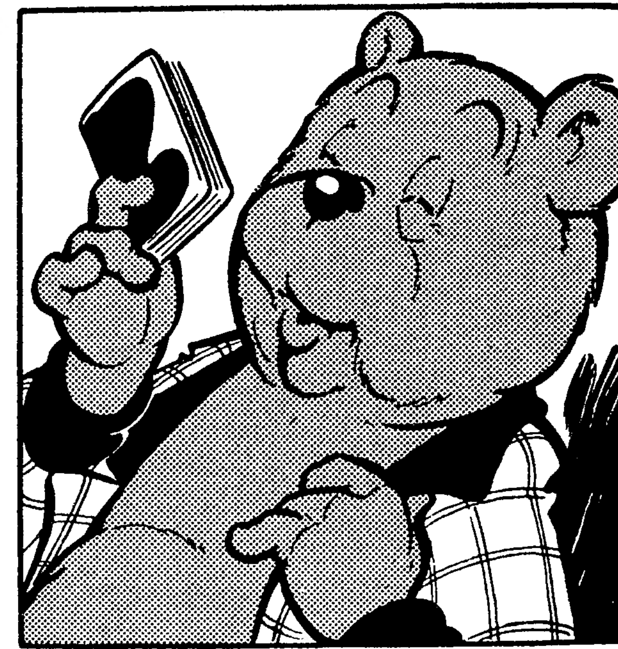
2958 Wal Rus keek een tijdje beteuterd naar de schreiende Kriegel, die steeds meer riep: „Bewraak me toch! Is er dan geen recht meer?"
Tenslotte begon het hem te vervelen. „Hou op met dat geschreeuw, meneer!" bulderde hij. „Ik hoor nog liever een brulboei bij storm! Hier! Draag m'n plunjezak en kom mee! Ik zal je met mijn schip naar dat overgehaalde Knekelpiek-eiland van je terugbrengen, Kriebels! Dat is recht en wraak genoeg, wat mij betreft!"
Al sprekende vatte hij de gebroken wraakgier bij een arm en trok hem mee in de richting van de Albatros. Tom Poes keek het zich verwijderende groepje na. Hij hoorde het klagelijk gejammer van de onder de plunjezak gebogen Kriegel langzamerhand wegsterven en toen begon hij naar het einde van de kade te lopen.
„Het kan vreemd lopen in de wereld!" peinsde hij.
„Die Kriegel is helemaal bekeerd. Hij meent het echt, dat hij zelf bewraakt wil worden omdat hij altijd zo slecht is geweest. Ja, ja, zo gaat het met degenen die met wraakboekjes rondlopen. Eigenlijk moet je medelijden met ze hebben!"
Even later stond hij aan het eind van de pier de uitvarende Albatros na te kijken. „Maar het is toch prettig als ze weer weg zijn!" dacht hij.

TOM POES en de Wraakgier

Door Marten Toonder

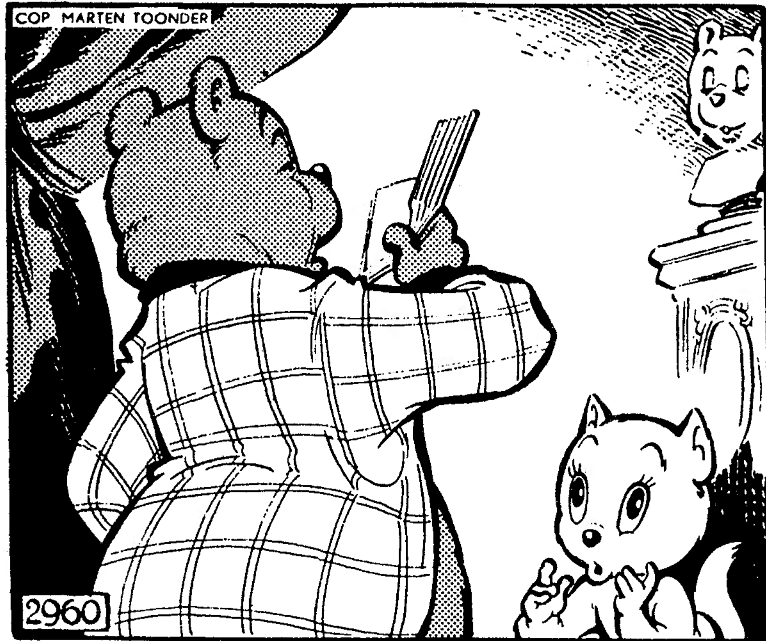

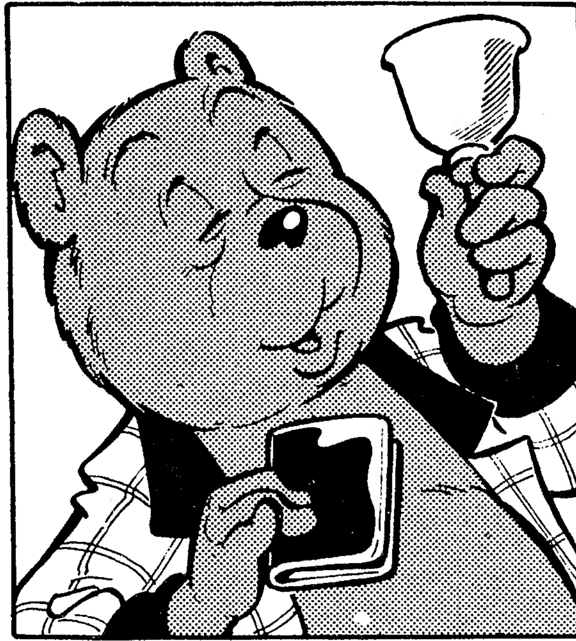
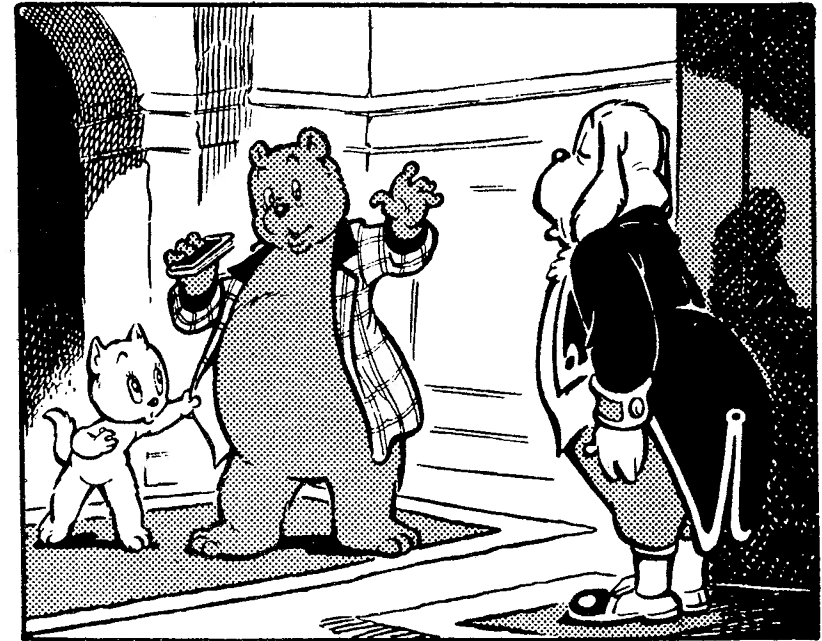

2959 Tom Poes maakte nu zo gauw mogelijk dat hij op Bommelstein kwam.
,,Zo, b-ben je d-daar eindelijk'', stamelde heer Ollie met droevige stem. ,,Je laat me wel treurig in de steek wanneer ik in bittere nood verkeer, jonge vriend! In eenzaamheid en overmand door duizelingen heb ik me naar hier voortgesleept, alleen omdat jij dat vieze notitieboekje van die grove wraakgier belangrijker vond dan de ellende waarin ik verkeerde...''
,,Maar het is nu allemaal in orde!'' riep Tom Poes opgewekt. ,,Kapitein Wal Rus heeft Kriegel mee op de Albatros genomen. Hij zal hem weer naar de Knekelpiek brengen. En ik hoorde Kriegel roepen dat hij zichzelf slecht vond en dat hij daarom bewraakt wilde worden. Ik kreeg bijna medelijden met hem!''
,,Medelijden!'' zei heer Ollie met een schamper lachje.
,,Ja!'' zei Tom Poes. ,,Want iemand met een wraakboekje krijgt later altijd spijt!''
,,Je vergist je, jonge vriend!'' zei heer Ollie, terwijl hij triomfantelijk een klein notitieboekje uit zijn zak trok.
,,Zo'n boekje waarin men allerlei misstanden kan opschrijven is uiterst nuttig. Ik heb hier reeds enkele gevallen in genoteerd, die luid om wraak schreeuwen, en ik ben nog niet klaar!''
De schrik sloeg Tom Poes om het hart. ,,Daar beginnen we weer opnieuw!'' dacht hij.

TOM POES en de Wraakgier

Door Marten Toonder

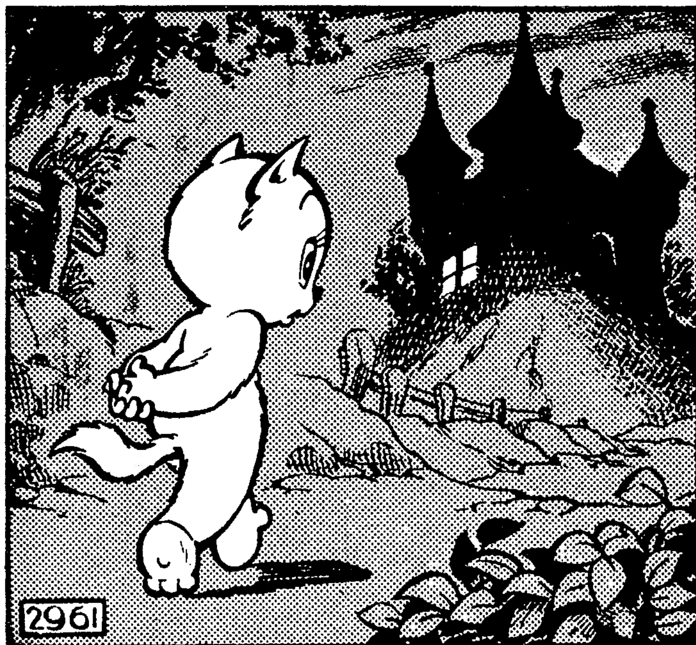

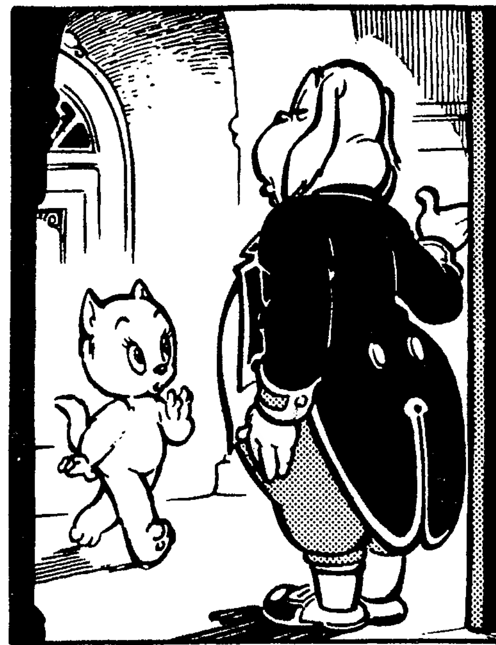
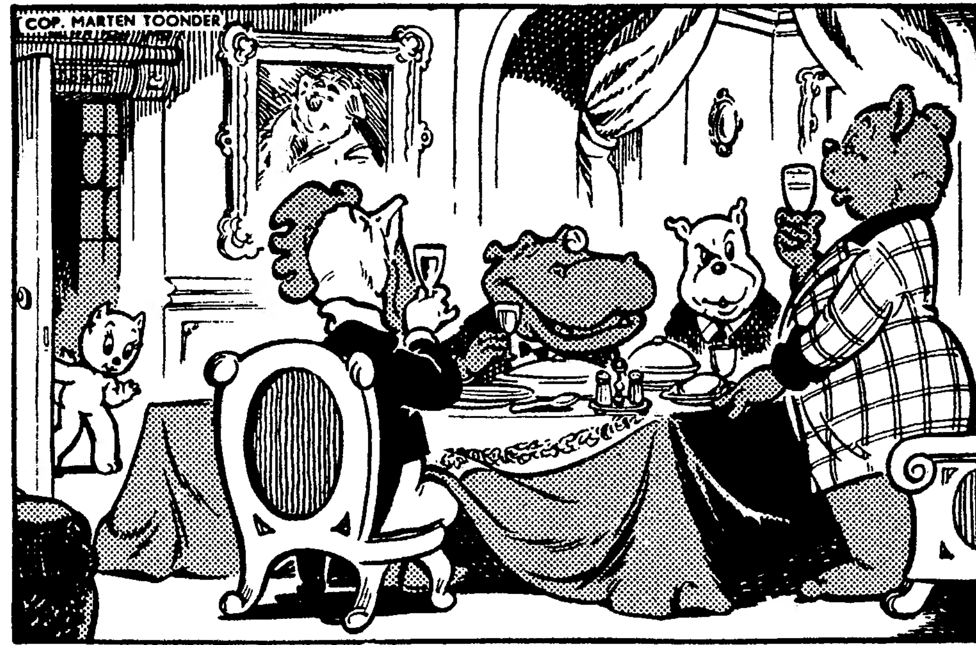

2960 Heer Bommel kuchte gewichtig, toen hij het boekje opsloeg.
,,Luister goed, naar hetgeen ik te bewraken heb, jonge vriend!'' zei hij. ,,Dan kun je nog iets leren! Daar is dan in de eerste plaats de markies van Cantecler de Barneveldt, die mij beledigt door mijn heer-zijn in twijfel te trekken! Dat schreeuwt om wraak! In de tweede plaats heb ik het oog op burgemeester Dickerdack, die liever zijn oren naar een grove wraakgier laat hangen dan naar een heer van stand. Dat moet gewroken worden, jonge vriend! Maar ik ben nog niet klaar. Op de politie moet ik mij ook nog wreken! Zo'n Bulle Bas arresteert maar raak! Een grove figuur zonder onderscheidingsvermogen!''
,,Maar...'' begon Tom Poes.
,,Geen gemaar, jonge vriend!'' zei heer Ollie, terwijl hij de tafelbel greep en die luid liet rinkelen. ,,De tijd is rijp als je begrijpt wat ik bedoel!''
Hij wendde zich tot Joost, die haastig binnentrad en vervolgde vastberaden. Breng alles in gereedheid! Vanavond gaat het gebeuren, Joost!''
,,Maar...'' hernam Tom Poes.
,,En jou verwacht ik ook hedenavond'', besloot heer Ollie. ,,Laat mij met rust. Ik moet mij prepareren!''

TOM POES en de Wraakgier

Door Marten Toonder

2961 Toen Tom Poes die avond naar Bommelstein ging, had hij het hoofd vol zorgen.
,,Hoe moet dat nu?'' vroeg hij zich af. ,,Kriegel is weer naar zijn vaderland, maar nu begint heer Bommel met zo'n bewrakingsboekje! Dat soort dingen is besmettelijk! En ik heb toch echt geen zin om weer helemaal opnieuw te beginnen, dat zal ik hen zeggen ook!''
Hij belde somber aan en Joost deed hem open. Ook de trouwe knecht was in bekommerde stemming, dat was duidelijk.
,,De heren zijn al aan tafel gegaan'', fluisterde hij. ,,Heer Olivier wil net met een toespraak beginnen.''
Tom Poes liep haastig naar binnen, doch bleef verrast in de deuropening staan. Heer Bommel stond aan het hoofd van de fraai gedekte tafel en hief glimlachend zijn glas. ,,Kom binnen, jonge vriend!'' sprak hij. ,,Je bent wat laat en daarom hebben we maar niet gewacht. Het zou jammer zijn om de pasteitjes koud te laten worden!''
,,Pasteitjes?'' vroeg Tom Poes. ,,En uw wraak dan?''
,,Pasteitjes horen bij mijn wraak'', legde heer Ollie uit. ,,En dan spreek ik nog niet van de kapoenen en de rest.''
,,Wat betekent dit, eh... Bommel?'' vroeg de markies ongerust. ,,Is het voedsel soms vergiftigd?''
,,Nee, dat niet!'' hernam heer Ollie. ,,Het is het beste feestmaal dat ik ooit gegeven heb. Maar het komt jullie toe. De wraakgier heeft jullie allemaal lelijk in zijn greep gehad en ik heb, als heer zijnde, daar zeer onder geleden. Maar ik ken mijn plicht. Op mijn schouders rust de mooie taak om al die bewrakingsgedachten te verdrijven en ik meende, dat ik dat niet beter kon doen dan door een eenvoudige, doch voedzame maaltijd aan te bieden.''
,,Maar u had het over wraak!'' riep Tom Poes uit.
,,Zeker'', besloot de gastheer, ,,men zou dit wraak kunnen noemen. ,,De wraak van een heer, als je begrijpt wat ik bedoel!''

881017

EINDE VAN DIT VERHAAL.

Een heer laat zich niet wegdrukken

Door Hein Roethof

Wie enkele maanden grotendeels aan het verkeer in de samenleving onttrokken is geweest wegens ziekte, zal extra verbaasd zijn over de overrompelende wijze waarop gebeurtenissen zich om ons heen voltrekken. Neem nu Tom Poes of desnoods Bommel. Persoonlijk ken ik er, die al een mensenleeftijd lang de Achterpagina verslinden zonder zich zelfs nog een blik op de voorpagina te hebben gegund.

Precies, eerst moet de zoveelste blunder van Bommel worden geanalyseerd ten einde zelf wat beter opgewassen te zijn tegen de talloze mislukkingen en ontsporingen, die de wisselvalligheden van het leven ons dagelijks opleggen. Zelfs van het serieus lezen achteraf van de vijf dagbladen, die met een beroep op de pluriformiteit werden bewaard, kwam na de vakantieperiode nooit veel meer terecht dan het bijwerken van de laatste stand van zaken met Tom Poes.

Daarin is nu vrij abrupt verandering gekomen. Met dezelfde voortvarendheid als waarmee lezers een krantenfusie wordt opgedrongen om straks nog meer waar voor hetzelfde geld te kunnen leveren, wordt met een kunstgreep de Tom Poes van de Achterpagina gehaald en met een aanzienlijk kleinere letter op een vooralsnog onbestemde plaats afgedrukt.

Onbestemd, want voor- en achterpagina zijn nu eenmaal onverbrekelijk met elkaar verbonden. Zoekt en gij zult vinden, maar loont dit gezoek ook werkelijk de moeite? Meer in het bijzonder de oudere lezer geeft het resultaat van deze inspanning nauwelijks voldoening. Door de Tom Poes namelijk die kleinere letter op te dringen is de leesbaarheid voor die oudere lezer ernstig teruggelopen. Het kwaliteitsstreven (meer waar voor hetzelfde geld) lijkt hier duidelijk het slachtoffer te zijn geworden van een schriel beleid jegens de beschikbare ruimte.

De meer bejaarde lezers zouden zich daartegen dan ook georganiseerd moeten gaan verweren, om te beginnen door een prijs uit te schrijven voor de meest doeltreffende actie daartegen. Liggen de suggesties op tafel, dan komt de rest vanzelf. De mening van oogartsen zou als doeltreffend achtergrond-materiaal kunnen worden 'meegenomen'. En wel als tegenwicht tegen de efficiency-praktijken van hen die er elke dag een stukje volksgezondheid — en leesplezier — aan wagen.

De auteur is lid van de Tweede Kamer voor de PvdA.

881207

Naschrift redactie Vandaag: Inderdaad hebben Heer Bommel en Tom Poes sinds ongeveer twee maanden hun plaats op de Achterpagina verloren; de plaatjes zijn wat kleiner geworden, maar de letter is niet kleiner dan die in de rest van de krant. De lezer heeft nu een vrijwel volledige pagina met radio- en televisieprogramma's, èn met Bommel en Tom Poes. Als men bij de Achterpagina begint, is het slechts een kwestie van één pagina terugslaan.